

การพัฒนาแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

นางสาววัชรภรณ์ เชื้อนวัง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEVELOPMENT OF EVALUATION FORM FOR SCHOOL PRACTICES STANDARDS OF
STUDENT TEACHERS

Miss Watcharaporn Khuanwang

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Educational Measurement and
Evaluation

Department of Educational Research and Psychology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2015

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู
โดย	นางสาววัชรภรณ์ เชื้อนวัง
สาขาวิชา	การวัดและประเมินผลการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุษภูษบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.บัญชา ชลาภิรมย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.โชติกา ภาชีผล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์)

วัชรภรณ์ เชื้อนวัง : การพัฒนาแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู (DEVELOPMENT OF EVALUATION FORM FOR SCHOOL PRACTICES STANDARDS OF STUDENT TEACHERS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: รศ. ดร. สิริพันธ์ สุวรรณมรรคา, 254 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู (2) พัฒนาแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู (3) กำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู และ (4) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู วิธีวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ (1) การพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (2) การพัฒนาแบบประเมินและกำหนดเกณฑ์การประเมินฯ แล้วตรวจสอบคุณภาพในด้านความตรงตามเนื้อหา ความตรงตามสภาพ ความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน และความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน และ (3) การประยุกต์ใช้แบบประเมินเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับนิสิตนักศึกษาครู การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ช่วง คือ (1) ก่อนปฏิบัติงานในสถานศึกษา (2) เดือนที่ 1 ของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา (3) เดือนที่ 2 ของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา และ (4) เดือนที่ 3 ของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิตนักศึกษาครู 8 คน ครูพี่เลี้ยง 8 คน และอาจารย์นิเทศก์ 4 คน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติบรรยาย และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. มาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 6 ตัวบ่งชี้ 30 คุณลักษณะ ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 คือ สมรรถนะด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้ มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปฏิบัติการสอน และการวัดและประเมินผลการปฏิบัติการสอนของตนเอง มาตรฐานที่ 2 คือ สมรรถนะด้านการวิจัย มี 1 ตัวบ่งชี้ คือ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และมาตรฐานที่ 3 คือ สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาตนเอง มี 2 ตัวบ่งชี้ คือ การพัฒนาตนเอง และการพัฒนาการปฏิบัติงาน

2. แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู เป็นมาตรประมาณค่า ที่มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปรีค โดยแบบประเมินฯ มีความตรงตามเนื้อหา (IOC อยู่ในช่วง 0.70-1.00) มีความตรงตามสภาพ (อยู่ในช่วง 0.70-0.84) มีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินอยู่ในระดับดี (R= 0.60) และมีความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (อยู่ในช่วง 0.50-0.90)

3. เกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู แบ่งระดับคุณภาพเป็น 4 เกรด คือ เกรด 4 (ช่วงคะแนน 3.40 – 4.00) หมายถึง ดีเยี่ยม เกรด 3 (ช่วงคะแนน 3.20 – 3.39) หมายถึง ดี เกรด 2 (ช่วงคะแนน 3.00 – 3.19) หมายถึง พอใช้ และเกรด 1 (ช่วงคะแนน 2.20 – 2.99) หมายถึง ต้องปรับปรุง

4. ผลการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู พบว่า นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน มีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้น จากระดับคุณภาพควรปรับปรุง พัฒนาขึ้นเป็นระดับพอใช้ ดี และ ดีเยี่ยม ตามลำดับ นอกจากนี้ นิสิตนักศึกษาครู ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ มีความเห็นสอดคล้องกันว่าแบบประเมินฯ มีคุณลักษณะที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู และเป็นประโยชน์ในการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

ภาควิชา	วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	การวัดและประเมินผลการศึกษา	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก
ปีการศึกษา	2558	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม

5484241527 : MAJOR EDUCATIONAL MEASUREMENT AND EVALUATION

KEYWORDS: EVALUATION FORM / SCHOOL PRACTICES STANDARDS / STUDENT TEACHERS

WATCHARAPORN KHUANWANG: DEVELOPMENT OF EVALUATION FORM FOR SCHOOL PRACTICES STANDARDS OF STUDENT TEACHERS. ADVISOR: ASST. PROF. NUTTAPORN LAWTHONG, Ph.D., CO-ADVISOR: ASSOC. PROF. SIRIPAARN SUWANMONKMA, Ph.D., 254 pp.

The research objectives were to (1) develop standards and indicators for school practices of student teachers, (2) develop an evaluation form of the school practices standards, (3) determine evaluation criteria of the school practices standards, and (4) examine change in school practices of the student teachers as consequence of utilizing the evaluation form and criteria. The research and development approach was divided into 3 stages: (1) developing the standards and indicators through documentary research and experts judgment, (2) developing the evaluation form and the evaluation criteria also studying its content validity, concurrent validity, inter-rater reliability, and internal consistency, and (3) studying application of the evaluation form and criteria on changing of student teachers. The data collections were done four times: (1) before teaching practice, (2) first month of practice in schools, (3) second month of practice in schools, and (4) third month of practice in schools. The data were collected from eight student teachers, eight mentors, and four supervisors. The data were analyzed by using descriptive statistics and content analysis. The results were as follows:

1. The standards for school practices of student teachers composed of three standards, six indicators, and thirty attributes. Standard 1 was Knowledge and Instructional Competency comprising of three indicators, which were preparation of instructional management plans, application of learning management plans, and teaching performance evaluation. Standard 2 was Research Competency comprising of one indicator, which was classroom action research. Standard 3 was Performance Guidelines for Self-Improvement comprising of two indicators, which were self-improvement and performance development.

2. The evaluation form was rating scale type with a scoring rubric which had good property in content validity (IOC ranged from 0.70 to 1.00) concurrent validity (ranged from 0.70 to 0.84), inter-rater reliability (IRR was 0.60), and internal consistency (ranged from 0.50 to 0.90).

3. The evaluation criteria was used to judge quality of student teachers' performance into 4 levels. They were level 4 means excellent ($3.40 \leq X \leq 4.00$), level 3 means good ($3.20 \leq X \leq 3.39$), level 2 means satisfactory ($3.00 \leq X \leq 3.19$), and level 1 means needed improvement ($2.20 \leq X \leq 2.99$), respectively.

4. The results of applying the evaluation form for school practices of student teachers shown that all the eight student teachers change their performance's quality of school practices from needed improvement to satisfactory, good, and excellent, respectively. The student teachers, the mentors and the supervisors reflected that the evaluation form was suitable for and went along well with student teachers' teaching conditions, and was useful in supporting positive changes of student teachers.

Department: Educational Research and Psychology Student's Signature

Field of Study: Educational Measurement and Evaluation Advisor's Signature

Co-Advisor's Signature

Academic Year: 2015

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตากรุณาและความเอาใจใส่ดูแลเป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองท่านที่กรุณาอบรมสั่งสอนให้ความรู้และคำแนะนำอันทรงคุณค่าอย่างสูงยิ่งแก่ผู้วิจัย คอยดูแลเอาใจใส่ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และคอยติดตามการทำวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยด้วยความปรารถนาดี นับตั้งแต่การเริ่มพัฒนาโครงร่างวิทยานิพนธ์ การดำเนินการวิจัยและทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จได้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ได้ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มอบทุน “90 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช” เพื่อสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ และทุนสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารวิจัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช รองศาสตราจารย์ ดร.โชติกา ภาษีผล รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุขชีวะ และ รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พันธ์ เฉลชะคุปต์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ซึ่งประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พันธ์ เฉลชะคุปต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สันติ ศรีประเสริฐ รองศาสตราจารย์ พัชรี วรจรัสรังสี รองศาสตราจารย์ ดร.กมลวรรณ ตั้งธนกานนท์ อาจารย์ ดร.ชาริณี ตริวิรัญญู และ ผู้อำนวยการกรรมการ บารมี ที่กรุณาให้คำปรึกษาและเสนอแนะแนวทางอันมีคุณค่าในการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตนักศึกษาครู ตลอดจนพัฒนาเครื่องมือประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตนักศึกษาครูจนเสร็จสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณตัวอย่างวิจัย ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์นิเทศก์คณะครุศาสตร์ ครูพี่เลี้ยง นิสิตนักศึกษาครู และผู้บริหารโรงเรียนที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกความปรารถนาดีจากมิตรสหายทุกท่าน ที่มอบกำลังใจและความห่วงใยให้ผู้วิจัยเสมอมา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงยิ่งต่อคุณพ่ออนุวรรตน์ และคุณแม่ทองหล่อ เชื้อนวัง ขอขอบคุณคุณอดีกริช อารีสกุลกิจ คุณอรนุช วารินทร์ คุณจิรวีส เชื้อนวัง และญาติพี่น้องของผู้วิจัยที่ให้การสนับสนุนทั้งด้านกำลังใจ กำลังกาย กำลังทรัพย์ และกำลังสติปัญญา ด้วยความรัก ความห่วงใย และความเอาใจใส่ ตลอดจนให้การสนับสนุนผู้วิจัยให้ได้รับการศึกษาจนถึงระดับนี้ อันมีความสำคัญและมีคุณค่าอย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ตอนที่ 1 สภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต นักศึกษาครู	7
1.1 สภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู	7
1.2 สาเหตุของสภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู	8
1.3 แนวทางแก้ไขสภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู.....	10
ตอนที่ 2 วิธีการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู	11
2.1 การประเมินความก้าวหน้า.....	12
2.1.1 ความหมายการประเมินความก้าวหน้า	12
2.1.2 หลักการสำคัญของการประเมินความก้าวหน้า.....	14

2.1.3 ยุทธวิธีการประเมินความก้าวหน้า	19
2.1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความก้าวหน้า.....	22
2.2 ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	27
2.2.1 ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	27
2.2.2 องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ.....	28
2.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	30
ตอนที่ 3 มาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู	40
3.1 มาตรฐานวิชาชีพครู	40
3.1.1 มาตรฐานวิชาชีพครูของไทย	40
3.1.2 มาตรฐานวิชาชีพครูของต่างประเทศ	41
3.2 ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	65
ตอนที่ 4 การพัฒนาแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู... ..	72
4.1 หลักการและเหตุผล	72
4.2 การสร้างแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู.....	76
4.3 การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ นิสิตนักศึกษาครู.....	77
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	84
ระยะที่ 1 การพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู	85
ระยะที่ 2 การพัฒนาแบบประเมินและกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู	106
ระยะที่ 3 การประยุกต์ใช้แบบประเมินเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากแบบประเมิน มาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู	145
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	153

ตอนที่ 1 ผลการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต นักศึกษาครูเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	153
ตอนที่ 2 ผลการสะท้อนคิดผลการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	166
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	181
5.1 สรุปผลการวิจัย	182
5.1.1 มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู	182
5.1.2 แบบประเมินและเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานใน สถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู	185
5.1.3 การเปลี่ยนแปลงที่ได้สารสนเทศจากมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานใน สถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู	189
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	191
5.2.1 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู	191
5.2.2 การพัฒนาแบบประเมินและตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินมาตรฐานการ ปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู	197
5.2.3 การเปลี่ยนแปลงที่ได้สารสนเทศจากมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานใน สถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู	203
5.3 ข้อเสนอแนะ	207
5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	207
5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	208
รายการอ้างอิง	209
ภาคผนวก	220
ภาคผนวก ก แบบบันทึกภาคสนาม : การพัฒนาแบบประเมินฯ / การประยุกต์ใช้แบบ ประเมินฯ	221
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง : การพัฒนาแบบประเมินฯ	223

ญ

หน้า

ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง : การทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ.....	226
ภาคผนวก ง แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง : การประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ.....	229
ภาคผนวก จ แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู	232
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	254

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ช่วงเวลาของวงจรการประเมินความก้าวหน้าจำแนกตามประเภทและจุดเน้น	14
ตารางที่ 2.2 บทบาทของผู้นิเทศจำแนกตามงานวิจัย	17
ตารางที่ 2.3 บทบาทของครูที่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ นิสิตนักศึกษาครู และเพื่อนของนิสิต นักศึกษาครู จำแนกตามยุทธวิธีสำคัญ 5 ประการ (Black & Wiliam, 2005; NCTM, 2007)	21
ตารางที่ 2.4 ประเด็นสำคัญของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความก้าวหน้าจำแนกตาม กลุ่มตัวอย่าง วิธีการ เครื่องมือ/การเก็บรวบรวมข้อมูล และผลลัพธ์	25
ตารางที่ 2.5 ประเด็นวิจัยจำแนกตามสาระสำคัญ วิธีการ/เครื่องมือ กลุ่มเป้าหมาย จำนวนเรื่อง และสถานที่	31
ตารางที่ 2. 6 มาตรฐานวิชาชีพครูของต่างประเทศจำแนกตามแหล่งข้อมูล	60
ตารางที่ 2.7 เป้าหมายและวิธีการจำแนกตามทักษะการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูในศตวรรษ ที่ 21	67
ตารางที่ 2.8 ตัวอย่างเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ (Tennessee, 2009)	74
ตารางที่ 2.9 ตัวอย่างการเตรียมข้อมูลในการคำนวณความสอดคล้องภายในโดยใช้สูตรแคปปา ของโคเฮน	78
ตารางที่ 2.10 ตัวอย่างการแจกแจงผลการประเมินของผู้ประเมิน	78
ตารางที่ 2.11 ตัวอย่างผลการคำนวณผลการประเมินที่คาดหวัง	79
ตารางที่ 3.1 กิจกรรมและผลลัพธ์ในการดำเนินการวิจัยจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย	84
ตารางที่ 3.2 มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของไทยจำแนกตามมาตรฐาน และตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาจาก 5 แหล่ง	88
ตารางที่ 3.3 มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของไทยจำแนกตามมหาวิทยาลัย 4 แห่ง ตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา	89

ตารางที่ 3.4	มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของต่างประเทศจำแนกตาม มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของต่างประเทศ 10 แห่ง.....	92
ตารางที่ 3.5	มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูจำแนกตาม มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของไทยและต่างประเทศ และ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	93
ตารางที่ 3.6	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจำแนกตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานใน สถานศึกษาของนิสิตนักศึกษา.....	97
ตารางที่ 3.7	จำนวนตัวบ่งชี้การประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูของ 4 มหาวิทยาลัย จำแนกตามรายตัวบ่งชี้.....	99
ตารางที่ 3.8	มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาเดิม จำแนกตาม มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาใหม่.....	100
ตารางที่ 3.9	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกตามตัวอย่างวิจัย เครื่องมือ และการวิเคราะห์ข้อมูล	108
ตารางที่ 3.10	ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามคุณลักษณะ ที่ต้องการประเมิน.....	108
ตารางที่ 3.11	จำนวนรายการประเมินจำแนกตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ และน้ำหนักความสำคัญ.....	113
ตารางที่ 3.12	แหล่งอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดนิยามและคำอธิบาย ระดับคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนน จำแนกตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะ ที่ต้องการ ประเมิน.....	115
ตารางที่ 3.13	สังเคราะห์เนื้อหาค่านิยมและคำอธิบายระดับคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนน แบบแยกองค์ประกอบจากแหล่งอ้างอิง.....	118
ตารางที่ 3.14	เกณฑ์ประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูจำแนก ตามมหาวิทยาลัย.....	120
ตารางที่ 3.15	เกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู จำแนกตามช่วงคะแนนและคำอธิบายเกรด.....	122
ตารางที่ 3.16	แนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ นิสิตนักศึกษาครู จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการใช้.....	123
ตารางที่ 3.17	ประเด็นปรับแก้ใหม่จำแนกตามประเด็นเดิม.....	126

ตารางที่ 3.18	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกตามตัวอย่างวิจัย เครื่องมือ ระยะเวลา และการวิเคราะห์ข้อมูล.....	129
ตารางที่ 3.19	บทบาทหน้าที่จำแนกตามยุทธวิธีของการประเมินความก้าวหน้า 5 ประการ และองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 9 ประการ.....	130
ตารางที่ 3.20	แผนการดำเนินการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ของผู้ประยุกต์ใช้.....	132
ตารางที่ 3.21	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน จำแนกตามผลการประเมินของผู้ประเมิน.....	134
ตารางที่ 3.22	ระดับคุณภาพตามเกณฑ์การประเมินจำแนกตามผู้ประเมิน.....	135
ตารางที่ 3.23	ผลรวมการประเมินของผู้ประเมินจำแนกตามระดับคุณภาพตามเกณฑ์การประเมิน.....	135
ตารางที่ 3.24	ผลการคำนวณผลการประเมินที่คาดหวังจำแนกตามผู้ประเมิน.....	136
ตารางที่ 3.25	ความสำเร็จ สิ่งที่ควรปรับปรุงและพัฒนาตนเองต่อไป และความคิดเห็นที่มีต่อแบบประเมินฯ จำแนกตามนิสิตนักศึกษาครู.....	138
ตารางที่ 3.26	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของผู้ประยุกต์ใช้จำแนกตามตัวบ่งชี้.....	140
ตารางที่ 3.27	บทบาทหน้าที่จำแนกตามผู้ประยุกต์ใช้และช่วงเวลาในการดำเนินการ.....	146
ตารางที่ 3.28	แผนการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ จำแนกตามผู้ประยุกต์ใช้และช่วงเวลา.....	148
ตารางที่ 3.29	สรุปการดำเนินการวิจัย 3 ระยะ.....	152
ตารางที่ 4.1	ช่วงเวลาการประเมินและรายงานผลการประเมินจำแนกตามกลุ่มผู้ประยุกต์ใช้.....	154
ตารางที่ 4.2	ผลการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ จำแนกตามผู้ประยุกต์ใช้และช่วงเวลา..	157
ตารางที่ 4.3	คะแนนเฉลี่ยการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู จำแนกตามคุณลักษณะ ที่ต้องการประเมิน.....	160
ตารางที่ 4.4	ผลการเปลี่ยนแปลงจำแนกตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู.....	166

ตารางที่ 5.1 บทบาทหน้าที่จำแนกตามผู้ประยุกต์ใช้และช่วงเวลาในการดำเนินการ.....	185
ตารางที่ 5.2 แผนการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ จำแนกตามผู้ประยุกต์ใช้และช่วงเวลา.....	187
ตารางที่ 5.3 การดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ จำแนกตามช่วงเวลา.....	206

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1 สภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต นักศึกษาครู	11
ภาพที่ 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์การประเมินและวิธีการประเมิน	12
ภาพที่ 2.3 แนวคิดเป้าหมายและความก้าวหน้าทางการเรียนรู้	15
ภาพที่ 2.4 วงจรการประเมินความก้าวหน้า	17
ภาพที่ 2.5 องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	30
ภาพที่ 2.6 การพัฒนาวิชาชีพครูสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	38
ภาพที่ 2.7 การพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูด้วยการประเมิน ความก้าวหน้าและชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	39
ภาพที่ 2.8 แนวคิดการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต นักศึกษาครู	71
ภาพที่ 2.9 ความเหมาะสมของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ	76
ภาพที่ 2.10 กรอบแนวคิดในการวิจัย	83
ภาพที่ 3.1 ประมวลสรุปผลการดำเนินการวิจัยในระยยะที่ 1	105
ภาพที่ 3.2 ประมวลสรุปการดำเนินการวิจัยในระยยะที่ 2	144
ภาพที่ 4.1 การเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูเป็นรายบุคคล	163
ภาพที่ 4.2 การเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูเป็นรายมาตรฐาน และคุณลักษณะที่ต้องการประเมิน	165
ภาพที่ 5.1 โมเดลการวัดมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู	184

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งเน้นให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครูคณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง (มาตรา 53) (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542) สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 ให้มีการปรับระบบการผลิตครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู และระบบการประกันและรับรองคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพครู (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

การผลิตครูให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพจึงเป็นเรื่องสำคัญ และได้มีผู้ศึกษาในเรื่องของการผลิตนิสิตนักศึกษาครูมากมาย ซึ่งการให้นิสิตนักศึกษาครูออกฝึกปฏิบัติงานในสถานศึกษายังมี การพบปัญหาในเรื่อง การเตรียมการปฏิบัติการสอน การปฏิบัติการสอน การออกแบบ ผลิตและใช้สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน การปฏิบัติงานหน้าที่อื่นๆ ในโรงเรียน และการปรับตัวและการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (วราภรณ์ ปะทะยศ, 2522; ปานตา ใช้เทียมวงศ์ และ สมจิต ชิวปรีชา, 2525; ปิยะชาติ แสงอรุณ, 2526; เรวัตี พรหมเพ็ญ, 2526; อมราพร สุวรรณโชติ, 2528; จริญญา มาติลกโกวิท, 2539; สุธิดา จันทร์มณี, 2540; ธานี นงนุช, 2542; เสาวรส ภูภากรณ์, 2543; วรณทิพา รอดแรงคำ และภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์, 2545; ศรีมงคล เทพเรณู, 2545; มานะ รักษ์วงศ์, 2546; วิจิต สุรัตน์เรืองชัย และ ชลันดาพันธุ์พานิช, 2546; นันทรัตน์ พึ่งแพง, สมาน แก้วไวยุทธ์ และ วรณทิพา รอดแรงคำ, 2549; ศุภนัยประสพการณ์วิชาชีพ โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ ฝ่ายมัธยม, 2549; เกษมศรี อัครศรีพงศ์ธร, 2550)

ทั้งนี้ มีงานวิจัยที่ศึกษาถึงปัญหาของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูมีสาเหตุมาจาก (1) ระบบการประเมินไม่เป็นรูปธรรมและชัดเจน ประกอบด้วย แบบประเมินแตกต่างกันและกำหนดเกณฑ์การประเมินไม่ชัดเจน บทบาทและระยะเวลาการนิเทศที่ไม่สม่ำเสมอและต่อเนื่อง และการละเลยต่อการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนา (ดวงใจ สีเขียว, 2549) และ (2) ความวิตกกังวลและความกังวลในวิชาชีพครู (สรัญญา จันทร์ชูสกุล, 2555; Capel, 1997; Goddard & O'Brien, 2003; Yong, 2008) กล่าวคือ กลวิธีการเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยง บุคลิกภาพมิตินิสิตนักศึกษา

มันคงทางอารมณ์ (สร้อยญา จันทร์ชูสกุล, 2555; Goddard & O'Brien, 2003) การได้รับการสังเกต การปฏิบัติการสอน และการประเมินผลการปฏิบัติการสอนจากอาจารย์นิเทศก์ (Capel, 1997) และมีงานวิจัยที่เสนอแนวทางแก้ไขสภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู คือ (1) การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยมีตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน ใช้วิธีการประเมินที่เป็นรูปแบบเดียวกัน และเป็นมาตรฐานเดียวกัน (ดวงใจ สีเขียว, 2549) และ (2) การจัดการเสริมสร้างบรรยากาศของระบบการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู เป็นแบบการส่งเสริมและการสนับสนุน แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน (ดวงใจ สีเขียว, 2549) โดยแสดงให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอันดี มีบรรยากาศแห่งความเป็นกัลยาณมิตร ดูแลเอาใจใส่ เสริมสร้างกำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ และให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู (สร้อยญา จันทร์ชูสกุล, 2555)

จากการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู จึงต้องดำเนินการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครูอันเป็นเป้าหมายที่สำคัญ ในการพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูให้เป็นตามมาตรฐาน โดยมาตรฐานที่พัฒนาขึ้นจะต้องมีความทันสมัยและครอบคลุมสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ดังนั้น จึงต้องศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งของไทยและต่างประเทศ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559 ซึ่งต้องปรับเปลี่ยนระบบการผลิตบัณฑิตสำหรับศตวรรษที่ 21 ให้มีความสามารถที่หลากหลายมีทักษะสูงและสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศได้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้เป็นที่ยอมรับได้ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2556) มาตรฐานที่พัฒนาขึ้นนำมาพัฒนาเป็นเครื่องมือประเมินที่เป็นรูปธรรมและชัดเจน ซึ่งจากการศึกษางานวิจัย พบว่า เครื่องมือประเมินที่เป็นรูปธรรมและชัดเจน มีความเหมาะสม สอดคล้อง และครอบคลุมสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู นั่นคือแบบประเมินที่มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค (scoring rubric) (Hunter, 1982; Danielson, 1996; Tennessee, 2009; Winnie & Theodore, 2011; CCSSO, 2013)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคนี้ มีลักษณะเป็นระดับคุณภาพที่อธิบายคุณลักษณะ หรือความสำเร็จของการปฏิบัติงานที่ได้รับการประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพดีมาจนถึงระดับปรับปรุง เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคนี้ มีความละเอียดซึ่งเหมาะสมกับการประเมินทักษะการปฏิบัติงานตามสภาพจริง (กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2557) อันได้แก่ การประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคสามารถช่วยให้อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนิสิตนักศึกษาครู เข้าใจได้ตรงกันถึงระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานอันเป็นที่ยอมรับหรือบรรลุตามมาตรฐาน และส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาครูมีการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และกำกับตนเอง และ

ทราบขอบเขตทั้งหมดของสิ่งที่จะได้รับการประเมิน ทำให้ช่วยลดความวิตกกังวลของนิสิตนักศึกษาครู ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้ (Hunter, 1982; Danielson, 1996; Tennessee, 2009; Winnie & Theodore, 2011; CCSSO, 2013) และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือ ประเมินวิชาชีพรู้ พบว่า ส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือประกอบการสังเกต ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า 4-5 ระดับ (Avalos, 2011; Crossouard, 2011; Helen, Eleanor & Judy, 2011; Mary, 2011; Thomas, 2011; Willis, 2011; Ayala, et al., 2012; ปิยาภรณ์ วัดสว่าง, 2547; ดวงใจ สีเขียว, 2549; พิกุล เอกวางกูร, 2550) โดยสอดคล้องกับสถาบันผลิตครูของไทย ที่ใช้แบบ ประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า (rating scale) 4-5 ระดับ ซึ่งไม่พบการใช้เครื่องมือประเมินที่มีเกณฑ์การประเมินแบบรูบริค (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556; คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556; ภาควิชา หลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม, 2556; ศูนย์ปฏิบัติการปฏิบัติงานในสถานศึกษาศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2556; ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราช ภัฏราชชนครินทร์, 2556; ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556; ศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2556)

นอกจากการพัฒนามาตรฐานและเครื่องมือประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ที่จะช่วย แก้ปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาแล้ว มิงงานวิจัยที่ศึกษาว่า การเปลี่ยนแปลงที่ เกิดขึ้นกับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู มาจากการได้รับวิธีการประเมินที่มีความ เหมาะสมและครอบคลุมสภาพการปฏิบัติงานจริง นั่นคือ การประเมินความก้าวหน้า เป็นวิธีการ ประเมินที่มุ่งเน้นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครู โดยดำเนินการเก็บรวบรวม สารสนเทศที่ได้ตามสภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครูจริงอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อ เป็นข้อมูลย้อนกลับอย่างทันท่วงทีให้กับนิสิตนักศึกษาครูได้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้จนบรรลุตาม เป้าหมาย (Bennett, 2011; Crossouard, 2011; Helen, Eleanor & Judy, 2011; Mary, 2011; Thomas, 2011; Willis, 2011; Winnie & Theodore, 2011; Ayala, et al., 2012; ปิยาภรณ์ วัด สว่าง, 2547; พิกุล เอกวางกูร, 2550) และเพื่อให้การประเมินความก้าวหน้าเกิดประโยชน์สูงสุด จำเป็นต้องทำงานร่วมกันเป็นทีมระหว่างอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนิสิตนักศึกษาครู โดยการ สร้างและใช้แบบประเมินชุดเดียวกัน มีเกณฑ์การประเมินที่มีความเป็นรูปธรรมและชัดเจน ร่วมกัน ประเมิน ร่วมกันสะท้อนผลการประเมิน และร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการประเมิน สร้างเป็น ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต นักศึกษาครู (William, 2006 cited in William, 2007; Wray, 2007; Dufour, et al., 2010;

Priestleya, Millera, Barrettb, & Wallacec, 2011; Avalos, 2011; Moss, 2012; วิจารย์ พานิช, 2555)

สรุปได้ว่า เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูให้เป็นไปตามมาตรฐาน ดังนั้น จึงต้องให้ความสำคัญอย่างมากในการสร้างและพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่มีความเหมาะสมและเป็นรูปธรรม นั่นคือ แบบประเมินที่มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบบูรณาการ ซึ่งจากหลักฐานการสืบค้น ไม่พบสถาบันผลิตครูของไทยที่พัฒนาและนำมาใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูเลย แบบประเมินนี้จะเป็นนวัตกรรมสำคัญในการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ด้วยการร่วมมือรวมพลังกันของทุกฝ่ายทั้งนิสิตนักศึกษาครู ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการประเมินความก้าวหน้าโดยอยู่บนฐานของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อให้นิสิตนักศึกษาครูเกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครู จึงเป็นเหตุผลสำคัญของการทำวิจัยในครั้งนี้

1.2 คำถามวิจัย

- 1) มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นมีอะไรบ้าง
- 2) แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น เป็นอย่างไร
- 3) เกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นเป็นอย่างไร
- 4) แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น จะมีส่วนช่วยสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู
- 2) เพื่อพัฒนาแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู
- 3) เพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู
- 4) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการพัฒนาแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยพัฒนาขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูทั้งของไทยและต่างประเทศ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ได้มาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่มีความใหม่ และครอบคลุมสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

แบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ เป็นแบบประเมินที่มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ มีลักษณะเป็นระดับคุณภาพที่อธิบายคุณลักษณะ หรือความสำเร็จของการปฏิบัติงานที่ได้รับการประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพดีมากจนถึงระดับปรับปรุง โดยมีความละเอียดซึ่งเหมาะสมกับการประเมินทักษะการปฏิบัติงานตามสภาพจริง (กมลวรรณ ตังธนกานนท์, 2557) อันได้แก่ การประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ซึ่งสามารถช่วยให้อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนิสิตนักศึกษาครู เข้าใจได้ตรงกันถึงระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานอันเป็นที่ยอมรับหรือบรรลุตามมาตรฐาน และส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาครูมีการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และกำกับตนเอง และทราบขอบเขตทั้งหมดของสิ่งที่ จะได้รับการประเมิน ทำให้ช่วยลดความวิตกกังวลของนิสิตนักศึกษาครูในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้ (Hunter, 1982; Danielson, 1996; Tennessee, 2009; Winnie & Theodore, 2011; CCSSO, 2013)

การประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ โดยการนำแบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ไปประยุกต์ใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โดยมีผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ 3 คน คือ นิสิตนักศึกษาครู ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

มาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ซึ่งนิสิตนักศึกษาครูต้องประพฤติปฏิบัติตามประกอบด้วย 3 มาตรฐานคือ (1) สมรรถนะด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้ (2) สมรรถนะด้านการวิจัย และ (3) สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาตนเอง โดยวัดจากเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

เกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษา หมายถึง ระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยมี 4 เกรด ประกอบด้วย เกรด 4 คือ คุณภาพของ

การปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับดีเยี่ยม เกรด 3 คือ คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับดี เกรด 2 คือ คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับพอใช้ และเกรด 1 คือ คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับควรปรับปรุง

แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษา หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ (1) แนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู (2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ และ (3) เกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

การประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการนำแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูไปประยุกต์ใช้ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับนิสิตนักศึกษาครูในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

นิสิตนักศึกษาครู หมายถึง นิสิตนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 5 ที่ออกปฏิบัติงานในสถานศึกษา

อาจารย์นิเทศก์ หมายถึง คณาจารย์คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ที่คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์แต่งตั้งขึ้นทำหน้าที่ดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ และอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครูของนิสิตนักศึกษาครู ร่วมกันกับนิสิตนักศึกษาครูและครูพี่เลี้ยง

ครูพี่เลี้ยง หมายถึง ครูประจำการของโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่โรงเรียนมอบหมายให้ช่วยดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ และอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครูของนิสิตนักศึกษาครู ร่วมกันกับนิสิตนักศึกษาครูและอาจารย์นิเทศก์

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 1) ได้มาตรฐานและแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู
- 2) นิสิตนักศึกษาครูสามารถนำแบบประเมินนี้ไปใช้ในการกำกับและเป็นแนวทางพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้เกิดคุณภาพ
- 3) ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์สามารถนำเครื่องมือนี้ไปใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู
- 4) คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ควรนำเครื่องมือนี้ไปเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาวิธีวิทยาการสอน เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนิสิตนักศึกษาครูที่จะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษาอันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยขอเสนอสาระสำคัญ แบ่งเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ตอนที่ 2 วิธีการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ตอนที่ 3 มาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู และตอนที่ 4 การพัฒนาแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

1.1 สภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

จากการศึกษาสภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประมวลสรุปสาระสำคัญของสภาพปัญหาได้ดังนี้ (1) การเตรียมการปฏิบัติการสอน ประกอบด้วย ให้ความสำคัญน้อยในการทำบันทึกการสอน มีทักษะน้อยในการเลือกวิธีการสอนและเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา มีทักษะน้อยในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและน่าสนใจกับผู้เรียน และการส่งบันทึกการสอนที่ล่าช้ากว่ากำหนด (2) เนื้อหาสาระที่ปฏิบัติการสอน ประกอบด้วย มีความรอบรู้และความถูกต้องในเนื้อหาที่สอนน้อย และปฏิบัติการสอนที่ไม่ตรงกับวิชาเอกหรือปฏิบัติการสอนในรายวิชาที่ไม่ถนัด (3) การปฏิบัติการสอน ประกอบด้วย มีทักษะและเทคนิควิธีในการปฏิบัติการสอนที่หลากหลายน้อย มีทักษะในการสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเรียนน้อย และมีทักษะในการคุมชั้นเรียนน้อย (4) สื่อการสอน ประกอบด้วย มีความรู้และทักษะน้อยในการออกแบบและผลิต รวมทั้งการใช้อุปกรณ์การปฏิบัติการสอน งบประมาณในการจัดเตรียมสื่อการสอนไม่เพียงพอ และโรงเรียนฝึกปฏิบัติการวิชาชีพมีอุปกรณ์การสอนและสื่อการสอนเฉพาะทางไม่เพียงพอ (5) การวัดและการประเมินผล คือ มีทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนน้อย (6) สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในห้องเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (7) บทบาทของครูพี่เลี้ยง ประกอบด้วย ครูพี่เลี้ยงบางคนให้การยอมรับนิสิตน้อย เข้าร่วมสังเกตการณ์ปฏิบัติการสอนของนิสิตไม่สม่ำเสมอ มีเวลาให้คำปรึกษาแก่นิสิตน้อย มอบหมายภาระงานให้กับนิสิตมากเกินไป และมีการประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์น้อย (8) ผู้เรียนมีความรับผิดชอบน้อยในงานที่ได้รับมอบหมายจากนิสิต (9) ทักษะในการปรับตัวของนิสิตกับสถานการณ์ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครูน้อย (วรารักษ์ ปะทะยศ, 2522; ปานตา ใช้เทียมวงศ์ และ สมจิต

ชีวปริชา, 2525; ปิยะชาติ แสงอรุณ, 2526; เรวัตติ พรหมเพ็ญ, 2526; อมราพร สุวรรณโชติ, 2528; จรูญศรี มาติโลกโกวิท, 2539; สุตติดา จันทรมณี, 2540; ธาณี นงนุช, 2542; เสาวรส ภูภากรณ์, 2543; วรรณพิพา รอดแรงคำ และภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์, 2545; ศรีมงคล เทพเรณู, 2545; มาณะ รักษ์วงศ์, 2546; วิชิต สุรัตน์เรืองชัย และ ชลันดาพันธุ์พานิช, 2546; นันทรัตน์ พึ่งแพง, สมาน แก้วไวยุทธ์ และ วรรณพิพา รอดแรงคำ, 2549; ศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพ โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ ฝ่ายมัธยม, 2549; เกษมศรี อัครศรีพงศ์ธร, 2550; รายงานการสัมมนากลุ่มย่อยนิสิตหลังฝึกปฏิบัติการวิชาชีพในสถานศึกษา ภาคต้น ปีการศึกษา 2556, 2556) (10) บทบาทของอาจารย์นิเทศก์ ประกอบด้วย การออกนิเทศนิสิตนักศึกษาครูไม่สม่ำเสมอ และอาจารย์นิเทศก์มีความเห็นไม่ตรงกัน (11) ทักษะในการมีปฏิสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่นน้อย (Le Cornu, 2009; รายงานการสัมมนากลุ่มย่อยนิสิตหลังฝึกปฏิบัติการวิชาชีพในสถานศึกษา ภาคต้น ปีการศึกษา 2556, 2556) (12) ทศนคติ ประกอบด้วย นิสิตบางคนมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูน้อย และมีทัศนคติต่อการประเมินเป็นเชิงตรวจสอบ (บัญญัติ ชำนาญกิจ, 2534; วาโร เฟ็งสวัสดิ์, 2543; สุขรัก สร้อยทอง, 2543; วันนา สงวนศรี, 2549; ศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพ โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ ฝ่ายมัธยม, 2549; สมประสงค์ เสนารัตน์, 2552; รายงานการสัมมนากลุ่มย่อยนิสิตหลังฝึกปฏิบัติการวิชาชีพในสถานศึกษา ภาคต้น ปีการศึกษา 2556, 2556; Le Cornu, 2009) (13) มีทักษะในการนำข้อเสนอแนะมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์น้อย (14) มีทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนน้อย (15) ความวิตกกังวล ความเครียดและความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน และ (16) มีทักษะในการบริหารจัดการเวลาน้อย (รายงานการสัมมนากลุ่มย่อยนิสิตหลังฝึกปฏิบัติการวิชาชีพในสถานศึกษา ภาคต้น ปีการศึกษา 2556, 2556)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 สาเหตุของสภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

จากสภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูดังกล่าว มีงานวิจัยที่ศึกษาถึงสาเหตุของสภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู มีดังนี้

1) ระบบการประเมินที่ไม่เป็นรูปธรรมและชัดเจน ประกอบด้วย (1) อาจารย์นิเทศก์ไม่เพียงพอ เนื่องจากอาจารย์นิเทศก์มีจำนวนน้อย ส่งผลให้อาจารย์นิเทศก์บางส่วนประเมินนิสิตนักศึกษาครู ในสาขาที่ไม่มีความรู้เพียงพอ หรือไม่มีความถนัดในสาขาวิชานั้น (2) เกณฑ์การประเมินนิสิตนักศึกษาครู มีความแตกต่างกัน เนื่องจากมีการกำหนดรายละเอียดของเกณฑ์การประเมินอย่างไม่ชัดเจน ทำให้การประเมินไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนั้น อาจารย์นิเทศก์แต่ละคนมีความเข้มงวดกับความถูกต้องของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ต่างกัน (3) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน โดยการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินสรุปผลรวมของแต่ละสถาบันการศึกษามีความแตกต่างกัน ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสังเกต แบบประเมินส่วนใหญ่จึง

เป็นเครื่องมือประกอบการสังเกต ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4-5 ระดับ เมื่อประเมินด้วยเครื่องมือที่แตกต่างกัน ทำให้มีวิธีการและวิธีการประเมินต่างกัน และส่งผลให้ผลของการประเมินต่างกันด้วย (4) ผู้ประเมิน โดยแต่ละสถาบันการศึกษามีการกำหนดแหล่งผู้ประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครูแตกต่างกัน ส่วนใหญ่ประเมินโดยอาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยงเป็นหลัก ซึ่งมีความแตกต่างกันกับการประเมินโดยอาจารย์ประจำชั้น หัวหน้าสาระวิชา และผู้บริหารโรงเรียน จึงส่งผลให้ผลการประเมินที่ได้มีความแตกต่างกัน (5) มโนทัศน์ของอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงบางคน มีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่คลาดเคลื่อน โดยคิดว่าเป็นการแบ่งเบาภาระงานครู จึงมอบหมายงานส่วนตัวหรืองานที่ครูพี่เลี้ยงรับผิดชอบให้กับนิสิตนักศึกษาครูรับผิดชอบแทน ส่งผลให้นิสิตนักศึกษาครูมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูน้อย และการมีภาระงานมากเกินไป ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานสอนได้อย่างเต็มที่ และ (6) การให้ข้อมูลย้อนกลับ อาจารย์นิเทศก์บางคนละเลยในการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิตนักศึกษาครู ในประเด็นจุดเด่นและจุดบกพร่องเพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุงและพัฒนา รวมทั้งนิสิตนักศึกษาครูยังละเลยที่จะสอบถามผลการประเมิน จึงส่งผลให้นิสิตไม่ทราบข้อบกพร่องที่แท้จริงของตนเอง (ดวงใจ สีเขียว, 2549)

2) ความวิตกกังวลในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา (สร้อยญา จันทร์ชูสกุล, 2555; Capel, 1997; Goddard & O'Brien, 2003; Yong, 2008) โดยมีสาเหตุมาจาก (1) กลวิธีการเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยง (2) บุคลิกภาพมิตินความไม่มั่นคงทางอารมณ์ (สร้อยญา จันทร์ชูสกุล, 2555; Goddard & O'Brien, 2003) (3) การได้รับการสังเกตการปฏิบัติการสอน และการประเมินผลการปฏิบัติการสอนจากอาจารย์นิเทศก์ (Capel, 1997)

จากสาเหตุของสภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูดังกล่าวสรุปได้ว่า สภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูมีสาเหตุมาจาก (1) ระบบการประเมินไม่เป็นรูปธรรมและชัดเจน ประกอบด้วย ผู้ประเมินแตกต่างกัน อาจารย์นิเทศก์มีไม่เพียงพอ บทบาทและระยะเวลาการนิเทศก์ที่ไม่สม่ำเสมอและต่อเนื่อง การได้รับการสังเกตการปฏิบัติการสอนและการประเมินผลการปฏิบัติการสอนจากอาจารย์นิเทศก์แตกต่างกัน แบบประเมินแตกต่างกันและกำหนดเกณฑ์การประเมินไม่ชัดเจน และการละเลยต่อการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนา และ (2) ความวิตกกังวลและความกังวลในวิชาชีพครู กล่าวคือ กลวิธีการเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยง บุคลิกภาพมิตินความไม่มั่นคงทางอารมณ์ การได้รับการสังเกตการปฏิบัติการสอน และการประเมินผลการปฏิบัติการสอนจากอาจารย์นิเทศก์

1.3 แนวทางแก้ไขสภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

แนวทางแก้ไขสภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู มีดังนี้

1) การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน วิธีการประเมินที่เป็นรูปแบบเดียวกัน และเป็นมาตรฐานเดียวกัน (ดวงใจ สีเขียว, 2549)

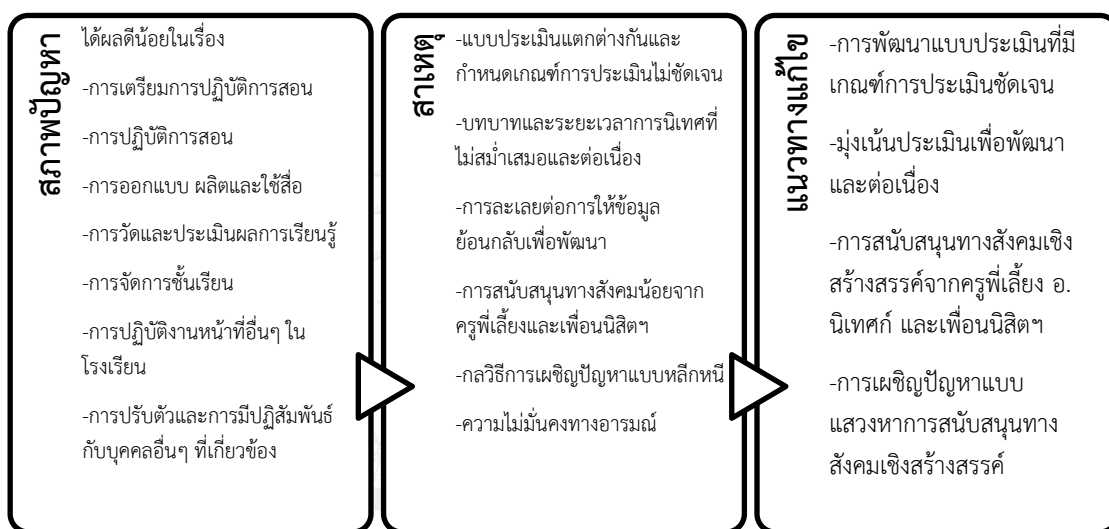
2) การจัดการเสริมสร้างบรรยากาศของระบบการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู เป็นแบบการส่งเสริมและการสนับสนุน แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน (ดวงใจ สีเขียว, 2549) ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคมจากครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาช่วยส่งผลให้พัฒนาการสุขภาวะทางจิตของนิสิตนักศึกษาครูเพิ่มสูงขึ้น โดยแสดงให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอันดี มีบรรยากาศแห่งความเป็นกัลยาณมิตร ดูแลเอาใจใส่ เสริมสร้างกำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ และให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู (สร้อยญา จันทร์ชูสกุล, 2555)

3) การเผชิญปัญหาแบบแสวงหาการสนับสนุนทางสังคม โดยนิสิตนักศึกษาครูมีความพยายามในการพัฒนาตนเองจากแหล่งทรัพยากรอื่นๆ เช่น การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม การขอทราบแนวทางการเผชิญปัญหาจากผู้ที่เคยมีประสบการณ์เช่นเดียวกัน หรือการขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และเพื่อนนิสิตนักศึกษาครู ส่งผลให้มีพัฒนาการสุขภาวะทางจิตเพิ่มสูงขึ้น (สร้อยญา จันทร์ชูสกุล, 2555)

4) สถาบันการศึกษาควรจัดโครงการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถและมีทักษะที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้การประเมินมีประสิทธิภาพสูงสุด ได้แก่ โครงการการฝึกอบรมให้กับครูพี่เลี้ยงให้มีความสามารถในการนิเทศอย่างเต็มที่ (ดวงใจ สีเขียว, 2549)

จากการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู สรุปได้ว่า สภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู คือ การได้ผลดีน้อยในเรื่อง การเตรียมการปฏิบัติการสอน การปฏิบัติการสอน การออกแบบ ผลิตและใช้สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน การปฏิบัติงานหน้าที่อื่นๆ ในโรงเรียน และการปรับตัวและการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับสาเหตุของสภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู มาจากระบบการประเมินไม่เป็นรูปธรรมและชัดเจน ประกอบด้วย ผู้ประเมินแตกต่างกัน อาจารย์นิเทศก์มีไม่เพียงพอ บทบาทและระยะเวลาการนิเทศที่ไม่สม่ำเสมอและต่อเนื่อง การได้รับการสังเกตการปฏิบัติการสอนและการประเมินผลการปฏิบัติการสอนจากอาจารย์

นิเทศก์แตกต่างกัน แบบประเมินแตกต่างกันและกำหนดเกณฑ์การประเมินไม่ชัดเจน และการละเอียดต่อการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนา การสนับสนุนทางสังคมน้อยจากครูพี่เลี้ยงและเพื่อนนิสิต นักศึกษาครู กลวิธีการเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงนี้ และความไม่มั่นคงทางอารมณ์ สำหรับแนวทางแก้ไข สภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ประกอบด้วย การพัฒนาแบบประเมิน ที่มีเกณฑ์การประเมินชัดเจน ทำการประเมินนิสิตนักศึกษาครูด้วยวิธีการประเมินแบบมีบรรยากาศ เป็นกัลยาณมิตร มุ่งเน้นประเมินเพื่อพัฒนา การสนับสนุนทางสังคมเชิงสร้างสรรค์จากครูพี่เลี้ยงและ เพื่อนนิสิตนักศึกษาครู การเผชิญปัญหาแบบแสวงหาการสนับสนุนทางสังคมเชิงสร้างสรรค์ (การปรึกษา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้) ดังแสดงในภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 สภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

ตอนที่ 2 วิธีการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

จากการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต นักศึกษาครู ทำให้ต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพของวิธีการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ นิสิตนักศึกษาครู เนื่องจากการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู เป็นการถ่ายโอนองค์ ความรู้ที่นิสิตนักศึกษาครูได้ศึกษามาตลอดระยะเวลาของหลักสูตรคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สู่การ ปฏิบัติงานครูจริงในสถานศึกษา ดังนั้น วิธีการประเมินจึงต้องมีลักษณะเป็นการประเมินการ ปฏิบัติงานตามสภาพจริง ด้วยแบบประเมินที่มีความเป็นรูปธรรมและชัดเจน ทั้งนี้ มีแนวคิด หลักการ และงานวิจัยได้บ่งชี้ว่า ความก้าวหน้าทางวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาครูมาจากการได้รับวิธีการประเมิน ที่มีความเหมาะสมและครอบคลุมสภาพการปฏิบัติงานจริง นั่นคือ การประเมินความก้าวหน้า

ที่มุ่งเน้นการประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Bennett, 2011; Crossouard, 2011; Helen, Eleanor & Judy, 2011; Mary, 2011; Thomas, 2011; Willis, 2011; Winnie & Theodore, 2011; Ayala, et al., 2012; ปิยาภรณ์ วัตสว่าง, 2547; พิกุล เอกวางกูร, 2550) และการทำงานร่วมกัน เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Wiliam, 2006 cited in Wiliam, 2007; Wray, 2007; Dufour, et al., 2010; Priestleya, Millera, Barrettb, & Wallacec, 2011; Avalos, 2011; Moss, 2012; วิจารย์ พานิช, 2555) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 การประเมินความก้าวหน้า

การประเมินความก้าวหน้า (formative assessment) ประกอบด้วย 4 ข้อใหญ่ คือ (2.1.1) ความหมายการประเมินความก้าวหน้า (2.1.2) หลักการสำคัญของการประเมินความก้าวหน้า (2.1.3) ยุทธวิธีการประเมินความก้าวหน้า และ (2.1.4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความก้าวหน้า โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ความหมายการประเมินความก้าวหน้า

การประเมินความก้าวหน้า เป็นการประเมินเพื่อการเรียนรู้ (assessment for learning) ไม่ใช่การประเมินผลการเรียนรู้ (assessment of learning) (Bennett, 2010 cited in Bennett, 2011; NCTE, 2010) ดังแสดงในภาพที่ 2.2

Type	Purpose	
	Assessment Of Learning	Assessment For Learning
Summative	X	x
Formative	x	X

Note: X = primary purpose; x = secondary purpose.

ภาพที่ 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์การประเมินและวิธีการประเมิน

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นได้มีนักการศึกษาหลายท่านให้คำนิยามของการประเมินความก้าวหน้าไว้ดังนี้

Black และ Wiliam (2005) ให้ความหมายของการประเมินความก้าวหน้า หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการโดยครู และ/หรือ โดยผู้เรียน ซึ่งเป็นการจัดหาสารสนเทศที่จะนำไปใช้ในการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงกิจกรรมการสอนและการเรียนรู้โดยมีความเกี่ยวข้องกัน

Wiliam (2007) ให้ความหมายของการประเมินความก้าวหน้า หมายถึง องค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ (1) การพบผู้เรียนโดยทันทีซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนรู้ (2) การพบผู้เรียน

แบบนาที่ต่อนาที่และวันต่อวัน (3) การแลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่างครูและผู้เรียน (4) การใช้หลักฐานการเรียนรู้ และ (5) การปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน

Pinchok และ Brandt (2009) ให้ความหมายของการประเมินความก้าวหน้า หมายถึง กระบวนการที่ครูใช้เครื่องมือและยุทธวิธีที่หลากหลายในการค้นหาความรู้ของผู้เรียน และระบุส่วนที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจ รวมทั้งวางแผนการสอนในอนาคตเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

Dunn และ Mulvenon (2009) ให้ความหมายของการประเมินความก้าวหน้า หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในระหว่างการสอนเพื่อจัดหาข้อมูลย้อนกลับสำหรับการตัดสินใจและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน

Thomas และคณะ (2011) ให้ความหมายของการประเมินความก้าวหน้า หมายถึง กระบวนการของการประเมินที่อย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งจะนำไปสู่การรับประกันถึงความก้าวหน้าของกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละคน

องค์กรความร่วมมือระหว่าง Formative Assessment for Teachers and Students (FAST) และ State Collaborative on Assessment and Student Standards (SCASS) ซึ่งเป็นขององค์กร Council of Chief State School Officers (CCSSO) และ contained in McManus (2008 cited in Bennett, 2011) ให้ความหมายของการประเมินความก้าวหน้า หมายถึง กระบวนการที่ครูและผู้เรียนใช้ในระหว่างการเรียนการสอน ซึ่งจะมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้เป็นไปตามผลลัพธ์ทางการสอนที่มุ่งหมายไว้

จากการนิยามความหมายของการประเมินความก้าวหน้าสำหรับงานวิจัยนี้ สรุปได้ว่าการประเมินความก้าวหน้า เป็นกระบวนการที่พยายามทำความเข้าใจนิสิตนักศึกษาครูอย่างลึกซึ้งและต่อเนื่อง โดยการรวบรวมสารสนเทศเพื่อใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับที่สำคัญอันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมของครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนิสิตนักศึกษาครู โดยกระบวนการปรับเปลี่ยนจะเกิดขึ้นเป็นวงจรสั้นๆ แบบนาที่ต่อนาที่ วันต่อวัน ภายในบทเรียนหรือระหว่างบทเรียน

2.1.2 หลักการสำคัญของการประเมินความก้าวหน้า

หลักการสำคัญของการประเมินความก้าวหน้ามี 4 ประการ (Pinchok & Brandt, 2009) มีดังนี้

1) การระบุถึงช่องว่าง (gap) ในการเรียนรู้ เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจในความแตกต่างระหว่าง “นิสิตนักศึกษาครุรู้อะไร?” และ “อะไรที่นิสิตนักศึกษาครุจำเป็นต้องรู้?” ซึ่งจะทำให้การพัฒนาและส่งเสริมบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามที่ต้องการมากที่สุด โดยครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ต้องดำเนินการเพื่อสนับสนุนนิสิตนักศึกษาครุให้เกิดความก้าวหน้าบรรลุถึงเป้าหมายการเรียนรู้ (Pinchok & Brandt, 2009)

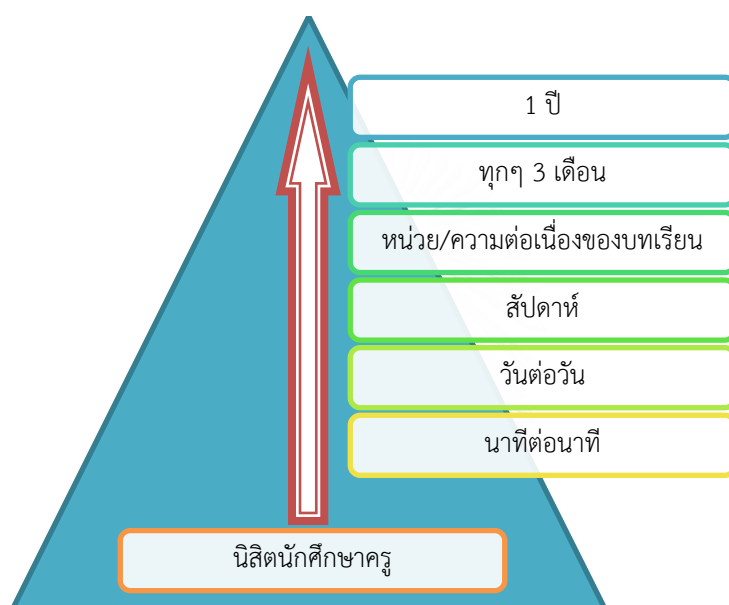
2) การให้ข้อมูลย้อนกลับ เป็นการจัดหาสารสนเทศเชิงวิพากษ์ที่ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์จำเป็นต้องระบุสภาพปัจจุบันในการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครุ และบอกขั้นตอนต่อไปในกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งการให้ข้อมูลย้อนกลับนี้จะทำให้นิสิตนักศึกษาครุรับรู้และเข้าใจสารสนเทศอย่างชัดเจนเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนรู้ (Pinchok & Brandt, 2009; NCTE, 2010) คำถามสำคัญที่จะเป็นแนวทางของครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ในการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิตนักศึกษาครุซึ่งต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ คือ เป้าหมายคืออะไร? อะไรคือความก้าวหน้าที่จะนำไปสู่เป้าหมาย? และกิจกรรมอะไรที่จำเป็นในการทำให้เกิดความก้าวหน้าที่ดี? (Pinchok & Brandt, 2009)

3) ช่วงเวลาในการประเมิน (timing) โดยมีระยะเวลาที่เหมาะสมและเพียงพอ (NCTE, 2010) สำหรับ ช่วงเวลาของวงจรการประเมินความก้าวหน้าเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เกิดความชัดเจนและแม่นยำในการประเมินความก้าวหน้า โดยมุ่งเน้นเกี่ยวกับบทบาทของการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ โดยช่วงเวลามีทั้งวงจรระยะสั้น วงจรระยะปานกลาง และวงจรระยะยาว (William & Thompson, 2007; NCTM, 2007) ดังแสดงในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ช่วงเวลาของวงจรการประเมินความก้าวหน้าจำแนกตามประเภทและจุดเน้น

ประเภท	จุดเน้น	ช่วงเวลา
วงจรระยะยาว	ทำตลอดทั้งช่วง กลางภาคการศึกษา 1 ภาคการศึกษา และ 1 ปีการศึกษา	4 สัปดาห์ – 1 ปี
วงจรระยะปานกลาง	ภายในและระหว่างหน่วยการสอน	1 – 4 สัปดาห์
วงจรระยะสั้น	ภายในและระหว่างบทเรียน	
วันต่อวัน		24 – 48 ชั่วโมง
นาทีต่อนาที		5 วินาที – 2 ชั่วโมง

แนวคิดเป้าหมายและความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ ดังแสดงในภาพที่ 2.3 จะช่วยให้เราทำความเข้าใจแนวคิดที่สำคัญทั้งหมด โดยเริ่มจากการที่ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์พบนิสิตนักศึกษาครู การพัฒนาผู้เรียนจะเริ่มต้นจาก 1 ปี 1 ภาคการศึกษา หรือ 1 บทเรียน / 1 หน่วยการเรียนรู้ ซึ่งต้องการการประเมินที่มีความชัดเจน มีการรวบรวมหลักฐานอย่างต่อเนื่อง และปรับการนิเทศให้เหมาะกับนิสิตนักศึกษาครู โดยครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์สามารถทำให้ความแตกต่างแคบลงเรื่อยๆ และเริ่มเข้าสู่เป้าหมายของการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูภายในระยะเวลา 1 ปี (Pinchok & Brandt, 2009)

ภาพที่ 2.3 แนวคิดเป้าหมายและความก้าวหน้าทางการเรียนรู้

4) ความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด ซึ่งต้องให้การช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาครูโดยตั้งอยู่บนสภาพการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครู ซึ่งความเกี่ยวข้องนี้เป็นชุดความต่อเนื่องของทักษะที่จำเป็นอันจะทำให้เกิดมาตรฐานการเรียนรู้ ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ต้องระบุตำแหน่งของนิสิตนักศึกษาครูเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และปฏิบัติงานกับนิสิตนักศึกษาครูเพื่อให้เกิดเป้าหมายการเรียนรู้ในช่วงเวลาสั้นๆ ตลอดจนอธิบายเกณฑ์ที่จะทำให้ให้นิสิตนักศึกษาครูประสบความสำเร็จ (Pinchok & Brandt, 2009)

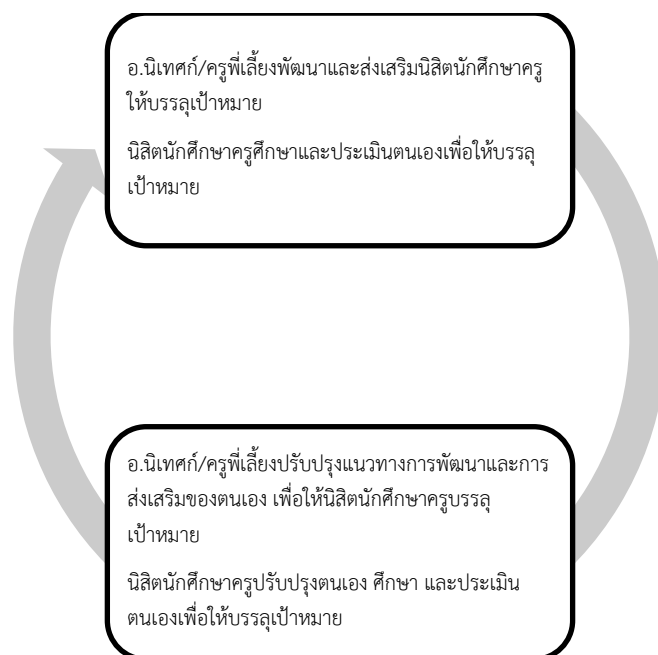
5) ความรู้และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1) บทบาทของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จำเป็นต้องส่งเสริมให้มีโปรแกรมการพัฒนาทางวิชาชีพในการประเมินความก้าวหน้าให้มีประสิทธิภาพสำหรับนิสิตนักศึกษาครู เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งในวิธีการปฏิบัติงานในชั้นเรียน โดยความจำเป็นที่ต้องมีการจัดสรรทรัพยากรใหม่ี่จะเป็นการรับประกันว่านิสิตนักศึกษาครูมีความตั้งใจจริง และสนับสนุนที่จะสร้างความรู้ในการ

ประเมินความก้าวหน้าภายในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และนิสิตนักศึกษาครูไม่สามารถดำเนินการได้โดยปราศจากการสนับสนุนทางวัฒนธรรมและเครือข่ายอันจะทำให้เกิดการส่งเสริมการปฏิบัติที่ดี (Pinchok & Brandt, 2009)

5.2) บทบาทของนิสิตนักศึกษาครู คือ นิสิตนักศึกษาครูมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินความก้าวหน้า อย่างเต็มรูปแบบ กระตือรือร้นในการเรียนรู้ด้วยตนเองและเป็นผู้ประเมินตนเองที่ดี มีส่วนร่วมในการนิยามและพัฒนาการให้คะแนนแบบบูรณาการ ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ และเพื่อนของนิสิตนักศึกษาครูต้องปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมทางความรู้เกี่ยวกับสภาพการเรียนรู้และความจำเป็นที่จะทำให้เกิดความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ (Pinchok & Brandt, 2009)

5.3) บทบาทของครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ ประกอบด้วย (1) ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ต้องมีความรู้ในเนื้อหาที่จะพัฒนาและส่งเสริมและมีความรู้ในการประเมิน (NCTE, 2010) โดยวิธีการประเมิน (forms) ต้องมีรายละเอียดที่เพียงพอที่จะทำให้ให้นิสิตนักศึกษาครูมีความชัดเจนทางความคิดและสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างต่อเนื่อง และความเป็นประโยชน์ในการประเมิน (advantages) ที่สามารถช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาครูให้ปฏิบัติงานได้อย่างราบรื่น สามารถพัฒนาการพัฒนาและส่งเสริมเพื่อให้นิสิตนักศึกษาครูเกิดการเรียนรู้ ส่งเสริมนิสิตนักศึกษาครู โดยการกระตุ้นให้ปฏิบัติงานและเกิดความเข้าใจและเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาความสามารถของนิสิตนักศึกษาครูให้มีการประเมินตนเองและถูกประเมินโดยเพื่อนนิสิตนักศึกษาครู และประเมินการทำงานของเพื่อนนิสิตนักศึกษาครู (NCTE, 2010) และมีความรู้เกี่ยวกับพื้นฐานความรู้ของนิสิตนักศึกษาครู (2) ให้ความสำคัญกับคุณภาพ มากกว่าปริมาณการทำงานของนิสิตนักศึกษาครู (3) ให้คำปรึกษาและคำแนะนำเป็นรางวัล มากกว่าการให้คะแนนเป็นรางวัล (4) หลีกเลี่ยงการเปรียบเทียบนิสิตนักศึกษาครูตามความชื่นชอบ แต่ควรสนับสนุนนิสิตนักศึกษาครูเป็นรายบุคคลให้เกิดการประเมินการเรียนรู้ด้วยตนเอง (5) ให้การส่งเสริมการสนทนาแลกเปลี่ยนเพื่อสำรวจความเข้าใจ มากกว่าการบรรยายเนื้อหา (6) ส่งเสริมให้มีการดำเนินการของวงจรการประเมินซ้ำหลายๆ ครั้ง โดยมุ่งเน้นในแต่ละประเด็น (Pinchok & Brandt, 2009) แสดงในภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 วงจรการประเมินความก้าวหน้า
หมายเหตุ พัฒนาจาก NCTE (2010)

นอกจากนี้ มีนักการศึกษาหลายท่านที่ศึกษาถึงบทบาทสำคัญของครูพี่เลี้ยงและอาจารย์
นิเทศก์ ที่จะเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงที่ต่อสู้ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ โดยสังเคราะห์บทบาทได้
ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 บทบาทของผู้นิเทศก์จำแนกตามงานวิจัย

บทบาทของผู้นิเทศ	Getulio และคณะ (2008)	Palandra (2010) และ Donoghue (2012)	Mitroi, Monica และ Alina (2011)
ผู้ให้สารสนเทศ (Purveyor of information) ครูพี่เลี้ยงเป็นผู้ให้ความรู้	การอธิบายเกี่ยวกับลักษณะทางวิชาชีพ เป็นการอธิบายถึงองค์ความรู้ทางทฤษฎี วิถีปฏิบัติที่มีประสิทธิผล จรรยาบรรณ แพทย์ และการให้ความสนใจ/ความสงสาร/ความเอาใจใส่ผู้ป่วย	พัฒนาหลักสูตรและบุคลากรให้มีคุณสมบัติที่เหมาะสม	ให้การสนับสนุนนิสิตฯ ในกระบวนการค้นพบ การจัดการระบอบองค์ความรู้ (วิทยาศาสตร์และจิตวิทยาการสอน) การบูรณาการบริบทที่มีลักษณะเฉพาะ การเตรียมความพร้อมของนิสิตฯ โดยการให้ข้อมูลและการศึกษาแบบอัตโนมัติ
ผู้เป็นแบบอย่างที่ดี (Behavior model) ครูพี่เลี้ยงส่งเสริมจริยธรรมและมีส่วนร่วมในการเป็นแบบอย่างที่ดีของนิสิตฯ		มีการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้เชี่ยวชาญ	รวมแบบแผนพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตระหว่างวิทยาศาสตร์กับศิลปะ โดยการสร้างบรรยากาศที่ดีเป็นพิเศษ นิสิตฯ จะใช้จิตสำนึกในการพิจารณาแบบอย่างที่ดี เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองใหม่

บทบาทของผู้นิเทศ	Getulio และคณะ (2008)	Palandra (2010) และ Donoghue (2012)	Mitroi, Monica และ Alina (2011)
			ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อจำกัดและความเป็นไปได้ในการพัฒนานิสิตฯ ในแต่ละบุคคล
ผู้สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ (Creator of learning situations) ครูที่เลี้ยงมุงเน้นในเรื่องเกี่ยวกับวิธีการสอน โดยปรับปรุงความสามารถทางจิตวิทยาการสอนของนิสิตฯ	การกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้โดยใช้ผู้ปวยเป็นฐาน เป็นการใช้สถานการณ์จากห้องผู้ปวยจริงในการกระตุ้นให้นิสิตฯ คิดอย่างมีเหตุผล คิดวิเคราะห์และเรียนรู้ทฤษฎี การวิเคราะห์เหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน เป็นการบรรยายเชิงวิเคราะห์ถึงวิธีปฏิบัติแก่ผู้ปวยที่มีอาการเจ็บปวยในขณะนั้น		กระตุ้นให้เกิดความต้องการและความพึงพอใจในการเรียนรู้ โดยการแสดงให้เห็นว่า สารสนเทศและความรู้มีความแตกต่างกัน อ.ที่เลี้ยงต้องเป็นผู้ดูแลเอาใจใส่ในความสามารถทางจิตวิทยาการสอนของนิสิตฯ พอประมาณ โดยคำนึงถึงการยอมรับความช่วยเหลือเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ของนิสิตฯ
ผู้ให้คำปรึกษาและผู้ให้คำแนะนำ (Advisor and orientator) ครูที่เลี้ยงให้ความช่วยเหลือนิสิตฯ ในการสร้างองค์ความรู้และพัฒนาตนเอง	ความพร้อมเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้น เป็นการให้ความช่วยเหลือนิสิตฯ ได้อย่างรวดเร็วในการแก้ปัญหาและวิธีปฏิบัติกับคนไข้ การวางแผนการดูแลผู้ปวย เป็นการอภิปรายถึงการจัดการและวิธีปฏิบัติกับผู้ปวย และให้คำแนะนำนิสิตฯ ในโอกาสที่เหมาะสม การดูแลเอาใจใส่ในเรื่องของความปลอดภัย เป็นการสอนนิสิตฯ ให้ใช้เครื่องมืออย่างปลอดภัย การให้โอกาส/ส่งเสริมความเป็นอิสระแก่นิสิตฯ เป็นการให้โอกาสนิสิตฯ ในการปฏิบัติ และสนับสนุนนิสิตฯ ให้มีความเป็นอิสระทางวิชาชีพ	มีทัศนคติเชิงบวก มีการทำงานเป็นทีม และวิพากษ์เชิงสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ	ให้ความช่วยเหลือนิสิตฯ ในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ การยอมรับตนเอง การมีปฏิสัมพันธ์ทางบวกกับผู้อื่น การมีความเป็นอิสระ การควบคุมได้ การเข้าใจเป้าหมายในชีวิต และการพัฒนาตนเอง
นักประเมินและนักบำบัด (Evaluator and therapist) ครูที่เลี้ยงให้คำแนะนำเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับในการสนับสนุนนิสิตฯ	การจัดหาข้อมูลย้อนกลับ เป็นการจัดหาเวลาที่เหมาะสมให้กับนิสิตฯ มีความเป็นกันเอง ไม่แสดงความคิดเห็นแบบคุกคามในความสามารถของนิสิตฯ	มีชุมชนที่กว้างขวาง และยกระดับการสอบให้คะแนน	นักบำบัดไม่ได้มีบทบาทเพื่อประเมิน วินิจฉัยตลอดเวลา แต่ตั้งอยู่บนฐานของความเป็นจริงที่เกี่ยวข้องกับโครงการ/แผนว่า การดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายนั้น มีความก้าวหน้าหรือไม่ (เป็นไปตามเป้าหมายและมีความก้าวหน้าหรือไม่)
ผู้จัดการและผู้นำ (Organizer and leader) ครูที่เลี้ยงเป็นผู้จัดการโดยทำการตัดสินใจและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี	การอธิบายถึงทักษะต่างๆ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ให้การปฏิบัติต่อนิสิตฯ อย่างเคารพและพยายามสร้างสรรค์ และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในระหว่างที่นิสิตฯ ทำกิจกรรมที่คลินิก	มีภาวะความเป็นผู้นำที่ยอดเยี่ยม มีขวัญกำลังใจที่ดีและมีโปรแกรมการฝึกฝนที่แข็งแกร่ง	เป็นตัวแทนของนักการศึกษาท่านอื่นๆ และเป็นผู้ให้ความชัดเจนในกิจกรรมต่างๆ โดยอยู่บนฐานของการเปลี่ยนแปลง การปรับเปลี่ยนและการสร้างสรรค์

จากตารางสังเคราะห์บทบาทของครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ สรุปได้ 6 บทบาท คือ (1) ผู้ให้สารสนเทศ (2) ผู้เป็นแบบอย่างที่ดี (3) ผู้สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ (4) ผู้ให้คำปรึกษาและผู้ให้คำแนะนำ (5) นักประเมินและนักบำบัด และ (6) ผู้จัดการและผู้นำ

หลักการสำคัญของการประเมินความก้าวหน้า สรุปได้ว่า ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ จำเป็นต้องเข้าร่วมกระบวนการอย่างต่อเนื่องในการรวบรวมหลักฐาน การประเมินและการปรับปรุงแนวทางการพัฒนาและส่งเสริม ดำเนินการประเมินนิสิตนักศึกษาครูบ่อยครั้งด้วยวิธีการประเมินตนเอง และการประเมินจากกระบวนการสู่ผลลัพธ์ (forward) หรือจากผลลัพธ์สู่กระบวนการ (backward) และการประเมินความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ ทั้งนี้ ความเหมาะสมของเวลา ความพร้อมที่จะเปลี่ยนทัศนคติ และความต่อเนื่องที่เป็นธรรมชาติของเทคนิคการประเมินความก้าวหน้า จะช่วยให้ข้อมูลย้อนกลับทางการพัฒนาส่งเสริมนิสิตนักศึกษาครูของครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เข้าใกล้เป้าหมายแห่งความสำเร็จของนิสิตนักศึกษาครู การเตรียมนิสิตนักศึกษาครูสำหรับวงจรระยะสั้น และวงจรระยะยาวของความก้าวหน้าเป็นการสรุปรวมที่สำคัญต่อการบรรลุเป้าหมาย การเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์ระหว่างครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์และนิสิตนักศึกษาครู และการจัดการกับหลายๆ เรื่อง ให้มีปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นหัวใจของกระบวนการประเมินความก้าวหน้า (Pinchok & Brandt, 2009) ซึ่งจากหลักการสำคัญ 5 ประการดังกล่าวข้างต้น บูรณาการเป็นยุทธวิธีการประเมินความก้าวหน้าดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.3 ยุทธวิธีการประเมินความก้าวหน้า

ยุทธวิธีการประเมินความก้าวหน้า เป็นการนำโปรแกรมการติดตามการเรียนรู้ (Keeping Learning on Track ® : KLT) (ETS, 2010 cited in Bennett, 2011) มาเป็นทฤษฎีพื้นฐานของการปฏิบัติการและเป็นตัวอย่างเชิงรูปธรรม ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของ “การประเมินความก้าวหน้า” โดยทฤษฎีการปฏิบัติการนี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน “หนึ่งความคิดที่ยิ่งใหญ่และยุทธวิธีสำคัญ 5 ประการ” (one big idea and five key strategies) (Bennett, 2011; William, 2007)

แนวคิดหลัก (The big idea) คือ นิสิตนักศึกษาครู และครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ ใช้หลักฐานต่างๆ ในการปรับปรุงการปฏิบัติการสอนและการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครู โดยครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ และนิสิตนักศึกษาครู มีความใกล้ชิดกันซึ่งเป็นวิธีการที่จำเป็นต่อการเรียนรู้แบบนาทีต่อนาที และวันต่อวัน (ETS, 2010 cited in Bennett, 2011)

ยุทธวิธีสำคัญ 5 ประการ สำหรับการประเมินความก้าวหน้า อย่างมีประสิทธิภาพ (The five key strategies) (ETS, 2010 cited in Bennett, 2011; William, 2007) มีดังนี้

ยุทธวิธีที่ 1 : อธิบายถึงเป้าหมายการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในเกณฑ์ตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ยุทธวิธีที่ 2 : การจัดการในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการอภิปราย การซักถาม และภารกิจที่เป็นหลักฐานของการเรียนรู้

ยุทธวิธีที่ 3 : การให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) โดยหลังจากที่ทำการประเมินผลแล้ว ครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์จะต้องให้ผลป้อนกลับแก่นิสิตนักศึกษาครูโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ (immediate feedback) เพื่อให้นิสิตนักศึกษาเกิดความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ทั้งนี้การให้ผลป้อนกลับที่จะเกิดประโยชน์แก่นิสิตนักศึกษาครูสูงสุดนั้น ผลป้อนกลับควรจะมี ความชัดเจนและเฉพาะเจาะจงสำหรับนิสิตนักศึกษาครูแต่ละคน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ต้องมีนัยยะเชิงระบบ (regulation) ซึ่งกระบวนการเชิงระบบ (regulation) นี้ เป็นชุดของการดำเนินการแบบพหุปัญญา (meta-cognitive) ตามหัวเรื่อง (topic) และการมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นกระบวนการปรับตัวในการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคำนิยามในวัตถุประสงค์ของการเรียน โดยระบบมี 3 ประเภทคือ (1) การให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) (ทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการเรียนรู้) (2) การมีปฏิสัมพันธ์เชิงระบบ (ทำระหว่างกระบวนการเรียนรู้) และ (3) การมีบทบาทร่วมเชิงระบบ (การเข้าร่วมของนิสิตนักศึกษาครูในกิจกรรมใหม่ๆ) (Thomas, et al, 2011)

ยุทธวิธีที่ 4 : กระตุ้นนิสิตนักศึกษาครูให้เป็นเจ้าของการเรียนรู้ด้วยตนเอง (การประเมินตนเอง เช่น การประเมินการปฏิบัติการสอนของตนเอง)

ยุทธวิธีที่ 5 : กระตุ้นนิสิตนักศึกษาครูให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้อื่น (การประเมินโดยผู้อื่น เช่น การประเมินการปฏิบัติการสอนของตนเองโดยคนอื่น)

นอกจากนี้ การประเมินความก้าวหน้า ยังรวมถึงกระบวนการ ประกอบด้วย (1) สามารถเพิ่มเข้าไปในบริบทของชุมชนและการมีปฏิสัมพันธ์กัน (2) ค้นหาโครงสร้างของกิจกรรมการเรียนรู้ (3) ทบทวนสิ่งที่ผ่านมาและสิ่งที่คาดหวังในอนาคต และ (4) สามารถบอกระดับความแตกต่างของกระบวนการแบบประเพณีนิยม (ดั้งเดิม) คือ (4.1) on-the-fly เป็นการเปลี่ยนแปลงมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในระหว่างบทเรียนของครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ ก่อนที่จะทำการออกแบบการพัฒนาและส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง (4.2) แผนที่วางไว้เพื่อการมีปฏิสัมพันธ์ เป็นการตัดสินใจล่วงหน้าของครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ถึงวิธีการขยายความคิดของนิสิตนักศึกษาครูในระหว่างการพัฒนาและส่งเสริม และ (4.3) การฝังตัว (embedded) ในหลักสูตร โดยเครื่องมือและกิจกรรมจะนำเข้ามาอยู่ในหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อรวบรวมข้อมูลย้อนกลับซึ่งเป็นจุดสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ (Thomas et al, 2011; Pinchok & Brandt, 2009)

จากการศึกษาหลักการและยุทธวิธีสำคัญ 5 ประการ ของการประเมินความก้าวหน้าดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า มีความสอดคล้องกัน ซึ่งการนำการประเมินความก้าวหน้าไปใช้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครุ นั้น สามารถดำเนินการได้ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 บทบาทของครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ นิสิตนักศึกษาครุ และเพื่อนของนิสิตนักศึกษาครุ จำแนกตามยุทธวิธีสำคัญ 5 ประการ (Black & Wiliam, 2005; NCTM, 2007)

บทบาท	นิสิตนักศึกษาครุเป็นผู้ดำเนินการ	นิสิตนักศึกษาครุเป็นผู้เรียนรู้อย่างถูกต้อง	วิธีการสู่ความสำเร็จ
ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์	อธิบายถึงเป้าหมายการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในเกณฑ์ตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ยุทธวิธีที่ 1 หลักการที่ 1, 2, 3, 4, 5)	การจัดการในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดย การอธิบาย การซักถาม และภารกิจที่เป็นหลักฐานของการเรียนรู้ (ยุทธวิธีที่ 2 หลักการที่ 1, 2, 3, 4, 5)	การให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาครุ เกิดความก้าวหน้าในการเรียนรู้ (ยุทธวิธีที่ 3 หลักการที่ 1, 2, 3, 4, 5)
เพื่อนของนิสิตนักศึกษาครุ	ทำความเข้าใจและเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในเกณฑ์ตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ยุทธวิธีที่ 1 หลักการที่ 1, 2, 3, 4, 5)	กระตุ้นนิสิตนักศึกษาครุให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้อื่น (การประเมินโดยผู้อื่น เช่น การประเมินการปฏิบัติการสอนของตนเองโดยคนอื่น) (ยุทธวิธีที่ 5 หลักการที่ 1, 2, 3, 4, 5)	
นิสิตนักศึกษาครุ	ทำความเข้าใจและเรียนรู้ เกณฑ์ตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ยุทธวิธีที่ 1 หลักการที่ 1, 2, 3, 4, 5)	กระตุ้นนิสิตนักศึกษาครุให้เป็นเจ้าของการเรียนรู้ด้วยตนเอง (การประเมินตนเอง เช่น การประเมินการปฏิบัติการสอนของตนเอง) (ยุทธวิธีที่ 4 หลักการที่ 1, 2, 3, 4, 5)	

การให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครุ ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู ฉะนั้นจึงต้องให้ความสำคัญอย่างมากในการเปลี่ยนแปลงวิธีการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครุ ของครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ เพราะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้และมีประสิทธิผลในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครุของนิสิตนักศึกษาครุ ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสำคัญนี้ นิสิตนักศึกษาครุ ต้องได้รับความช่วยเหลือและพัฒนาแบบนาที่ต่อหน้าที่ และใช้การประเมิน

ความก้าวหน้าในการสอนแบบวันต่อวัน ซึ่งความต่อเนื่องในการเปลี่ยนแปลงนี้จะฝังลึกและเกิดความเคยชินอันจะนำไปสู่การพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ คือ การสร้างฐานชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครู (building-based teacher learning communities) ในวิธีการประเมินความก้าวหน้า (William, 2007)

2.1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความก้าวหน้า

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความก้าวหน้า มีดังต่อไปนี้

Crossouard (2011) ทำการศึกษาการใช้การประเมินความก้าวหน้า ในการสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีความซับซ้อนในแง่ของความคิดสร้างสรรค์ทางสังคม เป็นการศึกษาการประเมินความก้าวหน้าในการออกแบบภารกิจที่หลากหลายให้เหมาะสมกับการสนทนาของครูและผู้เรียน โดยทำการศึกษาโรงเรียนที่ถูกตัดสิทธิทางสังคมของ Scotland แบบเชิงลึก ดำเนินการวิเคราะห์นโยบายและเอกสาร การสังเกตจากวิดีโอเทป และชุดการสัมภาษณ์ที่ถามยากกับผู้เรียนและครู ซึ่งการตั้งคำถามที่มีหลายข้อเกี่ยวกับความเข้าใจในการประเมินจะสนับสนุนการพัฒนาเกณฑ์ของครู และเกณฑ์จะถูกนำมาใช้เป็นแนวทางในการสนทนาในห้องเรียน จากนั้นครูทำการแยกสิ่งที่ระบุระหว่างการประเมินที่มีความซับซ้อนของภารกิจเหล่านี้และการประเมินคำศัพท์ที่ได้รับมา ผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจความสัมพันธ์ของการสอน การเรียนรู้และการประเมินพบว่า ครูพูดถึง “ฐานะทางสังคมที่สูง (positionality)” ซึ่งชี้ให้เห็นว่า มีประโยชน์สำหรับการสนับสนุนมาตรฐานที่เป็นพื้นฐานของวิธีการประเมิน ซึ่งเป็นการดีสำหรับประเด็นการสนทนาในเรื่องของความเสมอภาคทางสังคม

Helen, Eleanor และ Judy (2011) ทำการศึกษาการใช้การประเมินเพื่อการเรียนรู้: ความเชื่อในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ซึ่งครูในปัจจุบันนี้มีความเชื่อที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยใช้แนวทางปฏิบัติ “ละทิ้งการเล่น (played out)” ในห้องเรียน ผู้เรียนมีอิสระในการตัดสินใจทำกิจกรรมต่างๆ และให้ผู้เรียนประเมินตนเองและประเมินโดยเพื่อน ซึ่งเป็นแนวทางการปฏิบัติตามสภาพจริง ผู้เรียนสามารถพัฒนาการประเมินเพื่อให้เกิดผลผลิตทางองค์ความรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

Mary (2011) ทำการศึกษาความเป็นไปได้และอุปสรรคของการประเมินเพื่อการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยม ซึ่งมีปัจจัยจำนวนมากที่บ่งชี้ว่าเป็นการขัดขวาง การเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน การศึกษานี้เป็นการปรับปรุงผลลัพธ์ของผู้เรียน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการสอน ด้วยการพัฒนาครูให้เป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยปัจจัยการเรียนรู้พัฒนาครูให้เป็นผู้เชี่ยวชาญนั้น พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีส่วนสำคัญอย่างมากในการพัฒนาครู และควรยกระดับให้เหมือนกันทั้งในโรงเรียนประถมและมัธยม

Thomas (2011) ทำการศึกษาการดำเนินการประเมินความก้าวหน้าของครูประถมศึกษา ในยุคของการปฏิรูปหลักสูตรใน Quebec, Canada การศึกษานี้เป็นการตรวจสอบการดำเนินการประเมินความก้าวหน้าของครูโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ทางการสอนมาแล้วจำนวน 13 คน และผู้เรียนเกรด 1-2, 4-6 ใน Quebec, Canada โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสัมพันธ์ของครูและผู้เรียน เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้ทั้งวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบตะล่อมกลม่อเมลา ทั้งนี้ได้มีการบันทึกเหตุการณ์ในชั้นเรียนด้วย ครูที่เข้าร่วมกิจกรรม จะต้องค้นหาวิธีการใช้ การประเมินความก้าวหน้าด้วยตนเอง ซึ่งเป็นแนวทางที่ไม่ยึดติดกับรูปแบบใดๆ ผลการศึกษาพบว่า โดยส่วนใหญ่ครูเน้นที่การทำให้เกิดผลผลิตกับผู้เรียน มากกว่าการทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้

Willis (2011) ทำการศึกษาการเข้าร่วมและความเป็นอิสระในการประเมินเพื่อการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์การปฏิบัติการประเมินเพื่อการเรียนรู้ ในชั้นเรียน ครูดำเนินการให้ผู้เรียนมีความเป็นอิสระในชุมชนนักปฏิบัติ หัวใจสำคัญในการค้นพบครั้งนี้คือ ความสำคัญของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ซึ่งเป็นรูปแบบของการประเมินเพื่อการเรียนรู้ด้วยการที่ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้เชี่ยวชาญในการเรียน และผู้เรียนมีความเป็นอิสระในกิจกรรมการเรียนการสอนตามสภาพบริบทในแต่ละชั้นเรียน

Winnie และ Theodore (2011) ทำการศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ของครูในการสอนและการเรียนรู้ตามวิธีการประเมินเพื่อการเรียนรู้ ในการศึกษาเชิงตรวจสอบ โดยสืบเสาะถึงวิธีการประเมินเพื่อการเรียนรู้ ด้วยการใช้ rubrics เป็นเครื่องมือสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลกับครูโรงเรียนมัธยมจำนวน 19 คน พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของครูมีจำกัดในเรื่องของการปฏิบัติการสอนในสภาพปัจจุบัน ซึ่งควรนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนด้วยการศึกษาเชิงตรวจสอบ

Ayala และคณะ (2012) ทำการศึกษาจากการประเมินแบบฝังตัวอย่างเป็นทางการสู่ บทเรียนสะท้อนคิด : การพัฒนาการศึกษาการประเมินความก้าวหน้า โดยการศึกษาที่มีการดำเนินการประกอบด้วย 3 ระยะคือ (1) การวางแผน การออกแบบ และการพัฒนาการประเมินแบบฝังตัว (2) การนำร่องการประเมินแบบฝังตัว และ (3) การปรับปรุงการประเมินแบบฝังตัว ซึ่งผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้พัฒนาหลักสูตรและผู้เชี่ยวชาญทางการประเมินปฏิบัติงาน ร่วมกันเพื่อสร้างสรรค์ภารกิจประเมิน ซึ่งความสำคัญของการทำงานร่วมกันและการพัฒนาทางวิชาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือครูให้มีแนวคิดใหม่ ในบทบาทของการประเมินการสอน โดยเกี่ยวข้องกับการประเมินความก้าวหน้าเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทั้งหมด และจัดหาแนวทางการเรียนรู้ให้กับครูโดยตั้งอยู่บนแนวคิดของผู้เรียน และจัดหาข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาการปฏิบัติการ

สอนของครู ผลการศึกษาพบว่า แนวคิดการฝังตัวการประเมินความก้าวหน้าในหลักสูตร เป็นแนวทางที่มีประโยชน์แก่ครูในการปฏิบัติการสอนที่ดี อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ดีของผู้เรียน

ปิยาภรณ์ วัดสว่าง (2547) ทำการศึกษาแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินคุณภาพของแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า แนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี ประกอบด้วย (1) ช่วงเวลาของการประเมินผลการเรียนรู้ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียนการสอนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ในทุกหน่วยการเรียนรู้ โดยยึดเป้าหมายการเรียนรู้เป็นสำคัญ (2) สาระของการประเมินต้องครอบคลุมสาระและพัฒนาการของการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้/ทักษะ ด้านวิธีการแสวงหาความรู้/ทักษะ และด้านคุณธรรม และ (3) เกณฑ์การประเมินโดยอิงตนเอง ใช้วิธีการวัดคะแนนพัฒนาการ ผลการเก็บข้อมูลย้อนกลับจากครูผู้ทดลองใช้แนวปฏิบัติฯ พบว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามแนวปฏิบัติฯ ช่วยให้ครูผู้สอนทราบถึงระดับและพัฒนาการของผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างละเอียด

พิกุล เอกวางกูร (2550) ทำการวิจัยและพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบบูรณาการ ระดับประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง ทดลองใช้ และประเมินระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบบูรณาการ ระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ ผู้บริหาร ครู และผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุเหร่ารวมใจและโรงเรียนบ้านประชานิยม จำนวนทั้งสิ้น 31 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการทดสอบ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติบรรยาย และการวิเคราะห์เชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบบูรณาการที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 องค์ประกอบคือ (1) องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ การสนับสนุนของผู้บริหาร การพัฒนาครู และหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ (2) องค์ประกอบด้านกระบวนการ ได้แก่ การดำเนินการเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตั้งแต่การวางแผนการวัด การออกแบบการวัด การดำเนินการวัด และการให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยอาศัยการบริหารจัดการและการทำงานเป็นทีม (3) องค์ประกอบด้านผลที่เกิดขึ้นจากระบบ ได้แก่ พัฒนาการของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และพัฒนาการของครูผู้สอนในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบบูรณาการ และ (4) องค์ประกอบด้านการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบบูรณาการ 2) ผลการทดลองใช้ระบบพบว่า ทีมครูผู้สอนสามารถนำระบบไปใช้วัดและประเมินความก้าวหน้า และประเมินสรุปรวม รวมทั้ง การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้แบบ

บูรณาการของตนเองได้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงขึ้น ส่วนครูผู้สอนมีความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบบูรณาการ และมีเจตคติที่ดีต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบบูรณาการ 3) ผลการประเมินพบว่า ทั้งผู้บริหาร ทีมครูผู้สอน และผู้เรียนมีความพึงพอใจและเห็นว่าการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบบูรณาการที่พัฒนาขึ้นมีความถูกต้องครอบคลุม มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความก้าวหน้า สรุปประเด็นสำคัญของงานวิจัยที่ศึกษา ได้ดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 ประเด็นสำคัญของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความก้าวหน้าจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง วิธีการ เครื่องมือ/การเก็บรวบรวมข้อมูล และผลลัพธ์

ผู้วิจัย	ประเด็นสำคัญ	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการ	เครื่องมือ/การเก็บรวบรวมข้อมูล	ผลลัพธ์
Crossouard (2011)	การใช้การประเมินความก้าวหน้าในการสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีความซับซ้อนในเงื่อนไขของความเครียดร้ายทางสังคม	ครูและนักเรียน	การประเมินความก้าวหน้าในการออกแบบภารกิจที่หลากหลายให้เหมาะสมกับการสนทนาของครูและนักเรียน	การศึกษาแบบเชิงลึก การวิเคราะห์นโยบายและเอกสาร การสังเกตจากวิดีโอเทป และชุดการสัมภาษณ์ที่ถามย้ำกับผู้เรียนและครู	มีประโยชน์สำหรับการสนับสนุนมาตรฐานที่เป็นพื้นฐานของวิธีการประเมิน ซึ่งเป็นการดีสำหรับประเด็นการสนทนาในเรื่องของความเสมอภาคทางสังคม
Helen, Eleanor และ Judy (2011)	การใช้การประเมินเพื่อการเรียนรู้: ความเชื่อในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง	ครูและนักเรียน	ให้ผู้เรียนมีอิสระในการตัดสินใจทำกิจกรรมต่างๆ และให้ผู้เรียนประเมินตนเองและประเมินโดยเพื่อน	การสัมภาษณ์ การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม และการศึกษาเอกสาร	ผู้เรียนพัฒนาการประเมินเพื่อให้เกิดผลผลิตทางองค์ความรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น
Mary (2011)	ความเป็นไปได้และอุปสรรคของการประเมินเพื่อการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยม	ครู	ศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการพัฒนาคู	การสัมภาษณ์ การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม และการศึกษาเอกสาร	การพัฒนาครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการสอนจนเป็นผู้เชี่ยวชาญ ทำให้พัฒนาผลลัพธ์ของผู้เรียน
Thomas (2011)	การดำเนินการประเมินความก้าวหน้าของครู ประถมศึกษาในยุคของการปฏิรูปหลักสูตรใน Quebec, Canada	ครูและนักเรียน	ครูตรวจสอบวิธีการดำเนินการประเมินความก้าวหน้าด้วยตนเอง ซึ่งเป็นแนวทางที่ไม่ยึดติดกับรูปแบบใดๆ	วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบตะล่อมกลุ่ม เกลา การบันทึกเทป กิจกรรมในชั้นเรียน	ส่วนใหญ่ครูเน้นที่การทำให้เกิดผลผลิตกับผู้เรียน มากกว่าการทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้
Willis (2011)	การเข้าร่วมและความเป็นอิสระในการประเมินเพื่อการเรียนรู้	ครูและนักเรียน	การวิเคราะห์การปฏิบัติการประเมินเพื่อการเรียนรู้ในชั้นเรียน	การสัมภาษณ์ การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม และการศึกษา	ครูกับผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้เชี่ยวชาญในการ

ผู้วิจัย	ประเด็นสำคัญ	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการ	เครื่องมือ/การเก็บรวบรวมข้อมูล	ผลลัพธ์
			ครูดำเนินการให้ผู้เรียนมีความเป็นอิสระในชุมชนนักปฏิบัติ	เอกสาร	เรียน และผู้เรียนมีความเป็นอิสระในกิจกรรมการเรียนการสอนตามสภาพบริบทในแต่ละชั้นเรียน
Winnie และ Theodore (2011)	อิทธิพลของการรับรู้ของครูในการสอนและการเรียนรู้ตามวิธีการประเมินเพื่อการเรียนรู้	ครู	การศึกษาเชิงตรวจสอบโดยสืบเสาะถึงวิธีการประเมินเพื่อการเรียนรู้	rubrics	ความคิดสร้างสรรค์ของครูมีจำกัดในเรื่องของการปฏิบัติการสอนในสภาพปัจจุบัน ซึ่งควรนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนด้วยการศึกษาเชิงตรวจสอบ
Ayala และ คณะ (2012)	จากการประเมินแบบฝังตัวอย่างเป็นทางการสู่บทเรียนสะท้อนคิด : การพัฒนาการศึกษาการประเมินความก้าวหน้า	ผู้พัฒนาหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญทางการประเมิน และครู	การดำเนินการประกอบด้วย 3 ระยะ คือ (1) การวางแผน การออกแบบ และการพัฒนาการประเมินแบบฝังตัว (2) การนำร่องการประเมินแบบฝังตัว และ (3) การปรับปรุงการประเมินแบบฝังตัว	การสัมภาษณ์ การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม และการศึกษาเอกสาร	แนวคิดการฝังตัวการประเมินความก้าวหน้าในหลักสูตร เป็นแนวทางที่มีประโยชน์แก่ครูในการปฏิบัติการสอนที่ดี อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ดีของผู้เรียน
ปิยาภรณ์ วัดสว่าง (2547)	แนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่ม กทอ. ระดับชั้น ป.4	ครู	พัฒนาและประเมินคุณภาพของแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่ม กทอ. ระดับชั้น ป.4 ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน	แบบประเมิน	ครูผู้สอนทราบถึงระดับและพัฒนาการของผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างละเอียด
พิกุล เอกวรารุง (2550)	การวิจัยและพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบบูรณาการ ระดับประถมศึกษา	ผู้บริหาร ครู และ ผู้เรียน	สร้าง ทดลองใช้ และประเมินระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบบูรณาการระดับประถมศึกษา	การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการทดสอบ	ทีมครูผู้สอนสามารถนำระบบไปใช้วัดและประเมินความก้าวหน้า และประเมินสรุปรวม รวมทั้ง การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของตนเองได้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์สูงขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความก้าวหน้า สรุปได้ว่า มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความสนใจกับการประเมินความก้าวหน้าเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยการประเมินความก้าวหน้าจะเน้นที่ การให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นสำคัญ งานวิจัยมีทั้งใช้วิธีศึกษาเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ การรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาประเมินความก้าวหน้า นั้น มาจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ทั้งแบบกึ่งโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง การบันทึกเทปวิดีโอกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การใช้แบบสอบถาม แบบประเมิน และการประเมินแบบบูรณาการ รวมทั้งการประเมินตนเองและการประเมินโดยเพื่อน กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นครูกับผู้เรียน นอกจากนี้ ส่วนใหญ่งานวิจัยไม่มีการระบุขั้นตอนการประเมินความก้าวหน้าที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ทั้งนี้ มีผลการวิจัยบ่งชี้ว่า การร่วมมือกันประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ จะส่งผลให้ผู้รับการประเมินและผู้ประเมินมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ซึ่งเรียกกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มนี้ว่า “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” (professional learning communities) (Wiliam, 2007; Wray, 2007; Priestleya, Millera, Barrettb, & Wallacec, 2011; Avalos, 2011; Moss, 2012)

2.2 ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

สาระสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (professional learning communities) ประกอบด้วย 3 ข้อย่อยคือ (2.2.1) ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (2.2.2) องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ (2.2.3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Wray (2007) ให้ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การสร้างโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเป็นกลุ่ม เพื่อทำความเข้าใจ พัฒนา และสะท้อนคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนและการเรียนรู้

David (2009) ให้ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การประชุมร่วมกันกับเพื่อนในชุมชนแห่งการเรียนรู้ซึ่งเป็นรูปแบบการยกระดับองค์ความรู้เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการสอน โดยการสังเกตชั้นเรียน และร่วมกันอภิปรายในที่ประชุม ซึ่งสามารถช่วยพัฒนาความเป็นผู้นำทางวัฒนธรรมของการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่

McLaughlin และ Talbert (2010) ให้ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง กลุ่มของบุคคล (ข้ามกลุ่ม/ข้ามโรงเรียน) ที่มีเป้าหมายร่วมกันและทำงานร่วมกัน เพื่อให้

บรรลุเป้าหมายนั้น โดยมีการประเมินความก้าวหน้า ทำการแก้ไข และพัฒนากลุ่มบุคคลดังกล่าวให้มีความรับผิดชอบในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

Dufour et al. (2010) ให้ความหมายของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง กระบวนการต่อเนื่องที่ครูและนักการศึกษาปฏิบัติงานร่วมกันในวงจรของการร่วมกันตั้งคำถาม และการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อบรรลุผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้นของผู้เรียน โดยมีความเชื่อว่า หัวใจของการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดีขึ้น อยู่ที่การเรียนรู้ที่ฝังอยู่ในการปฏิบัติงานของครู

Moss (2012) ให้ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพว่ามี 5 ลักษณะคือ (1) เป็นนวัตกรรมการทำงานร่วมกันโดยมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ทั้งหมด (2) เป็นการศึกษารวบรวมการปฏิบัติดีทางการจัดการเรียนการสอน (3) เป็นการปรับตัวทางการปฏิบัติ (4) เป็นพันธะที่นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ (5) เป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากการปรับตัว

วิจารณ์ พานิช (2555) ให้ความหมายของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การทำงานร่วมกันของครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นวงจอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น ให้ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับงานวิจัยนี้ สรุปได้ว่าเป็นการร่วมมือกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนิสิตนักศึกษาครู โดยทำงานร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ประเมินความก้าวหน้าร่วมกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

2.2.2 องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การประเมินความก้าวหน้าการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ต้องอิงองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นสำคัญ เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีและบรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งประมวลสรุปสาระสำคัญจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1) การกระตุ้น (Impetus) ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์กระตุ้นนิสิตนักศึกษาครูให้เกิดการสะท้อนคิดในการปฏิบัติงานของตนเอง อันจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการปฏิบัติ (Priestley, Millera, Barrettb, & Wallacec, 2011)

2) การค่อยเป็นค่อยไป (gradualism) การพัฒนานิสิตนักศึกษาครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้นั้น ต้องใช้ระยะเวลาที่ยาวนานมากกว่าการใช้ระยะเวลาช่วงสั้นๆ จึงต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง (Wiliam, 2007)

3) การเปลี่ยนแปลงได้ (flexibility) ครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ต้องปรับเปลี่ยนเทคนิควิธีการพัฒนาและส่งเสริมนิสิตนักศึกษาครูให้สอดคล้องกับสภาพบริบทและสถานการณ์อยู่เสมอ (Wiliam, 2007)

4) การมีทางเลือก (choice) ครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ต้องนำเทคนิควิธีการพัฒนาและส่งเสริมนิสิตนักศึกษาครูต่างๆ มาบูรณาการกันเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดี (Wiliam, 2007)

5) ความรับผิดชอบต่อสังคม (accountability) ครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพขึ้น อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีในการพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครู (Wiliam, 2007)

6) ความเป็นผู้นำ (Leadership) ครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ต้องมีความสามารถในการทำให้คนทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของการเป็นผู้นำที่ดี ในการสนับสนุนนิสิตนักศึกษาครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน (Priestleya, Millera, Barrettb, & Wallacec, 2011) นอกจากนี้การเป็นผู้นำนั้นจะช่วยอำนวยความสะดวก (ให้ความไว้วางใจ ให้ความเสมอภาค ให้ความอิสระ ให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ให้ลองทำในเรื่องที่สนใจ) โดยการให้ความช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาครูให้มีประสิทธิผลทางการสอน (Moss, 2012)

7) การทำงานร่วมกันและการสนทนา (Collaboration & dialogue) ครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาครูได้มีการสังเกตการสอนของเพื่อน และสนทนาแลกเปลี่ยนกันเพื่อพัฒนาประสิทธิผลทางการสอน (Priestleya, Millera, Barrettb, & Wallacec, 2011)

8) การสนับสนุน (support) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการประชุมร่วมกันระหว่างนิสิตนักศึกษาครูกับเพื่อน หรือนิสิตนักศึกษาครูกับครูที่เลี้ยง หรือนิสิตนักศึกษาครูกับครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ โดยมีความเท่าเทียมกันและมีการประนีประนอมกัน ซึ่งชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีความน่าเชื่อถือในหมู่สมาชิก จะทำให้สมาชิกพัฒนาตนเองต่อไปได้ ซึ่งเป็นแบบ “การเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ” (polite serial turn-taking) และทำให้เกิดการพัฒนาทางวิชาชีพที่จะเกิดขึ้นกับนิสิตในแต่ละคน (Wiliam, 2007)

9) การพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ (Professional development) เป็นการทำงานร่วมกัน มีการสนทนาแลกเปลี่ยนกัน มีการสะท้อนคิดทางวิชาชีพ และมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ อันจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Priestleya, Millera, Barrettb, & Wallacec, 2011)

องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสรุปได้ว่า การทำงานร่วมกันของอาจารย์นิเทศก์ ครูที่เลี้ยง นิสิตนักศึกษาครู และเพื่อนนิสิตนักศึกษาครู โดยให้การสนับสนุนซึ่งกันและกันเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายแห่งความสำเร็จ เป็นสิ่งสำคัญของการพัฒนาเป็นชุมชนแห่งการ

เรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งกระบวนการต่างๆ ของการทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป ดังแสดงในภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Avalos (2011) ได้ทำการการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพครู (teacher professional development) สู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตั้งแต่ปีค.ศ. 2000-2010 โดยพบงานวิจัยทั้งหมด 111 เรื่อง จัดกลุ่มประเด็นสำคัญได้ 5 กลุ่มคือ (1) การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (ทั่วไป) (2) การประนีประนอมด้วยวิธีการอำนวยความสะดวกและการทำงานร่วมกัน (3) เงื่อนไขและปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทางวิชาชีพ (การเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลง) (4) ประสิทธิภาพของการพัฒนาทางวิชาชีพ และ (5) ขอบเขตและประเด็นเฉพาะ โดยแสดงในตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 ประเด็นวิจัยจำแนกตามสาระสำคัญ วิธีการ/เครื่องมือ กลุ่มเป้าหมาย จำนวนเรื่อง และ สถานที่

ประเด็น	สาระสำคัญ	วิธีการ/เครื่องมือ	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนเรื่อง	สถานที่
1. การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (ทั่วไป)	วิธีการเรียนรู้ของครูและการเปลี่ยนแปลงของครู โดยการพัฒนาทฤษฎีหรือประยุกต์ใช้ทฤษฎี	-	ครู	9	แคนาดา(1) อังกฤษ(2) เนเธอร์แลนด์(2) แอฟริกาใต้(1) อเมริกา(3)
1.1 กระบวนการสะท้อนคิด	การวิเคราะห์ถึงความต้องการจำเป็น ปัญหาต่างๆ กระบวนการเปลี่ยนแปลง และความสำเร็จ	การบรรยายเรื่องราว การประเมินตนเอง และแฟ้มสะสมงาน	ครู	11	ออสเตรเลีย(1) แคนาดา(1) อังกฤษ(1) โปรตุเกส(1) เนเธอร์แลนด์(1) อเมริกา(6)
1.2 เครื่องมือเป็นเครื่องช่วยการเรียนรู้	การใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาวิชาชีพ	การอภิปรายจากวิดีโอเทป, วิดีโอออนไลน์ และการประชุมออนไลน์	ครู	10	ออสเตรเลีย(1) สเปน(1) ไต้หวัน(1) อเมริกา(7)
1.3 ครูใหม่	การเป็นที่เลี้ยงเพื่อคอยอำนวยความสะดวกให้กับครูใหม่	วิธีการศึกษาแบบ Longitudinally และแบบผสม	ครู	13	ออสเตรเลีย(1) เบลเยียม(1) แคนาดา(1) อังกฤษ(2) ฮองกง(1) ไอร์แลนด์(1) นอร์เวย์(1) สกอตแลนด์(1) เนเธอร์แลนด์(1) อเมริกา(3)
2. การประเมินประนอมด้วยวิธีการอำนวยความสะดวกและการทำงานร่วมกัน					
2.1 การมีส่วนร่วมของโรงเรียนและมหาวิทยาลัย	การประสานช่องว่างระหว่างทัศนคติที่แตกต่างกันของการพัฒนาทางวิชาชีพ หรือให้การอำนวยความสะดวก	-	ครูและอาจารย์มหาวิทยาลัย	11	แคนาดา(2) กรีซ(1) อเมริกา(8)
2.2 การเรียนรู้ร่วมกันของครู	การทำงานร่วมกัน การโค้ชโดยเพื่อน การให้ข้อมูลย้อนกลับ การสร้างวิธีการประเมินร่วมกัน และเครือข่ายครู ทำให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	การสำรวจและการศึกษาชาติพันธุ์วรรณา	ครู	13	แคนาดา(2) ฮองกง(1) สิงคโปร์(1) เนเธอร์แลนด์(2) อเมริกา(7)
2.3 การเรียนรู้สถานที่ทำงาน	การเรียนรู้ของครูภายใต้สภาพบริบทของโรงเรียน	-	ครู	3	ญี่ปุ่น(1) เนเธอร์แลนด์(1) อเมริกา(1)

ประเด็น	สาระสำคัญ	วิธีการ/เครื่องมือ	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนเรื่อง	สถานที่
3. เจื่อนใจและปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทางวิชาชีพ (การเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลง)					
3.1 เจื่อนใจหมภาค	ระบบการศึกษา สภาพแวดล้อม การปฏิบัติ เชิงนโยบาย เจื่อนใจและ ปัจจัยในการพัฒนา วิชาชีพ	การศึกษาชาติพันธุ์ วรรณา	ครู	10	แอฟริกาใต้(1) อเมริกา(9)
3.2 วัฒนธรรม โรงเรียน	การดำเนินการของ ผู้บริหารและโครงสร้าง การบริหารจัดการ การ ทำงานร่วมกันและการมี ปฏิสัมพันธ์กัน	ศึกษาเปรียบเทียบ โรงเรียนที่มีสภาพบริบท ต่างกัน	ผู้บริหาร	6	แคนาดา(1) อังกฤษ(2) อเมริกา(3)
4. ประสิทธิภาพของการพัฒนาทางวิชาชีพ					
4.1 การเปลี่ยนแปลง ครูในเรื่องของความรู้ ความเชื่อและการ ปฏิบัติ	การเปลี่ยนแปลงครูมี รูปแบบที่หลากหลาย ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของ ผู้เรียน	การวิจัยปฏิบัติการ	ครู	10	อิตาลี(1) นิวซีแลนด์(1) โปรตุเกส(1) เนเธอร์แลนด์ (2) อเมริกา(5)
4.2 การเรียนรู้ของ ผู้เรียน	ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ ทำให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้	การศึกษาเปรียบเทียบ รูปแบบการพัฒนาทาง วิชาชีพ	ครู	7	เบลเยียม(1) แคนาดา(1) อิสราเอล(1) สวีเดน(1) อเมริกา(3)
5. ขอบเขตและ ประเด็นเฉพาะ	พฤติกรรมที่เหมาะสมของ ครู และการพัฒนาวิชาชีพ โดยใช้สถานการณ์จำลอง	-	ครู	8	ออสเตรเลีย(1) แคนาดา (1) ไอร์แลนด์(1) เนเธอร์แลนด์(1) อเมริกา (4)
รวม				111	

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพครู สู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000-2010 ประมวลสรุปสาระสำคัญของงานวิจัยตามกลุ่มประเด็นสำคัญทั้งกลุ่มใหญ่ จากตารางที่ 2.5 (Avalos, 2011) ดังต่อไปนี้

1) การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (ทั่วไป) กลุ่มงานวิจัยนี้เป็นเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ของครู และการเปลี่ยนแปลงของครู โดยการพัฒนาทฤษฎีหรือประยุกต์ใช้ทฤษฎี ตรวจสอบกระบวนการของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบที่หลากหลายในการนำไปใช้ในการเรียนรู้ของครู และตรวจสอบวิธีการเรียนรู้ของครูโดยนำมาศึกษาและเสนอหรืออภิปรายผลการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ซึ่งสามารถจัดกลุ่มงานวิจัยได้ 3 กลุ่มคือ (1.1) กระบวนการสะท้อนคิด (1.2) เครื่องมือเป็นเครื่องช่วยการเรียนรู้ และ (1.3) ครูใหม่ โดยสรุปสาระสำคัญในแต่ละประเด็นได้ดังนี้

1.1) กระบวนการสะท้อนคิด การสะท้อนคิดของครูเป็นการวิเคราะห์ถึงความต้องการจำเป็น ปัญหาต่างๆ กระบวนการเปลี่ยนแปลง ความรู้สึกของการทำให้เกิดประสิทธิผล ความเชื่อว่าปัจจัยต่างๆ จะช่วยพัฒนาทางวิชาชีพครู และการปฏิบัติที่จะได้รับการพัฒนาโดยการสนับสนุนให้เกิดความรู้ ซึ่งการสะท้อนคิดนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ มีงานวิจัยกลุ่มหนึ่งที่สนับสนุนวิธีการสะท้อนคิดด้วยการบรรยายเรื่องราว (เช่น บรรยายเกี่ยวกับประสบการณ์ของโรงเรียนในการพัฒนาทางวิชาชีพ) และสนับสนุนเรื่องราวภายในกิจกรรมการพัฒนาทางวิชาชีพ งานวิจัยอีกกลุ่มหนึ่งศึกษาถึงความสำคัญในการสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาในการวิจัย ซึ่งส่วนใหญ่เสนอให้มีการใช้การประเมินตนเองเป็นเครื่องมือหรือใช้ portfolio เป็นเครื่องมือในการสะท้อนคิดเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

1.2) เครื่องมือเป็นเครื่องช่วยการเรียนรู้ มีงานวิจัยจำนวนมากที่มีการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาทางวิชาชีพ เช่น การอภิปรายและวิเคราะห์เนื้อหาาร่วมกันของครูจากการดูวิดีโอการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน การประชุมออนไลน์ การอภิปรายกรณีศึกษาจากวิดีโอออนไลน์ และมีการวิจัยที่เสนอการใช้เทคโนโลยีที่เรียกว่า “model-hypertextual” ซึ่งทำหน้าที่ในการศึกษาถึงความคิด การปฏิบัติและการพัฒนาครู

1.3) ครูใหม่ งานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาเกี่ยวกับการเป็นพี่เลี้ยง (mentor) โดยครูที่มีประสบการณ์เป็นพี่เลี้ยงให้กับครูฝึกหัด ซึ่งมีงานวิจัยที่ศึกษาถึงกระบวนการในเรื่องของความเป็นประโยชน์ ต้นทุน ความต้องการจำเป็น และข้อเสนอสำหรับผู้กำหนดนโยบาย (policy-makers) และงานวิจัยกลุ่มหนึ่งที่ศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของพี่เลี้ยง ทั้งในเรื่องของกระบวนการในการเป็นพี่เลี้ยง การระบุรูปแบบการเป็นพี่เลี้ยง การฝึกการเป็นครูพี่เลี้ยง วิธีการอำนวยความสะดวกแก่ครูใหม่ การช่วยแก้ปัญหาด้วยกระบวนการพี่เลี้ยง วิธีการปฏิบัติที่ดี และการศึกษาจากวารสารอิเล็กทรอนิกส์ การให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ต่างๆ โดยการส่งเสริมและเป็นพี่เลี้ยงให้กับครูใหม่เกี่ยวกับวิชาชีพ และอำนวยความสะดวกถ้าครูใหม่มีอุปสรรคทางการสอน การตัดสินใจและความกังวลทางวิชาชีพซึ่งรวมถึงความเกี่ยวข้องในสังคมโรงเรียนของครูใหม่ ซึ่งเป็นการศึกษาทั้งวิธีการแบบ Longitudinally และแบบผสม

2) การประนีประนอมด้วยวิธีการอำนวยความสะดวกและการทำงานร่วมกัน การประนีประนอมเป็นกระบวนการทั้งแบบมีโครงสร้างหรือแบบกึ่งโครงสร้าง (เช่น เครือข่ายการมีส่วนร่วม เครือข่ายการทำงานร่วมกัน) หรือสภาพบริบทที่มีความเป็นกันเอง (เช่น การมีปฏิสัมพันธ์กันในสถานที่ทำงาน) ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกทางการเรียนรู้ และกระตุ้นครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือส่งเสริมการสอนและการปฏิบัติงานทางการศึกษา ซึ่งสามารถจัดกลุ่มงานวิจัยได้ 3

กลุ่มคือ (2.1) การมีส่วนร่วมของโรงเรียนและมหาวิทยาลัย (2.2) การเรียนรู้ร่วมกันของครู และ (2.3) การเรียนรู้สถานที่ทำงาน โดยสรุปสาระสำคัญในแต่ละประเด็นได้ดังนี้

2.1) การมีส่วนร่วมของโรงเรียนและมหาวิทยาลัย งานวิจัยกลุ่มนี้ศึกษาวิธีการมีส่วนร่วมของโรงเรียนและมหาวิทยาลัย (หรือครู-นักวิจัย) โดยการประสานช่องว่างระหว่างทัศนคติที่แตกต่างกันของการพัฒนาทางวิชาชีพ หรือการเน้นความสำคัญของระยะห่างของสถานที่ทำงาน หรือให้การอำนวยความสะดวก งานวิจัยอีกกลุ่มใช้วิธีการวิจัยแบบผสมเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวก โดยการมีส่วนร่วมของผู้เชี่ยวชาญทางมหาวิทยาลัยกับโรงเรียนหลายพื้นที่ เพื่อพัฒนาการสอนวิทยาศาสตร์ โดยวิธีการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์วิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยและโรงเรียน ซึ่งงานวิจัยจะอภิปรายผลเกี่ยวกับโอกาสในการสร้างคุณค่าและความซับซ้อนในการเชื่อมความสัมพันธ์กันดังกล่าว

2.2) การเรียนรู้ร่วมกันของครู เป็นการศึกษาถึงความสำคัญของการทำความเข้าใจในวิธีการทำงานร่วมกันของครูและการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ งานวิจัยกลุ่มนี้จะศึกษาเครือข่ายครู ซึ่งเป็นชุมชนทางการปฏิบัติและชุมชนแห่งการเรียนรู้ ตลอดจนการโค้ชโดยเพื่อน ทั้งนี้ มีงานวิจัยที่อธิบายถึงการใช้กระบวนการวิจัยที่หลากหลาย ได้แก่ การสำรวจและการศึกษาชาติพันธุ์วรรณนา ซึ่งเป็นการศึกษาถึงความสำเร็จของเครือข่าย กล่าวคือ ผลของเครือข่ายที่มีต่อครูในเรื่องของการมีความหมาย การมีเอกลักษณ์ และการปฏิบัติการ งานวิจัยอีกกลุ่มที่รายงานถึงการเรียนรู้ร่วมกันของครูด้วยการร่วมมือกันทำงานและการให้ข้อมูลย้อนกลับ เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของผลการพัฒนาการสอน ประสิทธิภาพและการทำงานร่วมกัน และสถานการณ์ที่เป็นผลกระทบจากผลที่เกิดขึ้น การทำงานเป็นทีมมุ่งเน้นที่การรวบรวมข้อมูลและการแก้ปัญหา การศึกษาเกี่ยวกับชุมชนแห่งการปฏิบัติ การโค้ชโดยเพื่อนร่วมงาน และการสร้างวิธีการประเมินร่วมกัน และงานวิจัยกลุ่มสุดท้าย ศึกษาถึงผลของการตรวจสอบครูเป็นกลุ่มที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่อง ความเชื่อและการปฏิบัติ การทำงานร่วมกันของครูแบบผสมวัฒนธรรม และการอำนวยความสะดวกครูก่อนที่จะมีการพัฒนาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้

2.3) การเรียนรู้สถานที่ทำงาน มีงานวิจัยบางเรื่องที่มีการศึกษาถึงการเรียนรู้ของครูในสภาพบริบทของโรงเรียนที่มีการสร้างทฤษฎีทางการเรียนรู้ และศึกษาถึงการเรียนรู้ทั้งเป็นรายบุคคลและการทำงานร่วมกัน ตลอดจนการได้รับการอำนวยความสะดวกหรือการไม่ได้รับการอำนวยความสะดวกโดยปัจจัยต่างๆ รวมทั้งวัฒนธรรมและประเพณีของโรงเรียนที่มีความต่างกัน

3) เงื่อนไขและปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทางวิชาชีพ (การเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลง) โดยมีงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพความเป็นไปได้ และความสำเร็จของการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ซึ่งสามารถจัดกลุ่มงานวิจัยได้ 2 กลุ่มคือ (3.1) เงื่อนไขมหภาค และ (3.2) วัฒนธรรมโรงเรียน โดยสรุปสาระสำคัญในแต่ละประเด็นได้ดังนี้

3.1) เจื่อนไขมหภาค งานวิจัยกลุ่มนี้อยู่ภายใต้กรอบแนวคิดของการดำเนินงานของระบบการศึกษา สภาพแวดล้อม การปฏิบัติเชิงนโยบาย เจื่อนไขการทำงานของครู ตลอดจนปัจจัยต่างๆ ที่จะกำหนดว่า อะไรที่ได้รับการยอมรับหรือไม่ยอมรับในรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาทางวิชาชีพ

3.2) วัฒนธรรมโรงเรียน เป็นตัวบ่งชี้ของเอกลักษณ์ทางความเชื่อและทัศนคติของโรงเรียน และสิ่งแวดล้อมทางสังคม (ประเพณี ความเชื่อ) กรอบแนวคิดจะครอบคลุมการดำเนินการของผู้บริหารและโครงสร้างการบริหารจัดการ และวิธีการมีปฏิสัมพันธ์กับการได้รับความช่วยเหลือ หรือการทำให้เข้าใจในการเรียนรู้สถานที่ทำงานของครู โดยศึกษาเปรียบเทียบโรงเรียนที่มีสภาพบริบทต่างกัน และโอกาสทางการเรียนรู้ของครูที่จะอธิบายถึงวิธีการทางความเชื่อในประเพณี ประเภทของการจัดการสถาบัน และความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการของครูในการแลกเปลี่ยนวิธีการสอน การพัฒนาทางวิชาชีพ เป็นการร่วมมือกันศึกษาของโรงเรียนทั้งหมด สามารถสืบสอบหาอุปสรรคจากสภาพบริบทในการจัดการของโรงเรียน หรือสภาพบริบทที่ตรงกันข้ามภายใต้เจื่อนไขที่แน่นอน สามารถอำนวยความสะดวกให้เกิดการอุทิศตนเพื่อบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันในโรงเรียน รูปแบบของการจัดการโรงเรียนมีผลทางบวกเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางวิชาชีพของครู และกระตือรือร้นในการเป็นผู้นำทางวิธีสอน โดยมีกรดำเนินการเป็นชุมชนเพื่อค้นหาอิทธิพลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนทั้งหมด

4) ประสิทธิผลของการพัฒนาทางวิชาชีพ ซึ่งสามารถจัดกลุ่มงานวิจัยได้ 2 กลุ่มคือ (4.1) การเปลี่ยนแปลงครูในเรื่องของความรู้ ความเชื่อและการปฏิบัติและ (4.2) การเรียนรู้ของผู้เรียน โดยสรุปสาระสำคัญในแต่ละประเด็นได้ดังนี้

4.1) การเปลี่ยนแปลงครูในเรื่องของความรู้ ความเชื่อและการปฏิบัติ การเปลี่ยนแปลงในเรื่องของความรู้มีรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งรูปแบบที่แตกต่างกันของการพัฒนาทางวิชาชีพได้นำมาพัฒนาเพื่อให้เกิดความรู้และทำความเข้าใจในขอบเขตที่แตกต่างกัน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในการอ่าน และความรู้ความเข้าใจในวิชาวิทยาศาสตร์ โดยการกระตุ้นผู้เรียน การพัฒนาความรู้ของครูจากการศึกษาด้วยการวิจัยปฏิบัติการพบว่า ความรู้ของครูมี 3 ขอบข่ายคือ (1) ระบบความคิด (ideological) (มาตรฐานทั่วไปและการเห็นคุณค่า) (2) เชิงประจักษ์ (empirical) (ความสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์) และ (3) เทคนิค (technical) (วิธีการ) ซึ่งเฉพาะความรู้ทางเทคนิคเท่านั้นที่ได้รับการพัฒนา กรอบแนวคิดและการปฏิบัติของครูมีความสัมพันธ์กับการปรับการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับตัวผู้เรียน

4.2) การเรียนรู้ของผู้เรียน มีงานวิจัยที่รายงานถึงประสิทธิผลของชุมชนแห่งการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการปฏิบัติการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ผลของการพัฒนาทาง

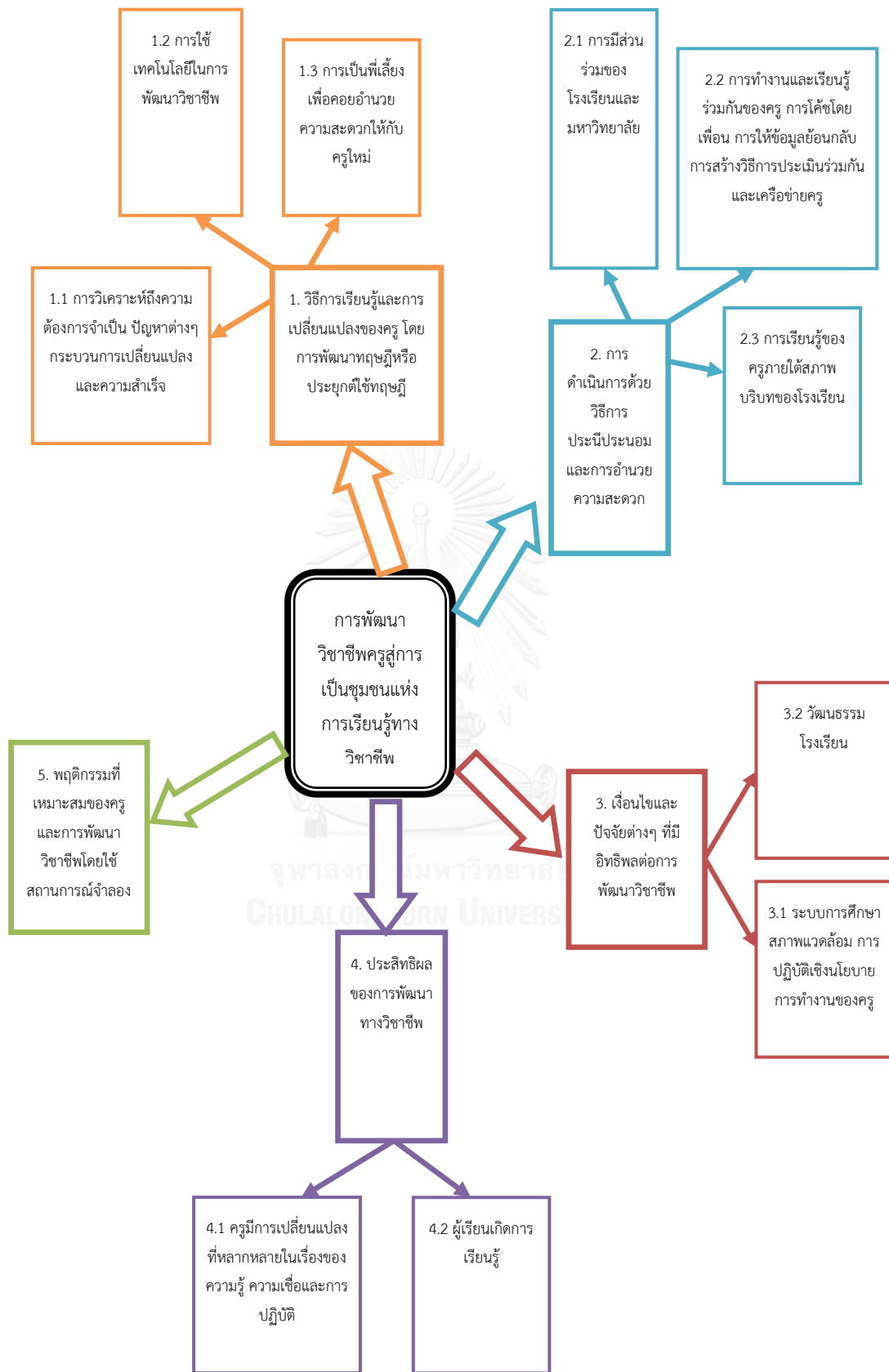
วิชาชีพเกี่ยวกับผลลัพธ์ทางการอ่านของผู้เรียน ผลของการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และการพัฒนาผลลัพธ์ของผู้เรียน โดยการเรียนรู้ของครูที่ทำการปรับเปลี่ยนการสอนตามความต้องการจำเป็นของผู้เรียน เป็นรายบุคคล มีการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการพัฒนาทางวิชาชีพ (การโค้ชอย่างเข้มข้นโดยใช้ระยะเวลา 1 ปี และระยะเวลาสั้น 13 ชั่วโมง) ที่เกี่ยวข้องกับการสอนให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งให้ผลทางบวกใกล้เคียงกันเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน และการรับรู้ในตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งครูมีภาระงานเพิ่มขึ้นในคอร์สที่ใช้ระยะเวลาจำกัด กิจกรรมการพัฒนาทางวิชาชีพทำให้ความพึงพอใจของครูเพิ่มขึ้นด้วยกิจกรรมให้ความรู้ที่ใกล้เคียงกับบ้าน (close to home) และครูได้รับการอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาทำให้เกิดความเข้าใจในหลักสูตร และประสิทธิภาพของตนเองเพิ่มขึ้น

5) ขอบเขตและประเด็นเฉพาะ ซึ่งมีงานวิจัยที่ศึกษาวิธีที่ครูปฏิบัติบ่อยครั้งกับผู้เรียน คือ การมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวหรือใช้คำพูดที่ไม่สุภาพกับผู้เรียน และวิธีการปฏิบัติให้มีความเหมาะสม งานวิจัยอีกกลุ่มหนึ่งศึกษาถึงกิจกรรมการพัฒนาทางวิชาชีพด้วยการศึกษาเกี่ยวกับการมีสถานการณ์ให้เลือก ได้แก่ สถานการณ์ที่มีความขัดแย้ง และสถานการณ์ที่มีข้อจำกัด เพื่อให้ได้มาซึ่งเหตุผลที่มีความหลากหลายส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งการพัฒนาทางวิชาชีพในหลักสูตรใหม่จะต้องมีการปฏิบัติทั้งการอำนวยความสะดวกและการมีส่วนร่วมให้เกิดองค์ความรู้ใหม่กับครูคนอื่นๆ แต่ก็มีข้อจำกัดในการปฏิบัติงานที่เป็นเรื่องของความคาดหวังของโปรแกรมและเขตพื้นที่ของโรงเรียน

นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (Professional Development School : PDS) ซึ่งความสำคัญของโมเดล PDS คือ มหาวิทยาลัย และโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพครู (ความร่วมมือกันระหว่างนิสิตนักศึกษาครู ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์) โดยมีเป้าหมายหลักคือ เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษาครู กิจกรรมของโมเดลนี้ คือ นิสิตนักศึกษาครูมีการสัมมนาพร้อมกัน หรือสัมมนาพร้อมกันกับครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ เพื่อพัฒนาการปฏิบัติการสอนและการเรียนรู้ กิจกรรมดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมการพัฒนาการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของนิสิตนักศึกษาครู ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ และโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทั้งนี้ กิจกรรมต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และต้องขึ้นอยู่กับทำให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน ความผูกพัน ความไว้วางใจ เวลา และการสนับสนุนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงจะสามารถส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ (Wray, 2007)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพครูสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สรุปได้ว่า การพัฒนาวิชาชีพครู ให้ความสำคัญกับการประนีประนอมด้วยวิธีการอำนวยความสะดวกและการทำงานร่วมกัน ซึ่งการประนีประนอมเป็นกระบวนการทั้งแบบมีโครงสร้างหรือแบบกึ่งโครงสร้าง (เช่น เครือข่ายการมีส่วนร่วม เครือข่ายการทำงานร่วมกัน) หรือ

สภาพบริบทที่มีความเป็นกันเอง (เช่น การมีปฏิสัมพันธ์กันในสถานที่ทำงาน) สำหรับการทำงานร่วมกัน ประกอบด้วย การเรียนรู้ร่วมกันของครูด้วยการร่วมมือกันทำงานและการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อประเมินความก้าวหน้า การทำงานเป็นทีมโดยมุ่งเน้นที่การรวบรวมข้อมูลและการแก้ปัญหา การโค้ชโดยเพื่อนร่วมงาน และการสร้างวิธีการประเมินร่วมกัน การเปลี่ยนแปลงในเรื่องความเชื่อและการปฏิบัติ การทำงานร่วมกันของครูแบบผสมวัฒนธรรม และการอำนวยความสะดวกครู ก่อนที่จะมีการพัฒนาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกทางการเรียนรู้ และกระตุ้นครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือส่งเสริมการสอนและการปฏิบัติงานทางการศึกษา นอกจากนี้ต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการสะท้อนคิดของครู ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู สำหรับเครื่องมือที่ใช้เพื่อให้เกิดการสะท้อนคิด อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ได้แก่ การประเมินตนเอง และแฟ้มสะสมงาน รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทางวิชาชีพ เช่น การอภิปรายและวิเคราะห์เนื้อหาาร่วมกันของครูจากการดูวิดีโอการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน การประชุมออนไลน์ และการอภิปรายกรณีศึกษาจากวิดีโอออนไลน์ ทั้งนี้ สำหรับครูใหม่ต้องได้รับความช่วยเหลือในสถานการณ์ต่างๆ โดยการส่งเสริมและเป็นพี่เลี้ยง (mentor) ให้กับครูใหม่เกี่ยวกับวิชาชีพ และอำนวยความสะดวกถ้าครูใหม่มีอุปสรรคทางการสอน ซึ่งจากที่กล่าวมานี้เป็นการพัฒนาทางวิชาชีพของครูเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ดังประมวลสรุปแสดงในภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 การพัฒนาวิชาชีพครูผู้การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

สืบเนื่องจากการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ของนิสิตนักศึกษาครูที่บ่งชี้ว่า การพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูนั้น จำต้องพัฒนาวิธีการประเมินให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ของนิสิตนักศึกษาครูอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน ด้วยเหตุนี้ จึงได้ทำการศึกษาวิธีการประเมินการ ปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ซึ่งสรุปได้ว่า การประเมินความก้าวหน้าเป็นวิธีการ ประเมินที่มุ่งเน้นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครู โดยดำเนินการเก็บรวบรวม สารสนเทศที่ได้ตามสภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครูจริงอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับอย่างทันท่วงทีให้กับนิสิตนักศึกษาครูได้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้จนบรรลุตาม เป้าหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้การประเมินความก้าวหน้าเกิดประโยชน์สูงสุด จำเป็นต้องทำงานร่วมกันเป็น ทีมระหว่างอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนิสิตนักศึกษาครู โดยการสร้างและใช้แบบประเมินชุด เดียวกัน มีเกณฑ์การประเมินที่มีความเป็นรูปธรรมและชัดเจน ร่วมกันประเมิน ร่วมกันสะท้อนผลการ ประเมิน และร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการประเมิน สร้างเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ดังภาพที่ 2.7

ภาพที่ 2.7 การพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูด้วยการประเมิน ความก้าวหน้าและชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ดังนั้น เพื่อให้นิสิตนักศึกษาครูปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ จึงต้องดำเนินการ สร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครูอันเป็นเป้าหมายที่สำคัญ ในการพัฒนาการปฏิบัติงาน ในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูให้เป็นตามมาตรฐาน โดยมาตรฐานที่พัฒนาขึ้นมาพัฒนาเป็น แบบประเมินที่เป็นรูปธรรมและชัดเจน และแบบประเมินนี้จะ เป็นเครื่องกำกับการปฏิบัติงานที่มี คุณภาพของทั้งอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนิสิตนักศึกษาครู

ตอนที่ 3 มาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษานั้นนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการบ่งชี้ถึงคุณลักษณะ ของนิสิตนักศึกษาครูตามที่หลักสูตรต้องการ ซึ่งจะทำให้การประเมินนิสิตนักศึกษาครู เป็นไปอย่างมีระบบและมีคุณภาพได้ สาระสำคัญในตอนนี้ประกอบด้วย 2 หัวข้อใหญ่คือ (3.1) มาตรฐานวิชาชีพครู และ (3.2) ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 มาตรฐานวิชาชีพครู

3.1.1 มาตรฐานวิชาชีพครูของไทย

มาตรฐานวิชาชีพครู หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ ในการประกอบวิชาชีพครู ทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาปฐมวัย ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาทั้งของรัฐและเอกชน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องประพฤติปฏิบัติตาม ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556) ดังนั้น มาตรฐานวิชาชีพครู จึงมีความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองให้เกิดความเชี่ยวชาญ (Niemi, H., 2011)

มาตรฐานวิชาชีพครูของไทย ที่สถาบันผลิตครูทุกแห่งต้องบังคับใช้ โดยประกาศเป็นข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.2556 ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ (1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มี 11 มาตรฐาน (2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน มี 12 มาตรฐาน และ (3) มาตรฐานการปฏิบัติตน มี 9 มาตรฐาน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556) ดังนั้น จึงต้องทำการศึกษามาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาตามข้อบังคับดังกล่าวข้างต้น และเพื่อให้มาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษา จึงต้องศึกษามาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูเพิ่มเติม จากสถาบันผลิตครูของไทย 4 แห่ง ประกอบด้วย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556) มหาวิทยาลัยศิลปากร (ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม, 2556) และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ศูนย์ปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2556) ด้วยเหตุผลของการเลือกศึกษา 4 มหาวิทยาลัย คือ เป็นมหาวิทยาลัยที่จัดตั้งคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์มายาวนานเกิน 45 ปี มีวิสัยทัศน์และพันธกิจที่มุ่งพัฒนาคุณภาพบัณฑิตครูทั้งในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ การวิจัย การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คุณธรรมจริยธรรม และการ

ทำงานร่วมกัน สอดรับกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 กอปรกับมหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง ได้จัดตั้งโรงเรียนสาธิตเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้และฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตนักศึกษา ครู และเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมทางการศึกษา สำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษา และเผยแพร่สู่วงการศึกษาระดับประเทศ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่งนี้ มีสถิติจำนวนของผู้สมัครเพื่อศึกษาต่อคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สูงติดอันดับ 1 ใน 10 ของไทย (สมาคมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (สอท.), 2556, แหล่งที่มา : <http://www.aupt.or.th/admissions.php>)

3.1.2 มาตรฐานวิชาชีพครูของต่างประเทศ

การศึกษามาตรฐานวิชาชีพครูของต่างประเทศ เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้การพัฒนา มาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครุมีความครอบคลุมและเป็นสากล ซึ่งเป็นการสร้างโอกาสต่อการนำไปใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูให้เกิด ประโยชน์สูงสุด

3.1.2.1 โมเดลการประเมินวิชาชีพครูของ Medeline Hunter

แนวคิดการประเมินครู “การวางแผนการสอน 7 ขั้นตอน” ถูกอ้างอิงบ่อยครั้ง เหมือนกับ “โมเดล Medeline Hunter” (Hunter, 1982) หรือ การสอนแบบชี้แนะ ซึ่งอยู่บน พื้นฐานของหลักการ “การสอนแบบชี้แนะ” ถูกสร้างขึ้นโดย Hunter การวางแผนเป็นเพียงส่วนหนึ่ง ของวิธีการ Medeline Hunter (Hunter, 1982) ซึ่งได้นำเสนอส่วนประกอบที่จะใช้พิจารณาการ วางแผน ทั้งนี้ การประเมินการสอนเป็นการให้คะแนนแบบรูบริค สำหรับการสอนที่มีประสิทธิภาพ Hunter (1982) ได้เสนอแนะส่วนประกอบการสอนแบบชี้แนะดังต่อไปนี้

- 1) วัตถุประสงค์ ก่อนที่จะเตรียมการสอน ครูควรที่จะมีแนวคิดที่ชัดเจนของ วัตถุประสงค์การสอนว่า อะไรคือสิ่งที่ผู้เรียนสามารถทำได้ เข้าใจ และเอาใจใส่เกี่ยวกับสิ่งที่ครูสอน
- 2) มาตรฐาน ครูควรที่จะรู้ว่า อะไรคือมาตรฐานของความสามารถที่คาดหวัง และ เมื่อไรที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ผู้เรียนควรที่จะได้รับข้อมูล เกี่ยวกับมาตรฐานของความสามารถในรูปแบบของกระบวนการที่สามารถติดตามได้ พฤติกรรมที่ คาดหวัง อะไรที่ผู้เรียนจะต้องทำ ทักษะและความรู้อะไรที่จะต้องแสดงออก และผู้เรียนจะแสดง ทักษะและความรู้อย่างไร
- 3) ชุดผลลัพธ์ที่คาดหวัง การกระทำหรือคำประกาศบางครั้งถูกเรียกว่า “hooks” สัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้เรียนในวัตถุประสงค์การสอน มีความตั้งใจที่จะมุ่งเน้นในความสนใจ

ของผู้เรียนในการสอน สร้างกรอบที่เป็นระบบและขยายความเข้าใจและการนำไปใช้ ความคิดที่เป็นนามธรรมเกี่ยวกับตัวอย่างหรือข้อความ

4) การสอนและนำเสนอ รวมถึง “ปัจจัย” ตรงไหนที่ครูควรจะให้ข้อมูลผ่านการสอน แผ่นฟิล์ม เทป วีดีโอ รูปภาพ และอื่นๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเพิ่มความรู้หรือทักษะ และรวมถึงโมเดลที่ครูใช้แสดงให้ผู้เรียนเห็นเป็นตัวอย่างว่าอะไรคือผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการ ลักษณะเฉพาะที่สำคัญจะถูกอธิบายโดยใช้การเขียน การจัดกลุ่ม การเปรียบเทียบ และอื่นๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถมีความพร้อมสำหรับระดับการนำไปใช้ของกระบวนการเรียนรู้

5) การตรวจสอบความเข้าใจ ใช้เพื่อตัดสินถ้าผู้เรียนเข้าใจ คำถามที่ถูกต้องเพื่อทดสอบความเข้าใจควรจะมีลักษณะการใช้คำถามที่เน้นความจำ แต่ควรเป็นคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในระดับสูง วัตถุประสงค์และการพัฒนาทางการศึกษาจากระดับต่ำไปยังสูงสุดของพุทธิปัญญา เช่น ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า เมื่อผู้สอนตรวจสอบความเข้าใจควรจะทำกับติดตามการสอนอย่างสม่ำเสมอเพื่อตัดสินระดับประสิทธิภาพของการสอน เมื่อมีการตัดสิน การปรับปรุงจะมีความต้องการเพื่อให้เกิดการแสดงออกเพื่อให้ถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

6) แนวทางการปฏิบัติ ผู้เรียนแต่ละคนจะได้รับโอกาสในการแสดงออกถึงความสามารถในการเรียนรู้สิ่งใหม่ โดยการปฏิบัติผ่านกิจกรรมหรือการฝึกปฏิบัติภายใต้การชี้แนะของครู

7) การสิ้นสุดการสอน เป็นการแสดงหรือประกาศโดยครูซึ่งถูกออกแบบในการนำเสนอการสอนเพื่อสรุปได้อย่างเหมาะสม การสิ้นสุดการสอนถูกใช้เพื่อ

- บอกผู้เรียนตามความเป็นจริงว่า พวกเขาได้บรรลุจุดสำคัญของการเรียนหรือจุดสุดท้ายของการเรียนการสอน
 - ช่วยจัดการการเรียนรู้ของผู้เรียน
 - ช่วยในการรวบรวมและกำจัดความสับสนและความขัดแย้ง
 - เสริมจุดสำคัญในการเรียนรู้เพื่อช่วยสร้างความสัมพันธ์ทางความคิด โดยให้ข้อสรุปที่เป็นไปได้สำหรับแก้ไขข้อมูล ความรู้หรือทักษะการเรียนรู้ โดยควรจะได้บริบทที่มีความแตกต่างอย่างเพียงพอ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงทักษะหรือแนวคิดในสถานการณ์ที่มีความสัมพันธ์และไม่เฉพาะเจาะจงในบริบทการเรียนรู้ดั้งเดิม ผู้เรียนส่วนใหญ่ที่ล้มเหลวจะสามารถประยุกต์ใช้กับการเรียนรู้ได้อย่างอื่นได้

3.1.2.2 องค์ประกอบของการประเมินการปฏิบัติทางวิชาชีพครูของ Charlotte Danielson

Charlotte Danielson ได้เขียนหนังสือ 2 เล่ม เกี่ยวกับการส่งเสริมการฝึกปฏิบัติการทางวิชาชีพเกี่ยวกับวิชาชีพการสอน (Danielson, 1996) โดย Danielson (1996) ได้แบ่งโดเมนออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ การวางแผนและการเตรียมความพร้อม สภาพแวดล้อมในห้องเรียน วิธีการสอน และความรับผิดชอบในวิชาชีพ แต่ละโดเมนถูกแบ่งออกเป็นองค์ประกอบที่หลากหลาย

1) องค์ประกอบของโดเมนด้านการวางแผนและการเตรียมความพร้อมมีดังนี้ การแสดงความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอน การแสดงความรู้เกี่ยวกับผู้เรียน การเลือกเป้าหมายการเรียนรู้ การแสดงความรู้เกี่ยวกับแหล่งทรัพยากร การออกแบบวิธีการสอนที่สอดคล้องกัน และการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน

2) องค์ประกอบของโดเมนด้านสภาพแวดล้อมในห้องเรียน มีดังนี้ การสร้างสิ่งแวดล้อมของความเคารพกันและความสามัคคีกัน การสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ การจัดการกับพฤติกรรมของผู้เรียน และการจัดระเบียบพื้นที่ทางกายภาพ

3) องค์ประกอบของโดเมนด้านวิธีการสอนมีดังนี้ การสื่อสารที่ชัดเจนและถูกต้อง การใช้เทคนิคในการตั้งคำถามและการอภิปราย การสนับสนุนผู้เรียนในการเรียน การให้ข้อมูลย้อนกลับกับผู้เรียน และการอธิบายที่มีความยืดหยุ่นและสามารถตอบโต้ได้

4) องค์ประกอบของโดเมนด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ มีดังนี้ การสะท้อนให้เห็นถึงการสอน การรักษาประวัติที่ถูกต้อง การติดต่อสื่อสารกับครอบครัว การรับผิดชอบต่อโรงเรียนและท้องถิ่น การเติบโตและการพัฒนาอย่างมืออาชีพ การแสดงออกอย่างมืออาชีพ

หนังสือของ Danielson ประกอบด้วย รุบริกการประเมินในแต่ละองค์ประกอบของ 4 โดเมน แต่ละรุบริกแบ่งองค์ประกอบออกเป็นองค์ประกอบย่อย และมีคำอธิบายเกณฑ์ในการตัดสินใจของระดับสมรรถภาพทั้ง 4 ดังนี้ ไม่น่าพอใจ (unsatisfactory) พื้นฐาน (basic) เชี่ยวชาญ (proficient) ดีเป็นพิเศษ (distinguished) Danielson ตั้งเป้าหมายที่จะพัฒนารอบแนวคิดที่กำหนดสิ่งที่ครูผู้สอนควรรู้ และจะสามารถทำได้อย่างมืออาชีพ

การออกแบบกรอบแนวคิดกำหนดลักษณะความรับผิดชอบของครูที่ถูกลบทิ้งผ่านการศึกษาค้นคว้าเชิงประจักษ์ และการวิจัยเชิงทฤษฎี กรอบแนวคิดสำหรับการฝึกปฏิบัติการทางวิชาชีพแสดงถึงวิชาชีพในความหมายที่สื่อให้เห็นเกี่ยวกับความเป็นเลิศและความต้องการของผู้ที่ยังไม่มีประสบการณ์และผู้มีประสบการณ์แล้ว (Danielson, 1996)

Danielson อภิปรายถึงหลักฐาน 2 แหล่ง คือ การสังเกตโดยตรงและการทดสอบจากสถานการณ์จำลอง หนังสือทั้ง 2 ได้ให้แผนภูมิ รูปแบบ รุบริก ตาราง และการบรรยายที่

หลากหลาย ซึ่งมีประโยชน์ในการเตรียมการและการประเมินการสอนที่เป็นเลิศ สารสนเทศของ Danielson สมบูรณ์และครอบคลุมได้อย่างหลากหลาย ถึงแม้จะไม่ใช่มตรฐานการประเมินทั้งหมดของ NCATE สำหรับครูก่อนประจำการ และทั้งหมดของความต้อการของหลักสูตรในสถาบันการผลิตรูที่เกี่ยวข้องกับการประเมินครูก่อนประจำการ

3.1.2.3 กรอบการประเมินความก้าวหน้าทางวิชาชีพครูของ Tennessee

มาตรฐานและเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาการปฏิบัติงาน (ประสิทธิภาพ) มีมาตรฐานอยู่ 6 ด้าน ภายใต้กรอบของการประเมินความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ประกอบด้วย (1) การวางแผน (2) กลยุทธ์การสอน (3) การประเมินและการประเมินโดยสภาพจริง (4) ภาพแวดล้อมทางการเรียน (5) ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และ (6) การสื่อสาร (Tennessee, 2009) ซึ่งแต่ละมาตรฐานจะมีตัวบ่งชี้ที่ระบุพฤติกรรมและคุณลักษณะ ที่คาดว่าครูจะมี โดยจะประเมินให้คะแนนแบบรูปรีดซึ่งมาตรฐานและตัวบ่งชี้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (Tennessee, 2009)

มาตรฐานที่ 1 : การวางแผน

ตัวบ่งชี้ : การกำหนดเป้าหมายในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและตามวัตถุประสงค์

- 1) เลือกเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาของสถานศึกษาในเทนเนสซีและสอดคล้องกับการประเมินของรัฐ
- 2) ให้ลำดับความสำคัญในรายละเอียดของเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่มีความสำคัญสูงในรายการประเมิน
- 3) ระบุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่มีแนวคิดหลักให้ครอบคลุมเนื้อหาและมีการพัฒนาผู้เรียนทุกคนอย่างเหมาะสม
- 4) มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูงที่เหมาะสมและครอบคลุมเนื้อหาของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ : การวางแผนการเรียนการสอนและการประเมินผู้เรียนบนพื้นฐานความเข้าใจในเนื้อหาเชิงลึก ความต้อการของผู้เรียน หลักสูตรมาตรฐานและชุมชน

- 1) ใช้ตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการทำงานและการประเมินที่หลากหลายในชั้นเรียนภายใต้ข้อมูลของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและจะใช้ข้อมูลนี้ในการออกแบบการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสม

2) ออกแบบการเรียนการสอน วางแผนการเรียนการสอนและประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระมาตรฐานของสถาบันการศึกษาและตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการทำงานที่ทำให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนทุกคนได้อย่างเหมาะสม

3) เลือกกลยุทธ์ภายใต้การวิจัย วิธีการ กิจกรรม และหลักสูตรที่ผ่านการตรวจสอบที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระ

4) แผนการประเมินผู้เรียนและการประเมินตามสภาพจริงที่จะช่วยผู้เรียนทุกคนและเปิดโอกาสอย่างกว้างขวางที่จะแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์

5) ออกแบบการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนได้ใช้การบูรณาการ เนื้อหา ความรู้ ทักษะและการถามคำถามแบบ (inquiry) เข้าด้วยกัน

6) ออกแบบการเรียนการสอนโดยใช้ประโยชน์จากหลักสูตร แหล่งทรัพยากรมนุษย์ และชุมชน และเทคโนโลยีในทางที่เหมาะสมและครอบคลุมเนื้อหา

7) ประสพการณ์การเรียนการสอนเกี่ยวข้องกับผู้เรียนในชีวิตจริงและเกี่ยวกับวิถีอาชีพของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ : การปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนที่มีความหลากหลาย

1) ใช้ข้อมูลส่วนร่วมและข้อมูลส่วนย่อยจากการประเมินตามสภาพจริง และการประเมินในชั้นเรียนทั้งแบบ formal และ informal เพื่อระบุความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนในชั้นเรียน ในกลุ่มของผู้เรียนและในรายบุคคล

2) การออกแบบการเรียนการสอนและแผนการเรียนการสอนต้องมีความเหมาะสมในการพัฒนาผู้เรียนและมีกลยุทธ์ กิจกรรม และการประเมินด้านเนื้อหาของผู้เรียนอย่างเหมาะสม

3) แผนการประเมินและการออกแบบการประเมินผล การประเมินผลตามสภาพจริง ควรออกแบบสำหรับผู้เรียนที่มีความหลากหลาย

มาตรฐานที่ 2 : กลยุทธ์ในการสอน

ตัวบ่งชี้ : แสดงให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจในเชิงลึกของแนวคิดหลัก สมมติฐาน โครงสร้าง และ เนื้อหาในการเรียนการสอน

1) ครูนำเสนอเนื้อหาอย่างถูกต้อง สมเหตุสมผลมีความสอดคล้องกับเนื้อหาเดิมของผู้เรียนและเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่จะเรียนในอนาคต

2) นำเสนอแนวคิดที่เหมาะสมเพื่อสร้างขีดความสามารถของผู้เรียนในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา และสามารถชี้แจงเมื่อผู้เรียนเกิดการเข้าใจผิด

3) ใช้เทคนิคของการถามคำถามที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะการคิดขั้นสูง

4) อำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาด้วยตัวของผู้เรียนเองซึ่งอาจเกิดจากในกลุ่มใหญ่หรือในกลุ่มเล็กของผู้เรียน นอกจากนี้ครูมีการจัดเตรียมที่เป็นอิสระและมีข้อมูลย้อนกลับของงานให้กับผู้เรียนอย่างเฉพาะเจาะจง

5) ต้องมั่นใจว่าผู้เรียนมีโอกาสเพียงพอที่จะสำรวจ ตอบสนอง และคิดได้อย่างกว้างขวางผ่านเทคโนโลยี ตามความเหมาะสมของเนื้อหา

ตัวบ่งชี้ : ใช้กลยุทธ์ในชั้นเรียนบนพื้นฐานของการวิจัยเพื่อให้ผู้เรียนมีการคิดขั้นสูง การแก้ปัญหา และการเชื่อมโยงเข้ากับในชีวิตจริงของผู้เรียน

1) มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงเนื้อหาที่เรียนกับเนื้อหามาตรฐานเพื่อเข้าสู่ระบบการทำงานหรือระบบเตรียมอุดมศึกษา (สูงกว่ามัธยมแต่ยังไม่ใช้มหาวิทยาลัย)

2) ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ทางปัญญาทางบวกระหว่างครูและผู้เรียนผ่านประสบการณ์การเรียนการสอน ซึ่งผลในการตรวจสอบผู้เรียนทางทฤษฎี ข้อเท็จจริงและตัวเลือกจะเกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการเรียนการสอน

3) ให้โอกาสกับผู้เรียนในการเรียนรู้และแข่งขันกันผ่านการวางแผนร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้แบบร่วมมือ

4) ติดต่อสื่อสารกับผู้เรียนในเรื่องเนื้อหาผ่านทางวิธีการวิจัย กิจกรรม และหลักสูตรที่มีเนื้อหาเฉพาะสำหรับผู้เรียนที่มีความหลากหลาย

มาตรฐานที่ 3 : การประเมินตามสภาพจริงและการประเมินทั่วไป

ตัวบ่งชี้ : ใช้การประเมินที่เหมาะสมทั้งการประเมินตามสภาพจริงและการประเมินทั่วไป เพื่อตรวจสอบความสามารถในด้านเนื้อหาและการตัดสินใจของผู้เรียน

1) มีความสอดคล้องการประเมินในชั้นเรียนกับตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการทำงานของครูและระดับผลการเรียนที่ประสบผลสำเร็จ

2) ใช้การประเมินทั้งการประเมินทั่วไปและการประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายเพื่อประเมินผู้เรียนในด้านเนื้อหาและเพื่อที่จะแจ้งให้ทราบถึงการเรียนการสอนทั้งชั้นเรียน รายบุคคลและรายกลุ่มที่มีความหลากหลาย

ตัวบ่งชี้ : ติดต่อสื่อสารในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนและความก้าวหน้าของผู้เรียนกับครอบครัวของผู้เรียนหรือบุคคลอื่นที่เหมาะสม

- 1) ใช้ข้อมูลการประเมินตามสภาพจริงของรัฐในการติดต่อสื่อสารในเรื่องของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับครอบครัวหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 2) การเก็บรักษาที่ถูกต้องและการบันทึกอย่างมีประโยชน์ในเรื่องความรู้ความสามารถของผู้เรียนและมีการติดต่อสื่อสารในเรื่องประสิทธิภาพของผู้เรียนและความรับผิดชอบของผู้เรียนอย่างถูกต้องต่อครอบครัวของผู้เรียนหรือผู้อื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ : สะท้อนให้เห็นถึงการปฏิบัติการสอนผ่านทาง การตรวจสอบอย่างรอบคอบ การประเมินในชั้นเรียนและการประเมินตามสภาพจริง

- 1) ใช้เนื่อหามาตรฐานในระดับรัฐและในระดับชาติ คู่มือหลักสูตร และผลการประเมินตามสภาพจริงของรัฐเป็นกรอบสำหรับการสะท้อน
- 2) วิเคราะห์เนื่อหามาตรฐานของรัฐและตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการทำงานของรัฐบาลเพื่อทำให้มั่นใจว่าระดับความเข้าใจของผู้เรียนที่ถูกอบรมสั่งสอนมาถูกประเมินอย่างมาตรฐาน
- 3) สะท้อนให้เห็นถึงกลยุทธ์ วิธีการ สื่อ และกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนและแสวงหาข้อเสนอแนะกับเพื่อนร่วมงาน
- 4) แสดงให้เห็นถึงการรับรู้ความสามารถของผู้เรียนและกลุ่มที่มีความหลากหลาย

มาตรฐานที่ 4 : สภาพแวดล้อมทางการเรียน

ตัวบ่งชี้ : สร้างวัฒนธรรมในชั้นเรียนที่จะพัฒนาขีดความสามารถทางปัญญาของผู้เรียนทางด้านเนื้อหาวิชาการ

- 1) จัดนิทรรศการด้วยความกระตือรือร้นและด้วยอารมณ์เชิงบวกอย่างครอบคลุมเนื้อหาและบ่งบอกถึงความคาดหวังอย่างสูงเพื่อความสำเร็จของผู้เรียน
- 2) กำหนดมาตรฐานในชั้นเรียนและความคาดหวังอย่างชัดเจนสำหรับพฤติกรรม การควบคุมตนเอง การมีวินัยในตนเอง การทำงานร่วมกัน และการเคารพซึ่งกันและกันในหมู่ผู้เรียนและครู
- 3) กำหนดมาตรฐานของชั้นเรียนอย่างชัด มีการคาดหวังในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยเน้นในด้านความรู้ในเนื้อหา ความร่วมมือในการเรียนรู้ที่มีความหมาย มีประสิทธิภาพการทำงานที่สูง และกรรมสิทธิ์ของการเรียนรู้ (ownership of learning)

ตัวบ่งชี้ : การบริการจัดการทรัพยากรในห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

- 1) สร้างสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน โดยการบริหารเวลา พื้นที่ การอำนวยความสะดวกและทรัพยากรอื่นๆ เพื่อรองรับการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการเรียนอย่างสูงสุด
- 2) แสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนเวลา พื้นที่ การอำนวยความสะดวกและทรัพยากรอื่นๆ

มาตรฐานที่ 5 : ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

ตัวบ่งชี้ : มีการร่วมมือกับเพื่อนร่วมงานและบุคคลอื่นๆ อย่างเหมาะสม

- 1) สามารถที่จะใช้จุดประสงค์ ขอบเขต และผลลัพธ์ในการทำงานร่วมกันได้อย่างชัดเจน
- 2) ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานเพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนสามารถบูรณาการการเรียนรู้ข้ามหลักสูตรได้
- 3) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของโรงเรียนที่หลากหลาย ซึ่งจะเป็นการพัฒนาโรงเรียน

ตัวบ่งชี้ : เข้าร่วมการพัฒนาวิชาชีพที่มีคุณภาพสูงตามที่กำหนดตามนโยบายการพัฒนาวิชาชีพของคณะกรรมการรัฐเทเนสซีเพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะในเนื้อหาของการเรียนการสอน

- 1) ใช้ข้อมูลและการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาและวางแผนความก้าวหน้าทางวิชาชีพซึ่งจะเป็นการเชื่อมต่อจุดแข็งในการสอนและการระบุเรียงลำดับความสำคัญ สำหรับความก้าวหน้าอย่างน้อยหนึ่งเนื้อหาของการสอนที่ได้รับมอบหมาย
- 2) ดำเนินการวางแผนในการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพภายในช่วงเวลาที่ตั้งลงกันไว้
- 3) มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการพัฒนาวิชาชีพที่มีคุณภาพสูงในด้านเนื้อหาและการฝึกปฏิบัติในการเรียนรู้ใหม่ๆกับเพื่อนร่วมงานหรือโค้ช (โค้ชทางปัญญา)

ตัวบ่งชี้ : มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

- 1) มีส่วนร่วมในการสนทนากับผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน ครอบครัวของผู้เรียน ผู้บริหาร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งครูต้องแสดงให้เห็นถึงความเคารพ สามารถเข้าถึงได้และความเชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่อง
- 2) ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในเวลาที่เหมาะสมกับพันธกิจทางวิชาชีพหรือจรรยาบรรณทางวิชาชีพ

3) เกือบบันทึกเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อการเรียนการสอน และที่ไม่ใช่การเรียนการสอน

มาตรฐานที่ 6 : การติดต่อสื่อสาร

ตัวบ่งชี้ : สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างชัดเจนและถูกต้องต่อผู้เรียน ครอบครัวของผู้เรียนและบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

- 1) ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษากับผู้อื่น และมีโมเดล กลยุทธ์การติดต่อสื่อสารผ่านการซักถาม การฟัง การชี้แจงและการกล่าวซ้ำ
- 2) สื่อสารหัวข้อ เรื่องราวได้อย่างชัดเจนและถูกต้องทั้งที่เป็นคำพูดและการเขียน ในรูปแบบที่สามารถเข้าใจได้ต่อผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในกลุ่มคนการศึกษา

3.1.2.4 มาตรฐานการประเมินวิชาชีพครูของ INTASC

The Interstate New Teacher Assessment and Support Consortium (INTASC) คือ ความเป็นหุ้นส่วนของตัวแทนทางการศึกษาของรัฐและองค์กรทางการศึกษาระดับชาติที่ชี้ถึงการปฏิรูปในการเตรียมตัว การอนุญาต และการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง โดย INTASC เป็นตัวแทนทางการศึกษาที่รับผิดชอบเกี่ยวกับใบอนุญาตครู การอนุมัติโครงการ และการพัฒนาวิชาชีพ โดยครูที่มีประสิทธิภาพจะต้องสามารถรวบรวมความรู้ด้านเนื้อหา จุดแข็ง และความต้องการจำเป็นของผู้เรียนอย่างชัดเจนว่าผู้เรียนทั้งหมดเรียนรู้และปฏิบัติงานได้ในระดับสูง (CCSSO, 2013)

Mission of INTASC เป็นการประชุมแสดงความคิดเห็นสำหรับสมาชิกของรัฐที่เรียนรู้และร่วมมือในการพัฒนาดังนี้ (CCSSO, 2013)

- นโยบายความร่วมมือทางการศึกษาของรัฐ
- ความต้องการความรับผิดชอบใหม่ ๆ สำหรับโปรแกรมการเตรียมครู
- เทคนิคใหม่ในการประเมินการปฏิบัติงานของครูสำหรับใบอนุญาตและการประเมิน
- โปรแกรมใหม่เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ดีขึ้น

Council of Chief State School Officers (CCSSO) กำหนดว่า แบบทดสอบใบอนุญาตทั้งหมดควรมีมาตรฐานในระดับพื้นฐาน และรัฐต้องประเมินว่าอะไรที่ผู้สมัครควรรู้และสามารถทำได้ ซึ่ง INTASC เสนอมาตรฐานวิชาชีพครู 10 มาตรฐาน ซึ่งมีการให้คะแนนแบบรูปบรีค โดยมีรายละเอียดของมาตรฐานดังนี้ (CCSSO, 2013)

มาตรฐานที่ 1 การพัฒนาผู้เรียน : ครูทำความเข้าใจวิธีการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้ก้าวหน้า ด้วยรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาที่มีความหลากหลายของผู้เรียน แต่ละคนในเรื่องของความรู้ ภาษา สังคม อารมณ์ และร่างกาย โดยมีการออกแบบและนำไปปฏิบัติ เพื่อพัฒนาได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับประสบการณ์การเรียนรู้

มาตรฐานที่ 2 ความแตกต่างของการเรียนรู้ : ครูทำความเข้าใจความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และความแตกต่างของวัฒนธรรมและชุมชนของผู้เรียน รวมถึงสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ด้วยการส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนมีการพัฒนาเป็นไปตามมาตรฐานขั้นสูง

มาตรฐานที่ 3 สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ : ครูทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่สร้างสรรค์ โดยการสนับสนุนผู้เรียนแต่ละคนและร่วมกันเรียนรู้ และส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเชิงบวก มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 4 ความรู้ในเนื้อหา : ครูทำความเข้าใจแนวคิดหลัก เครื่องมือในการวัด และประเมินผล โครงสร้างของเนื้อหาวิชา และสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ โดยการจัดทำเนื้อหาวิชาที่เข้าใจง่ายและมีความหมายสำหรับผู้เรียน เพื่อให้เกิดความรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างแท้จริง

มาตรฐานที่ 5 การประยุกต์ใช้เนื้อหา : ครูทำความเข้าใจถึงความเชื่อมโยงกันของแนวคิดและการใช้ทักษะต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ และร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสภาพการณ์จริง

มาตรฐานที่ 6 การประเมิน : ครูทำความเข้าใจและใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในความก้าวหน้าของตนเอง เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน และเป็นแนวทางในการตัดสินใจของครูและผู้เรียน

มาตรฐานที่ 7 การวางแผนการสอน : ครูวางแผนการสอนโดยให้การสนับสนุนผู้เรียนทุกคนในการพัฒนาให้บรรลุถึงเป้าหมายการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยครูต้องมีความรู้ในเรื่องของเนื้อหาวิชา หลักสูตร ทักษะ และการสอน ตลอดจนความรู้ของผู้เรียน และบริบทของชุมชน

มาตรฐานที่ 8 กลยุทธ์ในการสอน : ครูทำความเข้าใจและใช้กลยุทธ์ในการสอนที่หลากหลาย เพื่อสนับสนุนผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาความเข้าใจในเนื้อหาวิชาอย่างลึกซึ้งและสอดคล้องกัน และเพื่อสร้างทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างมีความหมาย

มาตรฐานที่ 9 การเรียนรู้วิชาชีพ และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ : ครูเข้าร่วมในการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และมีหลักฐานการประเมินการปฏิบัติของครูอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะทางเลือกและการปฏิบัติในด้านอื่นๆ (ผู้เรียน ครอบครัว วิชาชีพอื่น และชุมชน) และการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติที่จำเป็นต่อผู้เรียนในแต่ละคน

มาตรฐานที่ 10 ความเป็นผู้นำและความร่วมมือ : ครูแสวงหาบทบาทผู้นำอย่างเหมาะสม และโอกาสอันจะทำให้เกิดความรับผิดชอบสำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียน ความร่วมมือกับผู้เรียน ครอบครัว เพื่อร่วมงาน โรงเรียนอื่นๆ และคนในชุมชน อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดความก้าวหน้าและพัฒนาต่อยอดทางวิชาชีพ

3.1.2.5 องค์ประกอบของการประเมินการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครู โดยมีองค์ประกอบ 5 กลุ่ม (Judith & Lauren, 2012) ดังนี้

1) การวางแผน ประกอบด้วย การสร้างจุดเน้นทางการศึกษาอย่างสมดุล การจัดทำเนื้อหาที่เข้าใจง่าย และการออกแบบการประเมินต่างๆ

2) การปฏิบัติการสอน ประกอบด้วย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และการตรวจสอบการเรียนรู้ของผู้เรียนในระหว่างการสอน

3) การประเมิน ประกอบด้วย การวิเคราะห์การปฏิบัติงานของผู้เรียนจากการประเมิน และการนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลในการสอน

4) การสะท้อนคิด ประกอบด้วย การตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน และสะท้อนคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้

5) คำศัพท์ทางวิชาการ ประกอบด้วย การทำความเข้าใจคำศัพท์ทางวิชาการ และการสนับสนุนคำศัพท์ทางวิชาการ

3.1.2.6 องค์ประกอบของตัวอย่างการปฏิบัติงานครู (Teacher work sample: TWS) ซึ่งมี 7 องค์ประกอบ (Rebecca, Janet, et al., 2010) ดังนี้

1) ปัจจัยด้านสภาพบริบท โดยใช้ผู้เรียนและบริบทในชั้นเรียนมาออกแบบการสอน

2) เป้าหมายการเรียนรู้ โดยใช้เป้าหมายการเรียนรู้มาเป็นหน่วยการสอน ซึ่งต้องมีเนื้อหาเป็นมาตรฐานและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

3) แผนการประเมิน ประกอบด้วย (1) เป้าหมายการเรียนรู้และการสอนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน (2) เกณฑ์และมาตรฐานการปฏิบัติงานมีความชัดเจน (3) ใช้รูปแบบและวิธีการสอนที่มีความหลากหลาย (4) เทคนิคที่ใช้สอนมีความถูกต้อง และ (5) มีการปรับเปลี่ยนการสอนไปตามความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน โดยแผนการประเมินนี้ใช้การประเมินก่อนและหลังการสอน และการประเมินความก้าวหน้ามาเป็นแนวทางในการสอน การวัดและประเมินผล และรายงานผลการเรียนรู้

4) การออกแบบการสอน โดยออกแบบการสอนแก่ผู้เรียน ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ กรอบแนวคิด และกระบวนการประเมิน

5) การตัดสินใจปฏิบัติการสอน เป็นหลักการสำคัญของการประเมินความก้าวหน้าที่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

6) การวิเคราะห์การเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย (1) การนำเสนอมีความชัดเจนและถูกต้อง (2) เป้าหมายการเรียนรู้ต่างๆ มีความสอดคล้องกัน (3) มีการอธิบายข้อมูล และ (4) มีหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยวิเคราะห์และรายงานผลการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทุกคน และกลุ่มบุคคลที่สำคัญ

7) การสะท้อนคิดและการประเมินตนเอง โดยสะท้อนคิดและประเมินการเรียนการสอนของตนเอง

3.1.2.7 สมรรถนะวิชาชีพครูของประเทศฟินแลนด์ มี 3 องค์ประกอบ (Niemi, H., 2011; Niemi, H., 2012) ดังนี้

3.1.2.7.1 ความสามารถทางวิชาชีพ (Professional competence) มีดังนี้

1) การออกแบบการปฏิบัติการสอนของตนเอง ประกอบด้วย (1) การออกแบบการปฏิบัติการสอน (2) การประเมินการปฏิบัติการสอนของตนเอง (3) การใช้วิธีการปฏิบัติการสอนที่หลากหลาย (4) การเป็นผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาการของหลักสูตร (5) การจัดการภารกิจของตนเองอย่างอิสระ และ (6) การประเมินความสามารถทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

2) ความร่วมมือ/การปฏิบัติงานของตนเองกับผู้อื่น ประกอบด้วย (1) การจัดการชั้นเรียน (ปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียน) (2) การประเมินและการตัดสินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (3) การปฏิบัติตนในสถานการณ์ที่ขัดแย้ง (เช่น ชุมชุม) (4) การปฏิบัติงานในชุมชนของโรงเรียน (บุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน) (5) การปฏิบัติงานกับกลุ่มสวัสดิการผู้เรียน (6) ความร่วมมือกับผู้ปกครอง (7) การจัดการกับภารกิจภายนอกห้องเรียน (เช่น การเฝ้ามองผู้เรียนช่วงเวลาพักวันเทศกาลของโรงเรียน การเดินทาง การประชุมช่วงเช้า เป็นต้น) และ (8) การบริหารจัดการกับภารกิจต่างๆ (เช่น รายงานต่างๆ การย้ายผู้เรียนไปอยู่กลุ่มอื่น หรือ โรงเรียนอื่น สมุดบันทึกประจำวัน)

3) จรรยาบรรณวิชาชีพครู ประกอบด้วย (1) ความตระหนักในจรรยาบรรณพื้นฐานของวิชาชีพครู (2) การพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพอย่างยั่งยืน (3) การพัฒนาปรัชญาทางการศึกษาของตนเอง (4) การอุทิศตนในวิชาชีพครู (5) การศึกษาบุคลิกภาพโดยรวมของผู้เรียน (6) การเผชิญหน้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโรงเรียน และ (7) การสนับสนุนความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

4) ความหลากหลายและการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนสำหรับอนาคต ประกอบด้วย (1) การเผชิญหน้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย (2) ความหลากหลายของการปฏิบัติการ

สอน (3) การศึกษาระหว่างวัฒนธรรม (4) การพัฒนาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศยุคใหม่ (5) การเตรียมผู้เรียนสำหรับสังคมในอนาคต (6) การส่งเสริมให้เกิดความยุติธรรมทางเพศ (7) ความพร้อมของสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (8) การเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้เรียน และ (9) ความร่วมมือกับผู้แทนทางวัฒนธรรม

5) การเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้วยตนเอง ประกอบด้วย (1) การสะท้อนอย่างมีวิจาร์ณญาณในการปฏิบัติงานของตนเอง (2) การวิจัยการปฏิบัติงานของตนเอง (3) การประเมินอย่างมีวิจาร์ณญาณในครุศึกษา (4) การกำกับตนเองเพื่อการเรียนรู้ (5) การพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน (6) การปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ของผู้เรียน (7) การปฏิบัติงานเป็นแรงผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองในสังคม (8) การศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก (9) ความร่วมมือในการทำวิจัยปฏิบัติการ และ (10) ความร่วมมือกับผู้แทนตามวิถีชีวิตการปฏิบัติงาน

3.1.2.7.2 วิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Active Learning Methods) ประกอบด้วย (1) เราปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างจริงจัง (2) เรามีการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ (3) เราพยายามทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระสำคัญ และปรากฏการณ์ของเหตุการณ์ แม้ว่าจะต้องใช้เวลาก็ตาม (4) เราจำเป็นต้องมีอาจารย์คอยแนะนำ (tutored) แต่เราก็ปฏิบัติงานได้อย่างอิสระ หรือปฏิบัติงานกับกลุ่มเพื่อน (5) เราอภิปรายร่วมกันถึงวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดสำหรับการปฏิบัติงาน (6) เราประเมินผลงานของตนเอง (7) เราแสวงหาความรู้เพิ่มเติมสม่ำเสมอ (8) เรากำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ของตนเอง (9) เราใช้วิธีการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง (10) เราดำเนินการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม (11) เราดำเนินการผลิตผลงานอย่างอิสระ เช่น การศึกษาค้นคว้าแผนการศึกษา และการนำเสนอผลงาน (12) เราแสวงหาความรู้ทั้งหมดอย่างอิสระจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย (13) เราใช้และประยุกต์ใช้ความรู้อย่างมีวิจาร์ณญาณ (14) เราทดลองและแก้ปัญหาใหม่ๆ อย่างปราณีต (elaborate) (15) เราวางแผนอย่างอิสระและรับผิดชอบดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น (16) เราใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และสื่อเทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้เพื่อการปฏิบัติงานของตนเอง (17) เราแสวงหาความรู้ในช่วงมหาวิทยาลัยปิด (18) เรามีความปราณีตในการปฏิบัติงานอย่างอิสระ หรือปฏิบัติงานทุกๆ ไปกับกลุ่มเพื่อน (19) เรามีความรับผิดชอบในการวางแผนและนำแผนไปปฏิบัติในโครงการขนาดใหญ่ได้อย่างถูกต้อง และ (20) เราวางแผนโดยนำเนื้อหาสาระและวิธีการปฏิบัติงานมาเป็นหน่วยในการศึกษา

3.1.2.7.3 การวิจัย (วิธีการวิจัย และวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรีและปริญญาโท) ช่วยส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู มีดังนี้

1) ความสามารถทางการวิจัยเชิงวิเคราะห์ ประกอบด้วย (1) การพัฒนาความพร้อมในการสืบสอบ (2) การพัฒนาความคิดอย่างอิสระ (3) การทำความเข้าใจเอกสารทางการวิจัย

(4) การมีความรู้และปรากฏการณ์ที่เป็นข้อสงสัย (5) การพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (6) การพัฒนาวิธีการสร้างองค์ความรู้ (7) การมีความรอบคอบกับแหล่งข้อมูลที่คลาดเคลื่อนของการวิจัย และ (8) การประยุกต์ใช้ความรู้ทางการวิจัยสู่การปฏิบัติ

2) การวิจัยเพื่อวิชาชีพ ประกอบด้วย (1) การไตร่ตรองถึงวิชาชีพครูว่าเป็นภารกิจที่ต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (2) การไตร่ตรองถึงการปฏิบัติงานครูว่า ต้องปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความก้าวหน้า (3) การมีความเข้าใจถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนและโรงเรียน (4) การมีความตระหนักรู้ว่าวิชาชีพครูมีความสำคัญทางสังคม (5) การพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง (6) การมีความตระหนักรู้ในสังคมเพิ่มขึ้น (7) การมีความรับผิดชอบในวิชาชีพครูเพิ่มขึ้น (8) การมีความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน (9) การมีความรับผิดชอบในจรรยาบรรณวิชาชีพครูเพิ่มขึ้น (10) การพัฒนาโรงเรียนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (11) การอธิบายถึงความสำคัญของการปฏิบัติงานของครู และ (12) การพัฒนาความรับผิดชอบทางการศึกษา

3.1.2.8 สมรรถนะครูของประเทศสิงคโปร์ มี 2 องค์ประกอบ (National Institute of Education, 2009) ดังนี้

3.1.2.8.1 การปฏิบัติวิชาชีพ มีดังนี้

1) การดูแลเอาใจใส่ผู้เรียน ประกอบด้วย (1) สร้างความไว้วางใจและเป็นมิตรกับผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างความสุขและพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน (2) ใช้วิธีการที่หลากหลายในการตรวจสอบความต้องการและความคาดหวังของผู้เรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต และให้การสนับสนุนและส่งเสริมผู้เรียน (3) ส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนทั้งทางกาย อารมณ์ และความผาสุกในสังคม (4) คาดหวังและเคารพภูมิหลังที่แตกต่างของผู้เรียน และมุ่งมั่นพัฒนาให้เป็นผู้เรียนรู้ และ (5) ใช้ทักษะการสื่อสาร การฟัง และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน เพื่อช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน

2) การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน มีดังนี้

2.1) การปฏิบัติการสอนเพื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) เข้าใจวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน และสร้างโอกาสและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน (2) จัดระเบียบและบริหารจัดการตนเองเกี่ยวกับ เวลา การวางแผน ทรัพยากร ความสนใจ และการมีปฏิสัมพันธ์ (3) สร้างสรรค์และปรับเปลี่ยนการปฏิบัติการสอนให้เหมาะสมกับความหลากหลายของผู้เรียน (4) ใช้วิธีการปฏิบัติการสอนที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความหมาย (5) ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหา คิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ และ (6) วางแผน พัฒนา และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลาย เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

2.2) การบริหารจัดการผู้เรียนและการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) จัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมปฏิสัมพันธ์เชิงบวก แรงจูงใจของตนเอง และกระตุ้นการมีส่วนร่วม อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ (2) บริหารจัดการทรัพยากรในเรื่องของเวลา กิจกรรม และการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของผู้เรียนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม (3) อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนกำกับตนเอง และบริหารจัดการตนเองในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และ (4) ช่วยเหลือผู้เรียนขั้นต้นในการจัดการเรียนรู้

2.3) การตรวจสอบและการประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) มีความเข้าใจถึงความสัมพันธ์กันระหว่างวัตถุประสงค์ของการประเมินและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง (2) มีความเข้าใจว่าการประเมินสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับกิจกรรมการเรียนรู้ (3) มีความเข้าใจว่าการประเมินสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับแรงจูงใจและการปฏิบัติงานของผู้เรียน (4) มีความเข้าใจว่าการประเมินผลการเรียนรู้ (assessment of learning) กับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ (assessment for learning) ต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน (5) ใช้วิธีการตรวจสอบ วิธีการประเมิน และเครื่องมือการประเมินที่เหมาะสม ในการระบุถึงความต้องการในการเรียนรู้ เพื่อประเมินความก้าวหน้า การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อช่วยเหลือผู้เรียน และการติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (6) มีความเข้าใจในแนวคิดทางสถิติที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และ (7) มีความตระหนักถึงวิธีการประเมินตามวัตถุประสงค์และจริยธรรม

3) การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนในกิจกรรมเสริมหลักสูตร คือ การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน

4) การเสริมสร้างองค์ความรู้ คือ การพัฒนาองค์ความรู้ของตนเองอยู่เสมอ ได้แก่ เนื้อหาวิชาการที่ปฏิบัติการสอน การสะท้อนการปฏิบัติงานของตนเอง การวิจัยการปฏิบัติงานของตนเอง การวิจัยในชั้นเรียน การสร้างสรรค์วิธีการปฏิบัติการสอนที่หลากหลาย การพัฒนาตนเองให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3.1.2.8.2 การเป็นผู้นำและการบริหารจัดการ ประกอบด้วย (1) มีความรู้และเข้าใจในระบบการศึกษาของประเทศ (2) มีความเข้าใจถึงผลลัพธ์ที่คาดหวังของการศึกษา (3) มีความเข้าใจในบทบาทของกฎระเบียบโรงเรียน และมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (4) ปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และให้การสนับสนุนเพื่อนร่วมทีม ตลอดจนสนทนากับทีมงานอย่างสร้างสรรค์ และ (5) สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.1.2.8.3 การพัฒนาศักยภาพของตนเอง ประกอบด้วย (1) ทำความเข้าใจสภาพอารมณ์ของผู้เรียน เพื่อให้การสนับสนุนและพัฒนาได้ทันที่ (2) แสวงหาคำแนะนำที่จำเป็น (3) ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพ (4) เข้าใจและเคารพในวัฒนธรรมและศาสนาที่แตกต่างกัน

ผู้อื่น (5) ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์อื่นๆ ได้ (6) มีความคิดเชิงบวก และ (7) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้

3.1.2.9 มาตรฐานวิชาชีพครูของประเทศไทย มี 3 องค์ประกอบ (Wu, N., 2014) ดังนี้

3.1.2.9.1 จรรยาบรรณวิชาชีพและศีลธรรม มีดังนี้

1) ความเข้าใจในวิชาชีพ ประกอบด้วย (1) ศึกษากิจกรรม นโยบายการศึกษา และแนวทางการปฏิบัติ โดยปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบทางศึกษา (2) เข้าใจและชื่นชมการจัดการศึกษา และมีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในวิชาชีพ (3) ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษา และมุ่งมั่นพัฒนาวิชาชีพอย่างอิสระ (4) ศึกษาและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามจรรยาบรรณวิชาชีพ (5) ปฏิบัติงานร่วมกันกับเพื่อนร่วมงานเป็นทีม และให้ความร่วมมือที่ดีกับทีมงาน

2) ทศนคติและพฤติกรรมที่มีต่อผู้เรียน ประกอบด้วย (1) รักและดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นอย่างดี (2) เคารพและให้ความยุติธรรมแก่ผู้เรียน (3) ชื่นชมในความสามารถที่หลากหลายของผู้เรียน และมุ่งมั่นพัฒนาความสามารถและความมั่นใจในตนเองของผู้เรียน และ (4) จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และความสุขของผู้เรียน

3) ทศนคติและพฤติกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ควบคู่คุณธรรม (2) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้ (3) พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างอิสระ และความสามารถในการปฏิบัติงาน และ (4) ให้คำแนะนำผู้เรียนถึงวิธีการเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ที่ดี

4) การเสริมสร้างพฤติกรรมด้วยตนเอง ประกอบด้วย (1) มีความเป็นผู้นำ (2) มีความรักและรับผิดชอบต่อผู้เรียน (3) มีความเป็นมิตร อ่อนน้อม ร่าเริง และเข้าถึงง่าย (4) ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์อื่นๆ ได้ดี (5) มีความกระตือรือร้นและมีแรงจูงใจในตนเองที่จะเรียนรู้ และ (6) มีบุคลิกภาพ การแต่งกาย การใช้ภาษาที่สุภาพเรียบร้อยและเหมาะสม

3.1.2.9.2 องค์ความรู้ทางวิชาชีพ มีดังนี้

1) ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย (1) มีความรู้และเข้าใจถึงวิธีการพัฒนาผู้เรียนที่มีความหลากหลายทั้งด้านร่างกายและจิตใจ และ (2) มีความรู้และเข้าใจในพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย

2) ความรู้ในเนื้อหาวิชา ประกอบด้วย (1) มีความรู้ที่หลากหลายครอบคลุมหลักสูตรการสอน (2) มีความรู้และเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ปฏิบัติการสอน และเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้อง และ (3) มีความรู้ในการบูรณาการเนื้อหาวิชาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้

3) ความรู้ในการปฏิบัติการสอนและการจัดการศึกษา ประกอบด้วย (1) มีความรู้ในทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการปฏิบัติการสอน (2) มีความรู้ถึงวิธีการเสริมสร้างพฤติกรรมที่ดีของผู้เรียน (3) มีความรู้และเข้าใจในพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย และ (4) มีความรู้และเข้าใจในมาตรฐานของหลักสูตรและวิธีการปฏิบัติการสอนในรายวิชาที่สอน

4) ความรู้ในเรื่องทั่วไป ประกอบด้วย (1) มีความรู้ในเรื่องของลักษณะของมนุษย์ (2) มีความเข้าใจสภาพปัจจุบันของระบบการศึกษา (3) มีความรู้ในเรื่องของการเห็นคุณค่าและการแสดงออก และ (4) มีความสามารถในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมทางวิชาชีพ

5) การออกแบบการปฏิบัติการสอนและการวางแผนบทเรียน ประกอบด้วย (1) วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และจัดทำแผนปฏิบัติการสอน (2) บริหารจัดการทรัพยากรมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ดี และ (3) ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

3.1.2.9.3 สมรรถนะทางวิชาชีพ มีดังนี้

1) ทักษะในการบริหารจัดการและความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย (1) เสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน และสนับสนุนให้ผู้เรียนเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน (2) ออกแบบและเสริมสร้างสภาพแวดล้อมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน (3) กระตุ้นผู้เรียนให้มีแรงจูงใจและความสนใจที่จะเรียนรู้ตามสภาพความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน (4) มีความยืดหยุ่นในการวิเคราะห์พฤติกรรม การวิจัย การอภิปราย และวิธีการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (5) มีการให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (6) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยในการปฏิบัติการสอน (7) มีบุคลิกภาพ การแต่งกาย การใช้ภาษาที่เหมาะสม (8) มีการตอบสนองที่ดีในทุกสถานการณ์ และ (9) ระบุพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและหาแนวทางแก้ไขป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของผู้เรียนได้

2) ความสามารถในการอำนวยความสะดวกและการประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) สังเกตและประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนทุกวัน และรับรู้และส่งเสริมความก้าวหน้าเล็กๆ น้อยๆ ของผู้เรียน (2) ใช้วิธีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลาย และให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม (3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และ (4) ใช้ผลการประเมินมาพัฒนาการปฏิบัติการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

3) การสื่อสารและความร่วมมือ ประกอบด้วย (1) ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนในการปฏิบัติการสอน (2) เป็นผู้ฟังที่ดีและสื่อสารกับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (3) ให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้ร่วมกัน และตระหนักถึงการ

พัฒนาร่วมกัน (4) สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและร่วมมือกับผู้ปกครองในการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน และ (5) สร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

4) การสะท้อนคิดและการพัฒนาตนเอง ประกอบด้วย (1) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง แล้วสะท้อนคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (2) ทำวิจัยและศึกษาถึงปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติการสอน และ (3) จัดทำแผนพัฒนาวิชาชีพ ฝึกอบรมทางวิชาชีพ และพัฒนาวิชาชีพให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

3.1.2.10 องค์ประกอบของการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูในประเทศฮ่องกง มี 10 องค์ประกอบ (Berry, R., 2014) ดังนี้

1) การประเมินการปฏิบัติการสอนควบคู่ไปกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย (1) ประเมินผลตามวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติการสอนของหลักสูตร : ครูและผู้เรียนร่วมอภิปรายถึงเกณฑ์การประเมิน (2) ใช้ยุทธวิธี/วิธีการประเมินที่สอดคล้องกับจุดเน้นในการปฏิบัติการสอนของหลักสูตร (3) ประเมินผลงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการปฏิบัติการสอน (4) ใช้ข้อมูลที่รวบรวมมาจากการประเมินเพื่อทำความเข้าใจความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน และ (5) ปรับเปลี่ยนหลักสูตรและการปฏิบัติการสอนหลังจากที่ทำความเข้าใจในความสามารถของผู้เรียน

2) การศึกษาวิธีการประเมินในหลายๆ มิติ ประกอบด้วย (1) ใช้ยุทธวิธี/วิธีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลาย ได้แก่ การทดสอบด้วยแบบทดสอบที่ได้มาตรฐาน และการประเมินแนวทางอื่นๆ เช่น การประเมินเพิ่มสะสมงาน การประเมินโครงงาน การประเมินชิ้นงาน และการสังเกต (2) ใช้ยุทธวิธี/วิธีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลาย เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลในผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แตกต่างกัน (3) ใช้ยุทธวิธี/วิธีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลาย ที่ตอบสนองต่อความต้องการในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียน และ (4) ใช้ยุทธวิธี/วิธีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน

3) การเลือกการประเมินที่ตอบสนองต่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) ตระหนักรู้ถึงยุทธวิธี/วิธีการประเมินที่หลากหลาย (2) ตระหนักรู้ถึงยุทธวิธี/วิธีการประเมินที่ทำหน้าที่แตกต่างกัน (3) สามารถใช้ยุทธวิธี/วิธีการประเมินการปฏิบัติการสอนที่หลากหลาย (4) เลือกยุทธวิธี/วิธีการประเมินที่ส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ของผู้เรียน และ (5) เลือกยุทธวิธี/วิธีการประเมินการเรียนรู้ในหลายๆ ด้านของผู้เรียน

4) การวางแผนเกี่ยวกับความพยายามร่วมกันในหมู่เพื่อนร่วมงาน ประกอบด้วย (1) มีส่วนร่วมในกิจกรรมการวางแผนการประเมิน (2) อภิปรายร่วมกันกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างมาตรฐานการประเมิน (3) พัฒนากิจกรรมการประเมินร่วมกันกับเพื่อนร่วมงาน และ (4) ทบทวนกับเพื่อนร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ เกี่ยวกับการพัฒนาและการนำกิจกรรมการประเมินไปใช้ในโรงเรียน

5) การประเมินผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย (1) มีการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน (เช่น การประเมินผลงานเล็กๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบถึงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเอง และการทดสอบเป็นช่วงๆ) (2) สังเกตและวิเคราะห์ความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้เรียนในระหว่างที่ปฏิบัติการสอน (3) ให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์แก่ผู้เรียน ภายหลังจากที่ทำความเข้าใจถึงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน และ (4) ให้คะแนนอย่างเหมาะสมในกิจกรรมการประเมินผู้เรียน

6) สนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมิน ประกอบด้วย (1) ออกแบบกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (2) อธิบายกับผู้เรียนว่า อะไรที่ต้องเรียนรู้? และ ทำไมต้องเรียนรู้? (3) อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนร่วมมือกันปฏิบัติงาน (เช่น ปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย หรือ จับคู่) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ (4) ส่งเสริมให้ผู้เรียนตรวจสอบผลงานที่ได้รับมอบหมาย และบันทึกความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเอง (5) ส่งเสริมให้ผู้เรียนสะท้อนคิดและอภิปรายถึงการเรียนรู้ของตนเองกับเพื่อน (6) ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินตนเองและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่เพื่อน (7) ช่วยเหลือผู้เรียนให้ทำความเข้าใจว่า อะไรคือความสำเร็จของตนเอง (8) ช่วยเหลือผู้เรียนให้ทำความเข้าใจถึงผลลัพธ์ของการเรียนรู้ และสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการประเมิน ที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลตามผลลัพธ์นั้น และ (9) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ใหม่

7) การใช้การประเมินเพื่อเปิดเผยผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) การประเมินสามารถให้ข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ และสิ่งที่ยังไม่ได้เรียนรู้ (2) สามารถประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ได้หลากหลาย (3) ใช้การประเมินความก้าวหน้าเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างต่อเนื่องตลอดจนเพื่อวางแผนกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในอนาคต และ (4) ใช้การประเมินสรุปรวมเพื่อเปรียบเทียบและรายงานผล และวางแผนหลักสูตรระหว่างชั้นเรียน (inter-class) หรือระหว่างระดับชั้นเรียน (inter-level)

8) การกำหนดเกณฑ์ที่สามารถเข้าถึงได้ ประกอบด้วย (1) อธิบายถึงการดำเนินการประเมินแก่ผู้เรียนอย่างชัดเจน (2) ช่วยเหลือผู้เรียนให้เข้าใจถึงเกณฑ์การประเมิน (3) ให้ผู้เรียนดูตัวอย่างผลงาน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจของผู้เรียนถึงสิ่งที่ต้องการในรายวิชานี้ และ (4) ชักถามและอภิปรายร่วมกับผู้เรียนถึงมาตรฐานการเรียนรู้

9) การให้ข้อมูลย้อนกลับ ประกอบด้วย (1) ชมเชยเมื่อผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลที่น่าพอใจ (2) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน (3) อธิบายถึงเหตุผลของคำตอบที่ถูกหรือผิด (4) ให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นรูปธรรมกับการปฏิบัติงานที่ไม่น่าพอใจเพื่อการปรับปรุง (5) บอกผู้เรียน

ถึงทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน และ (6) จัดเวลาในการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม

10) การวิเคราะห์และการรายงานผล ประกอบด้วย (1) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บรวบรวมจากผู้เรียน (2) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เก็บรวบรวมจากผู้เรียน (3) กำหนดขอบเขตของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการปรับเปลี่ยน โดยอิงจากผลการวิเคราะห์ (4) รายงานความสามารถของผู้เรียนเป็นแบบเชิงปริมาณ และ (5) รายงานความสามารถของผู้เรียนเป็นแบบเชิงบรรยาย

จากการศึกษามาตรฐานและตัวบ่งชี้วิชาชีพครูของต่างประเทศ 10 แหล่ง ประกอบด้วย (1) โมเดลการประเมินวิชาชีพครูของ Medeline Hunter (Hunter, 1982) (2) องค์ประกอบของการประเมินการปฏิบัติทางวิชาชีพครูของ Charlotte Danielson (Danielson, 1996) (3) กรอบการประเมินความก้าวหน้าทางวิชาชีพครูของ Tennessee (Tennessee, 2009) (4) มาตรฐานการประเมินวิชาชีพครูของ INTASC (CCSSO, 2013) (5) องค์ประกอบของการประเมินการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครู (Judith & Lauren, 2012) (6) องค์ประกอบของตัวอย่างการปฏิบัติงานครู (Rebecca, Janet et al., 2010) (7) สมรรถนะวิชาชีพครูของประเทศฟินแลนด์ (Niemi, H., 2011; Niemi, H., 2012) (8) สมรรถนะครูของประเทศสิงคโปร์ (National Institute of Education, 2009) (9) มาตรฐานวิชาชีพครูของประเทศจีน (Wu, N., 2014) และ (10) องค์ประกอบของการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูในประเทศฮ่องกง (Berry, R., 2014) โดยผลการสังเคราะห์มาตรฐานวิชาชีพครูของต่างประเทศสรุปได้ว่า มี 7 มาตรฐาน คือ (1) การวางแผนการปฏิบัติการสอน (2) การปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน (3) การประเมินผลการเรียนรู้ (4) สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ (5) ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ (6) การติดต่อสื่อสาร และ (7) เทคโนโลยีสารสนเทศ ดังตารางที่ 2.6

ตารางที่ 2.6 มาตรฐานวิชาชีพครูของต่างประเทศจำแนกตามแหล่งข้อมูล

แหล่งที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
มาตรฐานวิชาชีพครู (ตปท.)										
มาตรฐานที่ 1 การวางแผนการปฏิบัติการสอน										
1.1 มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่ปฏิบัติการสอน และสามารถบูรณาการเนื้อหาวิชาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้	-	-	-	-	-	-	✓	-	✓	-
1.2 กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ตามหลักสูตร มาตรฐาน และชุมชน	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	-	-	-
1.3 ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ที่สนองต่อความต้องการและความหลากหลาย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	-

แหล่งที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
มาตรฐานวิชาชีพครู (ตปท.)										
3.5 ให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์แก่ผู้เรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓
1) ชมเชยเมื่อผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลที่น่าพอใจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
2) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
3) อธิบายถึงเหตุผลของคำตอบที่ถูกหรือผิด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
4) ให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นรูปธรรมกับการปฏิบัติงานที่ไม่น่าพอใจเพื่อการปรับปรุง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
5) บอกผู้เรียนถึงทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
6) จัดเวลาในการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
3.6 วิเคราะห์และรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
1) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บรวบรวมจากผู้เรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
2) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เก็บรวบรวมจากผู้เรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
3) กำหนดขอบเขตของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการปรับเปลี่ยน โดยอิงจากผลการวิเคราะห์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
4) รายงานความสามารถของผู้เรียนเป็นแบบเชิงปริมาณ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
5) รายงานความสามารถของผู้เรียนเป็นแบบเชิงบรรยาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓
6) รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความก้าวหน้าของผู้เรียนให้กับผู้เรียน ครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่เหมาะสม	-	-	✓	-	-	✓	-	-	-	-
3.7 มีการสะท้อนผลการประเมินการเรียนรู้ผู้เรียนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติการสอนของตนเอง	-	-	✓	-	✓	✓	✓	-	✓	✓
มาตรฐานที่ 4 สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้										
4.1 จัดสภาพแวดล้อม เวลา ทรัพยากร และบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์เชิงบวก แรงจูงใจของตนเอง และกระตุนการมีส่วนร่วม อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	-	✓	✓	-	-	-	✓	✓	✓	-
4.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-
มาตรฐานที่ 5 ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ										
5.1 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ตามจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	-	✓	✓	✓	-	-	✓	✓	✓	-
5.2 ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างจริงจัง	-	-	-	-	-	-	✓	✓	✓	-
5.3 มีการกำกับตนเองเพื่อการเรียนรู้	-	-	-	-	-	-	✓	-	✓	-

แหล่งที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
มาตรฐานวิชาชีพครู (ตปท.)										
5.4 แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอย่างอิสระจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง	-	-	-	-	-	-	✓	-	✓	-
5.5 ใช้และประยุกต์ใช้ความรู้อย่างมีวิจารณญาณ	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-
5.6 มีการร่วมมือทำงานกับเพื่อนร่วมงาน โค้ช และบุคคลอื่นๆ อย่างสร้างสรรค์และต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเอง	-	-	✓	✓	-	-	✓	✓	✓	✓
5.7 มีการร่วมมือปรึกษาและดำเนินแก้ปัญหาการปฏิบัติงานเป็นกลุ่มอย่างสร้างสรรค์และต่อเนื่อง	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-
5.8 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน และบุคคลอื่นๆ	-	-	-	-	-	-	✓	✓	✓	-
5.9 เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะในเนื้อหาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	-	✓	✓	✓	-	-	✓	-	✓	-
5.10 มีการประเมินและสะท้อนคิดการปฏิบัติงานสอนของตนเอง	-	-	-	-	✓	✓	✓	-	✓	-
5.11 มีการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	-	-	-	-	-	-	✓	-	✓	-
5.12 มีการวิจัยการปฏิบัติงานของตนเอง	-	-	-	-	-	-	✓	-	✓	-
5.13 เสนอแนะและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโรงเรียน	-	-	-	-	-	-	✓	✓	✓	-
5.14 สนับสนุนความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-
มาตรฐานที่ 6 การติดต่อสื่อสาร										
6.1 ใช้ทักษะการสื่อสาร การฟัง และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน เพื่อช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน	-	✓	✓	-	-	-	✓	✓	-	-
6.2 สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างชัดเจนและถูกต้องต่อผู้เรียน ครอบครัวของผู้เรียนและบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-
มาตรฐานที่ 7 เทคโนโลยีสารสนเทศ										
7.1 วางแผน พัฒนา และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลาย เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน	-	-	-	-	-	-	✓	✓	✓	-
7.2 ใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และสื่อเทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้เพื่อการปฏิบัติงานของตนเอง	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-

นอกจากการศึกษามาตรฐานวิชาชีพครูของไทยและต่างประเทศ เพื่อนำไปพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูให้มีความครอบคลุมและเหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาแล้ว ยังต้องศึกษาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่จะช่วยตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกอีกด้วย ดังจะนำเสนอในหัวข้อต่อไปนี้

3.2 ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ความท้าทายในศตวรรษที่ 21 ที่จำต้องพึ่งพากันในระดับโลกมากขึ้น มีความอิสระทางความคิดมากขึ้น มีความต้องการบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ และให้ความสำคัญกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จึงเป็นเหตุผลสำคัญของการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ที่เป็นแบบร่วมมือกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Johnson & Johnson, 2011) โดยแนวคิดหลักสำคัญสำหรับพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ ปรับเปลี่ยนนโยบายทางการศึกษา อันได้แก่ ปรับเปลี่ยนมาตรฐาน หลักสูตร และวิธีการปฏิบัติการสอน โดยปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติการสอนจากผู้สอนฝ่ายเดียว เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้จากปัญหาและการฝึกตั้งคำถาม ซึ่งเป็นวิธีที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยวิธีการนี้สามารถปรับใช้ได้กับผู้เรียนทุกระดับชั้น ทุกวัย ทุกระดับความสามารถ และทุกสถานการณ์ (Hammond, 2011; McTighe & Seif, 2011; Barel, 2011)

สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3 หลักการคือ (1) มาตรฐานการประเมินตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน (2) การดำเนินการประเมิน แลกเปลี่ยนผลการประเมิน และร่วมมือกันปรับปรุงแก้ไขกันเป็นทีม และ (3) การเปิดเผยสิ่งที่จะถูกประเมิน โดยผู้เรียนสามารถศึกษา พิจารณา และร่วมสร้างการประเมิน ซึ่งเป็นการลดการโกงข้อสอบ และแสดงถึงความรอบคอบและความรับผิดชอบของผู้เรียน โดยกรอบการประเมินแบบใหม่สำหรับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มี 5 ประการ ประกอบด้วย (1) สสำรวจ คือ เรียนรู้อะไรนอกจากบทเรียน? เคยบกร่องอะไร และเรียนรู้อะไรจากสิ่งนั้น? (2) สร้างสรรค์ คือ เสนอความคิด ความรู้ ความเข้าใจอะไรแบบใหม่ๆ บ้าง? (3) เรียนรู้ คือ รู้อะไรบ้าง? ทำอะไรเป็นบ้าง? (4) เข้าใจ คือ ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์อื่นอะไรบ้าง? และ (5) แบ่งปัน คือ ประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อช่วยเหลือผู้อื่นได้อย่างไร? (Reeves, 2011) ตลอดจนจัดสรรทรัพยากรให้กับสถานศึกษาอย่างเท่าเทียม อันจะนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 (Hammond, 2011)

นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

(Dufour & Dufour, 2011) ซึ่งการสนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกัน การแก้ไขปัญหาาร่วมกัน และการสื่อสารด้วยเทคโนโลยี สามารถช่วยเสริมสร้างเครือข่ายและการเรียนรู้ของผู้เรียน (Pearlman, 2011; Fisher & Frey, 2011; Lemke, 2011; November, 2011 Richardson, 2011) เช่น การศึกษาในประเทศสิงคโปร์ที่มุ่งเน้น “สอนให้น้อยลง เรียนรู้ให้มากขึ้น” โดยให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีมและตัดสินใจร่วมกัน ซึ่งช่วยพัฒนาการเรียนรู้ได้มากกว่าการท่องจำ (Fogarty & Pete, 2011)

ดังนั้น การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทักษะที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ เพื่อเตรียมพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลง คนยุคใหม่จึงต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และตั้งรับปรับตัว พร้อมทั้งจะใช้ความรู้ และพร้อมที่จะเรียนรู้ โดยคนทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัย และตลอดชีวิต ด้วยเหตุนี้ ทักษะการเรียนรู้ดังกล่าวจึงครอบคลุมในกลุ่มของนิสิตนักศึกษาครูที่กำลังจะออกไปประกอบวิชาชีพครูด้วย ซึ่งต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะของการเรียนรู้และทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วยทักษะสำคัญ 3 ด้าน คือ (1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (2) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ (3) ทักษะด้านอาชีพและทักษะชีวิต (วิจารณ์ พานิช, 2555; Trilling & Fadel, 2009) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ประกอบด้วยทักษะย่อยๆ ดังนี้

1.1) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (critical thinking) และการแก้ปัญหา (problem solving) หมายถึง ความสามารถในการคิดขั้นสูง (การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดประเมินค่า)

1.2) ทักษะด้านการสื่อสาร (communication) และความร่วมมือ (collaboration) หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่น

1.3) ทักษะด้านความริเริ่มสร้างสรรค์ (creativity) และนวัตกรรม (innovation) หมายถึง ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงาน

2) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบด้วยทักษะย่อยๆ ดังนี้

2.1) ทักษะด้านการรู้เรื่องสารสนเทศ (information literacy) หมายถึง ความสามารถด้านการเข้าถึง ประเมิน และใช้สารสนเทศอย่างสร้างสรรค์

2.2) ทักษะด้านการรู้เรื่องสื่อ (media literacy skill) หมายถึง ความสามารถด้านการเข้าถึง วิเคราะห์ ประเมิน และสร้างผลงานในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ สิ่งพิมพ์กราฟิก แอนิเมชัน ออดิโอ วิดีโอ เกม มัลติมีเดีย เว็บไซต์ และอื่นๆ

2.3) ทักษะด้านการรู้เรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT literacy) หมายถึง ความสามารถด้านการเข้าถึง ประเมิน และใช้สารสนเทศอย่างสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้

3) ทักษะด้านอาชีพและทักษะชีวิต ประกอบด้วยทักษะย่อยๆ ดังนี้

3.1) ทักษะด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว (flexibility and adaptability) หมายถึง ความสามารถในการยืดหยุ่นและปรับตัวในสภาพแวดล้อมต่างๆ เพื่อบรรลุเป้าหมาย

3.2) ทักษะด้านการริเริ่มและกำกับดูแลตนเองได้ (initiative and self-direction) หมายถึง ความสามารถในการกำกับและพึ่งพาตนเอง

3.3) ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม (social and cross-cultural skills) หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นที่มีความแตกต่างหลากหลาย และดำรงชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้ และทำให้งานสำเร็จได้

3.4) ทักษะด้านการมีผลงานและความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (productivity and accountability) หมายถึง ความสามารถในการกำหนดเป้าหมายและบรรลุเป้าหมายนั้น การจัดลำดับความสำคัญของงานและการบริหารจัดการเวลาเพื่อให้การทำงานมีคุณภาพ มีการประเมินและตรวจสอบผลงาน รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3.5) ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (leadership and responsibility) หมายถึง ความสามารถในการรับผิดชอบต่อตนเอง การทำงานประสานสอดคล้องกันในทีม และความร่วมมือในทีมเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ยิ่งใหญ่ร่วมกัน

การออกแบบการเรียนรู้ทักษะทั้ง 3 ด้านดังกล่าวข้างต้น ควรมีเป้าหมายและวิธีการดังต่อไปนี้ (วิจารณ์ พานิช, 2555; Trilling & Fadel, 2009)

ตารางที่ 2.7 เป้าหมายและวิธีการจำแนกตามทักษะการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูในศตวรรษที่ 21

เป้าหมาย	วิธีการ
1. ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม	
1.1 ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา	
1. นิสิตนักศึกษาครูสามารถใช้เหตุผลได้	1. คิดได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล
2. นิสิตนักศึกษาครูสามารถคิดเชิงระบบได้	2. วิเคราะห์เชื่อมโยงกันในแต่ละสถานการณ์
3. นิสิตนักศึกษาครูสามารถใช้วิจารณญาณและตัดสินใจได้	3. วิเคราะห์และประเมินข้อมูลหลักฐานต่างๆ 4. วิเคราะห์เปรียบเทียบและประเมินความเห็นหลักๆ 5. สังเคราะห์และเชื่อมโยงระหว่างสารสนเทศกับข้อโต้แย้ง 6. แปลความหมายของสารสนเทศและสรุปพื้นฐานของการวิเคราะห์ 7. ตีความและทบทวนอย่างจริงจังในด้านการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้
4. นิสิตนักศึกษาครูสามารถแก้ปัญหาได้	8. ฝึกแก้ปัญหาที่ไม่คุ้นเคยหลากหลายแบบ 9. ตั้งคำถามสำคัญที่ช่วยทำให้มุมมองต่างๆ ชัดเจนขึ้นแล้วนำไปสู่แนวทางแก้ไข

เป้าหมาย	วิธีการ
1.2 ทักษะด้านการสื่อสารและความร่วมมือ	
1. นิสิตนักศึกษาครูมีทักษะในการสื่อสารอย่างชัดเจน	1. เรียบเรียงความคิดได้ดี สื่อสารออกมาให้เข้าใจง่ายและงดงาม 2. เป็นผู้ฟังที่ดี 3. ใช้การสื่อสารเพื่อบรรลุเป้าหมายหลายด้าน เช่น บอกให้ทำ ชักชวน จูงใจ และแจ้งให้ทราบ 4. สื่อสารอย่างได้ผลในสภาพแวดล้อมที่หลากหลายและหลายภาษา
2. นิสิตนักศึกษาครูมีทักษะในการร่วมมือกับผู้อื่น	5. ทำงานอย่างได้ผล และเคารพเพื่อนร่วมงานที่มีความหลากหลาย 6. ยืดหยุ่นและช่วยประนีประนอมเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน 7. รับผิดชอบร่วมกัน และเห็นคุณค่าในบทบาทของเพื่อนร่วมงาน
1.3 ทักษะด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม	
1. นิสิตนักศึกษาครูมีทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์	1. ระดมความคิดเพื่อหาคำตอบ 2. สร้างมุมมองแปลกใหม่ 3. ชักชวนกันทำความเข้าใจ ปรับปรุง วิเคราะห์ และประเมินแนวคิดของตนเอง เพื่อพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดอย่างสร้างสรรค์
2. นิสิตนักศึกษาครูมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์	4. พัฒนา ลงมือปฏิบัติ และแลกเปลี่ยนแนวคิดใหม่กับผู้อื่นอยู่เสมอ 5. เปิดใจรับ ตอบสนอง และประเมินแนวคิดใหม่ๆ ร่วมกับเพื่อนร่วมงาน เพื่อนำไปปรับปรุง 6. ทำงานด้วยแนวคิดหรือวิธีการใหม่ๆ อย่างเหมาะสม 7. มองความล้มเหลวเป็นโอกาสในการเรียนรู้
3. นิสิตนักศึกษาครูมีทักษะสร้างสรรค์นวัตกรรม	8. สร้างสรรค์ผลงานอย่างเป็นรูปธรรม
2. ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	
2.1 ทักษะด้านการรู้เรื่องสารสนเทศ	
1. นิสิตนักศึกษาครูเข้าถึงและประเมินสารสนเทศได้	1. เข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่ถูกต้องเหมาะสมและใช้เวลาน้อย 2. ประเมินสารสนเทศอย่างครบถ้วนและอย่างรู้เท่าทัน
2. นิสิตนักศึกษาครูใช้และจัดการสารสนเทศได้	3. ใช้สารสนเทศได้อย่างแม่นยำและสร้างสรรค์ 4. เชื่อมต่อสารสนเทศจากแหล่งที่หลากหลายได้ 5. เข้าถึงและใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามหลักจริยธรรมและกฎหมาย
2.2 ทักษะด้านการรู้เรื่องสื่อ	
1. นิสิตนักศึกษาครูวิเคราะห์สื่อได้	1. เข้าใจวัตถุประสงค์ของสื่อต่างๆ 2. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเรื่องสื่อ 3. ศึกษาเรื่องสื่อในเชิงจริยธรรมและกฎหมาย
2. นิสิตนักศึกษาครูผลิตสื่อได้	4. ผลิตสื่อที่เหมาะสมกับการนำเสนอในหลากหลายวัตถุประสงค์ 5. เข้าใจและนำเสนอสื่อในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างและต่างวัฒนธรรม
2.3 ทักษะด้านการรู้เรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	
1. นิสิตนักศึกษาครูประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ	1. ใช้เทคโนโลยีเพื่อวิจัย จัดระบบ ประเมิน และสื่อสารสารสนเทศ 2. ใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้องและเหมาะสม 3. ปฏิบัติตามจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

เป้าหมาย	วิธีการ
3. ทักษะด้านอาชีพและทักษะชีวิต	
3.1 ทักษะด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว	
1. นิสิตนักศึกษาครูปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้	1. ปรับตัวเข้ากับบริบทที่เปลี่ยนไป บทบาทที่แตกต่าง กำหนดการที่เปลี่ยนไป และงานที่ได้รับมอบหมาย 2. ทำงานได้ผลดีในสภาพบริบทที่เปลี่ยนไป
2. นิสิตนักศึกษาครูมีความยืดหยุ่น	3. นำเอาผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นมาใช้ประโยชน์อย่างได้ผล 4. จัดการเชิงสร้างสรรค์ต่อคำชม คำตำหนิ และความผิดพลาด 5. นำเอาข้อเสนอแนะจากเพื่อนร่วมงานมาพัฒนาตนเอง
3.2 ทักษะด้านการริเริ่มและกำกับดูแลตนเองได้	
1. นิสิตนักศึกษาครูจัดการเป้าหมายและเวลาได้	1. กำหนดเป้าหมายโดยมีเกณฑ์ความสำเร็จที่ชัดเจน 2. กำหนดเป้าหมายเชิงยุทธวิธี (เป้าหมายระยะสั้น) กับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (เป้าหมายระยะยาว) 3. ใช้เวลาและจัดการภาระงานอย่างมีประสิทธิภาพ
2. นิสิตนักศึกษาครูทำงานได้ด้วยตนเอง	4. ทำงานสำเร็จได้ด้วยตนเอง โดยกำหนดตัวงาน ติดตามผลงาน และกำหนดลำดับความสำคัญของงานเอง
3. นิสิตนักศึกษาครูเป็นผู้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	5. เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอและต่อเนื่อง 6. พัฒนาทักษะไปสู่ระดับมืออาชีพ 7. ทบทวนประสบการณ์ในอดีต เพื่อหาแนวทางพัฒนาต่อไป
3.3 ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม	
1. นิสิต นักศึกษาครูมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเกิดผลดี	1. ฟังและพูดให้ถูกกาลเทศะ 2. แสดงพฤติกรรมอย่างมืออาชีพและอย่างน่านับถือ
2. นิสิตนักศึกษาครูทำงานในทีมที่แตกต่างหลากหลายอย่างได้ผลดี	3. เคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม และทำงานร่วมกับคนที่มีพื้นฐานแตกต่างกันทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างได้ผลดี 4. เปิดใจรับฟังความเห็นและคุณค่าที่แตกต่าง
3.4 ทักษะด้านการมีผลงานและความรับผิดชอบตรวจสอบได้	
1. นิสิตนักศึกษาครูสามารถจัดการโครงการได้	1. กำหนดและดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย 2. กำหนดลำดับความสำคัญ วางแผน และจัดการงาน
2. นิสิตนักศึกษาครูสามารถผลิตผลงานได้	3. ผลิตผลงานให้มีคุณภาพ 4. ทำงานอย่างมีจริยธรรมและด้วยท่าทีเชิงสร้างสรรค์ 5. จัดการเวลาและโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ 6. ทำงานหลายอย่างได้ในเวลาเดียวกัน 7. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงาน เชื่อถือได้ และตรงต่อเวลา 8. นำเสนอตนเองอย่างมืออาชีพและมีมารยาท 9. ทำงานร่วมกันและให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงานอย่างได้ผลดี 10. เคารพและเห็นคุณค่าของความแตกต่างหลากหลายในทีมงาน 11. รับผิดชอบต่อผลงานที่เกิดขึ้น

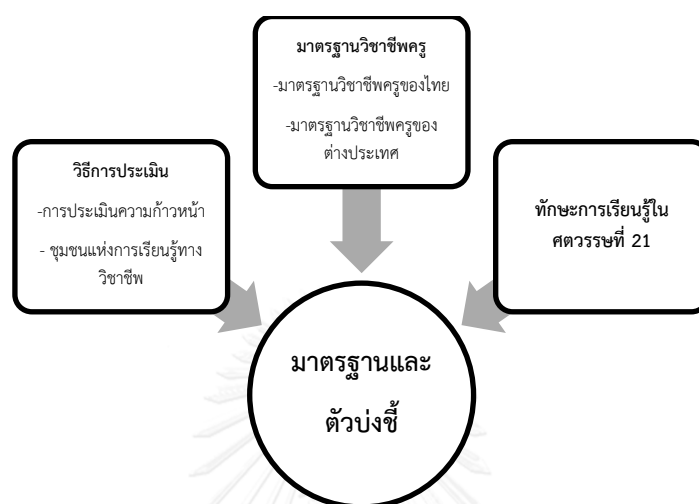
เป้าหมาย	วิธีการ
3.5 ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	
1. นิสิตนักศึกษาครูชี้แนะและเป็นผู้นำแกผู้อื่นได้	1. ใช้ทักษะมนุษยสัมพันธ์และทักษะแก้ปัญหาในการชักนำผู้อื่นไปสู่เป้าหมาย 2. สนับสนุนเพื่อนร่วมงานให้ทำงานบรรลุผลสำเร็จร่วมกัน 3. เป็นแบบอย่างที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน และไม่ถือผลประโยชน์ของตนเป็นที่ตั้ง 4. มีจริยธรรมและคุณธรรม
2. นิสิตนักศึกษาครูมีความรับผิดชอบต่อผู้อื่น	5. มีความรับผิดชอบต่อถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

แหล่งที่มา : พัฒนาจากเป้าหมายและวิธีการของทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช, 2555; Trilling & Fadel, 2009)

สรุปได้ว่า ทักษะการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญกับทักษะ 3 ด้าน คือ (1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (2) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ (3) ทักษะด้านอาชีพและทักษะชีวิต

จากการศึกษาแนวทางแก้ไขสภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู (แผนภาพที่ 2.1) ที่ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาแบบประเมินที่มีเกณฑ์การประเมินชัดเจน โดยมุ่งเน้นการประเมินความก้าวหน้า ที่มีวัตถุประสงค์ในการประเมินเพื่อการเรียนรู้ และการทำงานร่วมกัน เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังนั้น จึงต้องดำเนินการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่มีความเหมาะสมและครอบคลุมกับแนวทางแก้ไขสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น มาตรฐานวิชาชีพครูของไทยและต่างประเทศ และมีทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ดังแสดงในภาพที่ 2.8 จากนั้น ดำเนินการออกแบบการวัดและประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น โดยมีกระบวนการสำคัญ 5 ขั้นตอน คือ (1) กำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมิน คือ เพื่อประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู (2) นำมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น มากำหนดกรอบของการประเมิน คือ คุณลักษณะ (3) กำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณลักษณะ ที่ต้องการประเมินและเครื่องมือที่ต้องใช้ ซึ่งต้องเป็นแบบประเมินที่มีเกณฑ์การประเมินเป็นรูปธรรมและชัดเจน มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยแบบประเมินนี้สามารถเป็นเครื่องกำกับการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพของทั้งอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนิสิตนักศึกษาครู อันจะนำไปสู่การพัฒนาของนิสิตนักศึกษาครูเป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้น (4) กำหนดประเด็นที่ต้องการประเมิน คือ ประเมินกระบวนการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ในมิติคุณภาพขณะปฏิบัติงาน และเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ในมิติคุณภาพของผลงาน และปริมาณงาน และ

(5) กำหนดงานและสถานการณ์ให้ผู้รับการประเมินปฏิบัติ คือ ดำเนินการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูตลอดภาคการศึกษา (กมลวรรณ ตั้งธนานนท์, 2557; สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

ภาพที่ 2.8 แนวคิดการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความก้าวหน้า และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สรุปได้ว่า ส่วนใหญ่เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสาร และแฟ้มสะสมงาน (Crossouard, 2011; Helen, Eleanor & Judy, 2011; Mary, 2011; Thomas, 2011; Willis, 2011; Ayala, et al., 2012; Avalos, 2011; พิกุล เอกวรานุกร, 2550) และส่วนน้อยที่เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ การทำแบบประเมินที่มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค และแบบประเมินมาตรฐานค่า (Winnie & Theodore, 2011; ปิยาภรณ์ วัตสว่าง, 2547) และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูของไทยและต่างประเทศ สรุปได้ว่า เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่เป็นแบบประเมินมาตรฐานค่า 4-5 ระดับ (ดวงใจ สีเขียว, 2549; คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556; คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556; ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม, 2556; ศูนย์ปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2556; National Institute of Education, 2009; Rebecca, Janet, et al., 2010; Niemi, H., 2011; Niemi, H., 2012; Judith & Lauren, 2012; Wu, N., 2014; Berry, R., 2014) และส่วนน้อยที่เครื่องมือเป็นแบบประเมินที่มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค (Hunter, 1982; Danielson, 1996; Tennessee, 2009; CCSSO,

2013) จะเห็นได้ว่า เครื่องมือที่ใช้ประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูทั้งของไทยและต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นแบบประเมินมาตรฐานค่า ซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัญหาสาเหตุ และแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาที่กล่าวถึงในตอนต้น 1 ดังนั้น เพื่อตอบสนองแนวทางแก้ไขสภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ที่บ่งชี้ว่าแบบประเมินที่พัฒนาขึ้นจากมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูนั้น จะต้องเป็นแบบประเมินที่มีเกณฑ์การประเมินเป็นรูปธรรมและชัดเจน ซึ่งนั่นคือ แบบประเมินที่มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค ดังจะนำเสนอในลำดับต่อไป

ตอนที่ 4 การพัฒนาแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

การพัฒนาแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 หลักการและเหตุผล

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือประเมินวิชาชีพครู พบว่า ส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือประกอบการสังเกต ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4-5 ระดับ (Avalos, 2011; Crossouard, 2011; Helen, Eleanor & Judy, 2011; Mary, 2011; Thomas, 2011; Willis, 2011; Ayala, et al., 2012; ปิยาภรณ์ ว่างสว่าง, 2547; ดวงใจ สีเขียว, 2549; พิกุล เอกวางกูร, 2550) ซึ่งสอดคล้องกับสถาบันผลิตครูของไทย ที่ใช้แบบประเมินเป็นแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า (rating scale) 4-5 ระดับ (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556; คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556; ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม, 2556; ศูนย์ปฏิบัติการปฏิบัติงานในสถานศึกษาศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2556; ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์, 2556; ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556; ศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2556)

ทั้งนี้ จากการศึกษาแนวทางแก้ไขสภาพปัญหาและวิธีการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูดังกล่าวข้างต้น บ่งชี้ว่า แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ที่มีความเหมาะสม สอดคล้อง และครอบคลุมสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู คือ แบบประเมินที่มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค (scoring rubric) (Hunter, 1982; Danielson, 1996; Tennessee, 2009; Winnie & Theodore, 2011;

CCSSO, 2013) ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคนี้ มีลักษณะเป็นระดับคุณภาพที่อธิบายคุณลักษณะ หรือความสำเร็จของการปฏิบัติงานที่ได้รับการประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพดีมากจนถึงระดับปรับปรุงเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคนี้ มีความละเอียดซึ่งเหมาะสมกับการประเมินทักษะการปฏิบัติงานตามสภาพจริง (กมลวรรณ ตังชนกานนท์, 2557) อันได้แก่ การประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคสามารถช่วยให้อาจารย์นิเทศก์ครูพี่เลี้ยง และนิสิตนักศึกษาครู เข้าใจได้ตรงกันถึงระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานอันเป็นที่ยอมรับหรือบรรลุตามมาตรฐาน และส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาครูมีการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และกำกับตนเอง และทราบขอบเขตทั้งหมดของสิ่งที่ได้รับการประเมิน ทำให้ช่วยลดความวิตกกังวลของนิสิตนักศึกษาครูในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้ (Hunter, 1982; Danielson, 1996; Tennessee, 2009; Winnie & Theodore, 2011; CCSSO, 2013) เกณฑ์การให้คะแนนมี 2 ประเภท คือ (1) เกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวม (holistic scoring rubric) และ (2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ (analytic scoring rubric) (Nitko, 2004; กมลวรรณ ตังชนกานนท์, 2557; เอมอร จังศิริพรภรณ์, 2550) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) เกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวม เป็นเกณฑ์ที่อธิบายระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยภาพรวมทั้งหมดของสิ่งที่ได้รับการประเมิน คะแนนจะลดหลั่นตามระดับคุณภาพจากต่ำสุดถึงสูงสุด ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนประเภทนี้เหมาะสมกับการประเมินผลที่มีผู้รับการประเมินจำนวนมาก และการประเมินผลสรุปรวม สำหรับใช้ตัดสินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างเกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวม

(1) เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงาน มี 4 ระดับ (Judith & Lauren, 2012) ดังนี้

ระดับที่ 1 ระดับต่ำมาก คือ ไม่พบมาตรฐานในการปฏิบัติงาน : นิสิตนักศึกษาครูมีทักษะบ้าง แต่จำเป็นต้องสอนเพิ่มเติม

ระดับที่ 2 ระดับพอใช้ คือ มีการปฏิบัติงานในระดับที่พอใช้ได้ตามมาตรฐาน : นิสิตนักศึกษาครูมีความรู้และทักษะพอใช้ได้ และคาดหวังว่าจะมีการปรับปรุงด้วยการส่งเสริมและฝึกประสบการณ์ให้มากขึ้น

ระดับที่ 3 ระดับก้าวหน้า คือ มีการปฏิบัติงานในระดับก้าวหน้าตามมาตรฐานที่สอดคล้องกับคนส่วนใหญ่ : นิสิตนักศึกษาครูมีพื้นฐานของความรู้และทักษะที่ดี

ระดับที่ 4 ระดับยอดเยี่ยม คือ มีการปฏิบัติงานในระดับที่ยอดเยียมมาก : นิสิตนักศึกษาครูมีความเข้าใจที่จะกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

(2) การให้คะแนนแบบองค์รวม มี 4 สเกล (Rebecca, Janet, et al., 2010) คือ

1 = เริ่มปฏิบัติ (beginning)

- 2 = กำลังพัฒนา (developing)
 3 = เชี่ยวชาญ (proficient)
 4 = ยอดเยี่ยม (exemplary)

2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ เป็นเกณฑ์ที่อธิบายระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยแยกเป็นรายองค์ประกอบ รายมิติ หรือรายด้านของสิ่งที่ได้รับการประเมิน คะแนนจะลดหลั่นตามระดับคุณภาพจากต่ำสุดถึงสูงสุด โดยเกณฑ์การให้คะแนนประเภทนี้มีความซับซ้อนในการพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบ หรือแต่ละมิติ หรือแต่ละด้านของสิ่งที่ได้รับการประเมิน จึงใช้ระยะเวลาในการดำเนินการประเมิน ดังนั้น จึงเหมาะสมกับการประเมินความก้าวหน้าหรือประเมินกระบวนการ โดยจะมีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้รับการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ

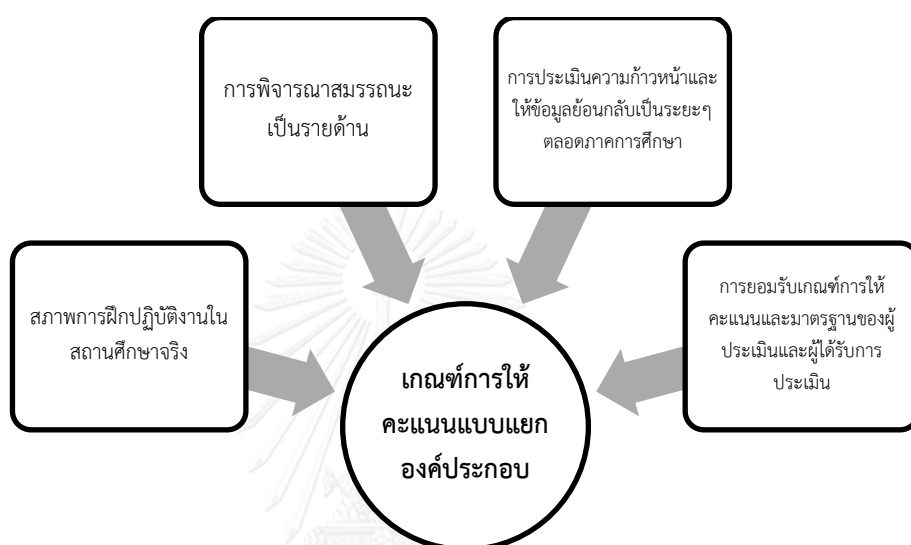
ตารางที่ 2.8 ตัวอย่างเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ (Tennessee, 2009)

รายละเอียดตัวบ่งชี้	ประสิทธิภาพระดับต้น	ประสิทธิภาพระดับกลาง	ประสิทธิภาพระดับสูง
มาตรฐานประสิทธิภาพการทำงาน ตัวแปร 2 : กลยุทธ์ในการสอน			
ตัวบ่งชี้ : แสดงให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจในเชิงลึกของแนวคิดหลัก สมมติฐาน โครงสร้าง และเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้			
ครูนำเสนอเนื้อหาอย่างถูกต้อง สมเหตุสมผลมีความสอดคล้องกับเนื้อหาเดิมของผู้เรียนและเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่จะเรียนในอนาคต	ครูสอนให้ผู้เรียนเข้าใจ ความหมาย ตัวอย่าง และ คำอธิบาย ซึ่งในการสอนนั้นครู อาจจะให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือไม่สอดคล้องกันเพียงเล็กน้อย	ครูนำเสนอเนื้อหาได้อย่างถูกต้องทั้งคำนิยาม ตัวอย่าง และคำอธิบาย และเป็นการนำเสนอเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิด	ครูอธิบายเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง อธิบายได้สอดคล้องเชื่อมโยงกับแนวคิดหลักและเชื่อมโยงระหว่างความรู้เดิมของผู้เรียนกับความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนจะเรียนในอนาคต
มาตรฐานประสิทธิภาพการทำงาน ตัวแปร 3 : การประเมินตามสภาพจริงและการประเมินทั่วไป			
ตัวบ่งชี้ : สะท้อนให้เห็นถึงการปฏิบัติการสอนผ่านการตรวจสอบอย่างรอบคอบ การประเมินในชั้นเรียนและการประเมินตามสภาพจริง			
สะท้อนให้เห็นถึงกลยุทธ์ วิธีการ สื่อ และกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนและแสวงหาข้อเสนอแนะกับเพื่อนร่วมงาน	การสะท้อนของครูรวมถึง รายละเอียดพฤติกรรมในชั้นเรียน การลำดับเหตุการณ์และพฤติกรรมของครู	ครูได้รับข้อมูลย้อนกลับจากเพื่อนร่วมงานเป็นบางครั้งบางคราวเกี่ยวกับสื่อ วิธีการ และกิจกรรมที่ครูใช้	ครูมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานอย่างต่อเนื่องเพื่อที่จะได้รับข้อมูลย้อนกลับในเรื่องของ สื่อ วิธีการ และกิจกรรมที่จะใช้สำหรับผู้เรียนทั้งหมด
มาตรฐานประสิทธิภาพการทำงาน ตัวแปร 4 : สภาพแวดล้อมทางการเรียน			
ตัวบ่งชี้ : การบริหารจัดการทรัพยากรในห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ			
แสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนเวลา พื้นที่ การอำนวยความสะดวกและ	ใช้เวลาช่วยเหลือในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ไม่แสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่น	ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงทรัพยากรในห้องเรียนและช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน	ครูมีปรับเปลี่ยนกระบวนการในชั้นเรียนและกระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

รายละเอียดตัวบ่งชี้	ประสิทธิภาพระดับต้น	ประสิทธิภาพระดับกลาง	ประสิทธิภาพระดับสูง
ทรัพยากรอื่นๆ	เมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดในเรื่องของการปรับเปลี่ยนหรือจัดสรรทรัพยากรห้องเรียน	ครูแสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่นเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนหรือวิธีการสอนในชั้นเรียน	เมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ที่จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยน มีความพร้อมในทรัพยากรในห้องเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมีกรปฏิบัติที่เป็นกิจวัตรเพื่อใช้ในการจัดการเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนได้อย่างทัน่วงทีและมีประสิทธิภาพ
มาตรฐานประสิทธิภาพการทำงาน ตัวแปร 5 : ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ			
ตัวบ่งชี้ : มีการร่วมมือกับเพื่อนร่วมงานและบุคคลอื่นๆ อย่างเหมาะสม			
ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานเพื่อทำให้มั่นใจว่าผู้เรียนสามารถบูรณาการการเรียนรู้ข้ามหลักสูตรได้	ครูมีการปรึกษากับเพื่อนร่วมงานเป็นบางครั้งบางคราวในการวางแผนบูรณาการข้ามหลักสูตร	ครูปรึกษากับเพื่อนร่วมงานและบุคคลอื่นที่เหมาะสมในการพัฒนาการทำงานร่วมกันแบบเป็นหุ้นส่วนเพื่อสนับสนุนการบูรณาการเนื้อหาของผู้เรียน	แลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงลึกและประสบการณ์ซึ่งเป็นผลลัพธ์มาจากการพัฒนาวิชาชีพระหว่างตนกับเพื่อนร่วมงานเพื่อเสริมสร้างการบูรณาการข้ามหลักสูตร
มาตรฐานประสิทธิภาพการทำงาน ตัวแปร 5 : ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ			
ตัวบ่งชี้ : เข้าร่วมการพัฒนาวิชาชีพที่มีคุณภาพสูงตามที่กำหนดตามนโยบายการพัฒนาวิชาชีพของคณะกรรมการรัฐเทนเนสซีเพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะในเนื้อหาของการเรียนการสอน			
ใช้ข้อมูลและการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาและวางแผนความก้าวหน้าทางวิชาชีพซึ่งจะเป็นการเชื่อมต่อจุดแข็งในการสอนและการระบุเรียงลำดับความสำคัญสำหรับความก้าวหน้าอย่างน้อยหนึ่งเนื้อหาของการสอนที่ได้รับมอบหมาย	ครูสามารถระบุระดับประสิทธิภาพการทำงานทั่วไปและสามารถเรียงลำดับความสำคัญความก้าวหน้าในวิชาชีพของตนในอนาคต	มีการประเมินตนเองอย่างสมบูรณ์โดยใช้ข้อมูลจากหลายๆ แหล่ง และครูใช้การประเมินตนเองในการเรียงลำดับเป้าหมายของการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพได้	นอกจากระดับกลางแล้ว ครูเลือกโอกาสในการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ซึ่งจะเป็นการขยายความรู้และทักษะเพื่อใช้ในการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และใช้การวิจัยเป็นฐานในการปฏิบัติงานวิชาชีพ

จากการศึกษาเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค สรุปได้ว่า เกณฑ์การให้คะแนนที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู คือ เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ เนื่องจากการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูนั้น จำต้องพิจารณากระบวนการปฏิบัติงานตามสภาพจริงเป็นรายด้านของสมรรถนะที่ต้องประเมิน เช่น การวางแผนการปฏิบัติการสอน การปฏิบัติการสอน การคิด ผลิตและใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และการพัฒนาตนเอง เป็นต้น ตั้งแต่เริ่มจนถึงที่สุดของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการประเมินความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาเป็นระยะๆ แล้วให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูให้บรรลุตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับ (Hunter, 1982; Danielson, 1996; Tennessee, 2009; Winnie & Theodore, 2011; CCSSO, 2013) ดังภาพที่ 2.9

ภาพที่ 2.9 ความเหมาะสมของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ

4.2 การสร้างแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

จากการศึกษาประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู สรุปได้ว่าแบบประเมินฯ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาคือ แบบประเมินที่มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค โดยมีลักษณะของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ โดยมีขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ 8 ขั้นตอนสำคัญ ดังต่อไปนี้ (กมลวรรณ ตังธนภานนท์, 2557; Nitko, 2004)

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูดังกล่าวข้างต้น ประกอบด้วย 3 กลุ่มใหญ่ คือ (1) มาตรฐานวิชาชีพครูของไทย (2) มาตรฐานวิชาชีพครูของต่างประเทศ และ (3) ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และพัฒนาขึ้นเป็นมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

2) กำหนดตัวบ่งชี้คุณลักษณะ ที่ต้องการประเมินตามมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นในข้อที่ 1

- 3) กำหนดมิติสำคัญของกระบวนการปฏิบัติงาน และผลการปฏิบัติงาน จากมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นในข้อที่ 2 โดยกำหนดว่า ตัวบ่งชี้ใดที่ประเมินกระบวนการปฏิบัติงาน และตัวบ่งชี้ใดที่ประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 4) ตรวจสอบความเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู
- 5) กำหนดจำนวนระดับคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนการปฏิบัติงาน โดยเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบควรมีระดับคุณภาพตั้งแต่ 3 - 6 ระดับ (Hunter, 1982; Danielson, 1996; Tennessee, 2009; Rebecca, Janet et al., 2010; Winnie & Theodore, 2011; Judith & Lauren, 2012; CCSSO, 2013; กมลวรรณ ตังชนกานนท์, 2557)
- 6) กำหนดคำนิยามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ และกำหนดคำอธิบายระดับคุณภาพในแต่ละตัวบ่งชี้ ของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ
- 7) ตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินและเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู
- 8) ทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินและเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

4.3 การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่มีความเหมาะสมกับการวิจัยครั้งนี้ คือ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือทั้งฉบับมีดังนี้ (กมลวรรณ ตังชนกานนท์, 2557)

- 1) การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างคำอธิบายระดับคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ กับคำนิยามของตัวบ่งชี้ฯ นั้น โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้คือ มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)
- 2) การตรวจสอบความตรงตามสภาพ เป็นการตรวจสอบโดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นเกณฑ์ (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) โดยนำคะแนนผลการประเมินนิสิตนักศึกษาครูจากครูพี่เลี้ยงหรืออาจารย์นิเทศก์มาเป็นเกณฑ์ กับคะแนนผลการประเมินตนเองจากนิสิตนักศึกษาครู ด้วยเครื่องมือชุดเดียวกัน มาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป จึงถือว่า

แบบประเมินฯ มีคุณภาพด้านความตรงตามเกณฑ์สัมพัทธ์อยู่ในระดับที่ใช้ได้ (Thorndike, 2005 อ้างถึงใน กมลวรรณ ตังชนกานนท์, 2557)

3) การตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Inter-Rater Reliability : IRR) โดยคำนวณความสอดคล้องภายในด้วยสถิติแคปปาของโคเฮน (Cohen's Kappa) (โชติกา ภาชีผล ณีภูธรณ์ หลาวทอง และ กมลวรรณ ตังชนกานนท์, 2558; ประสพชัย พสุนนท์, 2558) เป็นการพิจารณาความสอดคล้องกันระหว่างผู้ประเมินตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยที่ผู้ประเมินแต่ละคนเป็นอิสระต่อกัน สถิติแคปปาของโคเฮนนี้ ใช้สำหรับข้อมูลระดับนามบัญญัติ และเรียงอันดับ ซึ่งมีวิธีการดังนี้

3.1) เตรียมข้อมูลในการคำนวณความสอดคล้องภายในโดยใช้สูตรแคปปาของโคเฮน ดังตารางที่ 2.9 แล้วแจกแจงผลการประเมินของผู้ประเมิน โดยจำแนกตามระดับคุณภาพ ดังตารางที่ 2.10

ตารางที่ 2.9 ตัวอย่างการเตรียมข้อมูลในการคำนวณความสอดคล้องภายในโดยใช้สูตรแคปปาของโคเฮน

คนที่	ผู้ประเมินคนที่ 1	ผู้ประเมินคนที่ 2	ระดับคุณภาพจากผล การประเมินของผู้ ประเมินคนที่ 1	ระดับคุณภาพจากผล การประเมินของผู้ ประเมินคนที่ 2
1	2.40	2.36	ดี	ดี
2	1.98	1.89	ดี	ดี
3	2.63	2.74	ดีเยี่ยม	ดีเยี่ยม
4	2.55	2.38	ดีเยี่ยม	ดี
...
20	1.35	1.29	ผ่าน	ผ่าน
รวม				

หมายเหตุ คะแนน 2.5 – 3.0 ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม คะแนน 1.5 – 2.4 ระดับคุณภาพ ดี
คะแนน 1.0 – 1.4 ระดับคุณภาพ ผ่าน คะแนน 0.0 – 0.9 ระดับคุณภาพ ไม่ผ่าน

ตารางที่ 2.10 ตัวอย่างการแจกแจงผลการประเมินของผู้ประเมิน

		ผู้ประเมินคนที่ 1				รวมแนวแถว
		ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ไม่ผ่าน	
ผู้ประเมิน คนที่ 1	ดีเยี่ยม	4				4
	ดี	1	13			14
	ผ่าน			2		2
	ไม่ผ่าน				0	0
รวมแนวคอลัมน์		5	13	2	0	20

นำผลการประเมินในแนวแยงมารวมกัน เพื่อคำนวณจำนวนคนที่ผู้ประเมินทั้งสองคนประเมินได้สอดคล้องกัน ดังสูตรการคำนวณต่อไปนี้

$$\Sigma f_0 = 4 + 13 + 2 + 0 = 19$$

3.2) คำนวณผลการประเมินที่คาดหวัง โดยการนำ ผลการประเมินในคอลัมน์ “รวมแนวแถว” และผลการประเมินในแถว “รวมแนวคอลัมน์” มาคูณกัน แล้วนำมารวมด้วยจำนวนคนทั้งหมด เฉพาะช่องในแนวแยง แล้วนำจำนวนทั้งหมดมารวมกัน ดังตารางที่ 2.11

ตารางที่ 2.11 ตัวอย่างผลการคำนวณผลการประเมินที่คาดหวัง

		ครูพี่เลี้ยง				รวมแนวแถว
		ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
นิตินักศึกษาคู	ดีเยี่ยม	$4 \times 5 / 20 = 1.00$				4
	ดี		$14 \times 13 / 20 = 9.10$			14
	พอใช้			$2 \times 2 / 20 = 0.20$		2
	ควรปรับปรุง				0	0
รวมแนวคอลัมน์		5	13	2	0	20

รวมผลการประเมินที่คาดหวังในแนวทแยง

$$\sum f_c = 1.00 + 9.10 + 0.20 + 0 = 10.30$$

แทนค่าในสูตรแคปปาของโคเฮน

$$k = \frac{\sum f_o - \sum f_c}{N - \sum f_c}$$

$$k = \frac{19 - 10.30}{20 - 10.30}$$

$$k = \frac{8.70}{9.70}$$

$$k = 0.90$$

สรุปได้ว่า ความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินตามสถิติแคปปาของโคเฮนมีค่า 0.90 ซึ่งต้องนำไปเทียบกับเกณฑ์พิจารณาในหัวข้อต่อไป

3.3) เกณฑ์การพิจารณาระดับความสอดคล้องของสถิติแคปปาของโคเฮน มีผู้เสนอเกณฑ์การพิจารณาระดับความสอดคล้องหลายท่าน โดยสามารถเลือกใช้เกณฑ์การพิจารณาได้ตามความเหมาะสมของบริบทงานวิจัยนั้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.3.1) เกณฑ์การพิจารณาระดับความสอดคล้องของสถิติแคปปาของโคเฮนตามแนวทางของ Fleiss Levin และ Paik (2003 อ้างถึงใน ประสพชัย พสุนนท์, 2558) มีดังนี้

0.705 – 1.00 ความสอดคล้องดีมาก

0.40 – 0.704 ความสอดคล้องดี

0.00 – 0.39 ความสอดคล้องต่ำ

3.3.2) เกณฑ์การพิจารณาระดับความสอดคล้องของสถิติแคปปาของโคเฮนตามแนวทางของ Landis และ Koch (1977 อ้างถึงใน ประสพชัย พสุนนท์, 2558) มีดังนี้

0.81 – 1.00 ความสอดคล้องดีมาก

0.61 – 0.80 ความสอดคล้องดี

0.41 – 0.60 ความสอดคล้องปานกลาง

0.21 – 0.40 ความสอดคล้องพอใช้

0.00 – 0.20 ความสอดคล้องเล็กน้อย

น้อยกว่า 0.00 ไม่มีความสอดคล้อง

3.3.3) เกณฑ์การพิจารณาระดับความสอดคล้องของสถิติแคปอาของโคเฮนตามแนวทางของ McHugh (2012 อ้างถึงใน ประสพชัย พสุนนท์, 2558) มีดังนี้

0.90 – 1.00	ความสอดคล้องมากที่สุด	ความเชื่อมั่น 81 - 100%
0.80 – 0.89	ความสอดคล้องมาก	ความเชื่อมั่น 64 - 80%
0.60 – 0.709	ความสอดคล้องปานกลาง	ความเชื่อมั่น 36 - 63%
0.40 – 0.59	ความสอดคล้องน้อย	ความเชื่อมั่น 16 - 35%
0.20 – 0.39	ความสอดคล้องน้อยมาก	ความเชื่อมั่น 4 - 15%
0.00 – 0.19	ไม่มีความสอดคล้อง	ความเชื่อมั่น 0 - 3%

3.3.4) เกณฑ์การพิจารณาระดับความสอดคล้องของสถิติแคปอาของโคเฮนตามแนวทางของ Krippendorff (1980 อ้างถึงใน ประสพชัย พสุนนท์, 2558) มีดังนี้

มากกว่า 0.80	ความสอดคล้องที่ยอมรับได้
0.67 – 0.80	ความสอดคล้องที่มีความกำกวมหรือมีสภาพไม่แน่นอน
น้อยกว่า 0.67	ไม่มีความสอดคล้อง

จากการคำนวณความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินตามสถิติแคปอาของโคเฮนในข้อ 3.2) มีค่าเท่ากับ 0.90 เมื่อเทียบกับเกณฑ์การพิจารณาทั้ง 4 เกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น พบว่า มีความสอดคล้องดีมากระหว่างผู้ประเมิน ซึ่งแสดงว่า แบบประเมินที่ใช้ในการประเมินนี้ มีคุณภาพในด้านความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินดีมาก

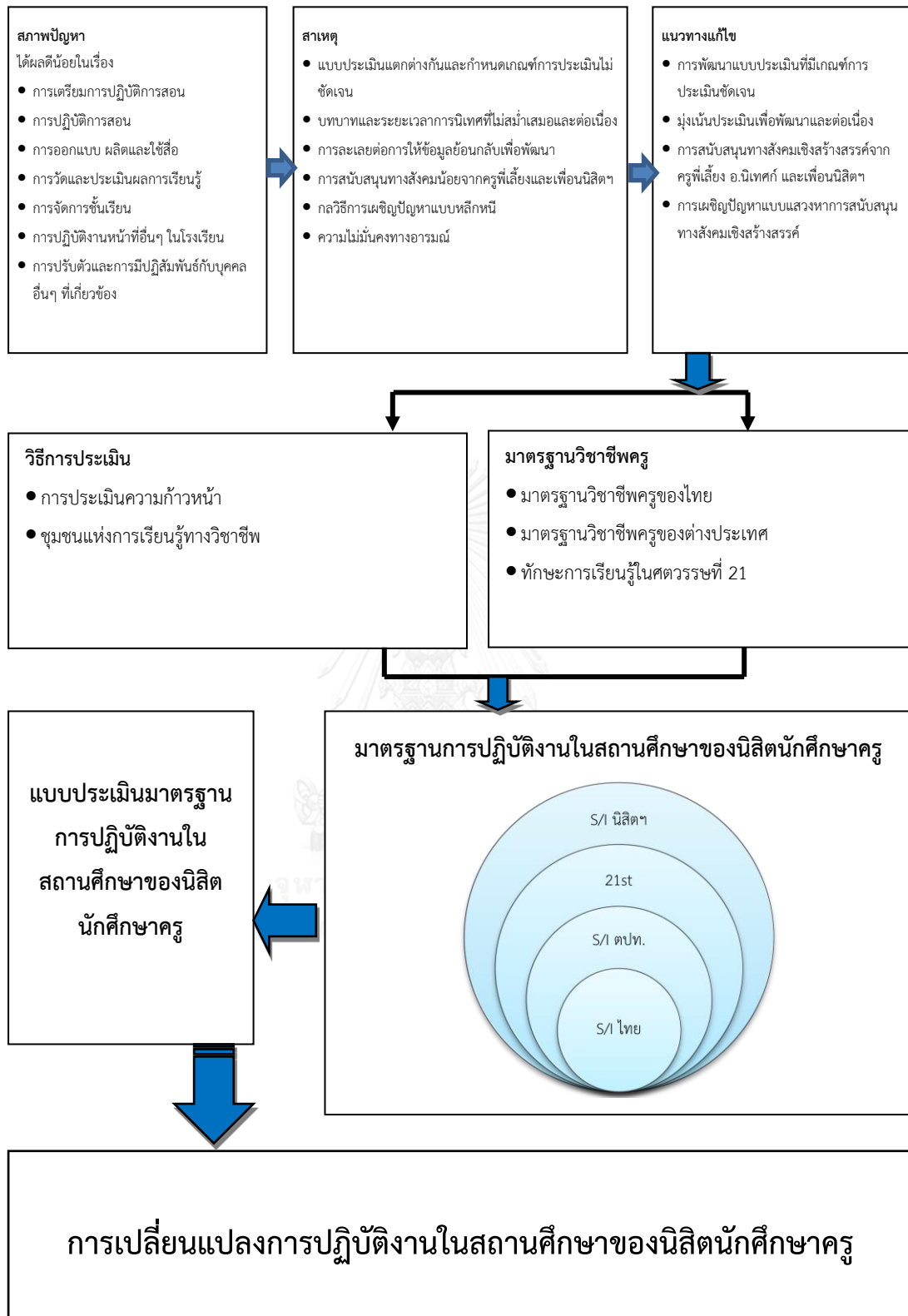
4) การตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราคเป็นรายมาตรฐาน โดยต้องมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา มากกว่า 0.5 ($\alpha > 0.5$) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)

นอกจากนี้ การประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูสำหรับการวิจัยครั้งนี้ จำต้องมีผู้ประเมินที่มากกว่า 1 คน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน อันได้แก่ นิสิตนักศึกษาครู ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ ดังนั้น วิธีการหาข้อยุติในการให้คะแนนประเมินจากผู้ประเมินหลายคน จึงทำได้โดยการใช้ค่าเฉลี่ยผลการประเมินจากผู้ประเมิน โดยคำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินจากผู้ประเมินทุกคน ด้วยเครื่องมือชุดเดียวกัน ซึ่งเหมาะสำหรับใช้ในกรณีที่คะแนนประเมินของผู้ประเมินมีคะแนนติดกันหรือต่างกันไม่เกิน 1 ระดับ เช่น คะแนนประเมินจากการประเมินตนเองของนิสิตนักศึกษาครูเป็น 3 คะแนน และคะแนนประเมินนิสิตนักศึกษาครูของครูพี่เลี้ยงเป็น 2 คะแนน ค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมิน คือ $(3+2)/2 =$

2.5 คะแนน หากในกรณีที่คะแนนประเมินของผู้ประเมินมีคะแนนต่างกันให้นำคะแนนประเมินจากผู้ประเมินที่มีความเชี่ยวชาญใกล้เคียงกันกับผู้ประเมินชุดเดิมมา 1 คน มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินด้วย เช่น คะแนนประเมินจากการประเมินตนเองของนิสิตนักศึกษาครูเป็น 4 คะแนน และคะแนนประเมินนิสิตนักศึกษาครูของครูพี่เลี้ยงเป็น 1 คะแนนให้นำคะแนนประเมินนิสิตนักศึกษาครูของอาจารย์นิเทศก์ที่ให้คะแนนเป็น 2 คะแนน มาคำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินคือ $(4+1+2)/3 = 2.33$ คะแนน ซึ่งวิธีการใช้ค่าเฉลี่ยผลการประเมินจากผู้ประเมินนี้ให้ค่าความเที่ยงระหว่าง ผู้ประเมินสูง (Johnson, Penny & Gordon, 2000 อ้างถึงใน กมลวรรณ ตั้งธกานนท์, 2557)

สรุปได้ว่า การตรวจสอบความตรงและความเที่ยงของแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู เป็นการประเมินความเหมาะสมของผลการประเมินตามหลักฐานที่เก็บรวบรวมมา เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องสัมพันธ์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบความชัดเจน การมีความหมาย ความโปร่งใส ความยุติธรรม และการนำไปปฏิบัติได้ของแบบประเมินฯ โดยการทดลองใช้กับตัวอย่างวิจัย สำหรับข้อพึงระวังต่อคุณภาพของแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู คือ หากมีการกำหนดจำนวนรายการประเมินน้อยเกินไป ควรเพิ่มการประเมินหลายๆ ครั้ง แล้วนำผลการประเมินมารวมกัน ควรพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปรีให้ชัดเจน และควรตรวจสอบผลการประเมินของผู้ประเมินหลายๆ คน หรือฝึกอบรมวิธีการให้คะแนนอย่างเหมาะสม เพื่อแก้ปัญหาความลำเอียงของผู้ประเมิน (Gronlund, 2003 อ้างถึงใน กมลวรรณ ตั้งธกานนท์, 2557)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า จากสภาพปัญหาสาเหตุ และแนวทางแก้ไขการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู (ตอนที่ 1 ภาพที่ 2.1) ทำให้จำต้องให้ความสำคัญกับวิธีการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ที่มุ่งเน้นการประเมินความก้าวหน้าเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง และร่วมมือกันทำงาน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ สร้างเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (ตอนที่ 2) อันจะทำให้นิสิตนักศึกษาครูบรรลุตามมาตรฐานวิชาชีพที่พัฒนาขึ้น ด้วยแบบประเมินที่มีเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม และเหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาตลอดจนสอดคล้องกับสภาพสังคมในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้นิสิตนักศึกษาครูพัฒนาทักษะการเรียนรู้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (ตอนที่ 3 และตอนที่ 4) ดังประมวลสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพที่ 2.10

ภาพที่ 2.10 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการคือ (1) เพื่อพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู (2) เพื่อพัฒนาแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู (3) เพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู และ (4) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

วิธีดำเนินการวิจัยของงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยแบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

ระยะที่ 2 การพัฒนาแบบประเมินและกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

ระยะที่ 3 การประยุกต์ใช้แบบประเมินเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

การวิจัยในแต่ละระยะสามารถสรุปวัตถุประสงค์ กิจกรรม และผลลัพธ์ในการดำเนินการวิจัยได้ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมและผลลัพธ์ในการดำเนินการวิจัยจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ระยะที่ 1 การพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู	
วัตถุประสงค์	1) เพื่อพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู
กิจกรรม	1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู 2) วิเคราะห์และสังเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู 3) ตรวจสอบความเหมาะสมของมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู
ผลลัพธ์	มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบแบบประเมินและกำหนดเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น

ระยะที่ 2 การพัฒนาแบบประเมินและกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู	
วัตถุประสงค์	2) เพื่อพัฒนาแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู 3) เพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู
กิจกรรม	1) สร้างแบบประเมินและกำหนดเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยในระยะที่ 1 2) ตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินและเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น
ผลลัพธ์	แบบประเมินและเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น
↓	
ระยะที่ 3 การประยุกต์ใช้แบบประเมินเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู	
วัตถุประสงค์	4) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู
กิจกรรม	1) ประยุกต์ใช้แบบประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น 2) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่ได้สารสนเทศจากมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น
ผลลัพธ์	การเปลี่ยนแปลงที่ได้สารสนเทศจากมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น

การดำเนินงานวิจัยในแต่ละระยะ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

การวิจัยในระยะแรกนี้ เป็นการวิจัยเอกสาร โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู จากนั้นทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา ตลอดจนตรวจสอบความเหมาะสมของมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. แหล่งข้อมูล คือ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยประกอบด้วย 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของไทย มี 5 แหล่ง ประกอบด้วย (1) ครุสภา พ.ศ.2556 (เลขาธิการครุสภา, สำนักงาน, 2556) (2) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556) (3) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556) (4) มหาวิทยาลัยศิลปากร (ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม, 2556) และ (5) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ศูนย์ปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2556) สำหรับเหตุผลที่เลือกศึกษามาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ นิสิตนักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่งนี้ เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยที่จัดตั้งคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์มายาวนานเกิน 45 ปี มีวิสัยทัศน์และพันธกิจที่มุ่งพัฒนาคุณภาพบัณฑิตครูทั้งในด้าน ความรู้ ความสามารถทางวิชาการ การวิจัย การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คุณธรรมจริยธรรม และการทำงานร่วมกัน กอปรกับมหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง ได้จัดตั้งโรงเรียนสาธิตเพื่อเป็นแหล่ง การเรียนรู้และฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตนักศึกษาครู และเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อสร้าง องค์ความรู้และนวัตกรรมทางการศึกษา สำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาและเผยแพร่สู่ วงการศึกษาของประเทศ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่งนี้ มีสถิติจำนวนของผู้สมัครเพื่อศึกษาต่อ คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สูงติดอันดับ 1 ใน 10 ของไทย (สมาคมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (สอท.), 2556, แหล่งที่มา : <http://www.aupt.or.th/admissions.php>)

กลุ่มที่ 2 มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของต่างประเทศ 10 แหล่ง ประกอบด้วย (1) โมเดลการประเมินวิชาชีพครูของ Medeline Hunter (Hunter, 1982) (2) องค์ประกอบของการประเมินการปฏิบัติทางวิชาชีพครูของ Charlotte Danielson (Danielson, 1996) (3) มาตรฐานการประเมินและความก้าวหน้าทางวิชาชีพครูของ Tennessee (Tennessee, 2009) (4) มาตรฐานการประเมินวิชาชีพครูของ INTASC (CCSSO, 2013) (5) องค์ประกอบของการ ประเมินการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครู (Judith & Lauren, 2012) (6) องค์ประกอบของ ตัวอย่างการปฏิบัติงานครู (Rebecca, Janet et al., 2010) (7) สมรรถนะวิชาชีพครูของประเทศ ฟินแลนด์ (Niemi, H., 2011; Niemi, H., 2012) (8) สมรรถนะครูของประเทศสิงคโปร์ (National Institute of Education, 2009) (9) มาตรฐานวิชาชีพครูของประเทศจีน (Wu, N., 2014) และ (10) องค์ประกอบของการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูในประเทศฮ่องกง (Berry, R., 2014) โดย สถาบันทั้ง 10 แห่งนี้ ให้ความสำคัญกับการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูหรือครูให้มีความก้าวหน้าทาง วิชาชีพทั้งในด้านการวางแผนการปฏิบัติการสอน การปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

การประเมินผลการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ การติดต่อสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21

กลุ่มที่ 3 ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยทักษะ 3 ด้าน คือ (1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (2) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ (3) ทักษะด้านอาชีพและทักษะชีวิต โดยนิสิตนักศึกษาครูยุคใหม่จำเป็นต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และตั้งรับปรับตัว พร้อมทั้งจะใช้ความรู้ และพร้อมที่จะเรียนรู้เพื่อเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง (วิจารณ์พานิช, 2555; Trilling & Fadel, 2009)

2. การดำเนินการ เครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

2.1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของไทย 5 แห่ง โดยใช้แบบวิเคราะห์และสังเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ (ดังตารางที่ 3.2) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ จากนั้นทำการวิเคราะห์เนื้อหา (สุภางค์ จันทวานิช, 2556) โดยมีการดำเนินการดังนี้

1) นำมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภามาเป็นกรอบในการวิเคราะห์หลัก และใส่หมายเลขกำกับไว้ในทุกมาตรฐาน ดังตัวอย่างที่แสดงในตารางที่ 3.2 คือ 1.1.9 การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

2) จำแนกมาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ จากมหาวิทยาลัย 4 แห่ง โดยวิเคราะห์เป็นรายตัวบ่งชี้ฯ และจัดกลุ่มตัวบ่งชี้ฯ ตามกรอบของมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา

3) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการนับความถี่ของตัวบ่งชี้ฯ ที่มีความสอดคล้องกัน แล้วทำการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ฯ ด้วยการสรุปเชื่อมโยงตัวบ่งชี้ฯ ที่มีความสอดคล้องกัน และปรับคำใหม่ให้เป็นตัวบ่งชี้ฯ ใหม่โดยคงความหมายเดิม สำหรับตัวบ่งชี้ฯ ที่ไม่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ฯ อื่นให้คงไว้ โดยนำมาใช้เป็นตัวบ่งชี้ฯ ใหม่ด้วย ซึ่งตัวบ่งชี้ฯ ใหม่ที่สังเคราะห์ขึ้นนี้ต้องไม่ซ้ำซ้อนกัน ทำให้ได้มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของไทย ดังตัวอย่างการวิเคราะห์เนื้อหาในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของไทยจำแนกตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาจาก 5 แหล่ง

S/I ครูสภา		S/I จุฬาฯ	S/I มศว.	S/I ศิลปากร	S/I เกษตรฯ	สรุป S/I ไทย
S	I					
...						
1.1.9 การวัดและการประเมินผล การเรียนรู้ <i>สาระความรู้</i>	1. สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง ผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และหลักสูตร	1. การประเมินความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนสอน 2. การประเมินความรู้ของนักเรียนระหว่างการเรียนการสอน 3. การประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด 4. การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้	1. มีการวัดโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย 2. มีการวัดที่ดำเนินไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตรงตามสภาพจริง 3. มีการวัดที่เน้นกระบวนการคิดและ/หรือนั้นคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้น 4. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง 5. การนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	1. ใช้การวัดและประเมินผลสอดคล้องครอบคลุมจุดประสงค์และเนื้อหา 2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินผล การเรียนของตนเอง 3. แจ้งผลการวัดและการประเมินผลให้ผู้เรียนและนำผลมาเสริมแรง	1. การกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินและการกำหนดสิ่งที่ประเมิน 2. การให้ผลย้อนกลับแก่ผู้เรียน 3. การสร้างและการใช้เครื่องมือในการประเมิน การเรียนรู้ของผู้เรียน 4. การออกแบบการประเมินตามสภาพจริง วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือในการประเมิน การเรียนรู้ 6. การให้คะแนนและแปลความหมาย และการรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน 8. การใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียน และการใช้ผลการประเมินเพื่อการปรับปรุงการสอนของครู 9. การนำเสนอรายงานการจัดทำโครงการ ออกแบบการประเมินการเรียนรู้	1. สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง (มฐ. 1.1.9) 1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินและการกำหนดสิ่งที่ประเมิน (ความถี่ 3) 1.2 ใช้การวัดและประเมินผล การเรียนรู้สอดคล้องครอบคลุมจุดประสงค์ และเนื้อหา (ความถี่ 2) 1.3 มีการสร้างและการใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย พร้อมทั้งตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือในการประเมิน การเรียนรู้ของผู้เรียน (ความถี่ 2) 1.4 มีการวัดที่ดำเนินไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตรงตามสภาพจริง (ความถี่ 2) 1.5 มีการวัดที่เน้นกระบวนการคิดและ/หรือนั้นคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้น (ความถี่ 1) 1.6 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง (ความถี่ 1) 2. สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร (มฐ.1.1.9) 2.1 แจ้งผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนและนำผลมาเสริมแรง (ความถี่ 1) 2.2 มีการใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียน และการใช้ผลการประเมินเพื่อการปรับปรุงการสอนของครู (ความถี่ 3)
...						

จากการดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของไทยจากมหาวิทยาลัย 4 แห่ง ตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาดังกล่าวข้างต้น พบว่า ได้มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษา 3 มาตรฐาน 59 ตัวบ่งชี้ โดยส่วนใหญ่มหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง มีตัวบ่งชี้ปรากฏในมาตรฐานที่ 1 ความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ แต่มีบางมหาวิทยาลัยที่ตัวบ่งชี้ไม่ปรากฏในเรื่องของการทำวิจัย และการจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน สำหรับมาตรฐานที่ 2 การปฏิบัติงาน และมาตรฐานที่ 3 การปฏิบัติตน มีบางมหาวิทยาลัยที่ตัวบ่งชี้ไม่ปรากฏในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ดังกล่าว ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของไทยจำแนกตามมหาวิทยาลัย 4 แห่ง ตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา

S/I ไทย	S/I จุฬา	S/I มศว.	S/I ศิลปากร	S/I เกษตรฯ
มาตรฐานที่ 1 ความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ				
1. จัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน (มฐ.1.2.2)	✓	✓	✓	✓
2. มีความรอบรู้และแม่นยำในเนื้อหาวิชา (มฐ.1.2.2)	✓	✓	✓	✓
3. นำความรู้มาประยุกต์ให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ (มฐ.1.2.2)	✓	✓	✓	✓
4. ออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (มฐ.1.1.6)	✓	✓	✓	✓
5. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (มฐ.1.1.6)	✓	✓	✓	✓
6. เขียนจุดประสงค์ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และกำหนดเนื้อหาสอดคล้องกัน (มฐ.1.1.6)	✓	✓	✓	✓
7. กำหนดเนื้อหาสาระโดยการนำเสนอเนื้อหาเป็นขั้นตอน ถูกต้อง แม่นยำ (มฐ.1.1.6)	✓	✓	✓	✓
8. กำหนดวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา ผู้เรียน และเวลา (มฐ.1.1.6)	✓	✓	✓	✓
9. กำหนดสื่อ/แหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม และผู้เรียน (มฐ.1.1.6)	✓	✓	✓	✓
10. กำหนดการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมถูกต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ (มฐ.1.1.6)	✓	✓	✓	✓
11. เลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี (มฐ.1.1.8)	✓	✓	✓	✓
12. แสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน (มฐ.1.1.8)	✓	✓	✓	✓
13. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ควบคู่ไปกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (มฐ.1.1.6)	✓	✓	✓	✓
14. นำเข้าสู่บทเรียนและการสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร (มฐ.1.1.6)	✓	✓	✓	✓
15. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วมและฝึกปฏิบัติจริง เชื่อมโยงและเสนอแนวทางให้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (มฐ.1.1.6)	✓	✓	✓	✓
16. ใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง (มฐ.1.1.3 และ 1.1.6)	✓	✓	✓	✓
17. อธิบายถูกต้อง แม่นยำ ชัดเจน ตรงประเด็น และยกตัวอย่างประกอบ (มฐ.1.1.3 และ 1.1.6)	✓	✓	✓	✓
18. มีทักษะในการตั้งคำถามให้ผู้เรียนคิดและค้นพบความรู้ด้วยตนเอง (มฐ.1.1.3 และ 1.1.6)	✓	✓	✓	✓

S/ ไทย	S/ จุฬาฯ	S/ มศว.	S/ ศิลปากร	S/ เกษตรฯ
19. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น เน้นการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (มฐ.1.1.3 และ 1.1.6)	✓	✓	✓	✓
20. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหา (มฐ.1.1.6)	✓	✓	✓	✓
21. อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนกำกับตนเองและบริหารจัดการตนเองในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (มฐ.1.1.6)	✓	✓	✓	✓
22. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ (มฐ.1.1.6)	✓	✓	✓	✓
23. ขึ้นชมในความสามารถที่หลากหลายของผู้เรียน และมุ่งมั่นพัฒนาความสามารถและความมั่นใจในตนเองของผู้เรียน (มฐ.1.1.6)	✓	✓	✓	✓
24. สอดแทรกการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมไว้ในกิจกรรมการเรียนรู้ (มฐ.1.1.6, 1.1.11)	✓	✓	✓	✓
25. สรุปบทเรียนได้เหมาะสม (มฐ.1.1.6)	✓	✓	✓	✓
26. ควบคุมวินัยในชั้นเรียนได้เรียบร้อยและทั่วถึง (มฐ.1.1.6)	✓	✓	✓	✓
27. ใช้เวลาดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสม คุ่มค่า (มฐ.1.1.6)	✓	✓	✓	✓
28. วัดและประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ตามสภาพความเป็นจริง (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	✓	✓	✓	✓
29. กำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินและการกำหนดสิ่งที่ประเมิน (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	✓	✓	✓	✓
30. ใช้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องครอบคลุมจุดประสงค์ และเนื้อหา (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	✓	✓	✓	✓
31. มีการสร้างและ การใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย พร้อมทั้งตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือในการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	✓	✓	✓	✓
32. มีการวัดที่ดำเนินไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตรงตามสภาพจริง (ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน เช่น การประเมินผลงานเล็กๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบถึงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเอง และการทดสอบเป็นช่วงๆ) (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	✓	✓	✓	✓
33. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสะท้อนคิดและอภิปรายถึงการเรียนรู้ของตนเองกับเพื่อน (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	✓	✓	✓	✓
34. ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินตนเองและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่เพื่อน (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	✓	✓	✓	✓
35. วิเคราะห์และรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	✓	✓	✓	✓
36. สะท้อนผลการประเมินและนำผลการประเมินไปใช้ ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และหลักสูตร (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	✓	✓	✓	✓
37. ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน (มฐ.1.1.7, 1.2.2)	✓	✓	-	-
38. นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม (มฐ.1.1.7, 1.2.2)	✓	✓	-	-
39. ประเมินความก้าวหน้าในการทำงานวิจัยของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการทำงานวิจัยต่อไป (มฐ.1.1.7, 1.2.2)	✓	✓	-	-
40. ดำเนินการวิจัยควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ (มฐ.1.1.7, 1.2.2)	✓	✓	-	-
41. จัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน (มฐ.1.2.2) ให้ครอบคลุมสาเหตุ ปัจจัย และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง (มฐ.2.7)	✓	✓	-	-
มาตรฐานที่ 2 การปฏิบัติงาน				
1. ศึกษาค้นคว้า และ/หรือ เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะในเนื้อหาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (มฐ.2.1)	✓	✓	-	-
2. ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพและเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตาม ประเพณีและวัฒนธรรมไทย (มฐ.2.8, 3.1, 1.1.1)	✓	✓	✓	✓
3. ส่งเสริมผู้เรียนให้ใช้ศักยภาพหรือความสามารถสูงสุดในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ	✓	✓	✓	✓

S/ ไทย	S/ จุฬาฯ	S/ มศว.	S/ ศิลปากร	S/ เกษตรฯ
ร่วมกัน (มฐ.2.8, 3.1, 1.1.1)				
4. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดใหม่และแนวทางการพัฒนากับเพื่อน โค้ช และบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ (มฐ.2.9)	✓	-	✓	-
5. มีการร่วมมือทำงานกับเพื่อนร่วมงาน โค้ช และบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างสร้างสรรค์และต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเอง (มฐ.2.9)	✓	-	✓	-
6. มีการประเมินและสะท้อนคิดการปฏิบัติงานของตนเองร่วมกับเพื่อน โค้ช และบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ (มฐ.2.9)	✓	-	✓	-
7. แสดงความรับผิดชอบร่วมกันในงานที่ต้องทำร่วมกันเป็นทีม และเห็นคุณค่าของบทบาทของผู้ร่วมทีมคนอื่นๆ (มฐ.2.9)	✓	-	✓	-
8. ทำงานร่วมกับคนที่มีพื้นฐานแตกต่างกันทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างได้ผลดี (มฐ.2.9)	✓	-	✓	-
9. แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอย่างอิสระจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง (มฐ.2.11)	✓	-	-	-
10. วิเคราะห์และประยุกต์ใช้ข้อมูลข่าวสารมาประกอบการแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม (มฐ.2.11)	✓	-	-	-
มาตรฐานที่ 3 การปฏิบัติตน				
1. ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด (มฐ.3.1, 2.8, 1.1.1)	✓	-	✓	-
2. ศึกษาและเรียนรู้ด้วยตนเอง วางแผนพัฒนาตนเอง และพัฒนางานและสะสมผลงานอย่างสม่ำเสมอ (มฐ.3.1, 2.8, 1.1.1)	✓	-	✓	-
3. ค้นคว้า แสวงหา และนำเทคนิคด้านวิชาชีพ ที่พัฒนาและก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับมาใช้ แก่ศิษย์และผู้รับบริการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์ (มฐ.3.1, 2.8, 1.1.1)	✓	-	✓	-
4. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎหมาย ระเบียบ และแบบแผนของทางราชการ (มฐ.3.2)	✓	-	-	-
5. ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการให้ได้รับการพัฒนาตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคลด้วยความเมตตากรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาค (มฐ.3.3-3.7, 2.1)	✓	-	-	-
6. รับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร เพื่อเสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์และผู้รับบริการ (มฐ.3.3-3.7, 2.1)	✓	-	-	-
7. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (มฐ.3.9)	✓	-	-	-
8. รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม (มฐ.3.9)	✓	-	-	-

หมายเหตุ (มฐ.) หมายถึง มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาที่ใส่หมายเลขกำกับไว้ เช่น มฐ.1 คือ มาตรฐานที่ 1 ความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ, มฐ.1.2.2 คือ มาตรฐานด้านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

จากตารางที่ 3.3 สรุปได้ว่า เพื่อให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับมาตรฐานวิชาชีพครูทั้ง 3 ด้าน ดังนั้น มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงาน ในสถานศึกษา 3 มาตรฐาน 59 ตัวบ่งชี้ที่วิเคราะห์และสังเคราะห์ที่ขึ้นมา นี้ จึงต้องนำมาใช้ในการศึกษา ครั้งนี้ด้วยทั้งหมด

2.2 การวิเคราะห์และสังเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของต่างประเทศ 10 แห่ง โดยใช้แบบวิเคราะห์และสังเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ (ดังตารางที่ 3.4) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ จากนั้นทำการวิเคราะห์เนื้อหา โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ด้วยการจำแนกชนิดข้อมูล (สุภางค์ จันทวานิช, 2556) โดยจำแนกและจัดกลุ่มมาตรฐานและตัวบ่งชี้ใหม่ โดยตัวบ่งชี้ใหม่ไม่ต้องไม่ซ้ำซ้อนกัน ทำให้ได้มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของต่างประเทศ มี 7 มาตรฐาน 65 ตัวบ่งชี้ โดยในภาพรวม มีตัวบ่งชี้ปรากฏจำนวนมาก ในมาตรฐานที่ 1 การวางแผนการปฏิบัติการสอน มาตรฐานที่ 2 การปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ และมาตรฐานที่ 5 ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ สำหรับ มาตรฐานที่ 3 การประเมินผลการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 6 การติดต่อสื่อสาร และมาตรฐานที่ 7 เทคโนโลยีสารสนเทศ มีตัวบ่งชี้ปรากฏจำนวนน้อย ดังตัวอย่างการวิเคราะห์เนื้อหาในตารางที่ 3.4 (รายละเอียดอยู่ในบทที่ 2)

ตารางที่ 3.4 มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของต่างประเทศจำแนกตาม มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของต่างประเทศ 10 แห่ง

แหล่งที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
S/1 ต.ป.ท.										
มาตรฐานที่ 1 การวางแผนการปฏิบัติการสอน										
1.1 มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่ปฏิบัติการสอน และสามารถบูรณาการเนื้อหาวิชาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้	-	-	-	-	-	-	✓	-	✓	-
1.2 กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ตามหลักสูตร มาตรฐาน และชุมชน	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	-	-	-
1.3 ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ที่สนองต่อความต้องการและความหลากหลายของผู้เรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	-
...										

มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของต่างประเทศ 7 มาตรฐาน 65 ตัวบ่งชี้ ที่วิเคราะห์และสังเคราะห์ขึ้นนี้ นำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ด้วยทั้งหมด

2.3 นำมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่วิเคราะห์และสังเคราะห์ในข้อที่ 2.1) มาตรฐานและตัวบ่งชี้ การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของไทย และ 2.2) มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษา ของต่างประเทศ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์กับ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้แบบ

วิเคราะห์และสังเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ (ดังตารางที่ 3.5) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ จากนั้นทำการวิเคราะห์เนื้อหา (สุภางค์ จันทวานิช, 2556) โดยมีการดำเนินการดังนี้

1) นำมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของไทยมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์หลัก

2) จำแนกมาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ จากมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของต่างประเทศ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยวิเคราะห์ตัวบ่งชี้และจัดกลุ่มตัวบ่งชี้ตามกรอบของมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของไทย

3) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการนับความถี่ของตัวบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องกัน แล้วทำการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ด้วยการสรุปเชื่อมโยงตัวบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องกัน และปรับคำใหม่ให้เป็นตัวบ่งชี้ใหม่โดยคงความหมายเดิม สำหรับตัวบ่งชี้ที่ไม่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้อื่นให้คงไว้ โดยนำมาใช้เป็นตัวบ่งชี้ใหม่ด้วย ซึ่งตัวบ่งชี้ใหม่ที่สังเคราะห์ขึ้นนี้ต้องไม่ซ้ำซ้อนกัน ทำให้ได้มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นเป็นครั้งที่ 1 จำนวน 3 มาตรฐาน 76 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย มาตรฐานที่ 1 ความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มี 55 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานที่ 2 การปฏิบัติงาน มี 11 ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานที่ 3 การปฏิบัติตน มี 10 ตัวบ่งชี้ โดยในภาพรวมมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของไทย พบว่า ไม่ปรากฏในมาตรฐานที่ 1 กลุ่มตัวบ่งชี้เรื่องของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมถึงการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน สำหรับมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของต่างประเทศ พบว่า ปรากฏน้อยในกลุ่มตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 2 การปฏิบัติตน และสำหรับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ปรากฏน้อยในกลุ่มตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 1 ความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ดังตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูจำแนกตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของไทยและต่างประเทศ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

S/I การปฏิบัติงานในสถานศึกษา	S/I ไทย	S/I ตปท.	21st
มาตรฐานที่ 1 ความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ			
1. จัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน (มฐ.1.2.2)	✓	-	-
2. มีความรอบรู้และแม่นยำในเนื้อหาวิชา (มฐ.1.2.2)	✓	✓	-
3. นำความรู้มาประยุกต์ให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ (มฐ.1.2.2)	✓	✓	-
4. ออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน (มฐ.1.1.6)	✓		-
5. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (มฐ.1.1.6)	✓	✓	-
6. เขียนจุดประสงค์ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และกำหนดเนื้อหาสอดคล้องกัน (มฐ.1.1.6)	✓	✓	-
7. กำหนดเนื้อหาสาระโดยการนำเสนอเนื้อหาเป็นขั้นตอน ถูกต้อง แม่นยำ (มฐ.1.1.6)	✓	✓	-
8. กำหนดวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา ผู้เรียน และเวลา (มฐ.1.1.6)	✓	✓	-

S/I การปฏิบัติงานในสถานศึกษา	S/I ไทย	S/I ตปท.	21st
9. กำหนดสื่อ/แหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม และผู้เรียน (มฐ.1.1.6)	✓	✓	-
10. กำหนดการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมถูกต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ (มฐ.1.1.6)	✓	✓	-
11. เลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี (มฐ.1.1.8)	✓	✓	✓
12. แสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน (มฐ.1.1.8)	✓	✓	✓
13. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ควบคู่ไปกับการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (มฐ.1.1.6)	✓	✓	✓
14. นำเข้าสู่บทเรียนและการสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร (มฐ.1.1.6)	✓	✓	-
15. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วมและฝึกปฏิบัติจริง เชื่อมโยงและเสนอแนวทางให้ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (มฐ.1.1.6)	✓	✓	-
16. ใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง (มฐ.1.1.3 และ 1.1.6)	✓	✓	✓
17. อธิบายถูกต้อง แม่นยำ ชัดเจน ตรงประเด็น และยกตัวอย่างประกอบ (มฐ.1.1.3 และ 1.1.6)	✓	✓	✓
18. มีทักษะในการตั้งคำถามให้ผู้เรียนคิดและค้นพบความรู้ด้วยตนเอง (มฐ.1.1.3 และ 1.1.6)	✓	✓	✓
19. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น เน้นการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (มฐ.1.1.3 และ 1.1.6)	✓	✓	✓
20. ใช้ระดับเสียง จังหวะการพูดเหมาะสม เสียงดัง ฟังชัด และเคลื่อนไหวอริยาบถเหมาะสม (มฐ.1.1.3 และ 1.1.6)	-	-	✓
21. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหา (มฐ.1.1.6)	✓	✓	-
22. อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนกำกับตนเองและบริหารจัดการตนเองในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (มฐ.1.1.6)	✓	✓	-
23. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ (มฐ.1.1.6)	✓	✓	-
24. ชื่นชมในความสามารถที่หลากหลายของผู้เรียน และมุ่งมั่นพัฒนาความสามารถและความมั่นใจในตนเองของผู้เรียน (มฐ.1.1.6)	✓	✓	-
25. สอดแทรกการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมไว้ในกิจกรรมการเรียนรู้ (มฐ.1.1.6, 1.1.11)	✓	✓	-
26. สรุปบทเรียนได้เหมาะสม (มฐ.1.1.6)	✓	✓	-
27. ควบคุมวินัยในชั้นเรียนได้เรียบร้อยและทั่วถึง (มฐ.1.1.6)	✓		-
28. ใช้เวลาดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสม คุ่มค่า (มฐ.1.1.6)	✓	✓	-
29. วัดและประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ตามสภาพความเป็นจริง (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	✓	✓	-
30. กำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินและการกำหนดสิ่งที่ประเมิน (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	✓	✓	-
31. ใช้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องครอบคลุมจุดประสงค์ และเนื้อหา (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	✓	✓	-
32. อธิบายถึงการดำเนินการ เกณฑ์ และผลสัมฤทธิ์ของการประเมินให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างชัดเจน (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	-	✓	-
33. มีการสร้างและการใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย พร้อมทั้งตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือในการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	✓	✓	-
34. มีการวัดที่ดำเนินไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตรงตามสภาพจริง (ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน เช่น การประเมินผลงานเล็กๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบถึงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเอง และการทดสอบเป็นช่วงๆ) (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	✓	✓	-
35. สังเกตและวิเคราะห์ความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้เรียนในระหว่างที่ปฏิบัติการสอน พร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์แก่ผู้เรียน (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	-	✓	-
36. อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนร่วมมือกันปฏิบัติงาน (เช่น ปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย หรือ จับคู่) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	-	✓	-
37. ส่งเสริมให้ผู้เรียนตรวจสอบผลงานที่ได้รับมอบหมาย และบันทึกความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเอง (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	-	✓	-

S/I การปฏิบัติงานในสถานศึกษา	S/I ไทย	S/I ตปท.	21st
38. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสะท้อนคิดและอภิปรายถึงการเรียนรู้ของตนเองกับเพื่อน (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	✓	-	-
39. ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินตนเองและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่เพื่อน (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	✓	-	-
40. ช่วยเหลือผู้เรียนให้ทำความเข้าใจว่า อะไรคือความสำเร็จของตนเอง (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	-	✓	-
41. ช่วยเหลือผู้เรียนให้ทำความเข้าใจถึงผลลัพธ์ของการเรียนรู้ และสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการประเมิน ที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลตามผลลัพธ์นั้น (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	-	✓	-
42. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ใหม่ (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	-	✓	-
43. ชมเชยเมื่อผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลที่น่าพอใจ (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	-	✓	-
44. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	-	✓	-
45. อธิบายถึงเหตุผลของคำตอบที่ถูกหรือผิด (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	-	✓	-
46. ให้ข้อเสนอแนะอย่างสร้างสรรค์และเป็นรูปธรรมกับจุดที่ควรพัฒนา (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	-	✓	-
47. แนะนำผู้เรียนถึงทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	-	✓	-
48. จัดเวลาในการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	-	✓	-
49. วิเคราะห์และรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	✓	✓	-
50. สะท้อนผลการประเมินและนำผลการประเมินไปใช้ ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร (มฐ.1.1.9, 1.2.2)	✓	✓	-
51. ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน (มฐ.1.1.7, 1.2.2)	✓	✓	-
52. นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม (มฐ.1.1.7, 1.2.2)	✓	✓	-
53. ประเมินความก้าวหน้าในการทำงานวิจัยของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการทำงานวิจัยต่อไป (มฐ.1.1.7, 1.2.2)	✓	✓	-
54. ดำเนินการวิจัยควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ (มฐ.1.1.7, 1.2.2)	✓	✓	-
55. จัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน (มฐ.1.2.2) ให้ครอบคลุม สาเหตุ ปัจจัย และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง (มฐ.2.7)	✓	-	-
มาตรฐานที่ 2 การปฏิบัติงาน			
1. ศึกษาค้นคว้า และ/หรือ เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะในเนื้อหาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (มฐ.2.1)	✓	-	✓
2. ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพและเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามประเพณีและวัฒนธรรมไทย (มฐ.2.8, 3.1, 1.1.1)	✓	✓	✓
3. ส่งเสริมผู้เรียนให้ใช้ศักยภาพหรือความสามารถสูงสุดในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จร่วมกัน (มฐ.2.8, 3.1, 1.1.1)	✓	✓	✓
4. ฟังและพูดให้ถูกกาลเทศะ และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน (มฐ.2.9)	-	✓	✓
5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดใหม่และแนวทางการพัฒนากับเพื่อน โค้ช และบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ (มฐ.2.9)	✓	✓	✓
6. มีการร่วมมือทำงานกับเพื่อนร่วมงาน โค้ช และบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างสร้างสรรค์และต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเอง (มฐ.2.9)	✓	✓	✓
7. มีการประเมินและสะท้อนคิดการปฏิบัติงานของตนเองร่วมกับเพื่อน โค้ช และบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ (มฐ.2.9)	✓	✓	✓
8. แสดงความรับผิดชอบร่วมกันในงานที่ต้องทำร่วมกันเป็นทีม และเห็นคุณค่าของบทบาทของผู้ร่วมทีมคนอื่นๆ (มฐ.2.9)	✓	✓	✓
9. ทำงานร่วมกับคนที่มีพื้นฐานแตกต่างกันทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างได้ผลดี (มฐ.2.9)	✓	✓	✓
10. แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอย่างอิสระจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง (มฐ.2.11)	✓	✓	✓
11. วิเคราะห์และประยุกต์ใช้ข้อมูลข่าวสารมาประกอบการแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง พัฒนางาน	✓	✓	✓

S/I การปฏิบัติงานในสถานศึกษา	S/I ไทย	S/I ตปท.	21st
และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม (มฐ.2.11)			
มาตรฐานที่ 3 การปฏิบัติตน			
1. ปรับตัวและทำงานได้ผลดีกับบทบาทที่แตกต่าง งานที่ได้รับมอบหมาย กำหนดการที่เปลี่ยนแปลง และบริบทที่เปลี่ยนแปลง (มฐ.3.1, 2.8, 1.1.1)	-	✓	✓
2. ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด (มฐ.3.1, 2.8, 1.1.1)	✓	✓	✓
3. ศึกษาและเรียนรู้ด้วยตนเอง วางแผนพัฒนาตนเอง และพัฒนางานและสะสมผลงานอย่างสม่ำเสมอ (มฐ.3.1, 2.8, 1.1.1)	✓	✓	✓
4. ค้นคว้า แสวงหา และนำเทคนิคด้านวิชาชีพ ที่พัฒนาและก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับมาใช้แก่ศิษย์ และผู้รับบริการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์ (มฐ.3.1, 2.8, 1.1.1)	✓	-	-
5. ใช้เวลาและจัดการภาระงานอย่างมีประสิทธิภาพ (มฐ.3.1, 2.8, 1.1.1)	-	✓	-
6. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎหมาย ระเบียบ และแบบแผนของทางราชการ (มฐ.3.2)	✓	-	✓
7. ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการให้ได้รับการพัฒนาตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคลด้วยความเมตตากรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาค (มฐ.3.3-3.7, 2.1)	✓	-	✓
8. รับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร เพื่อเสริมสร้างศรัทธาภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์และผู้รับบริการ (มฐ.3.3-3.7, 2.1)	✓	-	✓
9. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (มฐ.3.9)	✓	-	-
10. รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม (มฐ.3.9)	✓	-	-

หมายเหตุ (มฐ.) หมายถึง มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาที่ใส่หมายเลขกำกับไว้ เช่น มฐ.1 คือ มาตรฐานที่ 1 ความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ, มฐ.1.2.2 คือ มาตรฐานด้านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 3.5 สรุปได้ว่า มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นมา นี้ มาจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์จาก 3 แหล่งใหญ่ ใช้แบบการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ทำให้ได้มาตรฐานและตัวบ่งชี้ ที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ เต็มเต็มส่วนที่ไม่ปรากฏทั้งของไทยและของต่างประเทศ รวมทั้งทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3. การตรวจสอบความเหมาะสมของมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู มีการดำเนินการดังนี้

3.1 นำมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของเนื้อหา ด้วยแบบตรวจสอบความเหมาะสมของมาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ ดังตัวอย่างในตารางที่ 3.6 โดยแบบแบบการวิเคราะห์และสังเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของไทยและต่างประเทศ

รวมทั้งทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไปด้วย เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิศึกษารายละเอียดของการพัฒนา มาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ ซึ่งต้องมีค่า IOC มากกว่า 0.5 ($IOC > 0.5$) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีจำนวน 6 ท่าน ได้แก่ (1) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ของนิสิตนักศึกษาครูในระดับชั้นประถมศึกษา 2 คน (2) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูในระดับชั้นมัธยมศึกษา 2 คน (3) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและ ประเมินผล 1 คน และ (4) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านมาตรฐานทางวิชาชีพครู 1 คน และ โดยใช้เกณฑ์การ พิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ข้อ ได้แก่ (1) จบการศึกษาทางด้านการศึกษาหรือด้านที่เกี่ยวข้องภายใน ระดับปริญญาตรีขึ้นไป (2) มีประสบการณ์ในการทำงานในด้านที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 10 ปี

ตารางที่ 3.6 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจำแนกตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานใน สถานศึกษาของนิสิตนักศึกษา

มาตรฐานและตัวบ่งชี้วิชาชีพครู	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ						IOC	ข้อเสนอแนะ
	1	2	3	4	5	6		
มาตรฐานที่ 1 ความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ								
1. จัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะเหมาะสมกับ ศักยภาพของผู้เรียน (มฐ.1.2.2)	1	1	1	1	1	1	1.00	
2. มีความรอบรู้และแม่นยำในเนื้อหาวิชา (มฐ. 1.2.2)	1	1	1	1	1	1	1.00	

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อมาตรฐานและตัวบ่งชี้การ ปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยใช้การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่า ตัวบ่งชี้ฯ ทั้ง 76 ตัวบ่งชี้ มีความเหมาะสมกับการ ปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.67 – 1.00 ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ ให้มีความ กระชับ และชัดเจนมากขึ้น ดังจะนำเสนอต่อไป

3.2 ปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษา ครู ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

จากผลการตรวจสอบความเหมาะสมของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อมาตรฐานและตัวบ่งชี้ การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนวทางการปรับปรุงแก้ไข มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ประมวลสรุปได้ดังนี้

1) การนำมาตรฐานการปฏิบัติงานมาเป็นกรอบใหญ่ โดยบูรณาการมาตรฐานความรู้ และประสบการณ์ และมาตรฐานการปฏิบัติตนเข้าด้วยกัน เพื่อให้ครอบคลุมและเหมาะสมกับสภาพ ของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู อันจะทำให้เกิดการประเมินการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูได้ตรงตามสภาพจริง (ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน)

2) การจัดหมวดหมู่ของตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ใหม่ภายใต้กรอบมาตรฐานการปฏิบัติงาน (ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน) โดยอิงตาม แนวคิด TPACK (Teacher Professional Content Knowledge) (ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 ท่าน) คือ เป็นครูที่ต้องมีความรู้ ความกระจ่างในเนื้อหาพร้อมกับความเป็นครูมืออาชีพ (ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่าน)

3) การลดจำนวนตัวบ่งชี้ลง โดยรวมสาระของตัวบ่งชี้ที่มีความคล้ายคลึงกัน และ ปรับเปลี่ยนคำกริยาของตัวบ่งชี้ให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนและถูกต้องในการ นำไปใช้ (ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน)

จากแนวทางการปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษา ของนิสิตนักศึกษาครู ที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะไว้ดังกล่าวข้างต้น เป็นหลักการสำคัญในการนำมา พิจารณาประกอบการจัดหมวดหมู่ตัวบ่งชี้ใหม่ ที่มุ่งเน้นการปฏิบัติงานเป็นหลัก ด้วยเหตุผลสำคัญ 2 ประการ คือ (1) นิสิตนักศึกษาครูที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้นั้น ต้องมีความรู้ความสามารถโดย ได้รับการศึกษาและผ่านการศึกษาในรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ เพื่อประกันได้ว่านิสิตนักศึกษาครูสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพได้ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556; คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556; คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2556; ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม, 2556; ศูนย์ประสบการณ์ วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2556) และ (2) การปฏิบัติงานในสถานศึกษา ของนิสิตนักศึกษาครู เป็นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพในสถานศึกษา ดังนั้น ตัวบ่งชี้ของการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ต้องสะท้อนให้เห็นถึงการ นำความรู้สู่การปฏิบัติงานจนเกิดสัมฤทธิ์ผลทั้งต่อผู้เรียนและตนเอง ด้วยเหตุนี้ การจัดหมวดหมู่ของ ตัวบ่งชี้ใหม่จะต้องยึดกรอบการปฏิบัติงานเป็นหลัก ดังนั้น จึงต้องวิเคราะห์งาน (Job analysis) (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) ด้วยการศึกษาตัวบ่งชี้การประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต นักศึกษาครูตามสภาพการณ์จริง โดยศึกษาจาก 4 มหาวิทยาลัย ประกอบด้วย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร มหาวิทยาลัยศิลปากร และ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 3.7 จำนวนตัวบ่งชี้การประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูของ 4 มหาวิทยาลัย จำแนกตามรายตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ (I)	จำนวน ของ ภาษา	จำนวน ของ ประสานมิตร	จำนวน ของ ศิลปากร	จำนวน ของ เกษตรฯ	รวมจำนวน	ร้อยละ
1. การปฏิบัติการสอน	26	24	24	35	109	45.42
1) การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้	7	10	8	12	37	
2) การจัดการเรียนรู้	17	11	14	21	63	
2.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	11	9	8	13	41	
2.1.1) ชั้นนำ	1	1	-	1	-	
2.1.2) ชั้นสอน	9	7	8	11	-	
2.1.3) ชั้นสรุป	1	1	-	1	-	
2.2) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้	2	1	3	1	7	
2.3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	4	1	3	7	15	
3) การวัดและประเมินผลการปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน	2	3	2	2	9	
2. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	9	22	12	-	43	17.92
3. การปฏิบัติงาน	12 (ตามครูสภา)	5	-	-	17	7.08
1) การพัฒนาผู้เรียน	-	5	-	-	-	
4. การปฏิบัติตน	6 (ตามครูสภา)	11	22	15	54	22.50
1) บุคลิกภาพ	-	5	8	15	-	
2) พฤติกรรมด้านสังคม	-	-	4	-	-	
3) คุณธรรมและจริยธรรม	-	6	10	-	-	
5. การปฏิบัติงานในโรงเรียน	-	3	14	-	17	7.08
1) การปฏิบัติงานประจำชั้น	-	1	-	-	-	
2) บันทึกประจำวัน	-	1	-	-	-	
3) โครงการพิเศษ	-	1	7	-	-	
4) งานธุรการ งานปกครอง และงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	-	-	7	-	-	

จากการวิเคราะห์และสรุปตัวบ่งชี้การประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูของ 4 มหาวิทยาลัยดังกล่าวข้างต้น สามารถจัดหมวดหมู่ตัวบ่งชี้ได้ 5 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 การปฏิบัติการสอน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ (1) การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ (2) การจัดการเรียนรู้ มี 3 องค์ประกอบย่อย คือ (2.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ได้แก่ ชั้นนำ ชั้นสอน และชั้นสรุป) (2.2) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และ (2.3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และ (3) การวัดและประเมินผลการปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน กลุ่มที่ 2 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน กลุ่มที่ 3 การปฏิบัติงาน กลุ่มที่ 4 การปฏิบัติตน และ กลุ่มที่ 5 การปฏิบัติงานในโรงเรียน

เมื่อนำกลุ่มตัวบ่งชี้ทั้ง 5 กลุ่มดังกล่าว มาเป็นกรอบในการจัดหมวดหมู่ของมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ที่พัฒนาขึ้นจากตารางที่ 3.5 สามารถจัดหมวดหมู่มาตรฐานและตัวบ่งชี้ ใหม่ได้ดังนี้

ตารางที่ 3.8 มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาเดิม จำแนกตาม มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาใหม่

S/I ใหม่	S/I เดิม	มฐ.ความรู้	มฐ.การปฏิบัติงาน	มฐ.การปฏิบัติตน	หมายเหตุ
มาตรฐานที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้ (บูรณาการกับกลุ่มตัวบ่งชี้ที่ 3 จากตารางที่ 3.7 ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ 22 คุณลักษณะ ที่ต้องการประเมิน)					
ตัวบ่งชี้ 1.1 การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ มีคุณลักษณะ 6 รายการ					
1.1.1	ความรู้และแม่นยำในเนื้อหาตามหลักสูตร	บูรณาการจาก มฐ. ความรู้ฯ ข้อ 1, 3, 4 เดิม			
1.1.2	การกำหนดวัตถุประสงค์	สาระคงเดิมมาจาก มฐ. ความรู้ฯ ข้อ 5, 6			
1.1.3	การกำหนดสาระการเรียนรู้	บูรณาการจาก มฐ. ความรู้ฯ ข้อ 2, 5, 7			
1.1.4	การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้	บูรณาการจาก มฐ. ความรู้ฯ ข้อ 5, 8, 13, 15, 25, 26, 28			
1.1.5	การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้	บูรณาการจาก มฐ. ความรู้ฯ ข้อ 5, 9, 11, 12			
1.1.6	การกำหนดการวัดและประเมินผล การเรียนรู้	บูรณาการจาก มฐ. ความรู้ฯ ข้อ 5, 10, 13, 29, 30, 31			

S/I ใหม่	S/I เดิม	มฐ.ความรู้	มฐ.การปฏิบัติงาน	มฐ.การปฏิบัติตน	หมายเหตุ
ตัวบ่งชี้ 1.2 การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปฏิบัติการสอน มีตัวบ่งชี้ย่อย 3 ตัวบ่งชี้					
ตัวบ่งชี้ย่อย 1.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ได้แก่ ชั้นนำ ชั้นสอน และชั้นสรุป) มีคุณลักษณะ 7 รายการ					
1.2.1.1 การนำเข้าสู่บทเรียน		สาระคงเดิมมาจาก มฐ.ความรู้ ข้อ 14			
1.2.1.2 การสื่อสารกับผู้เรียน		บูรณาการจากมฐ. ความรู้ ข้อ 16, 17, 20			
1.2.1.3 การส่งเสริมทักษะการคิด		บูรณาการจากมฐ. ความรู้ ข้อ 18, 21, 45			
1.2.1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้		บูรณาการจากมฐ. ความรู้ ข้อ 15, 19, 22, 36	มฐ.การปฏิบัติงานข้อ 3	มฐ.การปฏิบัติตนข้อ 8	
1.2.1.5 การส่งเสริมการเรียนรู้		บูรณาการจากมฐ. ความรู้ ข้อ 23, 24		บูรณาการจาก มฐ. การปฏิบัติตนข้อ 7, 8	
1.2.1.6 การจัดการชั้นเรียน		บูรณาการจากมฐ. ความรู้ ข้อ 14, 27			
1.2.1.7 การสรุปบทเรียน		สาระคงเดิมมาจาก มฐ.ความรู้ข้อ 15, 26			
ตัวบ่งชี้ย่อย 1.2.2 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะ 1 รายการ					เพิ่มเติม
1.2.2.1 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้					
ตัวบ่งชี้ย่อย 1.2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน มีคุณลักษณะ 6 รายการ					
1.2.3.1 การประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย		บูรณาการจากมฐ. ความรู้ ข้อ 33			
1.2.3.2 การประเมินที่ผู้เรียนทราบเป้าหมายการเรียนรู้		บูรณาการจากมฐ. ความรู้ ข้อ 32, 40, 41, 42, 47			
1.2.3.3 การประเมินที่ดำเนินไปพร้อม กับกิจกรรมการเรียนรู้		บูรณาการจากมฐ. ความรู้ ข้อ 34, 35			
1.2.3.4 การประเมินที่ส่งเสริมการ ประเมินตนเองเพื่อการเรียนรู้		บูรณาการจาก มฐ. ความรู้ ข้อ 37, 38, 39, 41			
1.2.3.5 การประเมินที่มุ่งพัฒนาการ เรียนรู้ต่อเนื่อง		บูรณาการจาก มฐ. ความรู้ ข้อ 43, 46, 48		มฐ.การปฏิบัติตนข้อ 8	

S/I ใหม่	S/I เดิม	มฐ.ความรู้	มฐ.การปฏิบัติงาน	มฐ.การปฏิบัติตน	หมายเหตุ
1.2.3.6 การรายงานผลการประเมินการเรียนรู้		บูรณาการจาก มฐ.ความรู้ ข้อ 44			
ตัวบ่งชี้ 1.3 การวัดและประเมินผลการปฏิบัติการสอนของตนเอง มีคุณลักษณะ 2 รายการ					
1.3.1 การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน		บูรณาการจาก มฐ.ความรู้ ข้อ 50			
1.3.2 การสะท้อนคิดและรายงานผลการปฏิบัติงาน		บูรณาการจาก มฐ.ความรู้ ข้อ 55			
มาตรฐานที่ 2 สมรรถนะด้านการวิจัย มี 1 ตัวบ่งชี้ 2 คุณลักษณะ ที่ต้องการประเมิน					
ตัวบ่งชี้ 2.1 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มีคุณลักษณะ 2 รายการ					
2.1.1 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้		บูรณาการจาก มฐ.ความรู้ ข้อ 51, 52, 54			
2.1.2 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัย		สาระคงเดิมมาจาก มฐ.ความรู้ข้อ 53			
มาตรฐานที่ 3 สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาตนเอง (บูรณาการของกลุ่มตัวบ่งชี้ที่ 3, 4 และ 5 จากตารางที่ 3.7) มี 2 ตัวบ่งชี้ 6 คุณลักษณะ ที่ต้องการประเมิน					
ตัวบ่งชี้ 3.1 การพัฒนาตนเอง มีคุณลักษณะ 3 รายการ					
3.1.1 บุคลิกภาพความเป็นครู			บูรณาการจาก มฐ.การปฏิบัติงาน ข้อ 2		
3.1.2 การเรียนรู้ด้วยตนเอง			บูรณาการจาก มฐ.การปฏิบัติงาน ข้อ 1, 10, 11	บูรณาการจาก มฐ.การปฏิบัติตนข้อ 3, 4	
3.1.3 การตั้งรับและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป				บูรณาการจาก มฐ.การปฏิบัติตนข้อ 1	
ตัวบ่งชี้ 3.2 การพัฒนาการปฏิบัติงาน มีคุณลักษณะ 3 รายการ					
3.2.1 ความรับผิดชอบงานหน้าที่อื่นๆ ในสถานศึกษา (เช่น งานประจำชั้น งานธุรการ งานปกครอง งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การบันทึกประจำวัน และโครงการพิเศษอื่นๆ)				บูรณาการจาก มฐ.การปฏิบัติตนข้อ 2, 5, 6, 10	
3.2.2 การสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น			บูรณาการจาก มฐ.การปฏิบัติงานข้อ 4, 8, 9		
3.2.3 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ			บูรณาการจาก มฐ.การปฏิบัติงานข้อ 4, 5, 6, 7, 8, 9		

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต นักศึกษาครู ทำให้ได้มาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ ที่พัฒนาขึ้นใหม่ (ตารางที่ 3.5) และได้นำมาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม และพบว่า มาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู และผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ ให้มีความกระชับ และชัดเจนมากขึ้น จึงนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ โดยอิงกับข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และผลการวิเคราะห์และสรุปตัวบ่งชี้ฯ จาก 4 มหาวิทยาลัย (ตารางที่ 3.7) ทำให้มีการจัดหมวดหมู่มาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ ใหม่ (ตารางที่ 3.8) ซึ่งจากเดิมมี 3 มาตรฐาน 76 ตัวบ่งชี้ (ตารางที่ 3.5) ปรับปรุงแก้ไขเป็น 3 มาตรฐาน 6 ตัวบ่งชี้ 30 คุณลักษณะ มีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้ มี 3 ตัวบ่งชี้ 22 คุณลักษณะ มีดังนี้

ตัวบ่งชี้ 1.1 การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ มีคุณลักษณะ 6 รายการ คือ 1.1.1 ความรู้และแม่นยำในเนื้อหาตามหลักสูตร 1.1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ 1.1.3 การกำหนดสาระการเรียนรู้ 1.1.4 การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ 1.1.5 การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้ และ 1.1.6 การกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ 1.2 การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปฏิบัติการสอน มี 3 ตัวบ่งชี้ย่อย

ตัวบ่งชี้ย่อย 1.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีคุณลักษณะ 7 รายการ คือ 1.2.1.1 การนำเข้าสู่บทเรียน 1.2.1.2 การสื่อสารกับผู้เรียน 1.2.1.3 การส่งเสริมทักษะการคิด 1.2.1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 1.2.1.5 การส่งเสริมการเรียนรู้ 1.2.1.6 การจัดการชั้นเรียน และ 1.2.1.7 การสรุปบทเรียน

ตัวบ่งชี้ย่อย 1.2.2 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะ 1 รายการ คือ 1.2.2.1 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ย่อย 1.2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน มีคุณลักษณะ 6 รายการ คือ 1.2.3.1 การประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย 1.2.3.2 การประเมินที่ผู้เรียนทราบเป้าหมายการเรียนรู้ 1.2.3.3 การประเมินที่ดำเนินไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้ 1.2.3.4 การประเมินที่ส่งเสริมการประเมินตนเองเพื่อการเรียนรู้ 1.2.3.5 การประเมินที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ต่อเนื่อง และ 1.2.3.6 การรายงานผลการประเมินการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ 1.3 การวัดและประเมินผลการปฏิบัติการสอนของตนเอง มีคุณลักษณะ 2 รายการ คือ 1.3.1 การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน และ 1.3.2 การสะท้อนคิดและรายงานผลการปฏิบัติงาน

มาตรฐานที่ 2 สมรรถนะด้านการวิจัย มี 1 ตัวบ่งชี้ 2 คุณลักษณะ มีดังนี้

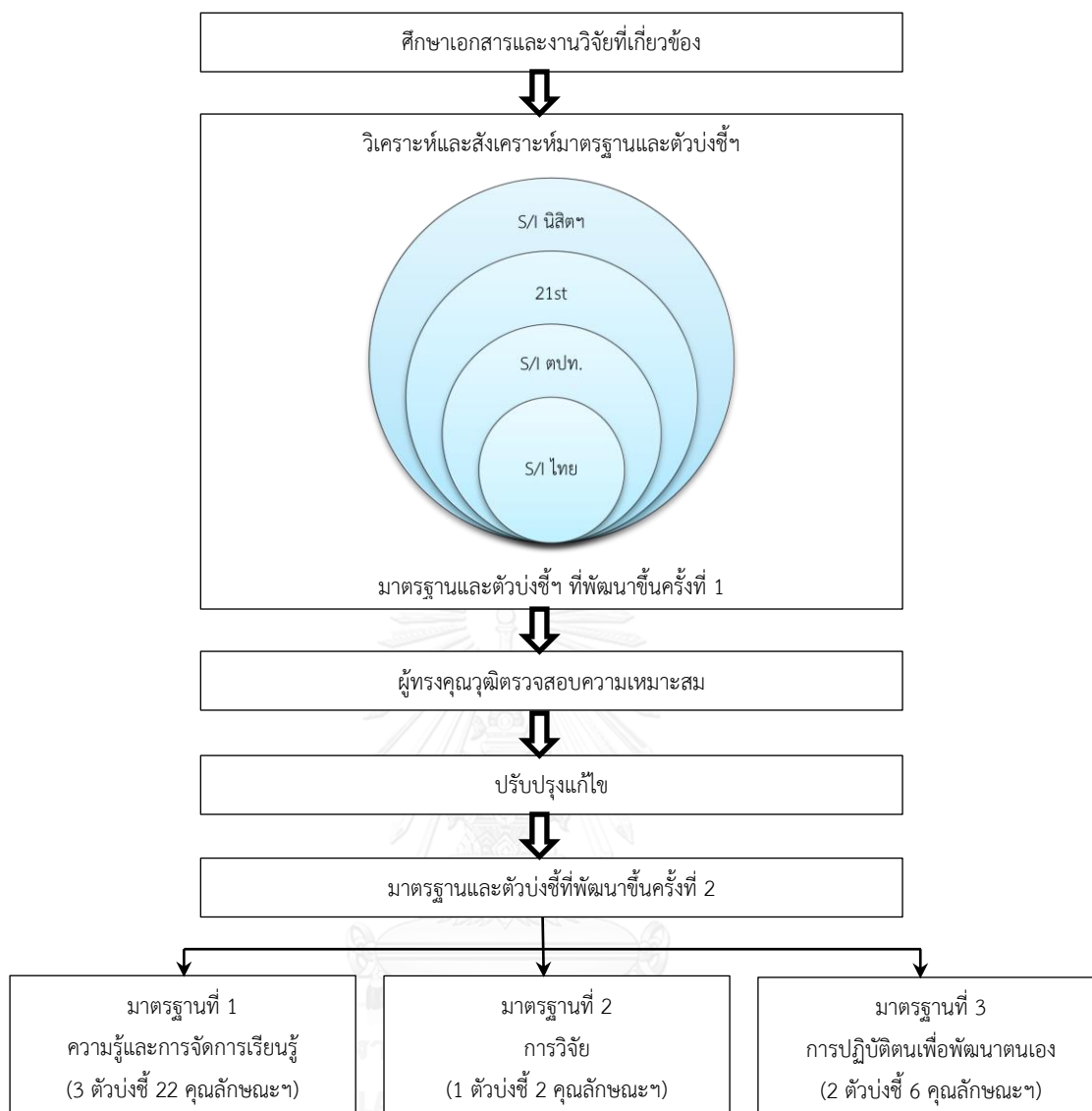
ตัวบ่งชี้ 2.1 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มีคุณลักษณะ 2 รายการ คือ 2.1.1 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และ 2.1.2 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัย

มาตรฐานที่ 3 สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาตนเอง มี 2 ตัวบ่งชี้ 6 คุณลักษณะ มีดังนี้

ตัวบ่งชี้ 3.1 การพัฒนาตนเอง มีคุณลักษณะ 3 รายการ คือ 3.1.1 บุคลิกภาพความเป็นครู 3.1.2 การเรียนรู้ด้วยตนเอง และ 3.1.3 การตั้งรับและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

ตัวบ่งชี้ 3.2 การพัฒนาการปฏิบัติงาน มีคุณลักษณะ 3 รายการ คือ 3.2.1 ความรับผิดชอบงานหน้าที่อื่นๆ ในสถานศึกษา 3.2.2 การสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น และ 3.2.3 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

โดยประมวลสรุปผลการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 นี้ได้ดังแสดงในภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ประมวลสรุปผลการดำเนินการวิจัยในระยยะที่ 1

จากผลการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ในระยะที่ 1 นี้มี 3 มาตรฐาน 30 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย มาตรฐานที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้ มี 22 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานที่ 2 สมรรถนะด้านการวิจัย มี 2 ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานที่ 3 สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาตนเอง มี 6 ตัวบ่งชี้ ซึ่งนำไปใช้ในการสร้างแบบประเมินและกำหนดเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ ที่พัฒนาขึ้น โดยนำเสนอในระยะต่อไป

ระยะที่ 2 การพัฒนาแบบประเมินและกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

สืบเนื่องจากการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูนั้น จำต้องพิจารณากระบวนการปฏิบัติงานตามสภาพจริงเป็นรายด้านของสมรรถนะที่ต้องประเมิน เช่น การวางแผนการปฏิบัติการสอน การปฏิบัติการสอน การคิด ผลิตและใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และการพัฒนาตนเอง เป็นต้น ตั้งแต่เริ่มจนถึงที่สุดของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการประเมินนาน โดยมุ่งเน้นการประเมินความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาเป็นระยะๆ แล้วให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูให้บรรลุตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับ ดังนั้น แบบประเมินฯ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษา คือ แบบประเมินที่มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค โดยมีลักษณะของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ (Hunter, 1982; Danielson, 1996; Tennessee, 2009; Winnie & Theodore, 2011; CCSSO, 2013) (รายละเอียดกล่าวในบทที่ 2) ซึ่งการดำเนินการสร้างแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูนั้น เริ่มจากการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยได้ดำเนินการไปแล้วในระยะที่ 1 การวิจัยในระยะที่ 2 นี้ จึงเป็นการวิจัยเอกสาร และการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อพัฒนาแบบประเมินและกำหนดเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น แล้วตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินและเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. แหล่งข้อมูล คือ แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ และแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ เพื่อนำมาประกอบการสร้างแบบประเมินและกำหนดเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น ซึ่งมี 2 แหล่ง มีดังนี้

1.1 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ คือ แหล่งข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 กลุ่ม 7 แหล่ง ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ ของไทยและต่างประเทศ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (ตารางที่ 3.5) ประกอบด้วย เอกสารหมายเลข (1) มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

กลุ่มที่ 2 เป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย เอกสารหมายเลข (2) การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์

และ เพียวร์ ยินดีสุข, 2557) เอกสารหมายเลข (3) รู้เนื่อหาก่อนสอนเก่ง : การเปลี่ยนวัฒนธรรมคุณภาพในศตวรรษที่ 21 (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ เพียวร์ ยินดีสุข, 2558) เอกสารหมายเลข (4) ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนอิงมาตรฐาน (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ เพียวร์ ยินดีสุข, 2556) เอกสารหมายเลข (5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (โชติกา ภาชีผล ญัฐภรณ์ หลาวทอง และ กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2558) เอกสารหมายเลข (6) การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่ (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) และเอกสารหมายเลข (7) เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู (กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2537)

1.2 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ คือ แหล่งข้อมูลจากเหตุการณ์ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม เพื่อสำรวจการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ประกอบด้วย เอกสารหมายเลข (8) ข้อมูลจากภาคสนาม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตัวอย่างวิจัย มี 3 กลุ่ม คือ (1) นิสิตนักศึกษาครู สาขาการประถมศึกษา คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปี 5 ที่ออกปฏิบัติงานในสถานศึกษา ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวนทั้งสิ้น 8 คน โดยจำแนกตามวิชาที่สอน 4 วิชา และสุ่มตัวอย่างวิจัยสาขาวิชาละ 2 คน คือ ภาษาไทย สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สำหรับเหตุผลของการเลือกนิสิตนักศึกษาครูกลุ่มนี้ คือ ผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษา เป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ ต่อยอดจนถึงระดับการศึกษาที่สูงขึ้น และการที่ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ที่ได้นั้นได้ ต้องเริ่มจากการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูที่เป็นผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาชั้น (2) ครูพี่เลี้ยงของนิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน และ (3) อาจารย์นิเทศก์ของนิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกภาคสนาม และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก) โดยมีประเด็นครอบคลุมมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยการสังเกตการปฏิบัติการสอนของนิสิตนักศึกษาครู และสัมภาษณ์กลุ่มนิสิตนักศึกษาครู ร่วมฟังการให้ข้อมูลย้อนกลับของครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ที่มีต่อการปฏิบัติการสอนของนิสิตนักศึกษาครู และสัมภาษณ์ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลการสังเกต และข้อมูลการสัมภาษณ์ ภายใต้กรอบมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้น โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3.9

คุณลักษณะ ที่ต้องการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล											รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
อะไรบ้าง จากนั้นนำมาออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองกับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม”												
1.1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ “นิสิตนักศึกษาครูต้องระบุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมได้ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ ตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ ของหลักสูตร และครอบคลุมผลการเรียนรู้ K-P-A”	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
1.1.3 การกำหนดสาระการเรียนรู้ “นิสิตนักศึกษาครูต้องกำหนดเนื้อหาสาระได้ถูกต้อง เหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้”	✓	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	-	✓	✓	8
1.1.4 การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ “นิสิตนักศึกษาครูต้องกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เหมาะสมกับผู้เรียนและระยะเวลา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ส่งเสริมทักษะการคิด และมีส่วนร่วมในกิจกรรม”	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
1.1.5 การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้ “นิสิตนักศึกษาครูต้องกำหนดสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ มีความหลากหลายและน่าสนใจ”	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	9
1.1.6 การกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ “นิสิตนักศึกษาครูต้องกำหนดวิธีการวัดประเมินที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ เครื่องมือวัดมีความเหมาะสม”	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	-	-	✓	✓	7
1.2 การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปฏิบัติการสอน												
1.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้												
1.2.1.1 การนำเข้าสู่บทเรียน “นิสิตนักศึกษาครูต้องนำเข้าสู่บทเรียนด้วยกิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับเวลา สามารถสร้างความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน เชื่อมโยงองค์ความรู้จากความรู้เดิมไปสู่ความรู้ใหม่ได้อย่างเหมาะสม และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้”	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
1.2.1.2 การสื่อสารกับผู้เรียน “นิสิตนักศึกษาครูต้องสื่อสารกับผู้เรียนต้องใช้ทั้งวัจนภาษา และอวัจนภาษาได้อย่างเหมาะสม และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนอย่างทั่วถึง”	✓	✓	✓	✓	-	-	-	✓	✓	✓	-	7
1.2.1.3 การส่งเสริมทักษะการคิด “นิสิตนักศึกษาครูต้องส่งเสริมทักษะการคิดของผู้เรียน โดยการใช้คำถามเชิงกระตุ้น และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง”	✓	✓	-	-	-	-	✓	-	✓	✓	✓	6
1.2.1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “นิสิตนักศึกษาครูต้องสร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการใช้คำถาม และการทำงานเป็นกลุ่ม”	✓	✓	-	✓	-	-	✓	-	-	✓	✓	6

คุณลักษณะ ที่ต้องการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล											รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1.2.1.5 การส่งเสริมการเรียนรู้ “นิสิตนักศึกษาครูต้องเสริมสร้างความรู้เพิ่มเติม นอกเหนือจากบทเรียน มีการเสริมแรง ชื่นชม และพัฒนา ผู้เรียนตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ”	✓	✓	-	✓	-	✓	✓	-	-	✓	✓	7
1.2.1.6 การจัดการชั้นเรียน “นิสิตนักศึกษาครูต้องคุมชั้นเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และเหมาะสม เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และ ได้รับความสนใจผู้เรียนให้มีส่วนร่วมกับการเรียน”	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	9
1.2.1.7 การสรุปบทเรียน “ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยผู้สอนเป็นผู้ กระตุ้นและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสรุปเนื้อหาหลักที่ เรียน ข้อคิดที่ได้ แล้วเชื่อมโยงไปใช้ประโยชน์ใน ชีวิตประจำวัน”	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
1.2.2 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ “นิสิตนักศึกษาครูต้องเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและ เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน ตลอดจนใช้สื่ออย่างคุ้มค่าเกิด ประโยชน์กับผู้เรียนมากที่สุด”	✓	✓	-	✓	-	-	✓	✓	-	-	-	5
1.2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียน												
1.2.3.1 การประเมินด้วยวิธีการที่ หลากหลาย “นิสิตนักศึกษาครูต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงและด้วยวิธีการที่ หลากหลาย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเน้นการประเมิน เพื่อพัฒนาผู้เรียน”	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	-	9
1.2.3.2 การประเมินที่ผู้เรียนทราบ เป้าหมายการเรียนรู้ “นิสิตนักศึกษาครูต้องบอกเป้าหมายและสิ่งที่จะประเมินกับ ผู้เรียนอย่างชัดเจน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น และใส่ใจในการทำกิจกรรม”	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	9
1.2.3.3 การประเมินที่ดำเนินไปพร้อมกับ กิจกรรมการเรียนรู้ “นิสิตนักศึกษาครูต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียน ควบคู่ไปกับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อ ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจอันจะนำไปสู่การพัฒนาการ เรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างทันที่”	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	8
1.2.3.4 การประเมินที่ส่งเสริมการ ประเมินตนเองเพื่อการเรียนรู้ “นิสิตนักศึกษาครูต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนตรวจสอบผลการเรียนรู้ของตนเอง ทำ ให้เกิดความเข้าใจในจุดที่ควรพัฒนาของตนเอง โดยผู้สอน เป็นผู้กระตุ้นและคอยอำนวยความสะดวก”	✓	✓	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	9

คุณลักษณะ ที่ต้องการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล											รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1.2.3.5 การประเมินที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ต่อเนื่อง “นิสิตนักศึกษาครูต้องให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงสร้างสรรค์กับผู้เรียนทุกครั้งหลังการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนทราบผลการเรียนรู้ของตนเอง และแนวทางพัฒนาตนเองต่อไป”	✓	-	✓	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	8
1.2.3.6 การรายงานผลการประเมินการเรียนรู้ “นิสิตนักศึกษาครูต้องมีส่วนร่วมในการรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้กับผู้เรียน และผู้ปกครอง โดยครูที่เลี้ยงคอยให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด”	✓	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
1.3 การประเมินผลการปฏิบัติการสอนของตนเอง												
1.3.1 การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน “นิสิตนักศึกษาครูต้องสะท้อนการปฏิบัติการสอนของตนเองทุกครั้ง เพื่อนำไปพัฒนาการปฏิบัติการสอนของตนเองในครั้งต่อไป”	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
1.3.2 การสะท้อนคิดและรายงานผลการปฏิบัติงาน “นิสิตนักศึกษาครูต้องจัดทำรายงานผลการปฏิบัติการสอนของตนเอง โดยครอบคลุมสภาพและการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตลอดทั้งภาคการศึกษา”	-	✓	-	✓	✓	✓	-	✓	-	✓	✓	7
มาตรฐานที่ 2 สมรรถนะด้านการวิจัย												
2.1 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน												
2.1.1 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ “งานวิจัยปฏิบัติงานในชั้นเรียนที่นิสิตนักศึกษาครูทำต้องสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้จริง และนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติการสอนของตนเอง”	✓	✓	✓	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
2.1.2 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัย “การทำวิจัย เป็นการฝึกฝนให้นิสิตนักศึกษาครูได้มีทักษะในการทำวิจัยเพิ่มขึ้น”	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	9
มาตรฐานที่ 3 สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาตนเอง												
3.1 การพัฒนาตนเอง												
3.1.1 บุคลิกภาพความเป็นครู “นิสิตนักศึกษาครูต้องมีบุคลิกภาพที่สุภาพเรียบร้อยเหมาะสม และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียนทั้ง ความรู้ความสามารถ การแต่งกาย กริยาท่าทาง วาจา ตลอดจนมีความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้เรียน”	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
3.1.2 การเรียนรู้ด้วยตนเอง “นิสิตนักศึกษาครูต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ อยู่เสมอและต่อเนื่อง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้พัฒนาตนเองให้เกิดประโยชน์สูงสุด”	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	10

คุณลักษณะ ที่ต้องการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล											รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
3.1.3 การตั้งรับและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป “นิสิตนักศึกษาครูต้องปรับตัวได้ดีกับ สภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา ทั้งในเรื่อง บริบทของโรงเรียน บุคลากร ผู้เรียน และภาระงาน”	✓	✓	✓	✓	-	-	-	-	✓	✓	✓	7
3.2 การพัฒนาการปฏิบัติงาน												
3.2.1 ความรับผิดชอบงานหน้าที่อื่นๆ ในสถานศึกษา “นิสิตนักศึกษาครูต้องปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นๆ ของสถานศึกษาได้อย่างเต็มความรู้ความสามารถ และเต็มใจ”	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
3.2.2 การสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น “นิสิตนักศึกษาครูต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี”	✓	-	-	-	✓	-	✓	✓	-	-	✓	5
3.2.3 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ “นิสิตนักศึกษาครูต้องมีการพบปะกันบ่อยครั้ง กับเพื่อน และ/หรือกับครูพี่เลี้ยง และ/หรือกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในเรื่อง การปฏิบัติการสอน และการปฏิบัติงานต่างๆ เพื่อพัฒนาการปฏิบัติการสอนของตนเอง”	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
รวม	29	27	14	26	22	20	25	23	20	29	26	

หมายเหตุ

- ผู้ให้ข้อมูล 1 หมายถึง กลุ่มนิสิตนักศึกษาครู 4 คน (สอนวิชาภาษาไทย 2 คน วิชาสังคมฯ 2 คน)
- ผู้ให้ข้อมูล 2 หมายถึง กลุ่มนิสิตนักศึกษาครู 4 คน (สอนวิชาคณิตศาสตร์ 2 คน วิชาวิทยาศาสตร์ 2 คน)
- ผู้ให้ข้อมูล 3 - 6 หมายถึง ครูพี่เลี้ยงที่ดูแลนิสิตนักศึกษาครู 4 คน (ครูพี่เลี้ยง 1 คน ต่อ นิสิตนักศึกษาครู 1 คน)
- ผู้ให้ข้อมูล 7 - 8 หมายถึง ครูพี่เลี้ยงที่ดูแลนิสิตนักศึกษาครู 4 คน (ครูพี่เลี้ยง 1 คน ต่อ นิสิตนักศึกษาครู 2 คน)
- ผู้ให้ข้อมูล 9 หมายถึง อ.นิเทศก์ที่ดูแลนิสิตนักศึกษาครู 2 คน
- ผู้ให้ข้อมูล 10 หมายถึง อ.นิเทศก์ที่ดูแลนิสิตนักศึกษาครู 3 คน
- ผู้ให้ข้อมูล 11 หมายถึง อ.นิเทศก์ที่ดูแลนิสิตนักศึกษาครู 3 คน

ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลจากตารางที่ 3.10 เป็นประโยชน์ต่อการนำไปประกอบการสร้างแบบประเมิน (คือ กำหนดนิยามและคำอธิบายระดับคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ ในแต่ละตัวบ่งชี้คุณลักษณะ ที่ต้องการประเมิน) และกำหนดเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ ดังการนำเสนอต่อไป

2. การสร้างแบบประเมินและกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

การสร้างแบบประเมินและกำหนดเกณฑ์การประเมิน ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยในระยะที่ 1 โดยมีรายละเอียดดังนี้ (กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2557; โชติกา ภาชีผล ณีฐฐภรณ์ หลาวทอง และ กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2558; Nitko, 2004) ดังนี้

2.1 การสร้างแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

1) กำหนดคุณลักษณะที่ต้องการประเมิน ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 6 ตัวบ่งชี้ 30 คุณลักษณะ โดยน้ำหนักความสำคัญของคุณลักษณะที่ต้องการประเมินมาจากการวิเคราะห์งาน (Job analysis) (ตารางที่ 3.7) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.11 จำนวนรายการประเมินจำแนกตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ และน้ำหนักความสำคัญ

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้และคุณลักษณะที่ต้องการประเมิน	จำนวนรายการประเมิน	น้ำหนักความสำคัญ
มาตรฐานที่ 1 สมรรถนะด้าน ความรู้และการ จัดการเรียนรู้	1.1 การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้	6	12
	1.1.1 ความรู้และแม่นยำในเนื้อหาตามหลักสูตร		
	1.1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์		
	1.1.3 การกำหนดสาระการเรียนรู้		
	1.1.4 การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้		
	1.1.5 การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้		
	1.1.6 การกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้		
	1.2 การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปฏิบัติการสอน		
	1.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	7	14
	1.2.1.1 การนำเข้าสู่บทเรียน		
	1.2.1.2 การสื่อสารกับผู้เรียน		
	1.2.1.3 การส่งเสริมทักษะการคิด		
	1.2.1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้		
	1.2.1.5 การส่งเสริมการเรียนรู้		
	1.2.1.6 การจัดการชั้นเรียน		
1.2.1.7 การสรุปบทเรียน			

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้และคุณลักษณะที่ต้องการประเมิน	จำนวน รายการ ประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ
	1.2.2 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้	1	4
	1.2.1 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้		
	1.2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	6	12
	1.2.3.1 การประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย		
	1.2.3.2 การประเมินที่ผู้เรียนทราบเป้าหมายการเรียนรู้		
	1.2.3.3 การประเมินที่ดำเนินไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้		
	1.2.3.4 การประเมินที่ส่งเสริมการประเมินตนเองเพื่อการเรียนรู้		
	1.2.3.5 การประเมินที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ต่อเนื่อง		
	1.2.3.6 การรายงานผลการประเมินการเรียนรู้		
	1.3 การประเมินผลการปฏิบัติการสอนของตนเอง	2	3
	1.3.1 การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน		
1.3.2 การสะท้อนคิดและรายงานผลการปฏิบัติงาน			
มาตรฐานที่ 2 สมรรถนะด้านการวิจัย	2.1 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	2	18
2.1.1 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้			
2.1.2 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัย			
มาตรฐานที่ 3 สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาตนเอง	3.1 การพัฒนาตนเอง	3	18
3.1.1 บุคลิกภาพความเป็นครู			
3.1.2 การเรียนรู้ด้วยตนเอง			
3.1.3 การตั้งรับและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป			
3.2 การพัฒนาการปฏิบัติงาน	3	19	
3.2.1 ความรับผิดชอบงานหน้าที่อื่นๆ ในสถานศึกษา			
3.2.2 การสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น			
3.2.3 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ			

2) กำหนดจำนวนระดับคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 4 ระดับ (Hunter, 1982; Danielson, 1996; Tennessee, 2009; Rebecca, Janet et al., 2010; Winnie & Theodore, 2011; Judith & Lauren, 2012; CCSSO, 2013; กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2557) เพื่อให้สอดคล้องกับการตัดเกรด คือ ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง ดีเยี่ยม ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง ดี ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง พอใช้ และระดับคุณภาพ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

3) กำหนดนิยามและคำอธิบายระดับคุณภาพในแต่ละระดับของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ โดยประมวลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ คือ แหล่งข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 กลุ่ม 7 แหล่ง และแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ คือ แหล่งข้อมูลจากเหตุการณ์ภาคสนาม 1 แหล่ง ดังที่กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 1 แหล่งข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.12 แหล่งอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดนิยามและคำอธิบายระดับคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนน จำแนกตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะ ที่ต้องการประเมิน

ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ ที่ต้องการประเมิน	แหล่งอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่นำมากำหนดนิยามและคำอธิบายระดับคุณภาพ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
มาตรฐานที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้								
1.1 การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้								
1.1.1 ความรู้ในเรื่องหลักสูตร	✓ บูรณาการจาก มฐ.ความรู้ฯ ข้อ 1, 3, 4 เดิม (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	✓	-	-	-	✓
1.1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์	✓ สาระคงเดิมจาก มฐ.ความรู้ฯ ข้อ 6 และบูรณาการจากมฐ.ความรู้ฯ ข้อ 5 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	✓	-	-	-	✓
1.1.3 การกำหนดสาระการเรียนรู้	✓ บูรณาการจากมฐ.ความรู้ฯ ข้อ 2, 5, 7 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	✓	-	-	-	✓
1.1.4 การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้	✓ บูรณาการจากมฐ.ความรู้ฯ ข้อ 5, 8, 13, 15, 25, 26, 28 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	✓	-	-	✓	✓
1.1.5 การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้	✓ บูรณาการจากมฐ.ความรู้ฯ ข้อ 5, 9, 11, 12 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	✓	-	-	✓	✓
1.1.6 การกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	✓ บูรณาการจาก มฐ.ความรู้ฯ ข้อ 5, 10, 13, 29, 30, 31 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	✓	-	-	-	✓

ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ ที่ต้องการ ประเมิน	แหล่งอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่นำมากำหนดนิยามและคำอธิบายระดับคุณภาพ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.2 การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปฏิบัติการสอน								
1.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
1.2.1.1 การนำเข้าสู่ บทเรียน	✓ สาระคงเดิมจาก มฐ.ความรู้ ข้อ 14 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	✓	-	-	-	✓
1.2.1.2 การสื่อสารกับ ผู้เรียน	✓ บูรณาการจากมฐ.ความรู้ฯ ข้อ 16, 17, 20 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	✓	-	-	-	✓
1.2.1.3 การส่งเสริม ทักษะการคิด	✓ บูรณาการจากมฐ.ความรู้ฯ ข้อ 18, 21, 45 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	✓	✓	-	-	✓
1.2.1.4 การแลกเปลี่ยน เรียนรู้	✓ บูรณาการจากมฐ.ความรู้ฯ ข้อ 15, 19, 22, 36 มฐ.การปฏิบัติงานข้อ 3 และ มฐ.การปฏิบัติตน ข้อ 8 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	✓	-	-	-	✓
1.2.1.5 การส่งเสริมการ เรียนรู้	✓ บูรณาการจากมฐ.ความรู้ฯ ข้อ 23, 24 และ มฐ.การปฏิบัติตนข้อ 7, 8 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	✓	-	-	-	✓
1.2.1.6 การจัดการชั้น เรียน	✓ บูรณาการจากมฐ.ความรู้ฯ ข้อ 14, 27 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	✓	-	-	-	✓
1.2.1.7 การสรุปบทเรียน	✓ สาระคงเดิมจาก มฐ.ความรู้ข้อ 15, 26 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	✓	-	-	-	✓
1.2.2 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้								
1.2.2.1 การใช้สื่อและ แหล่งการเรียนรู้	-	✓	✓	✓	-	-	✓	✓
1.2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน								
1.2.3.1 การประเมินด้วย วิธีการที่หลากหลาย	✓ บูรณาการจากมฐ.ความรู้ฯ ข้อ 33 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓
1.2.3.2 การประเมินที่ ผู้เรียนทราบเป้าหมายการเรียนรู้	✓ บูรณาการจากมฐ.ความรู้ฯ ข้อ 32, 40, 41, 42, 47 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓
1.2.3.3 การประเมินที่ ดำเนินไปพร้อมกับกิจกรรมการ เรียนรู้	✓ บูรณาการจากมฐ.ความรู้ฯ ข้อ 34, 35 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓
1.2.3.4 การประเมินที่	✓ บูรณาการจาก มฐ.ความรู้ฯ ข้อ 37, 38, 39,	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓

ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ ที่ต้องการประเมิน	แหล่งอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่นำมากำหนดนิยามและคำอธิบายระดับคุณภาพ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
ส่งเสริมการประเมินตนเองเพื่อ การเรียนรู้	41 (ตารางที่ 3.5)							
1.2.3.5 การประเมินที่มุ่ง พัฒนาการเรียนรู้ต่อเนื่อง	✓ บูรณาการจาก มฐ.ความรู้ฯ ข้อ 43, 46, 48 และ มฐ.การปฏิบัติตนข้อ 8 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓
1.2.3.6 การรายงานผล การประเมินการเรียนรู้	✓ บูรณาการจาก มฐ.ความรู้ฯ ข้อ 44 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
1.3 การประเมินผลการปฏิบัติการสอนของตนเอง								
1.3.1 การใช้ประโยชน์จากผล การประเมิน	✓ บูรณาการจาก มฐ.ความรู้ฯ ข้อ 50 (ตารางที่ 3.5)	-	-	-	-	-	-	✓
1.3.2 การสะท้อนคิดและ รายงานผลการปฏิบัติงาน	✓ บูรณาการจาก มฐ.ความรู้ฯ ข้อ 55 (ตารางที่ 3.5)	-	-	-	-	-	-	✓
มาตรฐานที่ 2 สมรรถนะด้านการวิจัย								
2.1 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน								
2.1.1 การทำวิจัยเพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้	✓ บูรณาการจาก มฐ.ความรู้ฯ ข้อ 51, 52, 54 (ตารางที่ 3.5)	✓	-	✓	-	-	-	✓
2.1.2 การทำวิจัยเพื่อพัฒนา ทักษะการวิจัย	✓ สาระคงเดิมจาก มฐ.ความรู้ฯ ข้อ 53 (ตารางที่ 3.5)	✓	-	✓	-	-	-	✓
มาตรฐานที่ 3 สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาตนเอง								
3.1 การพัฒนาตนเอง								
3.1.1 บุคลิกภาพความเป็นครู	✓ บูรณาการจาก มฐ.การปฏิบัติงาน ข้อ 2 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	-	-	-	✓	✓
3.1.2 การเรียนรู้ด้วยตนเอง	✓ บูรณาการจาก มฐ.การปฏิบัติงาน ข้อ 1, 10, 11 และ มฐ.การปฏิบัติตนข้อ 3, 4 (ตารางที่ 3.5)	✓	✓	-	-	-	✓	✓
3.1.3 การตั้งรับและปรับตัว เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง	✓ บูรณาการจาก มฐ.การปฏิบัติตนข้อ 1 (ตารางที่ 3.5)	-	-	-	-	-	-	✓
3.2 การพัฒนาการปฏิบัติงาน								
3.2.1 ความรับผิดชอบงาน หน้าที่อื่นๆ ในสถานศึกษา	✓ บูรณาการจาก มฐ.การปฏิบัติตนข้อ 2, 5, 6, 10 (ตารางที่ 3.5)	-	-	-	-	-	✓	✓

ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ ที่ต้องการ ประเมิน	แหล่งอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่นำมากำหนดนิยามและคำอธิบายระดับคุณภาพ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
3.2.2 การสื่อสารและทำงาน ร่วมกับผู้อื่น	✓ บูรณาการจาก มธว.การปฏิบัติงานข้อ 4, 8, 9 (ตารางที่ 3.5)	-	-	-	-	-	✓	✓
3.2.3 การสร้างชุมชนแห่งการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ	✓ บูรณาการจาก มธว.การปฏิบัติงานข้อ 4, 5, 6, 7, 8, 9 (ตารางที่ 3.5)	-	-	-	-	-	-	✓

จากตารางที่ 3.12 สามารถทราบได้ว่า ค่านิยามของตัวบ่งชี้และคุณลักษณะ ที่ต้องการประเมินจำนวน 30 รายการ และคำอธิบายระดับคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยก องค์ประกอบในแต่ละระดับนั้น มาจากการประมวลจากแหล่งอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้ง 8 แหล่งดังกล่าวข้างต้น โดยกำหนดจำนวนระดับคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยก องค์ประกอบมี 4 ระดับ ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่อธิบายระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยแยกเป็นรายตัว บ่งชี้และคุณลักษณะ คะแนนจะลดหลั่นตามระดับคุณภาพจาก 1 - 4 ดังแสดงตัวอย่างในตารางที่ 3.13

ตารางที่ 3.13 สังกะหรณ์เหือหาค่านิยามและคำอธิบายระดับคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบ แยกองค์ประกอบจากแหล่งอ้างอิง

แหล่งอ้างอิง	เนื้อหา	สังเคราะห์เนื้อหา
1.2.1.3 การส่งเสริมทักษะการคิด		
แหล่ง ข้อมูล ทุติยภูมิ	<p>เอกสารหมายเลข 1 บูรณาการจากมธว.ความรู้ฯ ข้อ 18, 21, 45 ดังนี้</p> <p>“18. มีทักษะในการตั้งคำถามให้ผู้เรียนคิดและค้นพบ ความรู้ด้วยตนเอง (มธว.1.1.3 และ 1.1.6)</p> <p>21. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหา (มธว.1.1.6)</p> <p>45. อธิบายถึงเหตุผลของคำตอบที่ถูกหรือผิด (มธว.1.1.9, 1.2.2)”</p> <p>เอกสารหมายเลข 2 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข, 2557) ดังนี้</p> <p>“ทักษะการคิด จัดกลุ่มได้ 2 ประเภท คือ ทักษะการคิด พื้นฐาน และทักษะการคิดขั้นสูง ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมทักษะการคิด คือ กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การระบุคำถาม การแสวงหาสารสนเทศ การสร้าง</p>	<p>การส่งเสริมทักษะการคิด หมายถึง การใช้คำถามเพื่อ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดตามระดับจุดมุ่งหมาย ทางด้านพุทธิพิสัย 6 ระดับ คือ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการ สร้างสรรค์</p> <p>ระดับคุณภาพ 4 ดีเยี่ยม : เน้นตั้งคำถามให้ผู้เรียนใช้ ความสามารถทางการคิดระดับที่ 1-6 คำถามมีความ ชัดเจน ตรงประเด็นและสอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาส ให้ผู้เรียนฝึกตั้งคำถาม และค้นพบความรู้ด้วยตนเองจาก การปฏิบัติจริงและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ รับฟังคำตอบ หรือความคิดเห็นของผู้เรียน มีการอธิบายถึงเหตุผลของ คำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างชัดเจนแก่ผู้เรียน ผู้เรียน สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่จากบทเรียนได้</p>

แหล่งอ้างอิง	เนื้อหา	สังเคราะห์เนื้อหา
	<p>ความรู้ การสื่อสาร และการตอบแทนสังคม” หน้า 48-69</p> <p>เอกสารหมายเลข 3 รู้เนื้อหาก่อนสอนเก่ง : การเปลี่ยนวัฒนธรรมคุณภาพในศตวรรษที่ 21 (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข, 2558) ดังนี้</p> <p>“การเสริมสร้างทักษะการคิด ต้องใช้คำถามเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความคิด และแสวงหาคำตอบ” หน้า 128-139</p> <p>เอกสารหมายเลข 4 ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนอิงมาตรฐาน (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข, 2556) ดังนี้</p> <p>“การใช้คำถามเป็นเทคนิคสำคัญของการเสริมสร้างทักษะการคิด โดยจำแนกประเภทของคำถามตามระดับขั้นของการใช้ความคิดด้านพุทธิพิสัยตามแนวคิดของ Anderson และ Krathwohl (2001) ที่พัฒนามาจากแนวคิดและทฤษฎีของ Bloom” หน้า 72-76</p> <p>เอกสารหมายเลข 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (โชติกา ภาชีผล ณีฐกรณีย์ หลาวทอง และ กมลวรรณ ดงธนกานนท์, 2558) ดังนี้</p> <p>“การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย เกี่ยวข้องกับความสามารถทางสติปัญญาหรือสมอง ได้แก่ ความคิด การแก้ปัญหา การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ โดยจำแนกความคิดด้านพุทธิพิสัยเป็น 6 ชั้น ตามแนวคิดของ Anderson และ Krathwohl (2001) ที่พัฒนามาจากแนวคิดและทฤษฎีของ Bloom” หน้า 7-10</p>	<p>ระดับคุณภาพ 3 ดี : เน้นตั้งคำถามให้ผู้เรียนใช้ความสามารถทางการคิดระดับที่ 1-4 คำถามมีความชัดเจน ตรงประเด็นและสอดคล้องกับเนื้อหา แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกตั้งคำถาม และค้นพบความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริงและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ค่อนข้างน้อย รับฟังคำตอบหรือความคิดเห็นของผู้เรียน มีการอธิบายถึงเหตุผลของคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างชัดเจนแก่ผู้เรียน ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากบทเรียนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นได้</p> <p>ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ : เน้นตั้งคำถามให้ผู้เรียนใช้ความสามารถทางการคิดระดับที่ 1-3 คำถามมีความชัดเจน ตรงประเด็นและสอดคล้องกับเนื้อหา แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกตั้งคำถาม และค้นพบความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริงและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ค่อนข้างน้อย รับฟังคำตอบหรือความคิดเห็นของผู้เรียน มีการอธิบายถึงเหตุผลของคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างชัดเจนแก่ผู้เรียน ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากบทเรียนมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้</p> <p>ระดับคุณภาพ 1 ควรปรับปรุง : เน้นตั้งคำถามให้ผู้เรียนใช้ความสามารถทางการคิดระดับที่ 1-2 คำถามค่อนข้างชัดเจน ตรงประเด็นและสอดคล้องกับเนื้อหา แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกตั้งคำถาม และค้นพบความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริงและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ น้อยมาก และรีบด่วนสรุปข้อความรู้โดยไม่รับฟังคำตอบหรือความคิดเห็นของผู้เรียน มีการอธิบายถึงเหตุผลของคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างชัดเจนแก่ผู้เรียน ผู้เรียนได้รับความรู้จากบทเรียนตามที่ผู้สอนบอก</p>
แหล่ง ข้อมูล ปฐมภูมิ	<p>เอกสารหมายเลข 8 ข้อมูลภาคสนาม ดังนี้</p> <p>“นิสิตนักศึกษาครูต้องส่งเสริมทักษะการคิดของผู้เรียน โดยการใช้คำถามเชิงกระตุ้น และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง”</p>	

สรุปได้ว่า แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นนี้มีลักษณะเป็นเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ 4 ระดับ ประกอบด้วยคุณลักษณะ 30 รายการ โดยในแต่ละคุณลักษณะ ที่ต้องการประเมินมีค่านิยามและคำอธิบายระดับคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบทั้ง 4 ระดับ ซึ่งคะแนนจะลดหลั่นกันไป

2.2 การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต นักศึกษาครู

การกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป็นการตัดสินคุณภาพผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ตามแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น ด้วยการตัดเกรดแบบอิงเกณฑ์ (criterion-referenced grading) โดยใช้เกณฑ์อิงผลการปฏิบัติงาน (performance-base criteria) หรือ เกณฑ์รูบรีค (rubric criteria) (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2546) โดยเริ่มจากการศึกษาเกณฑ์ตัดสินคุณภาพผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูจาก 6 มหาวิทยาลัย ประกอบด้วย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ทุกมหาวิทยาลัยกำหนดเกณฑ์การประเมินฯ มี 8 เกรด คือ A, B+, B, C+, C, D+, D และ F โดยช่วงคะแนนในการกำหนดเกรดนั้นมีความแตกต่างกันบ้าง ซึ่งมี 4 มหาวิทยาลัยที่กำหนดช่วงคะแนน 85% ขึ้นไป = A คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น มี 1 มหาวิทยาลัยที่กำหนดช่วงคะแนน 80% ขึ้นไป = A คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมี 1 มหาวิทยาลัยที่กำหนดช่วงคะแนน 92-100% = A คือ มหาวิทยาลัยบูรพา ดังนั้น เกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูในครั้งนี้ จึงเลือกใช้เกณฑ์ตัดสินที่มีความถี่มากที่สุด คือ 8 เกรด ประกอบด้วย 85% ขึ้นไป = A, 80% - 84% = B+, 75% - 79% = B, 70% - 74% = C+, 65% - 69% = C, 60% - 64% = D+, 55% - 59% = D และ ต่ำกว่า 55% = F โดยจุดตัดของเกณฑ์ผ่านคือ 75% เนื่องจากข้อมูลเกณฑ์ตัดสินคุณภาพผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูจาก 6 มหาวิทยาลัย พบว่า เกณฑ์การประเมินฯ อยู่ระหว่าง เกรด B = 75% - A = 85% ขึ้นไป ดังแสดงรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 3.14 เกณฑ์ประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูจำแนกตามมหาวิทยาลัย

เกณฑ์ประเมิน	1. จุฬาฯ	2. ม.ประสานมิตรฯ	3. ม.ศิลปากร	4. ม.ราชภัฏราชชนครินทร์	5. ม.บูรพา	6. ม.ขอนแก่น
85% ขึ้นไป = A	✓ 85% ขึ้นไป = A	80% ขึ้นไป = A	✓ 85% ขึ้นไป = A	✓ A ค่าระดับคะแนน 4.0 คะแนนร้อยละ 85 ขึ้นไป	A ค่าระดับคะแนน 3.76-4.0 คะแนนร้อยละ 92-100	✓ 85% ขึ้นไป = A
80% - 84% = B+	✓ 80% - 84% = B+	75% - 79% = B+	✓ 80% - 84% = B+	✓ B+ ค่าระดับคะแนน 3.5 คะแนนร้อยละ	B+ ค่าระดับคะแนน 3.26-3.75 คะแนน ร้อยละ 85-91	✓ 80% - 84% = B+

เกณฑ์ประเมิน	1. จุฬาฯ	2. ม.ประสานมิตรฯ	3. ม.ศิลปากร	4. ม.ราชภัฏราชนครินทร์	5. ม.บูรพา	6. ม.ขอนแก่น
				80-84		
75% - 79% = B	✓ 75% - 79% = B	70% - 74% = B	✓ 75% - 79% = B	✓ B ค่าระดับคะแนน 3.0 คะแนนร้อยละ 75-79	B ค่าระดับคะแนน 2.76-3.25 คะแนน ร้อยละ 78-84	✓ 75% - 79% = B
ผ่าน						
70% - 74% = C+	✓ 70% - 74% = C+	65% - 69% = C+	✓ 70% - 74% = C+	✓ C+ ค่าระดับคะแนน 2.5 คะแนนร้อยละ 70-74	C+ ค่าระดับคะแนน 2.26-2.75 คะแนน ร้อยละ 71-77	✓ 70% - 74% = C+
65% - 69% = C	✓ 65% - 69% = C	60% - 64% = C	✓ 65% - 69% = C	✓ C ค่าระดับคะแนน 2.0 คะแนนร้อยละ 65-69	C ค่าระดับคะแนน 1.76-2.25 คะแนน ร้อยละ 64-70	✓ 65% - 69% = C
60% - 64% = D+	✓ 60% - 64% = D+	55% - 59% = D+	✓ 60% - 64% = D+	✓ D+ ค่าระดับคะแนน 1.5 คะแนนร้อยละ 60-64	D+ ค่าระดับคะแนน 1.26-1.75 คะแนน ร้อยละ 57-63	✓ 60% - 64% = D+
55% - 59% = D	✓ 55% - 59% = D	50% - 54% = D	✓ 55% - 59% = D	✓ D ค่าระดับคะแนน 1.0 คะแนนร้อยละ 50-59	D ค่าระดับคะแนน 0.706-1.25 คะแนน ร้อยละ 50-56	✓ 55% - 59% = D
ต่ำกว่า 55% = F	✓ ต่ำกว่า 55% = F	ต่ำกว่า 50% = E	✓ ต่ำกว่า 54% = F	✓ F ค่าระดับคะแนน 0.0 คะแนนร้อยละ 0-49	F ค่าระดับคะแนน 0- 0.705 คะแนนร้อยละ 0-49	✓ ต่ำกว่า 55% = F

สำหรับการวิจัยนี้ แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต นักศึกษาครู มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ 4 ระดับ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ เกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู จึงมี 4 ระดับเช่นกัน พร้อมทั้งกำหนดคำอธิบายเกรด (grade descriptors) ทั้ง 4 ระดับมีดังนี้

เกรด 4 คือ คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับดีเยี่ยม มีช่วงคะแนน 3.40 – 4.00 เทียบได้เท่ากับ มากกว่า 85% ซึ่งได้เกรด A โดยคำนวณจาก จำนวนระดับคุณภาพของ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ (4) คูณด้วย 85หารด้วย 100 จะได้ช่วงคะแนนขั้นต่ำ คือ 3.40

เกรด 3 คือ คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับดี มีช่วงคะแนน 3.20 – 3.39 เทียบได้เท่ากับ 80% - 84% ซึ่งได้เกรด B+ โดยคำนวณจาก จำนวนระดับคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนน (4) คูณด้วย 80 หารด้วย 100 จะได้ช่วงคะแนนขั้นต่ำ คือ 3.20

เกรด 2 คือ คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับพอใช้ มีช่วงคะแนน 3.00 – 3.19 เทียบได้เท่ากับ 75% - 79% ซึ่งได้เกรด B โดยคำนวณจาก จำนวนระดับคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนน (4) คูณด้วย 75 หารด้วย 100 จะได้ช่วงคะแนนขั้นต่ำ คือ 3.30

เกรด 1 คือ คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับควรปรับปรุง มีช่วงคะแนน 2.20 – 2.99 เทียบได้เท่ากับ 55% - 74% ซึ่งได้เกรด C+ โดยคำนวณจาก จำนวนระดับคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนน (4) คูณด้วย 55 หารด้วย 100 จะได้ช่วงคะแนนขั้นต่ำ คือ 2.20 ซึ่งช่วงคะแนนของระดับคุณภาพ 1 นี้ มีความห่างของคะแนนมากกว่าช่วงคะแนนของระดับคุณภาพอื่น เนื่องจากข้อมูลผลการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูในปีการศึกษา 2557 ที่ผ่านมา พบว่า ผลการประเมินมีตั้งแต่ 2.30 – 4.00 ซึ่งไม่พบผลการประเมินที่มีคะแนนต่ำกว่านี้ (ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, สัมภาษณ์, 2558) ดังนั้น เกณฑ์การประเมินในระดับคุณภาพ 1 นี้ จึงมีช่วงคะแนน 2.20 – 2.99 โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3.15

ตารางที่ 3.15 เกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูจำแนกตามช่วงคะแนนและคำอธิบายเกรด

เกณฑ์การประเมิน/เกรด	ช่วงคะแนน	คำอธิบายเกรด
85% ขึ้นไป = A = 4	3.40 - 4.00	คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับดีเยี่ยม
80% - 84% = B+ = 3	3.20 - 3.39	คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับดี
75% - 79% = B = 2	3.00 - 3.19	คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับพอใช้
70% - 74% = C+ = 1	2.80 - 2.99	คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับควรปรับปรุง
65% - 69% = C	2.60 - 2.79	
60% - 64% = D+	2.40 - 2.59	
55% - 59% = D	2.20 - 2.39	
ต่ำกว่า 55% = F	< 2.20	-

จากการศึกษาวิธีการประเมินที่ช่วยยกระดับคุณภาพของครูที่บ่งชี้ว่า การประเมินความก้าวหน้า ที่มุ่งเน้นการประเมินเพื่อการเรียนรู้ และการทำงานร่วมกัน เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สามารถช่วยยกระดับคุณภาพของครูได้จริง ดังนั้น เพื่อให้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นนี้ เป็นเครื่องมือที่มุ่งเน้นการประเมินตนเองและกำกับตนเองของนิสิตนักศึกษาครู เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินฯ โดยมีครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกและให้คำแนะนำกับนิสิตนักศึกษาครู จึงต้องสร้างแนวปฏิบัติการใช้แบบประเมินฯ ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติในการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยแนวทางการปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ที่กำหนดขึ้นนี้ มีวัตถุประสงค์ 6 ข้อ และวิธีการ 3 วิธี ดังนี้

ตารางที่ 3.16 แนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการใช้

แนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ	
วัตถุประสงค์	วิธีการ
1. เพื่อให้ครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์เข้าใจและเรียนรู้ถึงมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ และวิธีการนำพานิสิตนักศึกษาครูให้บรรลุมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ 2. เพื่อให้นิสิตนักศึกษาครูเข้าใจและเรียนรู้ถึงมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ และวิธีการบรรลุมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ	1. ครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ และนิสิตนักศึกษาครู ร่วมกันศึกษาและทำความเข้าใจแบบประเมินฯ ทั้ง 3 ส่วน ประกอบด้วย (1) แนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ และ (3) เกณฑ์การประเมินฯ
3. เพื่อให้ครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์จัดเวลานัดพบนิสิตนักศึกษาครู เพื่อรับฟังแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างเป็นรูปธรรมและสร้างสรรค์ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ อย่างถูกต้องแม่นยำและตามสภาพจริง 4. เพื่อสร้างโอกาสให้นิสิตนักศึกษาครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดและประสบการณ์การเรียนรู้กับครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ และเพื่อน อันจะนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ อย่างถูกต้องแม่นยำและตามสภาพจริง	2. ครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ และนิสิตนักศึกษาครู นัดพบกันอย่างอิสระตามความเหมาะสม เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันถึงสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ อย่างถูกต้องแม่นยำและตามสภาพจริง
5. เพื่อให้ครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์หมั่นตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ เป็นระยะๆ ในระหว่างที่นิสิตนักศึกษาครูปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างถูกต้องแม่นยำและตามสภาพจริง 6. เพื่อให้นิสิตนักศึกษาครูหมั่นตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของตนเองตามมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ เป็นระยะๆ ในระหว่างการปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างถูกต้องแม่นยำและตามสภาพจริง	3. ครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ และนิสิตนักศึกษาครู หมั่นตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ เป็นระยะๆ ในระหว่างการปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างถูกต้องแม่นยำและตามสภาพจริง

แนวทางการปฏิบัติในการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่สร้างขึ้นนี้ เป็นแนวปฏิบัติที่นิสิตนักศึกษาครูนำไปใช้กำกับพัฒนาตนเอง และครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์นำไปใช้ในการพัฒนานิสิตนักศึกษาครู อันจะนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูให้เกิดประโยชน์สูงสุด

จากการสร้างแบบประเมินและกำหนดเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น ทำให้ได้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ที่ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ (1) แนวทางการปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ โดยอธิบายถึงแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวคิดของการประเมินความก้าวหน้า และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อันส่งผลให้พัฒนานิสิตนักศึกษาครูบรรลุตามมาตรฐาน (2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ โดยมีคำอธิบายถึงระดับคุณภาพ 4 ระดับ (ระดับ 4 คือ ดีเยี่ยม ระดับ 3 คือ ดี ระดับ 2 คือ พอใช้ และระดับ 1 คือ ควรปรับปรุง) ในแต่ละคุณลักษณะ ซึ่งมี 30 ตัวบ่งชี้ และ (3) เกณฑ์การประเมิน มี 4 เกรด คือ เกรด 4 หมายถึง คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับดีเยี่ยม (ช่วงคะแนน 3.40 - 4.00 = > 85% = A) เกรด 3 หมายถึง คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับดี (ช่วงคะแนน 3.20 - 3.39 = 80% - 84% = B+) เกรด 2 หมายถึง คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับพอใช้ (ช่วงคะแนน 3.00 - 3.19 = 75% - 79% = B) และเกรด 1 หมายถึง คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับควรปรับปรุง (ช่วงคะแนน 2.20 - 2.99 = 55% - 74% = C+)

3. การตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

3.1 การตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหา

นำแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ (1) แนวทางการปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ และ (3) เกณฑ์การประเมิน ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม (ในครั้งนี้นำผู้ทรงคุณวุฒิมี 4 คน โดยลดจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูในระดับชั้นประถมศึกษา และระดับชั้นมัธยมศึกษา อย่างละ 1 คน) ตรวจสอบความเหมาะสมและความตรงตามเนื้อหา และวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างมาตรฐานและคุณลักษณะ กับเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ เพื่อศึกษาว่า เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ สามารถประเมินได้ตามค่านิยามของมาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ จริง โดยต้องมีค่า

IOC มากกว่า 0.5 ($IOC > 0.5$) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) โดยผลการตรวจสอบคุณภาพมีรายละเอียดดังนี้

1) ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ในส่วนที่ 1 คือ แนวทางการปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.70 - 1.00 โดยมีข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิให้เพิ่มบทบาทหน้าที่และแผนการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ซึ่งจะนำเสนอในลำดับต่อไป

2) ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ในส่วนที่ 2 คือ เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ พบว่า คำนิยามของมาตรฐานและคุณลักษณะ มีความสอดคล้องกันโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.70 - 1.00 และคำอธิบายระดับคุณภาพ 4 ระดับ ในแต่ละตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ มีความสอดคล้องกันโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.50 - 1.00

ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินฯ ให้มีความกระชับ เป็นรูปธรรมและชัดเจนมากขึ้น โดยประมวลสรุปได้ดังนี้

(1) คำอธิบายระดับคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ ต้องสะท้อนถึงผลที่จะเกิดขึ้น หรือระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานจริงในแต่ละระดับ เน้นที่คุณภาพ ไม่นับเชิงปริมาณ และใช้คำที่มีความหมายชัดเจนเป็นรูปธรรม

(2) คำอธิบายระดับคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ ในระดับที่ 2 และ 3 ควรเรียงลำดับความสำคัญของระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้ดี

(3) คำที่บ่งชี้ถึงความถี่ของการปฏิบัติงาน ควรหลีกเลี่ยงคำว่า “ไม่มี” หรือ “ขาด” (ซึ่งโดยแท้จริงแล้ว “การไม่ทำเลย” จะเป็นไปได้ตามหลักของการปฏิบัติงานจริง)

(4) แบบประเมินฯ นี้ ควรระบุแหล่งของการประเมินในแต่ละรายการประเมิน เช่น ประเมินจากการปฏิบัติงาน การจัดการชั้นเรียน การสังเกต การสัมภาษณ์ การสืบเสาะ ร่องรอยเอกสาร และบุคคล เป็นต้น

ดังนั้น เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ มีการปรับปรุงแก้ไข คำอธิบายระดับคุณภาพ 4 ระดับ ในแต่ละตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวข้างต้น โดยสะท้อนถึงสภาพการปฏิบัติงานจริง และปรับเปลี่ยนข้อความให้เป็นรูปธรรม สามารถประเมินผลได้ตามสภาพจริง ดังตัวอย่างการปรับแก้ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.17 ประเด็นปรับแก้ใหม่จำแนกตามประเด็นเดิม

ประเด็นเดิม	ประเด็นเสนอแนะ	ประเด็นปรับแก้ใหม่	วิธีการรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมิน
<p>1.2.1.6 การจัดการชั้นเรียน หมายถึง จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ และดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร ตลอดจนควบคุมวินัยในชั้นเรียนได้เรียบร้อยและทั่วถึง</p>			
<p>ระดับคุณภาพ 4 ดีเยี่ยม</p> <p>จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพได้อย่างเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร ตลอดจนควบคุมวินัยในชั้นเรียนได้เรียบร้อยและทั่วถึง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทุกคน</p>	<p>1. ระดับ 4 การประเมินว่าผู้เรียนมีส่วนร่วมทุกคนนั้น เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ยาก (1)</p> <p>2. ควรใส่ช่วงร้อยละ เช่น ร้อยละ 99-80 , ร้อยละ 79-60 , ร้อยละ 59-0 (3)</p>	<p>ระดับคุณภาพ 4 ดีเยี่ยม</p> <p>จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร มีการเสริมแรงด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตลอดจนควบคุมวินัยในชั้นเรียนได้เรียบร้อยและทั่วถึง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 80-100</p>	<p>การศึกษาและวิเคราะห์จากแผนการจัดการเรียนรู้, การสังเกตการปฏิบัติการสอน</p>
<p>ระดับคุณภาพ 3 ดี</p> <p>จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพได้อย่างเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร ตลอดจนควบคุมวินัยในชั้นเรียนได้เรียบร้อยและทั่วถึง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ร้อยละ 80 ของผู้เรียน</p>		<p>ระดับคุณภาพ 3 ดี</p> <p>จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ได้ ค่อนข้างเหมาะสมและค่อนข้างเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร มีการเสริมแรงด้วยวิธีการที่ค่อนข้างหลากหลาย ตลอดจนควบคุมวินัยในชั้นเรียนได้เรียบร้อยและทั่วถึง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 80-100</p>	
<p>ระดับคุณภาพ 2 พอใช้</p> <p>จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพได้อย่างเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร ตลอดจนควบคุมวินัยในชั้นเรียนได้เรียบร้อยและทั่วถึง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ร้อยละ 60 ของผู้เรียน</p>		<p>ระดับคุณภาพ 2 พอใช้</p> <p>จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมค่อนข้างน้อยและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนค่อนข้างน้อย ดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร มีการเสริมแรงด้วยวิธีการที่ค่อนข้างหลากหลาย ตลอดจนควบคุมวินัยในชั้นเรียนได้ค่อนข้างเรียบร้อยและทั่วถึง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 60-79</p>	
<p>ระดับคุณภาพ 1 ควรปรับปรุง</p> <p>จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพได้อย่างเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และดำเนินกิจกรรมการจัดการ</p>		<p>ระดับคุณภาพ 1 ควรปรับปรุง</p> <p>จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนค่อนข้างน้อย ดำเนินกิจกรรมการ</p>	

ประเด็นเดิม	ประเด็น เสนอแนะ	ประเด็นปรับแก้ใหม่	วิธีการรวบรวม ข้อมูลเพื่อประเมิน
เรียนรู้ด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร ตลอดจนควบคุมวินัยในชั้นเรียนได้ เรียบร้อยและทั่วถึง ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้ <u>ต่ำกว่าร้อยละ 60</u> ของผู้เรียน		จัดการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศที่ <u>ค่อนข้างเป็น</u> มิตร มีการเสริมแรง <u>น้อย</u> ตลอดจนควบคุมวินัย ในชั้นเรียนได้ <u>ค่อนข้างน้อย</u> ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนรู้ <u>ร้อยละ 0-59</u>	

หมายเหตุ

- (1) หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตนักศึกษาครูในระดับชั้นประถมศึกษา
- (2) หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตนักศึกษาครูในระดับชั้นมัธยมศึกษา
- (3) หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล
- (4) หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านมาตรฐานทางวิชาชีพ

3) ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ในส่วนที่ 3 คือ เกณฑ์การประเมินฯ พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกช่วงคะแนน

จากการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู สรุปได้ว่า แบบประเมินฯ ที่ประกอบด้วย 3 ส่วน มีคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง มากกว่า 0.50 ซึ่งลำดับต่อไป เป็นการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามสภาพ มีรายละเอียดดังนี้

3.2 ความตรงตามสภาพ ความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน และความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน

จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นในด้านความตรงตามเนื้อหาแล้วนั้น ลำดับต่อไป เป็นการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามสภาพ ความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน และความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน โดยการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ กับตัวอย่างวิจัยกลุ่มเดิม เป็นระยะเวลา 1 เดือน ทั้งนี้ ได้ตัดอาจารย์นิเทศก์ออก เพราะระยะเวลาในการทดลองสั้น จึงไม่เพียงพอต่อการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ของอาจารย์นิเทศก์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ตัวอย่างวิจัย มี 2 กลุ่ม คือ (1) นิสิตนักศึกษาครู สาขาการประถมศึกษา คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปี 5 ที่ออกปฏิบัติงานในสถานศึกษา ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวนทั้งสิ้น 8 คน โดยจำแนกตามวิชาที่สอน 4 วิชา และสุ่มตัวอย่างวิจัยสาขาวิชาละ 2 คน คือ ภาษาไทย สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ และ (2) ครูพี่เลี้ยงของนิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินฯ และแบบสัมภาษณ์แบบ กึ่งโครงสร้าง (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก) โดยมีประเด็นครอบคลุมมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้น การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์นิสิตนักศึกษาครู และสัมภาษณ์ ครูพี่เลี้ยง

การวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

(1) ตรวจสอบความตรงตามสภาพ ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน (r_{xy}) โดยใช้วิธีการให้ครูพี่เลี้ยงเป็นเกณฑ์ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550) เพื่อศึกษาความ สอดคล้องของคะแนนประเมินนิสิตนักศึกษาครูของครูพี่เลี้ยง และคะแนนประเมินตนเองของนิสิต นักศึกษาครู ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy}) โดยต้องมีค่า r_{xy} มากกว่า 0.70 ($r_{xy} > 0.70$) ซึ่งใช้ในกรณีที่ตัวอย่างวิจัยมีขนาดเล็ก ไม่เกิน 25 คน (Thorndike, 2005 อ้างถึงใน กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2557)

(2) ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Inter-Rater Reliability : IRR) โดยคำนวณความสอดคล้องด้วยสถิติแคปปาของโคเฮน (Cohen's Kappa) (โชติกา ภาชีผล ญัฐ ภรณ์ หลาวทอง และ กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2558; ประสพชัย พสุนนท์, 2558) โดยใช้เกณฑ์การ พิจารณาระดับความสอดคล้องของสถิติแคปปาของโคเฮนตามแนวทางของ Fleiss Levin และ Paik (2003 อ้างถึงใน ประสพชัย พสุนนท์, 2558) เนื่องจากเกณฑ์การพิจารณานี้มีความสอดคล้องกับ เกณฑ์การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy}) โดยต้องมีค่า r_{xy} มากกว่า 0.70 ($r_{xy} > 0.70$) ซึ่งใช้ในกรณีที่ตัวอย่างวิจัยมีขนาดเล็ก ไม่เกิน 25 คน (Thorndike, 2005 อ้างถึงใน กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2557) โดยเกณฑ์การพิจารณาระดับความสอดคล้องของสถิติแคปปาของ โคเฮนตามแนวทางของ Fleiss Levin และ Paik มีดังนี้

0.70 – 1.00	ความสอดคล้องดีมาก
0.40 – 0.70	ความสอดคล้องดี
0.00 – 0.39	ความสอดคล้องต่ำ

(3) ตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน ด้วยการคำนวณหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบรากเป็นรายมาตรฐาน โดยต้องมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา มากกว่า 0.5 ($\alpha > 0.5$) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)

(4) การวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลการสัมภาษณ์

ตารางที่ 3.18 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกตามตัวอย่างวิจัย เครื่องมือ ระยะเวลา และการวิเคราะห์ข้อมูล

ตัวอย่างวิจัย	วิธีการ	เครื่องมือ	ระยะเวลาที่ทดลองใช้	การวิเคราะห์ข้อมูล
1. นิสิตนักศึกษาครู	1. นิสิตนักศึกษาครูศึกษาทำความเข้าใจและทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ 2. สนทนากลุ่มนิสิตนักศึกษาครูภายหลังจากการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 1 ครั้ง	1. แบบประเมินฯ 2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง	1 เดือน	1. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน 2. การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินด้วยสถิติแคปปาของโคเฮน
2. ครูพี่เลี้ยง	1. ครูพี่เลี้ยงศึกษาทำความเข้าใจและทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ 2. สัมภาษณ์ครูพี่เลี้ยง ภายหลังจากการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ จำนวน 1 ครั้งต่อคน	1. แบบประเมินฯ 2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง	1 เดือน	3. การวิเคราะห์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในด้วยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราค 4. การวิเคราะห์เนื้อหา

2) การดำเนินการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

การดำเนินการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู กับตัวอย่างวิจัย เป็นระยะเวลา 1 เดือน โดยการดำเนินการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ นั้น ต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ตามแนวคิดและหลักการของการประเมินความก้าวหน้า และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อให้การพัฒนา นิสิตนักศึกษาครูเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1) บทบาทหน้าที่ของนิสิตนักศึกษาครู คือ (1) ศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และแบบประเมินฯ (Study: St.) (2) ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Apply: Ap.) ประกอบด้วย (2.1) สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของตนเองตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.1) (2.2) สะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของตนเองตามแบบประเมินฯ (Reflect: Ref.1) (2.3) รับฟังข้อมูลย้อนกลับของครูพี่เลี้ยง/อ.นิเทศก์ตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.2)

(2.4) ปรับปรุงพัฒนาตนเองตามแบบประเมินฯ (Develop: Dev.) และ (2.5) รายงานผลการประเมินตามแบบประเมินฯ (Report: Rp.)

2.2) บทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ คือ (1) ศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และแบบประเมินฯ (Study: St.) (2) ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Apply: Ap.) ประกอบด้วย (2.1) ตรวจสอบการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Check plan: Cp.) (2.2) สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.1) (2.3) สะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Reflect: Ref.2) (2.4) ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.1) และ (2.5) รายงานผลการประเมินตามแบบประเมินฯ (Report: Rp.)

2.3) บทบาทหน้าที่ของผู้วิจัย คือ (1) ประชุมกับนิสิตนักศึกษาครู หรือ ครูพี่เลี้ยง หรือ อ.นิเทศก์ เพื่อแนะนำบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Meeting: Mt.) (2) ติดตามนิสิตนักศึกษาครู หรือ ครูพี่เลี้ยง หรือ อ.นิเทศก์ ในการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Follow: Fol.) (3) สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.2) (4) ร่วมรับฟังข้อมูลย้อนกลับของครูพี่เลี้ยง/อ.นิเทศก์ ที่มีต่อนิสิตนักศึกษาครู ตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.3) (5) สัมภาษณ์และรับฟังการสะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Reflect: Ref.3) (6) สัมภาษณ์ครูพี่เลี้ยง หรือ อ.นิเทศก์ ในการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Interview: Iv.) และ (7) รายงานผลการประเมินตามแบบประเมินฯ (Report: Rp.) โดยรายละเอียดของการวิเคราะห์และสังเคราะห์บทบาทหน้าที่ที่มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.19 บทบาทหน้าที่จำแนกตามยุทธวิธีของการประเมินความก้าวหน้า 5 ประการ และองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 9 ประการ

บทบาทหน้าที่	ยุทธวิธี FA 5 ประการ	องค์ประกอบ PLC 9 ประการ
นิสิตฯ และครูพี่เลี้ยง/อ.นิเทศก์ ศึกษาการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ	อธิบายถึงเป้าหมายการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในเกณฑ์ตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
ครูพี่เลี้ยงตรวจสอบการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ	การจัดการในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการอภิปราย การซักถาม และภารกิจที่เป็นหลักฐานของการเรียนรู้	

บทบาทหน้าที่	ยุทธวิธี FA 5 ประการ	องค์ประกอบ PLC 9 ประการ
<p>นิสิตฯ สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของตนเองตามแบบประเมินฯ</p> <p>ครูพี่เลี้ยงสังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ</p> <p>ครูพี่เลี้ยงให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ</p> <p>นิสิตฯ รับฟังข้อมูลย้อนกลับของครูพี่เลี้ยง/อ.นิเทศก์ตามแบบประเมินฯ</p> <p>นิสิตฯ ปรับปรุงพัฒนาตนเองตามแบบประเมินฯ</p>	<p>การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาการเรียนรู้</p>	<p>การเปลี่ยนแปลงเทคนิคและวิธีการพัฒนาส่งเสริม</p> <p>การมีทางเลือกเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดี</p>
<p>นิสิตฯ สะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของตนเองตามแบบประเมินฯ</p> <p>ครูพี่เลี้ยงสะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ</p>	<p>กระตุ้นนิสิตนักศึกษาครูให้เป็นเจ้าของการเรียนรู้ด้วยตนเอง (การประเมินตนเอง เช่น การประเมินการปฏิบัติการสอนของตนเอง)</p>	<p>การกระตุ้นให้เกิดการสะท้อนคิดในการปฏิบัติงานของตนเอง</p>
<p>นิสิตฯ รับฟังข้อมูลย้อนกลับของครูพี่เลี้ยง/อ.นิเทศก์ตามแบบประเมินฯ</p> <p>นิสิตฯ ปรับปรุงพัฒนาตนเองตามแบบประเมินฯ</p>	<p>กระตุ้นนิสิตนักศึกษาครูให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้อื่น (การประเมินโดยผู้อื่น เช่น การประเมินการปฏิบัติการสอนของตนเองโดยคนอื่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น)</p>	<p>การพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไปและต่อเนื่อง</p> <p>ความรับผิดชอบต่อสังคมในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p> <p>ความเป็นผู้นำในการเสริมสร้างการทำงานร่วมกัน</p> <p>การทำงานและการสนทนาร่วมกัน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากข้อมูลอื่น</p> <p>การสนับสนุนให้เกิด PLC</p> <p>การพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพด้วย PLC</p>

เมื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูแล้ว ซึ่งในการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ นี้ มีผู้ประยุกต์ใช้ 2 กลุ่ม ประกอบด้วย นิสิตนักศึกษาครู 8 คน และครูพี่เลี้ยงที่ดูแลนิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน จากนั้นกำหนดแผนการดำเนินการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ โดยผู้ประยุกต์ใช้ทั้ง 2 กลุ่ม ต้องดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ของตน เป็นระยะเวลา 1 เดือน โดยใช้วงจรระยะปานกลาง คือ 1 - 4

สปีดาร์ (Wiliam & Thompson, 2007; NCTM, 2007) ในการกำกับ ติดตามและพัฒนานิสิต นักศึกษาครู และรายงานผลการประเมินในสปีดาร์ที่ 4 ดังมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.20 แผนการดำเนินการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ของผู้ประยุกต์ใช้

ผู้ประยุกต์ใช้		ช่วงเวลา				
ครูพี่เลี้ยง	นิสิตฯ	w0	w1	w2	w3	w4
พล.1		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb.1/Rp .
	นส. .1	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/Dev./R p.
พล.2		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb.1/Rp .
	นส. .2	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/Dev./R p.
พล.3		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb.1/Rp .
	นส. .3	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/Dev./R p.
พล.4		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb.1/Rp .
	นส. .4	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/Dev./R p.
พล.5		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb.1/Rp .
	นส. .5	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/Dev./R p.
พล.6		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb.1/Rp .

ผู้ ประยุกต์ใช้		ช่วงเวลา				
ครูที่ เลี้ยง	นิติตา	w0	w1	w2	w3	w4
	นส .6	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/Dev./R p.
พล.7		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb.1/Rp .
	นส .7	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/Dev./R p.
พล.8		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb. 1	Cp./Obs.1/Ref.2/Fb.1/Rp .
	นส .8	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/De v.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/Dev./R p.
ผู้วิจัย	ย	Mt	Fol.	Fol.	Fol.	Ref3./lv./Fol./Rp.

เมื่อกำหนดบทบาทหน้าที่และแผนการดำเนินการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นแล้ว จึงดำเนินการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ กับตัวอย่างวิจัยซึ่งเป็นผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ตามแผนที่กำหนด โดยแบบประเมินฯ นี้ มี 3 ส่วน ประกอบด้วย (1) แนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ซึ่งประกอบด้วย บทบาทหน้าที่ของผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ และแผนการดำเนินการฯ (2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 6 ตัวบ่งชี้ 30 คุณลักษณะ ซึ่งในแต่ละคุณลักษณะที่ต้องการประเมินมีระดับคุณภาพ 4 ระดับ และ (3) เกณฑ์การประเมินฯ ซึ่งมี 4 เกณฑ์ คือ เกณฑ์ 4 ดีเยี่ยม เกณฑ์ 3 ดี เกณฑ์ 2 พอใช้ และ เกณฑ์ 1 ควรปรับปรุง

3) ผลการดำเนินการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น

จากการดำเนินการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น ตามบทบาทหน้าที่ของผู้ประยุกต์ใช้ดังกล่าวข้างต้น พบว่า ผู้ประยุกต์ใช้ทั้ง 2 กลุ่ม ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ที่แสดงในตารางที่ 3.21 โดยผลการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ สรุปได้ว่า เมื่อพิจารณาคุณภาพของแบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ใน

ด้านความตรงตามสภาพ พบว่า แบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้มีคุณภาพด้านความตรงตามสภาพอยู่ในระดับที่ใช้ได้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy}) มากกว่า 0.70 ($r_{xy} > 0.70$) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 3.21 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน จำแนกตามผลการประเมินของผู้ประเมิน

นิสิตฯ คนที่	ผู้ประเมิน คนที่	ค่าเฉลี่ยของ คะแนน (เต็ม 4)	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์	ผลการ ประเมิน (ค่าเฉลี่ยรวม)	ระดับคุณภาพตามเกณฑ์การ ประเมิน (ค่าเฉลี่ยรวม)
1	1	2.83	0.70	0.70	2.68	คุณภาพของการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาระดับควรปรับปรุง
	2	2.53	0.68			
2	1	2.27	0.69	0.87	2.20	คุณภาพของการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาระดับควรปรับปรุง
	2	2.27	0.70			
3	1	3.10	0.80	0.84	2.97	คุณภาพของการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาระดับควรปรับปรุง
	2	2.83	0.70			
4	1	2.37	0.61	0.70	2.55	คุณภาพของการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาระดับควรปรับปรุง
	2	2.73	0.70			
5	1	2.80	0.55	0.70	2.70	คุณภาพของการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาระดับควรปรับปรุง
	2	2.60	0.67			
6	1	2.20	0.81	0.70	2.23	คุณภาพของการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาระดับควรปรับปรุง
	2	2.27	0.69			
7	1	3.17	0.70	0.70	3.13	คุณภาพของการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาระดับควรปรับปรุง
	2	3.10	0.70			
8	1	2.83	0.87	0.84	2.78	คุณภาพของการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาระดับควรปรับปรุง
	2	2.73	0.83			

หมายเหตุ ผู้ประเมินคนที่ 1 หมายถึง ครูที่เลี้ยง, ผู้ประเมินคนที่ 2 หมายถึง นิสิตนักศึกษาครู

เมื่อพิจารณาคุณภาพของแบบประเมินฯ ในด้านความสอดคล้องระหว่างครูที่เลี้ยงประเมิน นิสิตนักศึกษาครู กับนิสิตนักศึกษาครูประเมินตนเอง โดยใช้การคำนวณความสอดคล้องภายในด้วย สูตรแคปปาของโคเฮน (Cohen's Kappa) (โชติกา ภาชีผล ญัฐภรณ์ หลาวทอง และ กมลวรรณ ตั้ง ชนกานนท์, 2558; ประสพชัย พสุนนท์, 2558) โดยเริ่มจากการเตรียมข้อมูลในการคำนวณความ สอดคล้องภายในด้วยสูตรแคปปาของโคเฮน (ซึ่งนำข้อมูลจากตารางที่ 3.21) จากนั้นคำนวณผลการ ประเมินที่คาดหวัง ดังแสดงในตารางที่ 3.22 – 3.24

ตารางที่ 3.22 ระดับคุณภาพตามเกณฑ์การประเมินจำแนกตามผู้ประเมิน

นิสิตฯ คนที่	ครูพี่เลี้ยง	นิสิตฯ	ระดับคุณภาพตาม เกณฑ์การประเมิน ของครูพี่เลี้ยง	ระดับคุณภาพตาม เกณฑ์การประเมิน ของนิสิตฯ
1	2.83	2.53	ควรปรับปรุง	ควรปรับปรุง
2	2.27	2.27	ควรปรับปรุง	ควรปรับปรุง
3	3.10	2.83	พอใช้	ควรปรับปรุง
4	2.37	2.73	ควรปรับปรุง	ควรปรับปรุง
5	2.80	2.60	ควรปรับปรุง	ควรปรับปรุง
6	2.20	2.27	ควรปรับปรุง	ควรปรับปรุง
7	3.17	3.10	พอใช้	พอใช้
8	2.83	2.73	ควรปรับปรุง	ควรปรับปรุง
รวม	21.57	21.06		

เมื่อเตรียมข้อมูลในการคำนวณความสอดคล้องภายในโดยใช้สูตรแคปปาของโคเฮนแล้ว จากนั้นแจกแจงผลการประเมินของครูพี่เลี้ยงและนิสิตนักศึกษาครู จำแนกตามระดับคุณภาพตาม เกณฑ์การประเมิน ดังตารางที่ 3.23

ตารางที่ 3.23 ผลรวมการประเมินของผู้ประเมินจำแนกตามระดับคุณภาพตามเกณฑ์การประเมิน

		ครูพี่เลี้ยง				รวมแนวแถว
		ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
นิสิต นักศึกษาครู	ดีเยี่ยม	0				0
	ดี		0			0
	พอใช้			1		1
	ควรปรับปรุง			1	6	7
รวมแนวคอลัมน์		0	0	2	6	8

นำผลการประเมินในแนวทแยงมารวมกัน เพื่อคำนวณจำนวนคนที่ครูพี่เลี้ยงและนิสิต นักศึกษาครูประเมินได้สอดคล้องกัน ดังสูตรการคำนวณต่อไปนี้

$$\Sigma f_0 = 0 + 0 + 1 + 6 = 7$$

จากนั้น คำนวณผลการประเมินที่คาดหวัง โดยการนำ ผลการประเมินในคอลัมน์ “รวมแนว
แถว” และผลการประเมินในแถว “รวมแนวคอลัมน์” มาคูณกัน แล้วนำมาหารด้วยจำนวนนิติน
นักศึกษาครูทั้งหมด เฉพาะช่องในแนวทแยง แล้วนำจำนวนทั้งหมดมารวมกัน ดังตารางที่ 3.24

ตารางที่ 3.24 ผลการคำนวณผลการประเมินที่คาดหวังจำแนกตามผู้ประเมิน

		ครูพี่เลี้ยง				รวมแนวแถว
		ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
นิติน นักศึกษาครู	ดีเยี่ยม	0				0
	ดี		0			0
	พอใช้			0.25		1
	ควรปรับปรุง				5.25	7
รวมแนวคอลัมน์		0	0	2	6	8

สูตรการคำนวณผลการประเมินที่คาดหวังในแนวทแยง

$$1 + 2 / 8 = 0.25$$

$$7 + 6 / 8 = 5.25$$

รวมผลการประเมินที่คาดหวังในแนวทแยง

$$\Sigma f_c = 0 + 0 + 0.25 + 5.25 = 5.50$$

แทนค่าในสูตรแก้ไขของโคเฮน

$$k = \frac{\Sigma f_0 - \Sigma f_c}{N - \Sigma f_c}$$

$$k = \frac{7 - 5.50}{8 - 5.50}$$

$$k = \frac{1.50}{2.50}$$

$$k = 0.60$$

จากการคำนวณความสอดคล้องระหว่างครูพี่เลี้ยงประเมินนิสิตนักศึกษาครู กับนิสิตนักศึกษาครูประเมินตนเอง โดยใช้การคำนวณความสอดคล้องภายในด้วยสูตรแคปปาของโคเฮน พบว่า มีค่า 0.60 ซึ่งแสดงว่า แบบประเมินฯ นี้ มีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินอยู่ในระดับดี ตามเกณฑ์การพิจารณาระดับความสอดคล้องของ Fleiss Levin และ Paik (2003 อ้างถึงใน ประสพชัย พสุนนท์, 2558)

สำหรับการตรวจสอบคุณภาพในด้านความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน ด้วยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราวน์เป็นรายมาตรฐาน โดยต้องมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา มากกว่า 0.5 ($\alpha > 0.5$) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) พบว่า มาตรฐาน 3 ด้าน 30 ตัวบ่งชี้ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.89 และเมื่อคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราวน์เป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 1 มี 22 ตัวบ่งชี้ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.91 มาตรฐานที่ 2 มี 2 ตัวบ่งชี้ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.67 และมาตรฐานที่ 3 มี 6 ตัวบ่งชี้ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.57 ซึ่งแสดงว่า แบบประเมินฯ นี้ มีความเที่ยง

เมื่อพิจารณาคูณภาพของการตรวจให้คะแนน (Johnson, Penny & Gordon, 2009 อ้างถึงใน กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2557) พบว่า ผลการเปรียบเทียบระหว่าง ค่าเฉลี่ยเลขคณิตผลการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยครูพี่เลี้ยงเป็นผู้ประเมิน (ผู้ประเมินคนที่ 1) และนิสิตนักศึกษาครูประเมินตนเอง (ผู้ประเมินคนที่ 2) กับค่าเฉลี่ยเลขคณิตรวม พบว่า โดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยเลขคณิตผลการประเมินของครูพี่เลี้ยง สูงกว่าค่าเฉลี่ยเลขคณิตรวม จำนวน 6 คนใน 8 คน และค่าเฉลี่ยเลขคณิตผลการประเมินตนเองของนิสิตนักศึกษาครู สูงกว่าค่าเฉลี่ยเลขคณิตรวมจำนวน 3 คนใน 5 คน แสดงว่า ครูพี่เลี้ยงมีแนวโน้มการประเมินที่มีลักษณะปล่อยคะแนนในการตรวจให้คะแนนมากกว่านิสิตนักศึกษาครู ดังนั้น ในการนำแบบประเมินฯ นี้ไปประยุกต์ใช้จริง จะต้องกำชับกับผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ถึงผลการประเมินนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้เกรดของคณะครูศาสตร์ และต้องมีผู้ประเมินหลายคนเพื่อนำผลการประเมินของแต่ละคนไปหาข้อยุติในการให้คะแนน โดยใช้วิธีการคำนวณค่าเฉลี่ยผลการประเมินจากผู้ประเมินทุกคน เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่มีความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (Johnson, Penny & Gordon, 2009 อ้างถึงใน กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2557)

เมื่อพิจารณาการหาข้อยุติในการให้คะแนน (Johnson, Penny & Gordon, 2009 อ้างถึงใน กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2557) โดยใช้วิธีการคำนวณค่าเฉลี่ยผลการประเมินจากผู้ประเมินทุกคน พบว่า ผลการประเมินของนิสิตนักศึกษาครู ส่วนใหญ่อยู่ในระดับของคุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับควรปรับปรุง

จากข้อมูลการสัมภาษณ์นิสิตนักศึกษาครู ถึงผลการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ทำให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 3.25 ความสำเร็จ สิ่งที่ควรปรับปรุงและพัฒนาตนเองต่อไป และความคิดเห็นที่มีต่อแบบประเมินฯ จำแนกตามนิสิตนักศึกษาครู

ประเด็น	นิสิตนักศึกษาครูคนที่								รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	
ความสำเร็จ									
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม					✓		✓	✓	3
2. สื่อการเรียนรู้มีความน่าสนใจ		✓		✓			✓		3
3. สามารถคุมชั้นเรียนได้ดี						✓			1
4. บุคลิกภาพมีความเหมาะสมกับสถานภาพ			✓	✓					2
5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ	✓				✓			✓	3
6. มีความรับผิดชอบในภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			✓						1
7. การปรับตัวกับสถานการณ์เป็นไปด้วยดี				✓		✓			2
8. มีเจตคติที่ดีในวิชาชีพครู	✓								1
สิ่งที่ควรปรับปรุงและพัฒนาตนเองต่อไป									
1. ควรให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด			✓	✓	✓				3
2. ควรส่งแผนการจัดการเรียนรู้ให้ทันกำหนดเวลา		✓			✓				2
3. ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและน่าสนใจ	✓	✓				✓	✓	✓	5
4. ควรอธิบายเนื้อหาให้มีความชัดเจน	✓	✓				✓			3
5. ควรบริหารการจัดการชั้นเรียนให้ได้ผลดี		✓	✓	✓		✓			4
6. ควรผลิตและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและน่าสนใจ	✓		✓				✓	✓	4
7. ควรให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลผู้เรียน	✓	✓		✓		✓	✓		5
8. ควรดำเนินการวิจัยฯ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
9. ควรปรับปรุงบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับสถานภาพ					✓				1

ประเด็น	นิสิตนักศึกษาครูคนที่								รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	
10. ควรศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่มีความหลากหลาย		✓		✓			✓		3
11. ควรมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ	✓								1
12. ควรมีความตรงต่อเวลา	✓				✓			✓	3
ความคิดเห็นที่มีต่อแบบประเมินฯ									
1. เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองได้ดี ทำให้ทราบว่า สิ่งใดที่จะถูกประเมิน และสิ่งใดที่ยังต้องพัฒนาต่อไป	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		7
2. นิสิตนักศึกษาครูควรได้ศึกษาแบบประเมินฯ นี้ก่อนการปฏิบัติงานในสถานศึกษา จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างมาก						✓	✓	✓	3
3. แบบประเมินฯ นี้ มีความละเอียดและชัดเจนดี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
4. บทบาทหน้าที่ของผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ มีความเหมาะสม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8

หมายเหตุ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1-2 สอนวิชา ภาษาไทย, นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 3-4 สอนวิชา สังคมฯ, นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 5-6 สอนวิชา คณิตศาสตร์, นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 7-8 สอนวิชา วิทยาศาสตร์

ผลการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู จำนวน 8 คน ตลอดระยะเวลา 1 เดือน พบว่า โดยภาพรวม นิสิตนักศึกษาครูมีความสำเร็จในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม สื่อการเรียนรู้มีความน่าสนใจ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ สำหรับสิ่งที่ควรปรับปรุงและพัฒนาตนเองต่อไปเป็นอันดับสูงสุด คือ ควรดำเนินการวิจัยฯ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รองลงมาคือ ควรให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลผู้เรียน สำหรับความคิดเห็นที่มีต่อแบบประเมินฯ พบว่า แบบประเมินฯ นี้มีความละเอียดและชัดเจนดี เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองได้ดี ทำให้ทราบว่า สิ่งใดที่จะถูกประเมิน และสิ่งใดที่ยังต้องพัฒนาต่อไป โดยนิสิตนักศึกษาครูควรได้ศึกษาแบบประเมินฯ นี้ก่อนการปฏิบัติงานในสถานศึกษา จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างมาก นอกจากนี้ บทบาทหน้าที่ของผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ มีความเหมาะสมดีแล้ว

ทั้งนี้ เพื่อให้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีความชัดเจน มีความโปร่งใส และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง จึงได้ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินฯ ตามข้อเสนอแนะของนิสิตนักศึกษาครูและครูพี่เลี้ยง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 3.26 ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษา
ของผู้ประยุกต์ใช้จำแนกตามตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้	ข้อเสนอแนะ	ผู้ประยุกต์ใช้											รวม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1.1.4 การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้	1. กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทั้งผู้เรียนเป็นสำคัญและการบรรยายตามความเหมาะสม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
	2. ผู้สอนมีหลายบทบาทตามความเหมาะสม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
1.1.5 การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้	1. เพิ่มเติมคำว่า “เชื่อมโยงในชีวิตประจำวัน”	-	-	-	-	-	-	✓	-	✓	✓	✓	4
	2. เพิ่มเติมคำว่า “สร้างสรรค์”	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	1
1.2.1.1 การนำเข้าสู่บทเรียน	เพิ่มความถี่ของการเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
1.2.1.2 การสื่อสารกับผู้เรียน	1. แก้ไขระดับ 2 เป็น “อธิบายเนื้อหาค่อนข้างถูกต้อง”	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
	2. แก้ไขระดับ 3 เป็น “มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้อย่างค่อนข้างเหมาะสมและทั่วถึง”	-	-	-	✓	-	-	-	-	✓	✓	✓	4
1.2.1.3 การส่งเสริมทักษะการคิด	แก้ไขระดับ 3 เป็น “ผู้เรียนใช้ความสามารถทางการคิดระดับที่ 1-4” และระดับ 4 เป็น “ผู้เรียนใช้ความสามารถทางการคิดระดับที่ 1-6”	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
1.2.1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	ผู้สอนมีหลายบทบาทตามความเหมาะสม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
1.2.1.5 การส่งเสริมการเรียนรู้	1. แก้ไขความถี่ของการชื่นชมผู้เรียนให้เป็นรูปธรรม	-	-	✓	✓	-	-	-	-	✓	✓	✓	5
	2. เพิ่มคำว่า “ค่อนข้าง” ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนตั้งรับและปรับตัวในระดับที่ 3,2,1	-	-	✓	✓	-	-	-	-	✓	✓	✓	5
1.2.1.7 การสรุปบทเรียน	1. เพิ่มช่วงความถี่ของการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการสรุปบทเรียน	-	-	✓	✓	-	-	✓	-	✓	✓	✓	6
	2. เพิ่มช่วงความถี่ของการสรุปบทเรียนได้ครอบคลุมเนื้อหาหลัก	-	-	✓	✓	-	-	-	-	✓	✓	✓	5
	3. เพิ่มคำว่า “ค่อนข้าง” ในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓	✓	✓	4

ตัวบ่งชี้	ข้อเสนอแนะ	ผู้ประยุกต์ใช้											รวม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1.2.3.4 การประเมินที่ส่งเสริมตนเองเพื่อการเรียนรู้	เพิ่มคำว่า “ค่อนข้าง” ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนสะท้อนคิด	✓	-	✓	-	-	-	-	✓	✓	✓	✓	6
1.2.3.6 การรายงานผลการประเมินการเรียนรู้	รายการนี้ ผู้ประเมินคือ นิสิตนักศึกษาครู และครูพี่เลี้ยง โดยจะประเมินในช่วงท้ายภาคการศึกษา ซึ่งเป็นช่วงของการตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
1.3.2 การสะท้อนคิดและรายงานผลการปฏิบัติงาน	1. เพิ่มคำว่า “ค่อนข้าง” ครอบคลุมในประเด็นของรายงาน 2. รายการนี้ ผู้ประเมินคือ นิสิตนักศึกษาครู และอาจารย์นิเทศก์ โดยจะประเมินในช่วงสุดท้ายของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ที่นิสิตนักศึกษาครูจำเป็นต้องเขียนรายงานผลการปฏิบัติงาน	-	-	✓	✓	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	7
2.1.1 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้	รายการนี้ จะประเมินในช่วงสุดท้ายของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ที่นิสิตนักศึกษาครูจำเป็นต้องเขียนรายงานวิจัย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
2.1.2 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัย	รายการนี้ จะประเมินในช่วงสุดท้ายของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ที่นิสิตนักศึกษาครูจำเป็นต้องเขียนรายงานวิจัย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
3.1.2 การเรียนรู้ด้วยตนเอง	เพิ่มความถี่ของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น	-	-	✓	-	-	-	-	-	✓	✓	✓	4
3.2.3 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	แก้ไขคำว่า “และบุคคลอื่นๆ” เป็น “และ/หรือบุคคลอื่นๆ”	-	-	-	-	-	-	✓	-	✓	✓	✓	4

หมายเหตุ

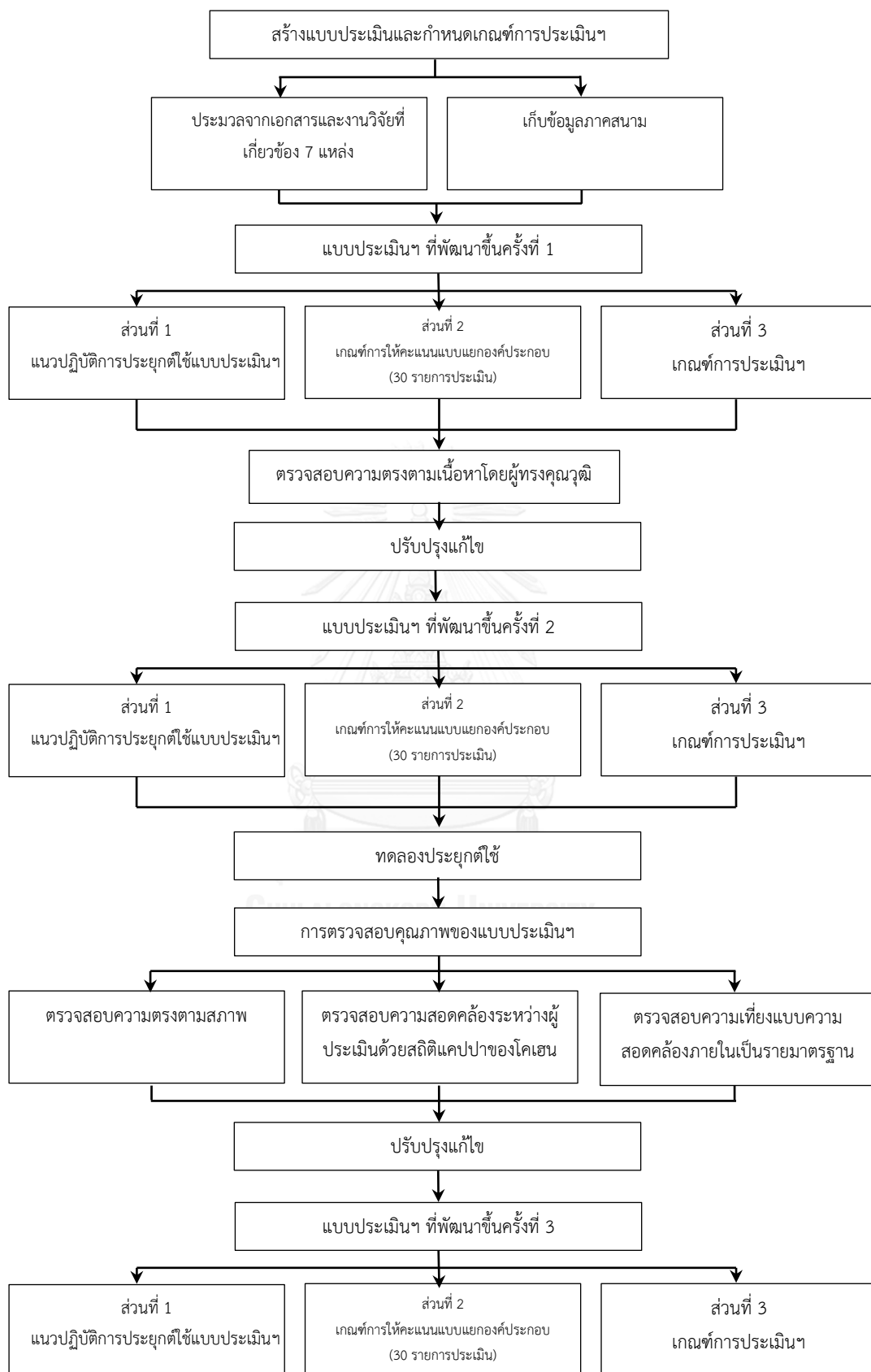
- ผู้ให้ข้อมูล 1 หมายถึง กลุ่มนิสิตนักศึกษาครู 2 คน (สอนวิชาภาษาไทย 2 คน)
- ผู้ให้ข้อมูล 2 หมายถึง กลุ่มนิสิตนักศึกษาครู 2 คน (สอนวิชาสังคมฯ 2 คน)
- ผู้ให้ข้อมูล 3 หมายถึง กลุ่มนิสิตนักศึกษาครู 2 คน (สอนวิชาคณิตศาสตร์ 2 คน)
- ผู้ให้ข้อมูล 4 หมายถึง กลุ่มนิสิตนักศึกษาครู 1 คน (สอนวิชาวิทยาศาสตร์ 1 คน)
- ผู้ให้ข้อมูล 5 หมายถึง กลุ่มนิสิตนักศึกษาครู 1 คน (สอนวิชาวิทยาศาสตร์ 1 คน)
- ผู้ให้ข้อมูล 3 - 6 หมายถึง ครูพี่เลี้ยงที่ดูแลนิสิตนักศึกษาครู 4 คน (ครูพี่เลี้ยง 1 คน ต่อ นิสิตนักศึกษาครู 1 คน)
- ผู้ให้ข้อมูล 7 - 8 หมายถึง ครูพี่เลี้ยงที่ดูแลนิสิตนักศึกษาครู 4 คน (ครูพี่เลี้ยง 1 คน ต่อ นิสิตนักศึกษาครู 2 คน)

จากการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต นักศึกษาครู พบว่า แบบประเมินฯ มีความความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในการบรรยายเกณฑ์การให้ คะแนนแบบรูปรีคทั้ง 4 ระดับ นิสิตนักศึกษาครูมีความเข้าใจได้ถูกต้องชัดเจนเกี่ยวกับสมรรถนะที่จะ ได้รับการประเมิน และสามารถนำแบบประเมินฯ นี้ ไปใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ของนิสิตนักศึกษาครูได้จริง ดังจะเห็นได้จากรายการตัวบ่งชี้ที่มีการขอให้ปรับปรุงแก้ไขคำอธิบายของ เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปรีคใหม่ จำนวน 12 จาก 30 คุณลักษณะ โดยส่วนใหญ่ขอให้ปรับปรุง แก้ไขคำที่แสดงถึงค่าของการปฏิบัติ นอกจากนี้ มีตัวบ่งชี้ 4 รายการที่ต้องประเมินในช่วงสุดท้าย ของภาคการศึกษา เพื่อให้ได้หลักฐานมาใช้ประกอบการประเมิน คือ 1.2.3.6 การรายงานผลการ ประเมินการเรียนรู้ 1.3.2 การสะท้อนคิดและรายงานผลการปฏิบัติงาน 2.1.1 การทำวิจัยเพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ และ 2.1.2 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัย

จากการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูในการ วิจัยระยะที่ 1 นำมาพัฒนาเป็นแบบประเมินและกำหนดเกณฑ์การประเมินฯ ในการวิจัยระยะที่ 2 โดยแบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ มาจากการประมวลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 7 แหล่ง และข้อมูลภาคสนาม มาประกอบการสร้างแบบประเมินฯ และกำหนดเกณฑ์การประเมินฯ ทำให้ได้ แบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นเป็นครั้งที่ 1 ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ (1) แนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบ ประเมินฯ (2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ และ (3) เกณฑ์การประเมินฯ จากนั้น ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า แบบประเมินฯ มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ โดยมีการปรับปรุงแก้ไขแบบ ประเมินฯ ทั้ง 3 ส่วน ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ทำให้ได้แบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นเป็นครั้งที่ 2 แล้วนำแบบประเมินฯ นี้ มาทดลองประยุกต์ใช้กับนิสิตนักศึกษาครูและครูพี่เลี้ยงที่เป็นตัวอย่าง วิจัย เพื่อตรวจสอบความตรงตามสภาพ พบว่า แบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้มีคุณภาพด้านความตรง ตามสภาพ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy}) มากกว่า 0.70 ($r_{xy} > 0.70$) และ จากการคำนวณความสอดคล้องระหว่างครูพี่เลี้ยงประเมินนิสิตนักศึกษาครู กับนิสิตนักศึกษาครู ประเมินตนเอง โดยใช้การคำนวณความสอดคล้องภายในด้วยสูตรแคปปาของโคเฮน พบว่า มีค่า 0.60 ซึ่งแสดงว่า แบบประเมินฯ นี้ มีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินอยู่ในระดับดี สำหรับการตรวจสอบ คุณภาพในด้านความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบราคเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานทั้ง 3 ด้าน 30 ตัวบ่งชี้ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา มากกว่า 0.5 ($\alpha > 0.5$) สำหรับการหาข้อยุติในการให้คะแนน ใช้วิธีการคำนวณค่าเฉลี่ยผลการ ประเมินจากผู้ประเมินทุกคน เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่มีความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน นอกจากนี้ สารสนเทศที่ได้จากการทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ พบว่า แบบประเมินฯ นี้ มีคุณประโยชน์

อย่างมากในการช่วยพัฒนาตนเองของนิสิตนักศึกษาครู และสามารถนำแบบประเมินฯ นี้ ไปใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูได้จริง สำหรับ การปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินฯ ตามสารสนเทศจากการทดลองประยุกต์ใช้ โดยมีการปรับปรุงแก้ไขคำที่แสดงถึงความถี่ของการปฏิบัติ ทำให้ได้แบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นเป็นครั้งที่ 3 โดยประมวลสรุปการดำเนินการวิจัยในระยณะนี้ได้ตั้งแสดงในภาพที่ 3.2 ซึ่งแบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ นำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูในการวิจัยระยะที่ 3 โดยจะนำเสนอต่อไป

ภาพที่ 3.2 ประมวลผลสรุปการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2

ระยะที่ 3 การประยุกต์ใช้แบบประเมินเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากแบบประเมิน มาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

การวิจัยในระยนี้เป็นการนำแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยในระยะที่ 2 มาประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่ได้สารสนเทศจากมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ตัวอย่างวิจัย

มี 3 กลุ่ม ดังนี้

1) นิสิตนักศึกษาครู (คนละกลุ่มกับระยะที่ 1 และระยะที่ 2) สาขาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปี 5 ที่ออกปฏิบัติงานในสถานศึกษา ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวนทั้งสิ้น 8 คน โดยจำแนกตามวิชาที่สอน 4 วิชา และสุ่มตัวอย่างวิจัยสาขาวิชาละ 2 คน คือ ภาษาไทย สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สำหรับเหตุผลของการเลือกนิสิตนักศึกษาครูกลุ่มนี้ คือ ผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษา เป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ ต่อยอดจนถึงระดับการศึกษาที่สูงขึ้น และการที่ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ที่ทันได้ ต้องเริ่มจากการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูที่เป็นผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษา

2) ครูพี่เลี้ยงที่ดูแลนิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน

3) อาจารย์นิเทศก์ที่ดูแลนิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ (1) แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยแบบประเมินฯ นี้ มี 3 ส่วน ประกอบด้วย (1.1) แนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ซึ่งประกอบด้วย บทบาทหน้าที่ของผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ และแผนการดำเนินการฯ (1.2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 6 ตัวบ่งชี้ 30 คุณลักษณะ ซึ่งในแต่ละคุณลักษณะที่ต้องการประเมินมีระดับคุณภาพ 4 ระดับ และ (1.3) เกณฑ์การประเมินฯ ซึ่งมี 4 เกรด คือ เกรด 4 ดีเยี่ยม เกรด 3 ดี เกรด 2 พอใช้ และ เกรด 1 ควรปรับปรุง (2) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างกับนิสิตนักศึกษาครู ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ และ (3) แบบบันทึกภาคสนาม (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต นักศึกษาครู ตามขั้นตอนดังนี้

1) ติดต่อและประสานงานกับตัวอย่างวิจัยในครั้งนี เพื่อขออนุญาตทำการเก็บรวบรวมข้อมูล แจ้งวัตถุประสงค์และการดำเนินการ และนัดหมายกับตัวอย่างวิจัย

2) จัดทำหนังสือขออนุญาตโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตนักศึกษาครูที่เป็น ตัวอย่างวิจัย เพื่อขออนุญาตเข้าโรงเรียนในการไปเก็บข้อมูลกับนิสิตนักศึกษาครู

3) ดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต นักศึกษาครูตลอดภาคการศึกษา เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่ได้สารสนเทศจากมาตรฐานและตัวบ่งชี้ การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยแบ่งระยะการเก็บข้อมูล 4 ช่วง ประกอบด้วย (1) ก่อนการปฏิบัติงานในสถานศึกษา (2) เดือนที่ 1 ของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา (3) เดือนที่ 2 ของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา และ (4) เดือนที่ 3 ของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ซึ่งผู้ ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ต้องดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ของตนดังแสดงในตารางที่ 3.27 ตลอด ระยะเวลา 3 เดือน/ช่วง โดยในแต่ละช่วงที่ช่วงเวลาห่างกันประมาณ 1 เดือน ซึ่งสอดคล้องกับช่วงเวลา ของการปฏิบัติการนิเทศนิสิตนักศึกษาครูของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้วงจร ระยะเวลาปานกลาง คือ 1 - 4 สัปดาห์ (Wiliam & Thompson, 2007; NCTM, 2007) ในการพัฒนา นิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ และรายงานผลการประเมินในสัปดาห์ที่ 4 ของแต่ละเดือน/ช่วง โดยแผนการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3.28

ตารางที่ 3.27 บทบาทหน้าที่ที่จำแนกตามผู้ประยุกต์ใช้และช่วงเวลาในการดำเนินการ

ผู้ประยุกต์ใช้	บทบาทหน้าที่	ช่วงเวลาในการดำเนินการ
นิสิตนักศึกษาครู	1. ศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และแบบประเมินฯ (Study: St.)	ช่วงที่ 0
	2. ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Apply: Ap.) ดังนี้	ช่วงที่ 1 – 3
	2.1 สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของตนเองตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.1)	สัปดาห์ที่ 1 – 3 ในแต่ละช่วง
	2.2 สะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของตนเองตามแบบประเมินฯ (Reflect: Ref.1)	
	2.3 รับฟังข้อมูลย้อนกลับของครูที่เลี้ยง/อ.นิเทศก์ตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.2)	
2.4 ปรับปรุงพัฒนาตนเองตามแบบประเมินฯ (Develop: Dev.)		
2.5 รายงานผลการประเมินตามแบบประเมินฯ (Report: Rp.)	สัปดาห์ที่ 4 ในแต่ละช่วง	

ผู้ประยุกต์ใช้	บทบาทหน้าที่	ช่วงเวลาในการดำเนินการ
ครูพี่เลี้ยง	1. ศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และแบบประเมินฯ (Study: St.)	ช่วงที่ 0
	2. ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Apply: Ap.) ดังนี้	ช่วงที่ 1 – 3
	2.1 ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Check plan: Cp.)	สัปดาห์ที่ 1 – 3 ในแต่ละช่วง
	2.2 สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.1)	
	2.3 สะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Reflect: Ref.2)	
2.4 ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.1)		
2.5 รายงานผลการประเมินตามแบบประเมินฯ (Report: Rp.)	สัปดาห์ที่ 4 ในแต่ละช่วง	
อ.นิเทศก์	1. ศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และแบบประเมินฯ (Study: St.)	ช่วงที่ 0
	2. ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Apply: Ap.) ดังนี้	ช่วงที่ 1 – 3
	2.1 ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Check plan: Cp.)	สัปดาห์ที่ 1 – 3 ในแต่ละช่วง
	2.2 ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.1)	
	2.1 ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Check plan: Cp.)	สัปดาห์ที่ 4 ในแต่ละช่วง
2.2 สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.1)		
2.3 สะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Reflect: Ref.2)		
2.4 ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.1)		
2.5 รายงานผลการประเมินตามแบบประเมินฯ (Report: Rp.)		
ผู้วิจัย	1. ประชุมกับนิสิตนักศึกษาครู หรือ ครูพี่เลี้ยง หรือ อ.นิเทศก์ เพื่อแนะนำบทบาทหน้าที่ และแนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Meeting: Mt.)	ช่วงที่ 0
	2. ติดตามนิสิตนักศึกษาครู หรือ ครูพี่เลี้ยง หรือ อ.นิเทศก์ ในการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Follow: Fol.)	ช่วงที่ 1 – 3 สัปดาห์ที่ 1 – 3 ในแต่ละช่วง
	3. สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.2)	สัปดาห์ที่ 4 ในแต่ละช่วง
	4. ร่วมรับฟังข้อมูลย้อนกลับของครูพี่เลี้ยง/อ.นิเทศก์ ที่มีต่อนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.3)	
	5. สัมภาษณ์และรับฟังการสะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Reflect: Ref.3)	

ผู้ประยุกต์ใช้	บทบาทหน้าที่	ช่วงเวลาในการดำเนินการ
	6. สัมภาษณ์ครูที่เลี้ยง หรือ อ.นิเทศก์ ในการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Interview: Iv.) 7. รายงานผลการประเมินตามแบบประเมินฯ (Report: Rp.) 8. ติดตามนิสิตนักศึกษาครู หรือ ครูที่เลี้ยง หรือ อ.นิเทศก์ ในการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Follow: Fol.)	

แผนการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู แบ่งเป็น 4 ช่วง โดยผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ต้องดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ของผู้ประยุกต์ใช้ดังที่กล่าวไว้ในตารางที่ 3.27 ทั้งนี้ กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ มี 8 กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มประกอบด้วย นิสิตนักศึกษาครู ครูที่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ โดยแผนการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ในแต่ละระยะ คือ ช่วงที่ 0 กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้ทุกคนต้องดำเนินการ 1 กิจกรรม สำหรับช่วงที่ 1 – 3 ซึ่งในแต่ละช่วง/เดือน มี 4 สัปดาห์ โดยสัปดาห์ที่ 1 – 3 นิสิตนักศึกษาครูและครูที่เลี้ยง ต้องดำเนินการ 4 กิจกรรม เพราะกิจกรรมรายงานผลการประเมินจะนำไปดำเนินการในสัปดาห์ที่ 4 และอาจารย์นิเทศก์ต้องดำเนิน 2 กิจกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในการดำเนินการนิเทศการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู และสัปดาห์ที่ 4 กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ทุกคนต้องดำเนินการครบ 5 กิจกรรม มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3.28

ตารางที่ 3.28 แผนการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ จำแนกตามผู้ประยุกต์ใช้และช่วงเวลา

กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ				ช่วงก่อนประยุกต์ใช้	ช่วงเวลาของการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ			
ร.ร.	อ.นิเทศก์	ครูที่เลี้ยง	นิสิตฯ		เดือน/ช่วงที่ 1-2-3			
				w0	w1	w2	w3	w4
1	นท.1			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.4		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.4	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.
	นท.1			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.1		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.1	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.

กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบ ประเมินา				ช่วงก่อน ประยุกต์ใช้	ช่วงเวลาของการประยุกต์ใช้แบบประเมินา			
ร.ร.	อ. นิเทศก์	ครูพี่ เลี้ยง	นิสิตา		เดือน/ช่วงที่ 1-2-3			
				w0	w1	w2	w3	w4
1					Dev.	Dev.	Dev.	Dev./Rp.
	นท.1			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.2		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.2	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.
	นท.2			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.3		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.3	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.
2	นท.3			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.5		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.5	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.
	นท.3			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.6		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.6	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.
3	นท.2			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.7		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.7	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.
	นท.4			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.8		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.8	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.

กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบ ประเมินฯ				ช่วงก่อน ประยุกต์ใช้	ช่วงเวลาของการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ			
					เดือน/ช่วงที่ 1-2-3			
ร.	อ. นิเทศก์	ครูพี่ เลี้ยง	นิสิตฯ	w0	w1	w2	w3	w4
					Dev.	Dev.	Dev.	Dev./Rp.
	ผู้วิจัย			Mt.	Fol.	Fol.	Fol.	Obs.2/Fb.3/Ref3./I v./Fol./Rp.

สำหรับการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ เพื่อรายงานผลการประเมินนั้น มีรายการประเมิน 4 รายการ ที่จำต้องประเมินในระยะที่ 3 เพราะเป็นช่วงสุดท้ายของภาคการศึกษา เพื่อให้ได้หลักฐานมาใช้ประกอบการประเมิน คือ 1.2.3.6 การรายงานผลการประเมินการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน โดยผู้ที่จะทำหน้าที่ประเมินได้ดีคือ นิสิตนักศึกษาครูและครูพี่เลี้ยง 1.3.2 การสะท้อนคิดและรายงานผลการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการเขียนรายงานผลการปฏิบัติงานตลอดภาคการศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยผู้ที่จะทำหน้าที่ประเมินได้ดีคือ นิสิตนักศึกษาครูและอาจารย์นิเทศก์ 2.1.1 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และ 2.1.2 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัย ซึ่งทั้งสองรายการประเมินนี้ เป็นการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนิสิตนักศึกษาครูตลอดภาคการศึกษา โดยมีการดำเนินการวิจัยกับผู้เรียน และจัดทำเป็นเล่มรายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ดังนั้น ผู้ที่จะทำหน้าที่ประเมินได้ดีคือ นิสิตนักศึกษาครู ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 3 นี้ เป็นการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู จากการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีดังนี้

1) วิเคราะห์ผลการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูทั้ง 3 ระยะ จากแบบประเมินฯ โดยในแต่ละระยะประกอบด้วยผลการประเมิน 3 ส่วน คือ (1) ผลการประเมินตนเองของนิสิตนักศึกษาครู (2) ผลการประเมินนิสิตนักศึกษาครูของครูพี่เลี้ยง และ (3) ผลการประเมินนิสิตนักศึกษาครูของอาจารย์นิเทศก์ โดยการวิเคราะห์ค่าสถิติบรรยายด้วยการคำนวณค่าเฉลี่ยเลขคณิต และแสดงกราฟประกอบการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ได้สารสนเทศการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

2) วิเคราะห์ผลการสะท้อนคิดผลการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ของนิสิตนักศึกษาครูทั้ง 3 ระยะเวลา วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ของครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ทั้ง 3 ระยะเวลา และวิเคราะห์ข้อมูลการสังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครูทั้ง 3 ระยะเวลา จากข้อมูลการสะท้อนคิด ข้อมูลการสัมภาษณ์ และบันทึกข้อมูลภาคสนาม ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อให้ได้สารสนเทศการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

จากการดำเนินการวิจัยในแต่ละระยะ สามารถสรุปได้ดังนี้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูในการวิจัยระยะที่ 1 นำมาพัฒนาเป็นแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูในการวิจัยระยะที่ 2 แล้วนำแบบประเมินฯ มาประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูในการวิจัยระยะที่ 3 โดยบทนี้ ขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงจากการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ผลการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และตอนที่ 2 ผลการสะท้อนคิดผลการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

1.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ตลอดระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา คือ กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ มี 8 กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มประกอบด้วย นิสิตนักศึกษาครู ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ โดยกลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ กลุ่มที่ 1 – กลุ่มที่ 4 อยู่ในโรงเรียนที่ 1 สอนวิชาภาษาไทยและสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 - 4 กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ กลุ่มที่ 5 – กลุ่มที่ 6 อยู่ในโรงเรียนที่ 2 สอนวิชาคณิตศาสตร์ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4 และกลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ กลุ่มที่ 7 – กลุ่มที่ 8 อยู่ในโรงเรียนที่ 3 สอนวิชาวิทยาศาสตร์ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 โดยแบ่งช่วงเวลาของการเก็บข้อมูล 4 ช่วง ประกอบด้วย ช่วงที่ 0 คือ ก่อนการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ช่วงที่ 1 คือ เดือนที่ 1 ของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ช่วงที่ 2 คือ เดือนที่ 2 ของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา และช่วงที่ 3 คือ เดือนที่ 3 ของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยช่วงเวลาของการประเมินและรายงานผลการประเมินอยู่ในช่วงที่ 1 – 3 ทั้งช่วงเวลาห่างกันประมาณ 1 เดือน ซึ่งสอดคล้องกับช่วงเวลาของการปฏิบัติการนิเทศนิสิตนักศึกษาครูของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.1 ช่วงเวลาการประเมินและรายงานผลการประเมินจำแนกตามกลุ่มผู้ประยุกต์ใช้

กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้				วิชาที่สอน	ระดับชั้น นที่สอน	ช่วงเวลาการประเมินและรายงานผล			
ร.ร.	นท.	พล.	นิสิตฯ			ช่วงที่ 0	ช่วงที่ 1	ช่วงที่ 2	ช่วงที่ 3
1	นท.1	พล.1	1	ภาษาไทย	ป.3	ต.ค.58	9 ธ.ค. 58	20 ม.ค. 59	11 ก.พ. 59
	นท.2	พล.2	2	ภาษาไทย	ป.2	ต.ค.58	4 ธ.ค. 58	20 ม.ค. 59	11 ก.พ. 59
	นท.3	พล.3	3	สังคมฯ	ป.2	ต.ค.58	17 ธ.ค. 58	26 ม.ค. 59	8 ก.พ. 59
	นท.4	พล.4	4	สังคมฯ	ป.4	ต.ค.58	1 ธ.ค. 58	20 ม.ค. 59	8 ก.พ. 59
2	นท.5	พล.5	5	คณิตศาสตร์	ป.3	ต.ค.58	25 พ.ย. 58	12 ม.ค. 59	10 ก.พ. 59
	นท.6	พล.6	6	คณิตศาสตร์	ป.4	ต.ค.58	25 พ.ย. 58	14 ม.ค. 59	10 ก.พ. 59
3	นท.7	พล.7	7	วิทยาศาสตร์	ป.4	ต.ค.58	10 พ.ย. 58	11 ม.ค. 59	19 ม.ค. 59
	นท.8	พล.8	8	วิทยาศาสตร์	ป.6	ต.ค.58	23 พ.ย. 58	11 ม.ค. 59	25 ม.ค. 59

หมายเหตุ

นท.1,2,4 คือ อาจารย์นิเทศก์คนเดียวกัน ดูแลนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1,2,4

นท.3,7 คือ อาจารย์นิเทศก์คนเดียวกัน ดูแลนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 3,7

นท.5,6 คือ อาจารย์นิเทศก์คนเดียวกัน ดูแลนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 5,6

นท.8 คือ อาจารย์นิเทศก์ ดูแลนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 8

1.2 ผลการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ของนิสิตนักศึกษาครู

ผลการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู สรุปได้ว่า กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ มีการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ตามบทบาทหน้าที่ของตน ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของนิสิตนักศึกษาครู คือ (1) ศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และแบบประเมินฯ (Study: St.) (2) ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Apply: Ap.) ประกอบด้วย (2.1) สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของตนเองตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.1) (2.2) สะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของตนเองตามแบบประเมินฯ (Reflect: Ref.1) (2.3) รับฟังข้อมูลย้อนกลับของครูพี่เลี้ยง/อ.นิเทศก์ตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.2) (2.4) ปรับปรุงพัฒนาตนเองตามแบบประเมินฯ (Develop: Dev.) และ (2.5) รายงานผลการประเมินตามแบบประเมินฯ (Report: Rp.)

บทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ คือ (1) ศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และแบบประเมินฯ (Study: St.) (2) ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Apply: Ap.) ประกอบด้วย (2.1) ตรวจสอบการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Check

plan: Cp.) (2.2) สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.1) (2.3) สะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Reflect: Ref.2) (2.4) ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.1) และ (2.5) รายงานผลการประเมินตามแบบประเมินฯ (Report: Rp.)

บทบาทหน้าที่ของผู้วิจัย คือ (1) ประชุมกับนิสิตนักศึกษาครู หรือ ครูพี่เลี้ยง หรือ อ.นิเทศก์ เพื่อแนะนำบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Meeting: Mt.) (2) ติดตามนิสิตนักศึกษาครู หรือ ครูพี่เลี้ยง หรือ อ.นิเทศก์ ในการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Follow: Fol.) (3) สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.2) (4) ร่วมรับฟังข้อมูลย้อนกลับของครูพี่เลี้ยง/อ.นิเทศก์ ที่มีต่อนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.3) (5) สัมภาษณ์และรับฟังการสะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Reflect: Ref.3) (6) สัมภาษณ์ครูพี่เลี้ยง หรือ อ.นิเทศก์ ในการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Interview: Iv.) และ (7) รายงานผลการประเมินตามแบบประเมินฯ (Report: Rp.)

เมื่อพิจารณาช่วงเวลาในการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ของกลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมิน พบว่า กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ได้ดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ตามช่วงเวลาที่กำหนด คือ 4 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 0 ก่อนการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ระยะที่ 1 การปฏิบัติงานในสถานศึกษาในช่วง 1 เดือนแรก ระยะที่ 2 การปฏิบัติงานในสถานศึกษาในช่วงเดือนที่ 2 และระยะที่ 3 การปฏิบัติงานในสถานศึกษาในช่วงเดือนที่ 3 โดยช่วงเวลาของการประเมินและรายงานผลการประเมินอยู่ในระยะที่ 1 - 3 ทั้งช่วงเวลาห่างกันประมาณ 1 เดือน และในระยะที่ 1 - 3 นี้ใช้วงจรระยะปานกลาง คือ 1 - 4 สัปดาห์ ในการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ และรายงานผลการประเมินในสัปดาห์ที่ 4 ของแต่ละเดือน/ช่วง

เมื่อพิจารณาผลการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ จำแนกเป็นรายกลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ และช่วงเวลา สรุปได้ดังนี้

1) กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ กลุ่มที่ 1 - 3 พบว่า **ช่วงที่ 1** สัปดาห์ที่ 1 - 3 นิสิตนักศึกษาครูมีการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ไม่ครบ 4 กิจกรรม ได้ดำเนินการ 3 กิจกรรม คือ สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของตนเองตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.1) รับฟังข้อมูลย้อนกลับของครูพี่เลี้ยง/อ.นิเทศก์ตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.2) และปรับปรุงพัฒนาตนเองตามแบบประเมินฯ (Develop: Dev.) ครูพี่เลี้ยงมีการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ไม่ครบ 4 กิจกรรม ได้ดำเนินการ 2 กิจกรรม คือ ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Check plan: Cp.) และสังเกตการปฏิบัติการสอนและการ

ปฏิบัติงานของตนเองตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.1) และอาจารย์นิเทศก์มีการดำเนินการ ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ครบทั้ง 2 กิจกรรม สำหรับสัปดาห์ที่ 4 มีการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบ ประเมินฯ ครบทั้ง 5 กิจกรรม **ช่วงที่ 2** สัปดาห์ที่ 1 – 3 นิสิตนักศึกษาครูมีการดำเนินการประยุกต์ใช้ แบบประเมินฯ ครบทั้ง 4 กิจกรรม ครูพี่เลี้ยงมีการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ไม่ครบ 4 กิจกรรม ได้ดำเนินการ 2 กิจกรรม คือ ตรวจสอบการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบ ประเมินฯ (Check plan: Cp.) และสังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของตนเองตามแบบ ประเมินฯ (Observe: Obs.1) และอาจารย์นิเทศก์มีการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ครบทั้ง 2 กิจกรรม สำหรับสัปดาห์ที่ 4 มีการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ครบทั้ง 5 กิจกรรม **ช่วงที่ 3** ทั้ง 4 สัปดาห์ ผู้ประยุกต์ใช้ทุกคนมีการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ครบทุกกิจกรรม

2) กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ กลุ่มที่ 4 พบว่า ผู้ประยุกต์ใช้ทุกคนมีการ ดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ครบทุกกิจกรรม ทุกสัปดาห์ และทุกช่วง

3) กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ กลุ่มที่ 5 - 6 พบว่า มีเพียงช่วงที่ 1 สัปดาห์ที่ 1 – 3 เท่านั้น ที่ครูพี่เลี้ยงมีการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ไม่ครบ 4 กิจกรรม ได้ดำเนินการ 2 กิจกรรม คือ ตรวจสอบการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Check plan: Cp.) และสังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของตนเองตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.1)

4) กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ กลุ่มที่ 7 - 8 พบว่า ผู้ประยุกต์ใช้ทุกคนมีการ ดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ครบทุกกิจกรรม ทุกสัปดาห์ และทุกช่วง

ทั้งนี้ รายละเอียดของผลการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการ ปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู แสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการดำเนินงานการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ จำแนกตามผู้ประยุกต์ใช้และช่วงเวลา

กรณผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ	ช่วงเวลาของการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ										ช่วงเวลาของการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ			
	ระยะ/เดือนที่ 1					ระยะ/เดือนที่ 2					ระยะ/เดือนที่ 3			
	w0	w1	w2	w3	w4	w1	w2	w3	w4	w1	w2	w3	w4	
รร.ที่ อ.นิคมคำ มิติตา														
๒๗.1	St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F	
		Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	b.1/Rp.	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	b.1/Rp.	
	๒๗.4	St.	b.1	b.1	b.1/Rp.	b.1	b.1	b.1	b.1/Rp.	b.1	b.1	b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F	
		Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Dev.	Dev.	Dev.	Dev./Rp.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	
	๒๗.4	St.	Dev.	Dev.	Dev./Rp.	Dev.	Dev.	Dev.	Dev./Rp.	Dev.	Dev.	Dev.	Dev./Rp.	
		Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F	
๒๗.1	St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	b.1/Rp.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	b.1/Rp.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	b.1/Rp.	
		Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	
	๒๗.1	St.	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	b.1/Rp.	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	b.1/Rp.	b.1	b.1	b.1	b.1/Rp.	
		Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	
	๒๗.1	St.	Obs.1/Fb.2/Dev.	Obs.1/Fb.2/Dev.	Dev./Rp.	Dev.	Dev.	Dev.	Dev./Rp.	Dev.	Dev.	Dev.	Dev./Rp.	
		Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F	
๒๗.1	St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	b.1/Rp.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	b.1/Rp.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	b.1/Rp.	
		Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	
	๒๗.2	St.	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	b.1/Rp.	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	b.1/Rp.	b.1	b.1	b.1	b.1/Rp.	
		Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	
	๒๗.2	St.	Obs.1/Fb.2/Dev.	Obs.1/Fb.2/Dev.	Dev./Rp.	Dev.	Dev.	Dev.	Dev./Rp.	Dev.	Dev.	Dev.	Dev./Rp.	
		Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F	
๒๗.2	St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	b.1/Rp.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	b.1/Rp.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	b.1/Rp.	
		Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	
	๒๗.3	St.	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	b.1/Rp.	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	Cp./Obs.1	b.1/Rp.	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	Cp./Obs.1/Ref.2/F	
		Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	Obs.1/Ref.1/Fb.2/	
	๒๗.3	St.	Obs.1/Fb.2/Dev.	Obs.1/Fb.2/Dev.	Dev./Rp.	Dev.	Dev.	Dev.	Dev./Rp.	Dev.	Dev.	Dev.	Dev./Rp.	

กรณีสู่ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ	ช่วงเวลาของการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ										ช่วงเวลาของการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ									
	ระยะ/เดือนที่ 1					ระยะ/เดือนที่ 2					ระยะ/เดือนที่ 3									
	w1	w2	w3	w4	w0	w1	w2	w3	w4	w1	w2	w3	w4	w1	w2	w3	w4			
รท.3	ว0	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4			
นศ.3	ว0	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4			
นศ.5	ว0	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4			
นศ.6	ว0	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4			
นศ.7	ว0	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4			
นศ.8	ว0	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4			
ผู้จัด	ว0	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4	ว1	ว2	ว3	ว4			

หมายเหตุ แถบสีที่แรงเงา คือ ผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ที่ดำเนินการไม่ครบทุกกิจกรรมที่กำหนดไว้

1.3 ผลการประเมินตัดสินคุณภาพตามมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต นักศึกษาครู

ผลการประเมินตัดสินคุณภาพตามมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต
นักศึกษาครูในระยะที่ 1 – 3 สรุปได้ว่า

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต
นักศึกษาครู (คะแนนเฉลี่ยในแต่ละระยะ มาจากคะแนนประเมินนิสิตนักศึกษาครู 3 แหล่ง คือ
คะแนนประเมินตนเองของนิสิตนักศึกษาครู คะแนนประเมินนิสิตนักศึกษาครูของครูพี่เลี้ยง และ
คะแนนประเมินนิสิตนักศึกษาครูของอาจารย์นิเทศก์) โดยภาพรวม พบว่า นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน
มีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้น จากระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับควรปรับปรุง
พัฒนาขึ้นเป็นระดับพอใช้ ดี และดีเยี่ยมตามลำดับ ดังตารางที่ 4.3

No.		นิเทศน์กึ่งปีกลางที่																								รวม
		1			2			3			4			5			6			7			8			
		ระยะ1	ระยะ2	ระยะ3	ระยะ1	ระยะ2	ระยะ3	ระยะ1	ระยะ2	ระยะ3	ระยะ1	ระยะ2	ระยะ3	ระยะ1	ระยะ2	ระยะ3	ระยะ1	ระยะ2	ระยะ3	ระยะ1	ระยะ2	ระยะ3	ระยะ1	ระยะ2	ระยะ3	
คุณลักษณะที่ต้องการประเมิน																										
17	1.2.3.3 การประเมินที่ดำเนินการไปพร้อมกัน กิจกรรมการเรียนรู้	1.67	2.00	2.00	2.00	2.00	1.67	2.00	2.00	2.67	2.33	3.00	3.00	3.00	2.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	2.00	2.00	2.33	3.00	2.35
18	1.2.3.4 การประเมินที่ส่งเสริมการประเมิน ตนเองเพื่อการเรียนรู้	1.00	1.00	1.33	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.33	1.00	1.33	1.67	1.00	1.33	1.33	1.10	
19	1.2.3.5 การประเมินที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ต่อเนื่อง	1.00	1.33	1.67	1.00	1.67	1.33	1.33	1.33	3.00	2.00	2.67	3.00	2.00	2.33	3.00	2.00	2.33	3.00	3.00	2.00	2.00	2.00	2.33	2.00	1.93
20	1.2.3.6 การรายงานผลการประเมินการ เรียนรู้	0.00	0.00	2.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.50	3.56
21	1.3.1 การประเมินจากผลการประเมิน	2.67	3.67	4.00	2.67	3.67	4.00	3.33	3.67	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	3.67	4.00	4.00	4.00	3.78
22	1.3.2 การสะท้อนคิดและรายงานผลการ ปฏิบัติงาน	0.00	0.00	3.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.50	3.63
23	2.1.1 การทบทวนเพื่อพัฒนาการจัดการ เรียนรู้	0.00	0.00	3.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4.00	3.98
24	2.1.2 การทบทวนเพื่อพัฒนาทักษะการจัด เรียน	0.00	0.00	2.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.67	1.96
25	3.1.1 บุคลิกภาพความเป็นครู	3.33	4.00	4.00	3.67	3.67	4.00	3.33	3.67	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	3.67	4.00	4.00	4.00	3.86
26	3.1.2 การเรียนรู้ด้วยตนเอง	2.67	4.00	2.67	3.00	3.33	4.00	3.00	3.33	4.00	3.67	4.00	4.00	3.00	3.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	3.67	4.00	4.00	4.00	3.60
27	3.1.3 การตั้งรับและปรับตัวเข้ากับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง	2.67	3.33	3.67	2.67	3.67	4.00	3.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	3.67	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	3.67	4.00	4.00	4.00	3.71
28	3.2.1 ความรับผิดชอบงานหน้าที่อื่นๆ ใน สถานศึกษา	3.33	4.00	4.00	3.00	4.00	3.67	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	3.33	3.67	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	3.67	4.00	4.00	4.00	3.83

No.	คุณลักษณะที่ต้องการประเมิน	นิสิตนักศึกษาทุกคนที่																		คะแนนเฉลี่ยรวม						
		1			2			3			4			5			6				7			8		
		ระยะ1	ระยะ2	ระยะ3	ระยะ1	ระยะ2	ระยะ3	ระยะ1	ระยะ2	ระยะ3	ระยะ1	ระยะ2	ระยะ3	ระยะ1	ระยะ2	ระยะ3	ระยะ1	ระยะ2	ระยะ3		ระยะ1	ระยะ2	ระยะ3	ระยะ1	ระยะ2	ระยะ3
29	3.2.2 การสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.67	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	3.95
30	3.2.3 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	3.33	3.67	4.00	3.33	3.33	4.00	3.67	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	3.86
	รวม	61.01	69.01	91.00	59.01	64.01	90.68	61.00	68.00	90.66	81.32	103.00	71.00	79.69	98.34	71.68	80.67	96.17	79.00	85.00	103.01	74.35	81.00	97.68	80.47	
	ผลทาบประเมิน	2.35	2.65	3.03	2.27	2.46	3.02	2.35	2.62	3.02	2.88	3.13	3.43	2.73	3.07	2.76	3.10	3.21	3.04	3.27	3.43	2.86	3.12	3.26	2.93	
	เกรด	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1	2	4	1	2	1	2	3	2	3	4	1	2	3		

หมายเหตุ

ช่วงคะแนน เกรด/คำอธิบายเกรด

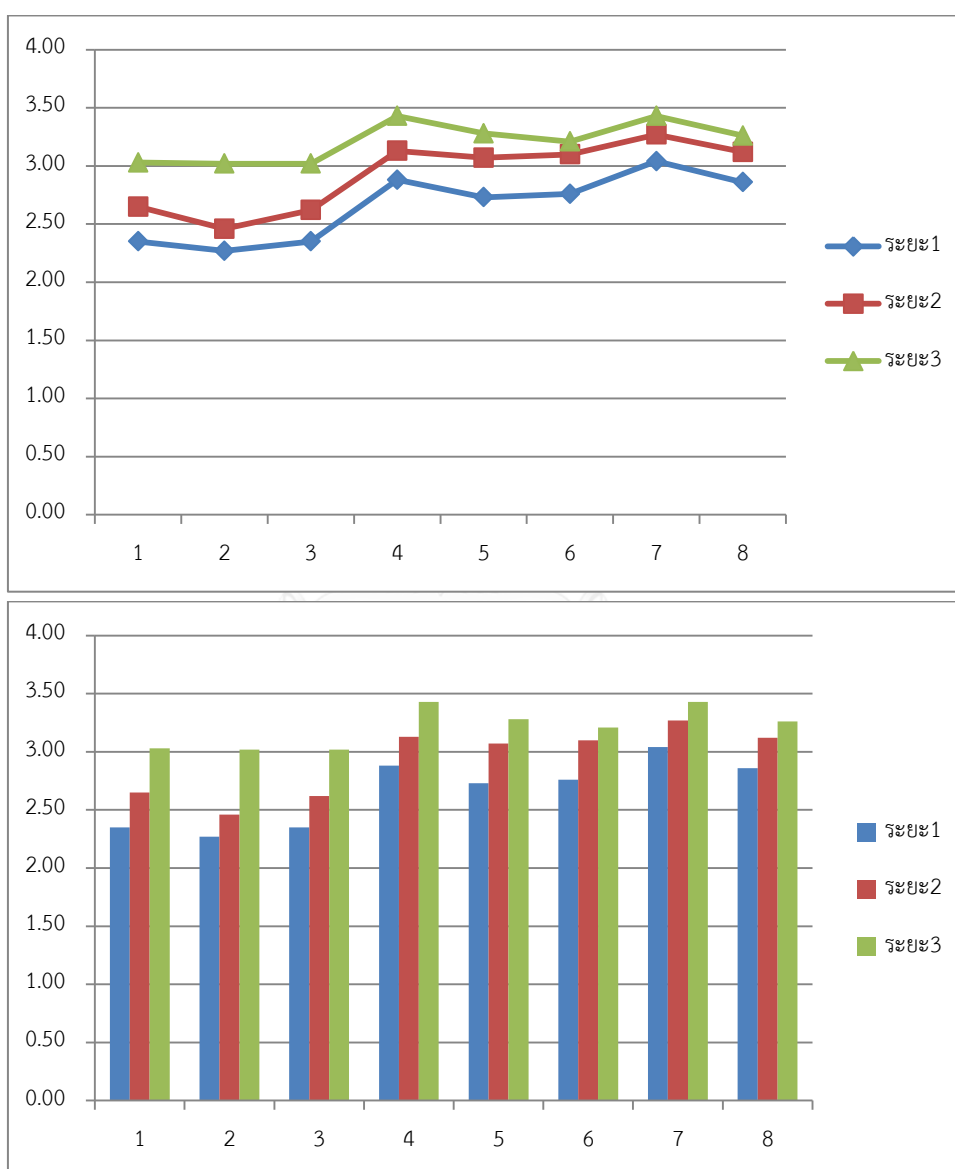
3.40 – 4.00 4 = คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับดีเยี่ยม

3.20 – 3.39 3 = คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับดี

3.00 – 3.19 2 = คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับพอใช้

2.20 – 2.99 1 = คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับควรปรับปรุง

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูเป็นรายบุคคล พบว่า นิสิตนักศึกษาครูจำนวน 2 คน มีการเปลี่ยนแปลงจากระดับควรปรับปรุงพัฒนาขึ้นเป็นระดับดีเยี่ยม นิสิตนักศึกษาครูจำนวน 3 คน มีการเปลี่ยนแปลงจากระดับควรปรับปรุงพัฒนาขึ้นเป็นระดับดี และนิสิตนักศึกษาครูจำนวน 3 คน มีการเปลี่ยนแปลงจากระดับควรปรับปรุงพัฒนาขึ้นเป็นระดับพอใช้ ดังภาพที่ 4.1

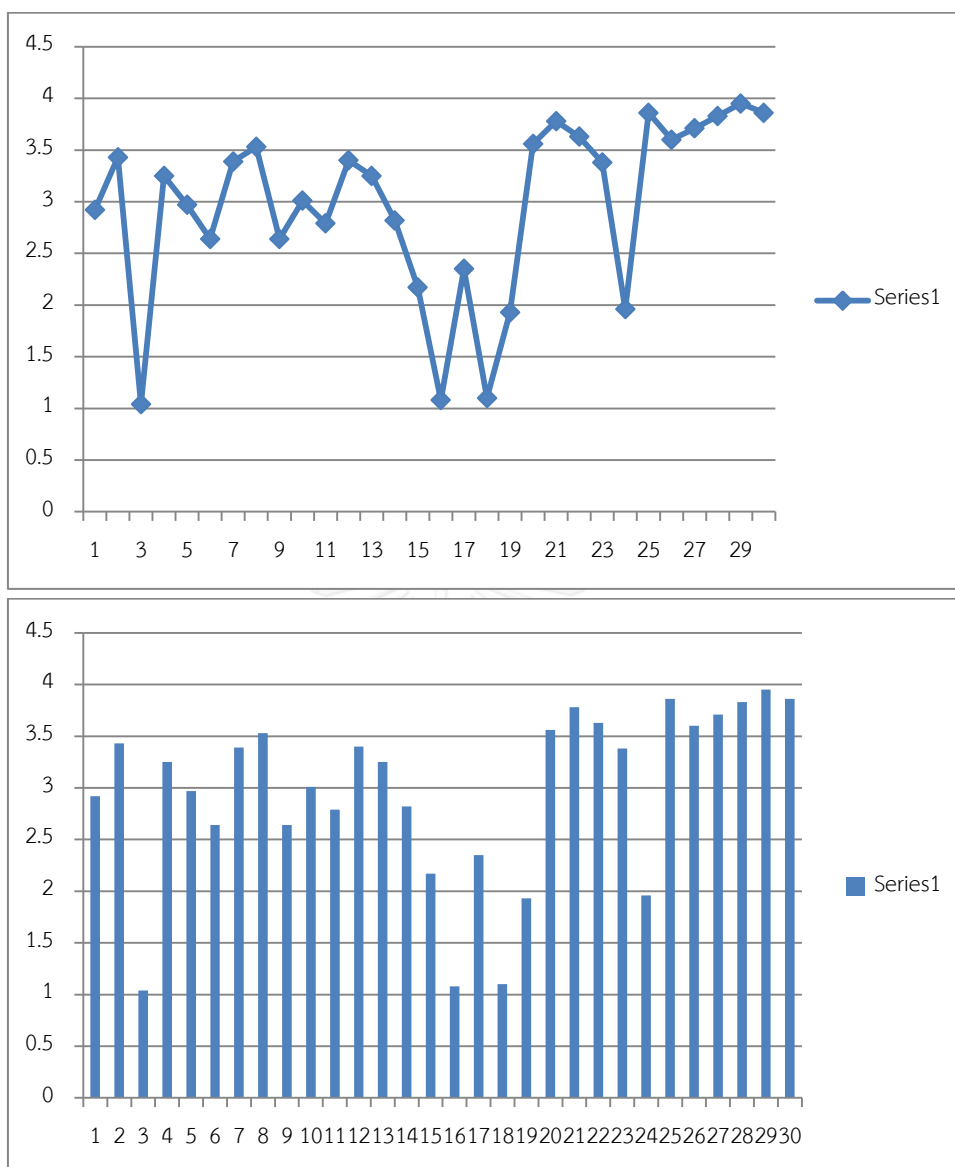
ภาพที่ 4.1 การเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูเป็นรายบุคคล

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู เป็นรายมาตรฐานและคุณลักษณะ พบว่า

มาตรฐานที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้ โดยนิสิตนักศึกษาครูมีการเปลี่ยนแปลงโดยมี**ระดับพอใช้ขึ้นไป** (ช่วงคะแนน 3.00 – 4.00) ประกอบด้วยคุณลักษณะ คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 2 หรือ 1.1.2) การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 4 หรือ 1.1.4) การนำเข้าสู่บทเรียน (รายการประเมินที่ 7 หรือ 1.2.1.1) การสื่อสารกับผู้เรียน (รายการประเมินที่ 8 หรือ 1.2.1.2) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 10 หรือ 1.2.1.4) การจัดการชั้นเรียน (รายการประเมินที่ 12 หรือ 1.2.1.6) การสรุปบทเรียน (รายการประเมินที่ 13 หรือ 1.2.1.7) การรายงานผลการประเมินการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 20 หรือ 1.2.3.6) และการวัดและประเมินผลการปฏิบัติการสอนของตนเอง (รายการประเมินที่ 21 – 22 หรือ 1.3.1 - 1.3.2) สำหรับคุณลักษณะ ที่มี**ระดับควรปรับปรุง** (ช่วงคะแนน 2.20 – 2.99) คือ ความรู้และแม่นยำในเนื้อหาตามหลักสูตร (รายการประเมินที่ 1 หรือ 1.1.1) การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 5 หรือ 1.1.5) การกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 6 หรือ 1.1.6) การส่งเสริมทักษะการคิด (รายการประเมินที่ 9 หรือ 1.2.1.3) การส่งเสริมการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 11 หรือ 1.2.1.5) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 14 หรือ 1.2.2.1) และการประเมินที่ดำเนินไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 17 หรือ 1.2.3.3) สำหรับคุณลักษณะ ที่**ต่ำกว่าระดับควรปรับปรุง** (ช่วงคะแนน 0 – 2.19) คือ การกำหนดสาระการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 3 หรือ 1.1.3) การประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย (รายการประเมินที่ 15 หรือ 1.2.3.1) การประเมินที่ผู้เรียนทราบเป้าหมายการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 16 หรือ 1.2.3.2) การประเมินที่ส่งเสริมการประเมินตนเองเพื่อการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 18 หรือ 1.2.3.4) และการประเมินที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ต่อเนื่อง (รายการประเมินที่ 19 หรือ 1.2.3.5)

มาตรฐานที่ 2 สมรรถนะด้านการวิจัย โดยนิสิตนักศึกษาครูมีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่**ระดับพอใช้ขึ้นไป** (ช่วงคะแนน 3.00 – 4.00) คือ คุณลักษณะ การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 23 หรือ 2.1.1) สำหรับคุณลักษณะ ที่**ต่ำกว่าระดับควรปรับปรุง** (ช่วงคะแนน 0 – 2.19) คือ การทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัย (รายการประเมินที่ 24 หรือ 2.1.2)

มาตรฐานที่ 3 สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาตนเอง โดยนิสิตนักศึกษาครูมีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่**ระดับพอใช้ขึ้นไป** (ช่วงคะแนน 3.00 – 4.00) ในทุกคุณลักษณะ (รายการประเมินที่ 25 – 30 หรือ 3.1.1 – 3.1.3 และ 3.2.1 – 3.2.2) ดังภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 การเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูเป็นรายมาตรฐานและ
คุณลักษณะที่ต้องการประเมิน

ตอนที่ 2 ผลการสะท้อนคิดผลการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ของนิสิตนักศึกษาครูเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ผลการสะท้อนคิดผลการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มาจากข้อมูลภาคสนาม 3 แหล่ง คือ (1) ข้อมูลการสะท้อนคิดและการสัมภาษณ์ผลการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ของนิสิตนักศึกษาครูทั้ง 3 ระยะเวลา (2) ข้อมูลการสัมภาษณ์ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ทั้ง 3 ระยะเวลา และ (3) ข้อมูลการสังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครูทั้ง 3 ระยะเวลา สรุปได้ว่า ผลการเปลี่ยนแปลงจำแนกตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู พบว่า โดยภาพรวมนิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน มีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้น จากระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับควรปรับปรุง พัฒนาขึ้นเป็นระดับพอใช้ ดี และดีเยี่ยมตามลำดับ โดยมีนิสิตนักศึกษาครูจำนวน 2 คน มีการเปลี่ยนแปลงจากระดับควรปรับปรุง พัฒนาขึ้นเป็นระดับดีเยี่ยม นิสิตนักศึกษาครูจำนวน 3 คน มีการเปลี่ยนแปลงจากระดับควรปรับปรุง พัฒนาขึ้นเป็นระดับดี และนิสิตนักศึกษาครูจำนวน 3 คน มีการเปลี่ยนแปลงจากระดับควรปรับปรุง พัฒนาขึ้นเป็นระดับพอใช้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินตัดสินคุณภาพตามมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูในตารางที่ 4.3 และภาพที่ 4.1 และ 4.2 โดยประมวลสรุปได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 ผลการเปลี่ยนแปลงจำแนกตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ และคุณลักษณะ ๑	ผลการเปลี่ยนแปลง
มาตรฐานที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้	
1.1 การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้	
1.1.1 ความรู้ในเรื่อง หลักสูตร	นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน มีการศึกษาเนื้อหาสาระของรายวิชาที่จะปฏิบัติการสอน แล้ววิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระ กับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำไปออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองกับผู้เรียน ทั้งนี้ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 7 และ 8 มีการเน้นการบูรณาการสาระการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม สำหรับ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 3, 4 และ 6 ให้ความสำคัญในการบูรณาการสาระการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย ส่วนนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 2 และ 5 ให้ความสำคัญในการบูรณาการสาระการเรียนรู้
1.1.2 การกำหนด วัตถุประสงค์	นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน มีการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่ปฏิบัติการสอน ตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร โดยครอบคลุมผลการเรียนรู้ทุกด้าน (K-P-A) และใช้คำกริยาที่แสดงพฤติกรรมที่คาดหวังได้ถูกต้อง มีความชัดเจน รัดกุม ไม่คลุมเครือ เข้าใจได้ตรงกัน และสามารถสังเกตได้หรือวัดได้ ทั้งนี้ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6 และ 7 ที่เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละข้อได้ครบ 3 องค์ประกอบ คือ พฤติกรรมที่คาดหวัง สถานการณ์/เงื่อนไขที่ทำให้เกิดพฤติกรรม และเกณฑ์/ระดับความสามารถของพฤติกรรม สำหรับนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 7 มีการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมใน

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ และคุณลักษณะ ๑	ผลการเปลี่ยนแปลง
	แต่ละข้อไม่ครบ 3 องค์ประกอบ คือ ไม่มีเกณฑ์/ระดับความสามารถของพฤติกรรม
1.1.3 การกำหนดสาระการเรียนรู้	นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยนำเสนอเนื้อหาถูกต้อง แม่นยำ เป็นขั้นตอน เข้าใจได้ตรงกันและเหมาะสมกับผู้เรียน ทั้งนี้ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 4 มีการกำหนดได้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ 2 ใน 3 ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจ (K) และ/หรือ ทักษะการคิดและการปฏิบัติ (P) และ/หรือ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A) สำหรับ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 2, 3, 5, 6, 7, และ 8 มีการกำหนดได้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ 1 ใน 3 ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจ (K) หรือ ทักษะการคิดและการปฏิบัติ (P) หรือ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A)
1.1.4 การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้	นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน มีการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ และเหมาะสมกับผู้เรียนและระยะเวลา มีขั้นตอนการทำกิจกรรมอย่างเป็นลำดับชัดเจน และเป็นระบบ (คือ การนำ การจัดการเรียนรู้ และการสรุป) กิจกรรมมีความหลากหลายและน่าสนใจ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้ปฏิบัติจริงและทำงานเป็นทีม ค้นหาคำความรู้และพัฒนาความรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นทั้งผู้กระตุ้น และช่วยเหลือแนะนำตามความเหมาะสม ทั้งนี้ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 3, 4, 5, 6, 7 และ 8 มีการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนควบคู่ไปกับการดำเนินกิจกรรม ทั้ง 3 ชั้น คือ การนำ การจัดการเรียนรู้ และการสรุป สำหรับ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 2 มีการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนควบคู่ไปกับการดำเนินกิจกรรมแค่ 2 ชั้น คือ การจัดการเรียนรู้ และการสรุป สำหรับเป้าหมายในการกำหนดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ นั้น นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 4, 5 และ 7 กำหนดเป้าหมายได้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ ทุกด้าน (K-P-A) คือ ความรู้ความเข้าใจ (K) และ ทักษะการคิดและการปฏิบัติ (P) และ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A) และมีนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 2, 3, 6 และ 8 ที่กำหนดเป้าหมายได้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ 2 ใน 3 ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจ (K) และ ทักษะการคิดและการปฏิบัติ (P) และ/หรือ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A)
1.1.5 การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้	<p>นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน มีการกำหนดสื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียน สภาพบริบทโรงเรียนและงบประมาณ ทั้งนี้ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 3, 4, 7 และ 8 กำหนดสื่อได้สร้างสรรค์ น่าสนใจ และหลากหลาย (4 ประเภทขึ้นไป) ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้และเชื่อมโยงในชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี สำหรับ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 2, 5 และ 6 กำหนดสื่อได้สร้างสรรค์ น่าสนใจ และค่อนข้างหลากหลาย (3 ประเภท) ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้และเชื่อมโยงในชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้</p>

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ และคุณลักษณะ ๖	ผลการเปลี่ยนแปลง
1.1.6 การกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	<p>นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน มีการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร วัดอุปสรรคการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 3 ชั้น คือ การนำ การจัดการเรียนรู้ และการสรุป ได้เหมาะสมและถูกต้องตามสภาพจริง ทั้งนี้ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 4 มีการประเมินที่หลากหลาย (4 วิธีขึ้นไป) และระบุไว้อย่างชัดเจน สำหรับ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 2, 3, 5, 6, 7 และ 8 มีการประเมินที่ค่อนข้างหลากหลาย (3 วิธี) และระบุไว้อย่างชัดเจน ส่วนนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1 กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย (2 วิธี) สำหรับ ความครอบคลุมผลการเรียนรู้นั้น นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 4 สามารถวัดได้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ทุกด้าน (K-P-A) และนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 2, 3, 5, 6, 7 และ 8 วัดได้ไม่ครอบคลุม K-P-A ส่วนใหญ่มีแค่ K-P</p>
1.2 การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปฏิบัติการสอน	
1.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
1.2.1.1 การนำเข้าสู่บทเรียน	<p>นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน มีรูปแบบการนำเข้าสู่บทเรียนได้น่าสนใจและเหมาะสมกับผู้เรียน กิจกรรมและเวลา สร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร กระตุ้นให้ผู้เรียน ร้อยละ 80-100 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด มีความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ทั้งนี้ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 2, 4, 5, 6, 7 และ 8 มี การเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมไปสู่ความรู้ใหม่ได้อย่างเหมาะสม ไม่น้อยกว่า 8 ใน 10 ครั้ง ของจำนวนคาบเรียน ส่วนนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 3 มีการเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมเข้าสู่เนื้อหาสาระที่จะเรียนน้อยกว่า 8 ใน 10 ครั้ง ของจำนวนคาบเรียน สำหรับ การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้นั้น ได้แก่ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 4, 5, 7 และ 8 ส่วนนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 2, 3 และ 6 ให้ความสำคัญค่อนข้างมากกับการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน</p>
1.2.1.2 การสื่อสารกับผู้เรียน	<p>นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 4, 5, 6, 7 และ 8 สามารถอธิบายเนื้อหาได้ถูกต้อง แม่นยำ ชัดเจน ตรงประเด็น เป็นลำดับ ส่วนนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 2 และ 3 สามารถอธิบายเนื้อหาได้ค่อนข้างถูกต้อง สำหรับการยกตัวอย่างประกอบกรอธิบายได้อย่างเหมาะสม ได้แก่ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 4, 5, 6, 7 และ 8 ส่วน นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 2 และ 3 มีการยกตัวอย่างประกอบอธิบายค่อนข้างมาก สำหรับการใช้น้ำเสียงหนักเบา และมีความดังเหมาะสม ได้แก่ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 4 และ 5 ส่วนนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 2, 3, 6, 7 และ 8 ใช้น้ำเสียงหนักเบา และมีความดังค่อนข้างเหมาะสม สำหรับ การเรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติของ</p>

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ และคุณลักษณะ ๑	ผลการเปลี่ยนแปลง
	<p>ผู้เรียน สบตาและมองผู้เรียนด้วยทัศนคติเชิงบวก เคลื่อนไหวอริยาบทเพื่อการสื่อความหมายกับผู้เรียนได้อย่างถูกต้องและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมและทั่วถึง ผู้เรียนร้อยละ 80-100 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้แก่ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 4, 5, 7 และ 8 ส่วนนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 2, 3 และ 6 สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนต่ำกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรม</p>
<p>1.2.1.3 การส่งเสริมทักษะการคิด</p>	<p>นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 4, 5, 6, 7 และ 8 มีการเน้นตั้งคำถามให้ผู้เรียนใช้ความสามารถทางการคิดระดับที่ 1-4 คำถามมีความชัดเจน ตรงประเด็นและสอดคล้องกับเนื้อหา แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกตั้งคำถาม และค้นพบความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริงและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ค่อนข้างน้อย รับฟังคำตอบหรือความคิดเห็นของผู้เรียน มีการอธิบายถึงเหตุผลของคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างชัดเจนแก่ผู้เรียน ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากบทเรียนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นได้ สำหรับ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 2 และ 3 มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด 3 ชั้น คือ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน</p>

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ และคุณลักษณะ ๑	ผลการเปลี่ยนแปลง
	
1.2.1.4 การ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	<p>นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 4, 7 และ 8 มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับเพื่อน (จับคู่ หรือ กลุ่มย่อย) เพื่อร่วมกันระดมสมองในการแสวงหาความรู้และพัฒนาความรู้ ฝึกให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเป็นผู้นำและผู้ตาม ในกระบวนการกลุ่มได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนเป็นผู้กระตุ้น อำนวยความสะดวก และช่วยเหลือแนะนำตามความเหมาะสม และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนเชื่อมโยงและเสนอแนวทางให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม สำหรับนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 2, 3, 5 และ 6 มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับเพื่อนค่อนข้างสม่ำเสมอ</p>
1.2.1.5 การส่งเสริม การเรียนรู้	<p>นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน มีการชื่นชมผู้เรียน ไม่น้อยกว่า 6 ใน 10 ครั้ง เมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และปฏิบัติได้ดี และมีการชักชวนผู้เรียนคนอื่นๆ ให้ชื่นชมเพื่อนที่ปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า 6 ใน 10 ครั้ง มีความพยายามค่อนข้างมากในการพัฒนาผู้เรียนตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความมั่นใจ ตามความเหมาะสม และให้ความสำคัญค่อนข้างมากในการส่งเสริมให้ผู้เรียนตั้งรับและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ</p>
1.2.1.6 การจัดการ ชั้นเรียน	<p>นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 4, 5, 7 และ 8 มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร มีการเสริมแรงด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตลอดจนควบคุมวินัยในชั้นเรียนได้เรียบร้อยและทั่วถึง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 80-100 สำหรับ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 2, 3 และ 6 มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ได้ค่อนข้างเหมาะสม และค่อนข้างเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร มีการเสริมแรงด้วยวิธีการที่ค่อนข้างหลากหลาย ตลอดจนควบคุมวินัยในชั้นเรียนได้เรียบร้อยและทั่วถึง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้น้อยกว่าร้อยละ 80</p>

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ และคุณลักษณะ ๑	ผลการเปลี่ยนแปลง
1.2.1.7 การสรุปบทเรียน	<p>นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 4, 5, 7 และ 8 มีการให้ผู้เรียนร่วมกันสรุปบทเรียนร้อยละ 80-100 ของจำนวนผู้เรียนทั้งหมด โดยผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยสรุปได้ครอบคลุมร้อยละ 80-100 ของเนื้อหาหลักที่เรียน และเข้าใจง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงและเสนอแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สำหรับนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 2, 3 และ 6 มีการให้ผู้เรียนร่วมกันสรุปบทเรียนร้อยละ 60-79 ของจำนวนผู้เรียนทั้งหมด โดยผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด แต่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันค่อนข้างน้อย โดยสรุปได้ครอบคลุมร้อยละ 80-100 ของเนื้อหาหลักที่เรียน และเข้าใจง่าย มีการเชื่อมโยงและเสนอแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันค่อนข้างน้อย</p>
1.2.2 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้	<p>1.2.2.1 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้</p> <p>นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 4, 7 และ 8 มีการใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย (4 ประเภทขึ้นไป) ส่วนนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 2, 3, 5 และ 6 มีการใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ได้อย่างค่อนข้างหลากหลาย (3 ประเภท) โดยนิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คนนี้ ใช้สื่อการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียน สภาพบริบทโรงเรียนและงบประมาณ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ ใช้ และบำรุงรักษาสื่อการเรียนรู้ โดยสื่อการเรียนรู้สามารถกระตุ้นความสนใจ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดี สามารถตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน เน้นการลงมือปฏิบัติจริงของผู้เรียน ทั้งนี้ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 2 มีการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดค้น ผลิต ใช้ และบำรุงรักษาสื่อการเรียนรู้ สำหรับ การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนรู้และปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ตลอดจนเผยแพร่ผลการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ได้ผลแล้วกับผู้อื่นนั้น ยังไม่มีนิสิตนักศึกษาครูคนใดดำเนินการ</p>

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ และคุณลักษณะ ๑	ผลการเปลี่ยนแปลง
	
1.2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	
1.2.3.1 การประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย	<p>นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 3, 4, 5, 6, 7 และ 8 สร้างหรือใช้เครื่องมือวัดที่ค่อนข้างหลากหลาย (3 ประเภท) ส่วนนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 2 สร้างหรือใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลายค่อนข้างน้อย (2 ประเภท) ทั้งนี้ นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 4, 7 และ 8 มีหลักฐานการประเมินอย่างชัดเจน ส่วนนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 2, 3, 5 และ 6 มีหลักฐานการประเมินอย่างค่อนข้างชัดเจน โดยมีนิสิตนักศึกษาครู 7 คน ที่ประเมินผู้เรียนได้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ มีเพียง 1 คน ที่ประเมินผู้เรียนไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ สำหรับการประเมินที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้นั้น นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 3, 4, 7 และ 8 ที่ประเมินได้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน ส่วนนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 2, 5 และ 6 ประเมินได้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ 2 ใน 3 ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจ (K) และ ทักษะการคิดและการปฏิบัติ (P) และ/หรือ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A)</p>
1.2.3.2 การประเมินที่ผู้เรียนทราบเป้าหมายการเรียนรู้	<p>นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน มีการอธิบายถึงการดำเนินการ หรือ เกณฑ์ หรือ ผลสัมฤทธิ์ของการประเมินผลให้ผู้เรียนเข้าใจชัดเจนน้อยมาก และชี้แนะผู้เรียนทราบถึงแนวทางปฏิบัติสู่ความสำเร็จของตนเอง น้อยกว่า 4 ใน 10 ครั้ง ที่ทำการประเมินผล และไม่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ใหม่ตามความเหมาะสม</p>
1.2.3.3 การประเมินที่ดำเนินไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้	<p>นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน มีการวัดและประเมินผลที่ดำเนินไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตรงตามสภาพจริง น้อยกว่า 6 ใน 10 ครั้ง เช่น สังเกตและวิเคราะห์ความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้เรียนในระหว่างที่ปฏิบัติการสอน แต่ไม่มีการให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงสร้างสรรค์อย่างทันท่วงที และ/หรือ มีการประเมินผลงานย่อย และ/หรือ มีการทดสอบเป็นระยะๆ ตามความเหมาะสมของบทเรียน พร้อมทั้งรายงานผลการประเมินกับผู้เรียน น้อยกว่า 6 ใน 10 ครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบถึงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเอง</p>
1.2.3.4 การประเมินที่ส่งเสริมการประเมินตนเองเพื่อการเรียนรู้	<p>นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนตรวจสอบผลงานที่ได้รับมอบหมาย บันทึกและประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเอง ร้อยละ 0-59 ของจำนวนคาบเรียนตลอดภาคการศึกษา แต่ให้ความสำคัญน้อยมากในการส่งเสริมให้ผู้เรียนสะท้อนคิดและอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงผลการเรียนรู้ของตนเองกับเพื่อนอย่างสร้างสรรค์</p>
1.2.3.5 การประเมินที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ต่อเนื่อง	<p>นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 5 มีการจัดเวลาในการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการเรียนรู้แก่ผู้เรียน และให้ข้อเสนอแนะจุดที่ควรพัฒนาอย่างสร้างสรรค์และเป็นรูปธรรม สัปดาห์ละ 1-5 ครั้ง (เดือนละ 4 ครั้งขึ้นไป) สำหรับนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 4 และ 6 จัดเวลาในการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการเรียนรู้แก่ผู้เรียน และให้ข้อเสนอแนะจุดที่ควรพัฒนาอย่างสร้างสรรค์และเป็นรูปธรรม เดือนละ 2-3 ครั้ง นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 7 และ 8 จัดเวลาในการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการเรียนรู้แก่ผู้เรียน และให้ข้อเสนอแนะจุดที่ควรพัฒนาอย่างสร้างสรรค์และเป็น</p>

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ และคุณลักษณะ ฯ	ผลการเปลี่ยนแปลง
	<p>รูปธรรม เดือนละ 1 ครั้ง และนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 2 และ 3 จัดเวลาในการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการเรียนรู้แก่ผู้เรียน และให้ข้อเสนอแนะจุดที่ควรพัฒนาอย่างสร้างสรรค์และเป็นรูปธรรม ภาคการศึกษาละ 1-3 ครั้ง ทั้งนี้ นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน มีการยกย่อง ชมเชยเมื่อผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลที่น่าพอใจตามความเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ และมีกำลังใจในการพัฒนาตนเอง</p>
1.2.3.6 การรายงาน ผลการประเมินการเรียนรู้	<p>นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 2, 3, 5, 6 และ 7 มีการวิเคราะห์และรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน ตรงไปตรงมาและสร้างสรรค์ โดยมีครูที่เลี้ยงให้คำปรึกษา สำหรับนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 4 และ 8 มีครูที่เลี้ยงร่วมคิดและทำด้วยบางส่วน และนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1 มีครูที่เลี้ยงร่วมคิดและทำด้วยส่วนใหญ่</p>
1.3 การประเมินผลการปฏิบัติการสอนของตนเอง	
1.3.1 การใช้ประโยชน์ จากผลการประเมิน	<p>นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน มีการสะท้อนผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน หลังปฏิบัติการสอนสัปดาห์ละ 1-5 ครั้ง (เดือนละ 4 ครั้งขึ้นไป) และนำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุง/พัฒนาการจัดการเรียนรู้และหลักสูตรที่ตอบสนองและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้จริง</p>
1.3.2 การสะท้อนคิด และรายงานผลการ ปฏิบัติงาน	<p>นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 3, 4, 5, 6 และ 7 มีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานโดยสะท้อนคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียนได้ครอบคลุม ในข้อความรู้และผลที่ได้รับ สภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขปัญหา แนวทางการพัฒนาต่อไป และสารสนเทศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอเนื้อหา เป็นลำดับขั้นตอน เป็นเหตุเป็นผล ตรงไปตรงมาและสร้างสรรค์ ได้อย่างเหมาะสม สำหรับนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 2 และ 8 จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานได้ค่อนข้างครอบคลุม ในทุกประเด็น โดยนำเสนอเนื้อหาได้ค่อนข้างเหมาะสม</p>
มาตรฐานที่ 2 สมรรถนะด้านการวิจัย	
2.1 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	
2.1.1 การทำวิจัยเพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้	<p>นิสิตนักศึกษาครูคนที่ 4, 7 และ 8 มีการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ มี การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม 4 แหล่งขึ้นไป และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นสัปดาห์ละ 1-5 ครั้ง (เดือนละ 4 ครั้งขึ้นไป) ทำให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนได้ร้อยละ 80-100 ของผู้เรียนที่ต้องการพัฒนา และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไปได้อย่างเหมาะสม สำหรับนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 2, 3, 5 และ 6 มีการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ มี การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม น้อยกว่า 4 แหล่ง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นน้อยกว่า เดือนละ 4 ครั้ง ทำให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนได้น้อยกว่าร้อยละ 80-100 ของผู้เรียนที่ต้องการพัฒนา และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไปได้ค่อนข้างเหมาะสม</p>
2.1.2 การทำวิจัยเพื่อ พัฒนาทักษะการวิจัย	<p>นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน มีการประเมินความก้าวหน้าในการทำงานวิจัยของตนเอง แต่ไม่ต่อเนื่อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการประเมินงานวิจัยของตนเองกับผู้อื่นเดือนละ 1 ครั้ง และนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงทักษะการทำงานวิจัยต่อไปได้เหมาะสมค่อนข้างน้อย</p>

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ และคุณลักษณะ ๑	ผลการเปลี่ยนแปลง
มาตรฐานที่ 3 สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาตนเอง	
3.1 การพัฒนาตนเอง	
3.1.1 บุคลิกภาพความเป็นครู	นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน ประพฤติตน เหมาะสม กับสถานภาพ โดยมีบุคลิกภาพทางกาย (ด้านกายภาพ ด้านวาจา ด้านการวางตัว และด้านอิริยาบถ) บุคลิกภาพด้านอารมณ์ บุคลิกภาพด้านสังคม และบุคลิกภาพด้านสติปัญญาที่เป็นไปอย่าง สม่ำเสมอ ตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน ซึ่งทำให้ผู้อื่นที่พบเห็นประทับใจและปฏิบัติตาม
3.1.2 การเรียนรู้ด้วยตนเอง	นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน มีการวางแผนพัฒนาตนเอง โดยศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับผู้อื่น สัปดาห์ละ 1-5 ครั้ง (เดือนละ 4 ครั้งขึ้นไป) โดยร่วมกันวิเคราะห์ ประเมิน และประยุกต์ใช้ความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลที่ หลากหลาย (4 แหล่งขึ้นไป) อย่างอิสระ และ/หรือ เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพที่น่าสนใจ มาประกอบการแก้ปัญหา เสริมสร้างความรู้และทักษะวิชาชีพเพื่อประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่าง เหมาะสม ตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน
3.1.3 การตั้งรับและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง	นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน สามารถตั้งรับ ปรับตัวและปฏิบัติงานอย่าง ได้ผลดี กับบทบาทของการเป็นครู แก้ปัญหาเฉพาะหน้าและบริหารจัดการกับภาระงานที่ได้รับมอบหมาย กำหนดการและบริบทที่เปลี่ยนไปให้พอดีกับเวลาที่กำหนดตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน และสามารถ แนะนำเพื่อน ได้อย่าง เหมาะสม ทั้งนี้ มีนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 2, 3, 5 และ 8 ที่ยังมีปัญหาเรื่องการไม่ตรงต่อเวลาบ้าง
3.2 การพัฒนาการปฏิบัติงาน	
3.2.1 ความรับผิดชอบงานหน้าที่อื่นๆ ในสถานศึกษา	นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน ปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย สำเร็จ ร้อยละ 80-100 ตามเป้าหมายที่กำหนด และรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎหมาย ระเบียบ และแบบแผนของหน่วยงานที่สังกัด ทั้งนี้ มีนิสิตนักศึกษาครูคนที่ 1, 2, 5 และ 6 ที่ยังมีการมาเข้าเวรประจำการในโรงเรียนสายอยู่บ้าง
3.2.2 การสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น	นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นๆ ที่มีพื้นฐานแตกต่างกันทางสังคมและวัฒนธรรมอย่าง ได้ผลดี และเห็นคุณค่าของบทบาทของเพื่อนร่วมงานคนอื่นๆ โดยการฟังและพูดให้ถูกกาลเทศะได้อย่าง เหมาะสม และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนนิสิต อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และ/หรือบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ อย่างเหมาะสม
3.2.3 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน ประเมิน สะท้อนคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวคิดใหม่และแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงาน ของตนเองกับเพื่อนนิสิต อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และ/หรือบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สัปดาห์ละ 1-5 ครั้ง (เดือนละ 4 ครั้งขึ้นไป)

ผลการเปลี่ยนแปลงในด้านคุณลักษณะ คุณประโยชน์ ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะของแบบประเมินและการประยุกต์ใช้แบบประเมินที่พัฒนาขึ้นตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู สรุปได้ว่า

ประกาศที่ 1 คุณลักษณะ ที่มีความเหมาะสมและครอบคลุมของแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น มีดังนี้

1) รายการประเมินมีความครอบคลุมสภาพการณ์ของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

“ครอบคลุมกับสิ่งที่ฝึกสอน” (นส.8, สัมภาษณ์, 11 พ.ย. 2558)

“ครอบคลุมดี” (นส.7, สัมภาษณ์, 23 พ.ย. 2558)

“มีประเด็นการประเมินที่ครอบคลุม” (นท.(7), สัมภาษณ์, 24 พ.ย. 2558)

“มีความครอบคลุมและลึกมากสำหรับการฝึกสอน” (นส.6, สัมภาษณ์, 25 พ.ย. 2558)

“เครื่องมือละเอียดมาก” (นท.(5-6), สัมภาษณ์, 25 พ.ย. 2558)

“รายการการประเมินทั้ง 30 รายการก็ครอบคลุม เพราะมีครบทั้งขั้นก่อนเขียนแผนฯ และการเขียนแผนฯ มีการสะท้อนความคิดและบุคลิกภาพความเป็นครู” (นส.4, สัมภาษณ์, 1 ธ.ค. 2558)

“เครื่องมือนี้รู้สึกว่าการครอบคลุมแล้ว บางข้อก็เกินคาบไปจากสิ่งที่เราคิด” (นส.2, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค. 2558)

“เกณฑ์การประเมินคิดว่าครอบคลุมทุกเรื่องที่จำเป็นสำหรับการฝึกสอน” (นส.3, สัมภาษณ์, 8 ก.พ. 2559)

“เครื่องมือครอบคลุมทุกประเด็น ละเอียด” (นส.4, สัมภาษณ์, 8 ก.พ. 2559)

“รายงานการประเมินครอบคลุม” (พล.(3), สัมภาษณ์, 8 ก.พ. 2559)

“เครื่องมือนี้ครอบคลุมและละเอียดดี” (นท.(3), สัมภาษณ์, 8 ก.พ. 2559)

“เกณฑ์การประเมินมีความครอบคลุม” (นท.(4), สัมภาษณ์, 8 ก.พ. 2559)

“รายการการประเมินครอบคลุมและลึกมาก” (นส.6, สัมภาษณ์, 10 ก.พ. 2559)

“ครอบคลุมทุกประเด็น แต่อยากจะทำให้ทำทั้งปีเพราะมันมีความละเอียดมาก” (พล.(5), สัมภาษณ์, 10 ก.พ. 2559)

“มีความครอบคลุมและละเอียดมาก” (นท.(5-6), สัมภาษณ์, 10 ก.พ. 2559)

“ครบถ้วน ละเอียดดี” (นส.1, สัมภาษณ์, 11 ก.พ. 2559)

“หัวข้อมีความครอบคลุมและละเอียด” (นส.2, สัมภาษณ์, 11 ก.พ. 2559)

“มีความครอบคลุมในทุกประเด็น” (พล.(1), สัมภาษณ์, 11 ก.พ. 2559)

2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ชัดเจน และเป็น
รูปธรรม

“เนื้อหาและภาษาก็เข้าใจง่าย” (นส.5, สัมภาษณ์, 25 พ.ย. 2558)

“สิ่งที่ชอบก็คือ การขีดเส้นใต้และเน้นคำสำคัญว่าจะต้องดูและเน้นตรงไหน”
(นส.6, สัมภาษณ์, 25 พ.ย. 2558)

ประการที่ 2 ประโยชน์ของแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต
นักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น มีดังนี้

1) เป็นแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้

“ช่วยให้เราได้คิดมากขึ้น เขียนแผนฯ ได้ง่ายขึ้น รู้ว่าควรใส่อะไรอย่างไร เป็นการ
ตรวจสอบ” (นส.8, สัมภาษณ์, 11 พ.ย. 2558)

“ช่วยในเรื่องการเขียนแผนฯ มาก เพราะตอนแรกไม่รู้ว่าจะต้องเขียนอย่างไรถึงจะ
ได้คะแนนดี พอกลับไปเปิดดู ก็ทำให้เขียนได้ดีขึ้น มีองค์ประกอบครบ การทำงาน
การจัดกิจกรรม ก็ทำให้เราทำออกมาได้ดีขึ้น เพราะรู้ว่าแบบไหนที่จะเหมาะกับ
นักเรียน เครื่องมือเป็นไกดไลน์ให้รู้ว่าจะต้องทำอะไร” (นส.7, สัมภาษณ์, 23
พ.ย. 2558)

“ได้ idea ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ทำให้เด็กได้แลกเปลี่ยนและช่วยเหลือกัน ได้
โต้เถียงกัน ได้มีส่วนร่วม การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ว่าจะเป็นวัตถุประสงค์
จุดมุ่งหมาย เครื่องมือการวัด ลำดับขั้นตอนจะช่วยให้เราทำงานง่ายเป็นระบบ
ขึ้น เครื่องมือนี้ช่วยทำให้มันง่ายขึ้น” (นส.5, สัมภาษณ์, 25 พ.ย. 2558)

“ทำให้เรารู้ว่าควรทำแบบไหน มันจะต้องเป็นอย่างไร พยายามดึงมาใช้ในการเขียน
แผน การจัดกิจกรรม การทำสื่อ พออ่านแล้วรู้สึกว่ามันชัด” (นส.6, สัมภาษณ์, 25
พ.ย. 2558)

“เพิ่มใสในแผนฯ” (นส.2, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค. 2558)

“สามารถไกดไลน์ช่วงการตั้งวัตถุประสงค์และการกำหนดสื่อ” (นส.8, สัมภาษณ์,
25 ม.ค. 2559)

“ทำให้การเขียนแผนฯ การผลิตสื่อ ง่ายขึ้น” (นส.4, สัมภาษณ์, 8 ก.พ. 2559)

2) เป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง

“เอาไปใช้จริงๆ ก็ถือว่าดีมาก” (พล.(5), สัมภาษณ์, 25 พ.ย. 2558)

“บางรายการที่ยังไม่ให้คะแนนตัวเอง 4 ก็พยายามทำให้ดีขึ้น บางข้อที่ไม่ได้ทำ หรือไม่ได้ให้ความสำคัญเลย ถ้าเราทำ อาจจะพัฒนาและออกมาดีกว่าเดิม เช่น เรื่องการประเมิน การจำและซึมซับ การส่งเสริมการคิดของนักเรียน เพราะจะชอบ ถามและให้นักเรียนคิดและอธิบายร่วมกัน เพราะการถามทำให้เรารู้จักนักเรียน เพิ่มขึ้น” (นส.4, สัมภาษณ์, 1 ธ.ค. 2558)

“จะหยิบเครื่องมือนี้มากขึ้น” (นส.2, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค. 2558)

“ทำให้เรามีแนวทางในการที่จะพัฒนาว่าจะพัฒนาไปทางไหน การสอบสอนซึ่งเป็นการสอนครั้งใหญ่ เป็นสิ่งที่กระตุ้นเราทำให้ดีที่สุด ซึ่งเกณฑ์ที่ให้มาก็ช่วยตอบโจทย์ ในส่วนนี้ มันครอบคลุม” (นส.7, สัมภาษณ์, 19 ม.ค. 2559)

“ใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับตนเองของนิสิต เป็นคู่มือในการฝึกสอน” (นท.(3), สัมภาษณ์, 8 ก.พ. 2559)

“ได้รู้แนวทางและวิธีในการปฏิบัติว่าจะต้องทำอย่างไรเพื่อนที่จะทำให้ได้ผลออกมา ดี” (นส.2, สัมภาษณ์, 11 ก.พ. 2559)

ประกาศที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น มีดังนี้

1) ความยากในการจดจำและซึมซับรายละเอียดของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยก องค์ประกอบ

“รายละเอียดแต่ละรายการจำไม่ได้ เยอะต้องใช้เวลาในการทำ” (นส.8, สัมภาษณ์, 11 พ.ย. 2558)

“รายละเอียดดูเยอะไป หัวข้อย่อยมันละเอียดเกินไป” (พล.(5), สัมภาษณ์, 25 พ.ย. 2558)

“อาจจะทำได้แต่คงไม่หมดเพราะมีรายละเอียดเยอะมาก” (นส.4, สัมภาษณ์, 1 ธ.ค. 2558)

“เกณฑ์ค่อนข้างเยอะและจำยาก” (นท.(4), สัมภาษณ์, 8 ก.พ. 2559)

2) ความไม่เข้าใจในเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ

“บางข้อความก็คลุมเครือ” (นส.7, สัมภาษณ์, 23 พ.ย. 2558)

“ควรเพิ่มตัวอย่างให้ดูว่าควรทำอะไร บางหัวข้อก็ยังเข้าใจยาก ไม่ชัด” (นส.6, สัมภาษณ์, 25 พ.ย. 2558)

“มีบางข้อที่อ่านแล้วนึกภาพไม่ออก เช่น เรื่องการประเมินที่ผู้เรียนทราบเป้าหมายการเรียนรู้ คือ นึกไม่ออกกว่าตอนสอนจะทำอย่างไร เราต้องบอกอย่างไร” (นส.4, สัมภาษณ์, 1 ธ.ค. 2558)

3) ความไม่สม่ำเสมอในการศึกษา ทำความเข้าใจ และประเมินตนเอง

“ไม่ได้นั่งอ่านละเอียดมากนัก” (นส.8, สัมภาษณ์, 11 พ.ย. 2558)

“ใช้ไม่ค่อยบ่อย” (นส.6, สัมภาษณ์, 25 พ.ย. 2558)

“ไม่ค่อยได้หยิบเครื่องมือนี้ขึ้นมาอ่าน” (นส.4, สัมภาษณ์, 1 ธ.ค. 2558)

“เครื่องมือไม่ค่อยได้หยิบขึ้นมาดู” (นส.2, สัมภาษณ์, 4 ธ.ค. 2558)

“ไม่พร้อม ไม่อยากจะอ่าน เหมือนจะกลายเป็นภาระ” (นส.7, สัมภาษณ์, 19 ม.ค. 2559)

“ต้องมีความถี่ในการมาประเมินเขา หรือการให้เขาได้ประเมินตนเองในทุกครั้ง หลังจากเขาสอน” (พล.(3), สัมภาษณ์, 8 ก.พ. 2559)

“ภาระงานเยอะ ไม่มีเวลาอ่าน” (นส.5, สัมภาษณ์, 10 ก.พ. 2559)

“งานเยอะ ไม่ค่อยมีเวลาที่จะได้อ่าน ไม่ได้ซึมซับเข้าไป” (นส.1, สัมภาษณ์, 11 ก.พ. 2559)

“งานเยอะ ไม่ค่อยมีเวลาที่จะได้อ่าน” (นส.2, สัมภาษณ์, 11 ก.พ. 2559)

“งานของเขาเยอะอยู่แล้ว” (พล.(1), สัมภาษณ์, 11 ก.พ. 2559)

ประการที่ 4 ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น มีดังนี้

1) ควรประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ กับนิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 เพราะนิสิตนักศึกษาครูมีการเรียนวิชาวิทยาการสอนในสาขาวิชาต่างๆ การที่นำแบบประเมินฯ นี้มาให้นิสิตนักศึกษาครูได้ศึกษาและทำความเข้าใจนั้น จึงเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมสามารถช่วยเสริมสร้างความพร้อมก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้อย่างมีคุณภาพ ทั้งในด้านการเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การเลือกใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และการพัฒนาตนเอง

“ควรนำไปใช้ตอนที่ใกล้ๆ กับฝึกสอนมากที่สุด เพราะจะทำให้เขาจำได้ และปี 4 มีวิชาวิทยาการสอนในวิชาต่างๆ ด้วย” (นส.3, สัมภาษณ์, 8 ก.พ. 2559)

“เครื่องมือละเอียด ดั่งนั้น นิสิตควรมีความรู้มาก่อนแล้ว จึงคิดว่าควรเอามาใช้ตอนปี 4 ถ้าปี 5 ก็เข้าไป จะไม่ซึมซับต้องปรับไปที่ละคาบ ต้องใช้เวลาในการทำ ความเข้าใจ” (นส.4, สัมภาษณ์, 8 ก.พ. 2559)

“เพื่อให้ฝังเข้าไปในตัวนิสิต” (พล.(3), สัมภาษณ์, 8 ก.พ. 2559)

“เขาจะได้เป็นแนวทางว่าจะต้องทำอะไร ให้เขาได้ศึกษาก่อนที่จะฝึกจริง” (พล.(4), สัมภาษณ์, 8 ก.พ. 2559)

“เขาเรียนวิธีวิทยาการสอน ถ้าเขาได้เห็นเกณฑ์พวกนี้ ก็น่าจะทำให้เขาได้เตรียมตัวได้เร็วขึ้น ลงรายละเอียดได้มากกว่า พอไปฝึกสอนก็เอาไปปรับให้เข้ากับการฝึกสอน” (นท.(4), สัมภาษณ์, 8 ก.พ. 2559)

“ใกล้จะเข้าโรงเรียน จะได้ใช้จริง เริ่มมีการเข้าโรงเรียน ได้สังเกตการสอน” (นส.5, สัมภาษณ์, 10 ก.พ. 2559)

“ใกล้จะฝึกสอน ควรมีแนวทางการใช้ชีวิตมาให้” (นส.6, สัมภาษณ์, 10 ก.พ. 2559)

“เขาจะได้เตรียมตัวก่อนที่จะออกฝึกสอน ได้รู้ว่าจะต้องทำอย่างไร ถ้าจะได้ผลต้องอยู่กับเครื่องมือนี้ตั้งแต่แรก” (นส.1, สัมภาษณ์, 11 ก.พ. 2559)

“ได้เริ่มเรียนวิธีวิทยาการสอนและได้เริ่มเขียนแผนๆ การนำเครื่องมือนี้ไปใช้น่าจะทำให้เขียนได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น” (นส.2, สัมภาษณ์, 11 ก.พ. 2559)

2) ควรประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ กับนิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 5 เพราะแบบประเมินฯ นี้ มีรายละเอียดที่เหมาะสมและครอบคลุมกับสภาพการณ์ของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 5 ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างแนวปฏิบัติในการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น

“บางหัวข้อต้องปี 5 เท่านั้น ถึงจะเข้าใจ ถ้านำไปใช้ตอนปี 1-4 ก็ต้องแยกเป็นหัวข้อออกมา เช่น ปี 1 ก็จะเรียนเกี่ยวกับบุคลิกภาพความเป็นครู ปี 3 เกี่ยวกับการทำวิจัย ไม่เช่นนั้นแล้วจะไม่ครอบคลุม” (นท.(3), สัมภาษณ์, 8 ก.พ. 2559)

“เขาพร้อมทุกอย่างแล้ว รู้ว่าอะไรเป็นอะไร” (พล.(6), สัมภาษณ์, 10 ก.พ. 2559)

“เขาจะได้เห็นแนวทาง รู้รอบว่าจะต้องทำอะไร” (นท.(5-6), สัมภาษณ์, 10 ก.พ. 2559)

“เขาได้สอน เห็นสภาพเป็นจริง สามารถประเมินได้จริง ทำให้เห็นภาพได้ชัด ทำเป็นคู่มือให้เขาไปเลย” (พล.(1), สัมภาษณ์, 11 ก.พ. 2559)

3) ควรประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ กับนิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 2 เพราะแบบประเมินฯ นี้ ควรให้นิสิตนักศึกษาครูได้รับการศึกษาและทำความเข้าใจตั้งแต่ชั้นปีที่ 2 เพื่อเตรียมความพร้อมในการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในชั้นปีที่ 5

“เหมาะที่จะนำไปใช้กับนิสิตปี 2 เป็นต้นไป น่าจะให้เริ่มได้อ่านและคิด เพราะพอถึงปี 5 ก็จะได้เข้าใจและจดจำได้” (พล.(5), สัมภาษณ์, 10 ก.พ. 2559)

4) แบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ สามารถนำไปใช้กับครูประจำการได้ โดยจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรายการประเมินบางรายการให้มีความเหมาะสมและครอบคลุมกับสภาพการณ์ของการปฏิบัติงาน

“นำไปใช้ได้ เอาเป็นเครื่องมือในการประเมินตนเอง” (พล.(3), สัมภาษณ์, 8 ก.พ. 2559)

“เอาไปใช้ได้ แต่บางหัวข้อที่เฉพาะเจาะจงเฉพาะนิสิตฝึกสอนหรือเปล่า ต้องนั่งดูทีละหัวข้อ” (นท.(3), สัมภาษณ์, 8 ก.พ. 2559)

“ใช้ในการพัฒนาตนเองได้” (นท.(4), สัมภาษณ์, 8 ก.พ. 2559)

“นำไปใช้ได้แต่ควรจะเป็นนิสิตดีกว่า” (นส.5, สัมภาษณ์, 10 ก.พ. 2559)

“เอาไปใช้ได้” (นส.6, สัมภาษณ์, 10 ก.พ. 2559)

“น่าจะได้” (นท.(5-6), สัมภาษณ์, 10 ก.พ. 2559)

“นำไปใช้ได้ อนาคตคิดว่าน่าจะได้ใช้” (นส.1, สัมภาษณ์, 11 ก.พ. 2559)

“ใช้ได้ แต่อยู่ที่ตัวคุณครูด้วย” (นส.2, สัมภาษณ์, 11 ก.พ. 2559)

“น่าจะใช้ได้ แต่ขึ้นอยู่กับครูแต่ละท่าน เพราะปกติภาระงานเขาก็เยอะอยู่” (พล.(1), สัมภาษณ์, 11 ก.พ. 2559)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการคือ (1) เพื่อพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู (2) เพื่อพัฒนาแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู (3) เพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู และ (4) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู วิธีดำเนินการวิจัยของงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยแบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น 3 ระยะ คือ **ระยะที่ 1** เป็นการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู จากนั้นทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา ตลอดจนตรวจสอบความเหมาะสมของมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูโดยผู้ทรงคุณวุฒิ **ระยะที่ 2** เป็นการพัฒนาแบบประเมินและกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยพัฒนาแบบประเมินฯ และกำหนดเกณฑ์การประเมินฯ ตลอดจนตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินและเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู จากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และสารสนเทศจากการทดลองประยุกต์ใช้ ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งตัวอย่างวิจัย คือ นิสิตนักศึกษาครูจำนวน 8 คน ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ที่ดูแลนิสิตนักศึกษาครู เพื่อตรวจสอบความตรงตามสภาพด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินด้วยสูตรแคปปาของโคเฮน และตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน ด้วยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราคเป็นรายมาตรฐาน ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา และ **ระยะที่ 3** เป็นการประยุกต์ใช้แบบประเมินเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยนำแบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยในระยะที่ 2 มาประยุกต์ใช้กับตัวอย่างวิจัย (คนละชุดกันจากระยะที่ 2) ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 คือ นิสิตนักศึกษาครูจำนวน 8 คน ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ที่ดูแลนิสิตนักศึกษาครู โดยแบ่งช่วงการเก็บข้อมูลเป็น 4 ช่วง ประกอบด้วย (1) ก่อนการปฏิบัติงานในสถานศึกษา (2) เดือนที่ 1 ของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา (3) เดือนที่ 2 ของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา และ (4) เดือนที่ 3 ของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติบรรยาย และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา โดยขอเสนอสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

5.1.1 มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นมีจำนวน 3 มาตรฐาน 6 ตัวบ่งชี้ 30 คุณลักษณะ มีดังนี้

มาตรฐานที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้ มี 3 ตัวบ่งชี้ 22 คุณลักษณะ มีดังนี้

ตัวบ่งชี้ 1.1 การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ มีคุณลักษณะ 6 รายการ คือ 1.1.1 ความรู้และแม่นยำในเนื้อหาตามหลักสูตร 1.1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ 1.1.3 การกำหนดสาระการเรียนรู้ 1.1.4 การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ 1.1.5 การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้ และ 1.1.6 การกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ 1.2 การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปฏิบัติการสอน มี 3 ตัวบ่งชี้ย่อย

ตัวบ่งชี้ย่อย 1.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีคุณลักษณะ 7 รายการ คือ 1.2.1.1 การนำเข้าสู่บทเรียน 1.2.1.2 การสื่อสารกับผู้เรียน 1.2.1.3 การส่งเสริมทักษะการคิด 1.2.1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 1.2.1.5 การส่งเสริมการเรียนรู้ 1.2.1.6 การจัดการชั้นเรียน และ 1.2.1.7 การสรุปบทเรียน

ตัวบ่งชี้ย่อย 1.2.2 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะ 1 รายการ คือ 1.2.2.1 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ย่อย 1.2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน มีคุณลักษณะ 6 รายการ คือ 1.2.3.1 การประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย 1.2.3.2 การประเมินที่ผู้เรียนทราบเป้าหมายการเรียนรู้ 1.2.3.3 การประเมินที่ดำเนินไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้ 1.2.3.4 การประเมินที่ส่งเสริมการประเมินตนเองเพื่อการเรียนรู้ 1.2.3.5 การประเมินที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ต่อเนื่อง และ 1.2.3.6 การรายงานผลการประเมินการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ 1.3 การวัดและประเมินผลการปฏิบัติการสอนของตนเอง มีคุณลักษณะ 2 รายการ คือ 1.3.1 การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน และ 1.3.2 การสะท้อนคิดและรายงานผลการปฏิบัติงาน

มาตรฐานที่ 2 สมรรถนะด้านการวิจัย มี 1 ตัวบ่งชี้ 2 คุณลักษณะ มีดังนี้

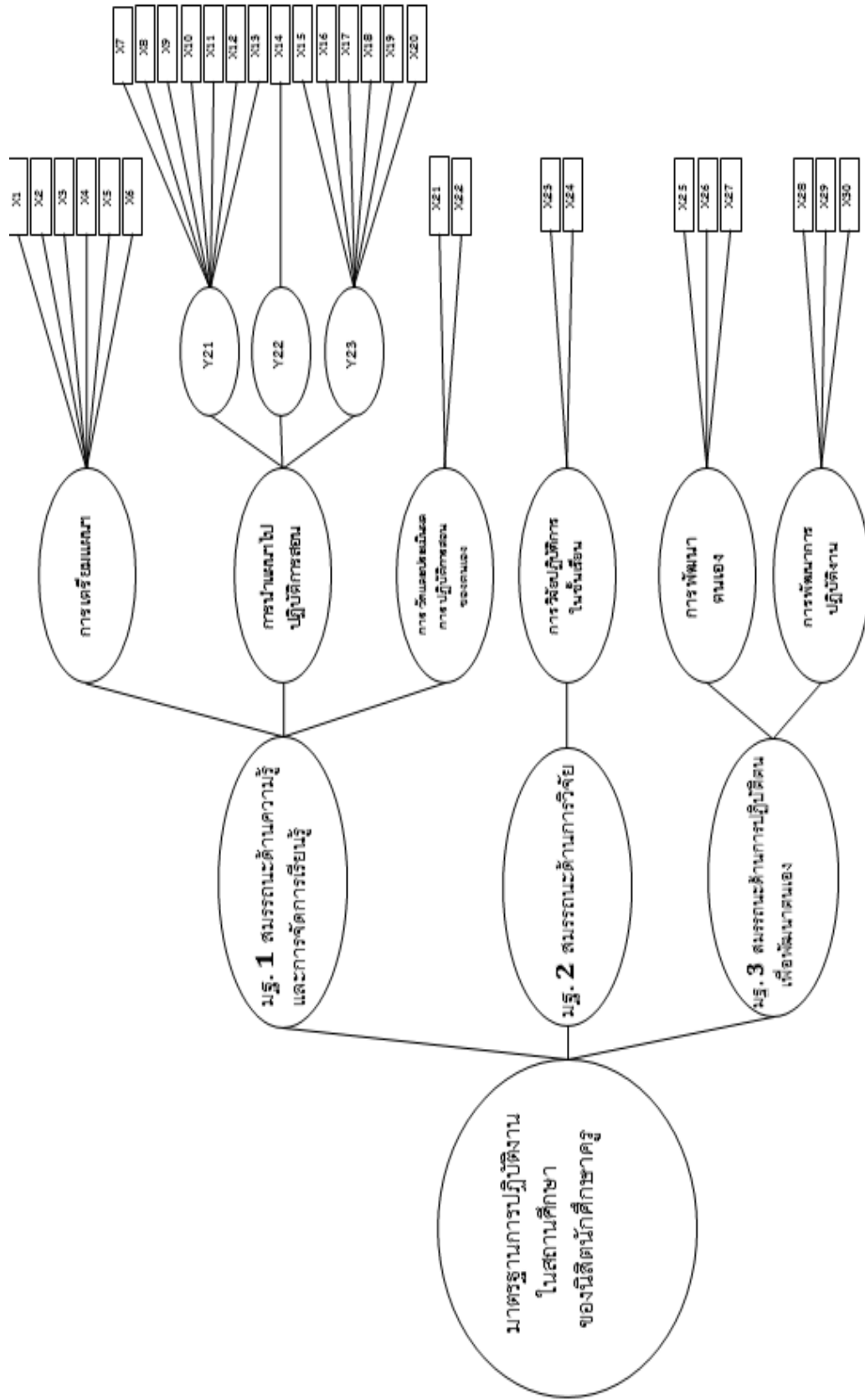
ตัวบ่งชี้ 2.1 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มีคุณลักษณะ 2 รายการ คือ 2.1.1 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และ 2.1.2 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัย

มาตรฐานที่ 3 สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาตนเอง มี 2 ตัวบ่งชี้ 6
คุณลักษณะ มีดังนี้

ตัวบ่งชี้ 3.1 การพัฒนาตนเอง มีคุณลักษณะ 3 รายการ คือ 3.1.1 บุคลิกภาพ
ความเป็นครู 3.1.2 การเรียนรู้ด้วยตนเอง และ 3.1.3 การตั้งรับและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่
เปลี่ยนไป

ตัวบ่งชี้ 3.2 การพัฒนาการปฏิบัติงาน มีคุณลักษณะ 3 รายการ คือ 3.2.1 ความ
รับผิดชอบงานหน้าที่อื่นๆ ในสถานศึกษา 3.2.2 การสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น และ 3.2.3 การ
สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานใน
สถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู สรุปได้ว่า มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ
นิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น จำนวน 3 มาตรฐาน 30 ตัวบ่งชี้นี้ มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานใน
สถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.67 – 1.00 และสามารถสรุปภาพ
โมเดลการวัดได้ดังภาพที่ 5.1

ภาพที่ 5.1 โมเดลการวัดมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

เมื่อ $X =$ ตัวแปรสังเกตได้ภายนอก คือ คุณลักษณะ 30 รายการ

$Y_{21,22,23} =$ ตัวแปรสังเกตได้ภายนอก คือ ตัวบ่งชี้ย่อย 3 รายการ

5.1.2 แบบประเมินและเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู สรุปลงได้ดังนี้

แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นนี้พัฒนามาจากมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นในระยะที่ 1 โดยแบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ ประกอบด้วย 3 ส่วน (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก) มีดังนี้

ส่วนที่ 1 แนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ประกอบด้วย บทบาทหน้าที่ของผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ และแผนการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ดังตารางที่ 5.1 และ 5.2

ตารางที่ 5.1 บทบาทหน้าที่จำแนกตามผู้ประยุกต์ใช้และช่วงเวลาในการดำเนินการ

ผู้ประยุกต์ใช้	บทบาทหน้าที่	ช่วงเวลาในการดำเนินการ
นิสิตนักศึกษาครู	1. ศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และแบบประเมินฯ (Study: St.)	ช่วงที่ 0
	2. ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Apply: Ap.) ดังนี้	ช่วงที่ 1 – 3
	2.1 สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของตนเองตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.1)	สัปดาห์ที่ 1 – 3 ในแต่ละช่วง
	2.2 สะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของตนเองตามแบบประเมินฯ (Reflect: Ref.1)	
	2.3 รับฟังข้อมูลย้อนกลับของครูที่เลี้ยง/อ.นิเทศก์ตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.2)	
2.4 ปรับปรุงพัฒนาตนเองตามแบบประเมินฯ (Develop: Dev.)		
2.5 รายงานผลการประเมินตามแบบประเมินฯ (Report: Rp.)	สัปดาห์ที่ 4 ในแต่ละช่วง	
ครูที่เลี้ยง	1. ศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และแบบประเมินฯ (Study: St.)	ช่วงที่ 0
	2. ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Apply: Ap.) ดังนี้	ช่วงที่ 1 – 3
	2.1 ตรวจสอบการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Check plan: Cp.)	สัปดาห์ที่ 1 – 3 ในแต่ละช่วง
	2.2 สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.1)	
2.3 สะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Reflect: Ref.2)		

ผู้ประยุกต์ใช้	บทบาทหน้าที่	ช่วงเวลาในการดำเนินการ
	2.4 ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.1)	
	2.5 รายงานผลการประเมินตามแบบประเมินฯ (Report: Rp.)	สัปดาห์ที่ 4 ในแต่ละช่วง
อ.นิเทศก์	1. ศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และแบบประเมินฯ (Study: St.)	ช่วงที่ 0
	2. ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Apply: Ap.) ดังนี้	ช่วงที่ 1 – 3
	2.1 ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Check plan: Cp.)	สัปดาห์ที่ 1 – 3 ในแต่ละช่วง
	2.2 ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.1)	
	2.1 ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Check plan: Cp.)	
	2.2 สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.1)	สัปดาห์ที่ 4 ในแต่ละช่วง
	2.3 สะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Reflect: Ref.2)	
	2.4 ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.1)	
	2.5 รายงานผลการประเมินตามแบบประเมินฯ (Report: Rp.)	
ผู้วิจัย	1. ประชุมกับนิสิตนักศึกษาครู หรือ ครูพี่เลี้ยง หรือ อ.นิเทศก์ เพื่อแนะนำบทบาทหน้าที่ และแนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Meeting: Mt.)	ช่วงที่ 0
	2. ติดตามนิสิตนักศึกษาครู หรือ ครูพี่เลี้ยง หรือ อ.นิเทศก์ ในการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Follow: Fol.)	ช่วงที่ 1 – 3 สัปดาห์ที่ 1 – 3 ในแต่ละช่วง
	3. สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.2)	
	4. ร่วมรับฟังข้อมูลย้อนกลับของครูพี่เลี้ยง/อ.นิเทศก์ ที่มีต่อนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.3)	
	5. สัมภาษณ์และรับฟังการสะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Reflect: Ref.3)	สัปดาห์ที่ 4 ในแต่ละช่วง
	6. สัมภาษณ์ครูพี่เลี้ยง หรือ อ.นิเทศก์ ในการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Interview: Iv.)	
	7. รายงานผลการประเมินตามแบบประเมินฯ (Report: Rp.)	
	8. ติดตามนิสิตนักศึกษาครู หรือ ครูพี่เลี้ยง หรือ อ.นิเทศก์ ในการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Follow: Fol.)	

ตารางที่ 5.2 แผนการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ จำแนกตามผู้ประยุกต์ใช้และช่วงเวลา

กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ				ระยะก่อนประยุกต์ใช้	ช่วงเวลาของการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ			
ร.ร.	อ.นิเทศก์	ครูที่เลี้ยง	นิสิตฯ		w0	w1	w2	w3
1	นท.1			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.4		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.4	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.
	นท.1			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.1		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.1	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.
	นท.1			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.2		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.2	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.
	นท.2			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.3		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.3	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.
2	นท.3			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.5		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.5	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.
	นท.3			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.6		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.6	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.

กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบ ประเมินฯ				ระยะก่อน ประยุกต์ใช้	ช่วงเวลาของการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ			
					เดือน/ช่วงที่ 1-2-3			
ร.	อ. นิเทศก์	ครูที่ เลี้ยง	นิสิตฯ	w0	w1	w2	w3	w4
					Dev.	Dev.	Dev.	Dev./Rp.
3	นท.2			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.7		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.7	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.
	นท.4			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.8		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.8	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.
	ผู้วิจัย			Mt.	Fol.	Fol.	Fol.	Obs.2/Fb.3/Ref3./I v./Fol./Rp.

ส่วนที่ 2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 6 ตัวบ่งชี้ 30 คุณลักษณะ ซึ่งในแต่ละคุณลักษณะที่ต้องการประเมิน มีคำอธิบายระดับคุณภาพ 4 ระดับ คือ ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง ดีเยี่ยม ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง ดี ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง พอใช้ และระดับคุณภาพ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.70 – 1.00

ส่วนที่ 3 เกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษา ครู มี 4 เกณฑ์ คือ เกณฑ์ 4 ช่วงคะแนน 3.40 – 4.00 หมายถึง คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับดีเยี่ยม เกณฑ์ 3 ช่วงคะแนน 3.20 – 3.39 หมายถึง คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับดี เกณฑ์ 2 ช่วงคะแนน 3.00 – 3.19 หมายถึง คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับพอใช้ และเกณฑ์ 1 ช่วงคะแนน 2.20 – 2.99 หมายถึง คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับควรปรับปรุง โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกช่วงคะแนน

คุณภาพของแบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ ในด้านความตรงและความเที่ยง พบว่า มีความตรงตามสภาพอยู่ในระดับที่ใช้ได้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy}) มากกว่า 0.70 ($r_{xy} > 0.70$) และมีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินอยู่ในระดับดี โดยใช้การคำนวณความสอดคล้องภายในด้วยสูตรแคปปาของโคเฮน มีค่าเท่ากับ 0.60 และมีความเที่ยงแบบความสอดคล้อง

ภายในเป็นรายมาตรฐาน โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราค มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามากกว่า 0.5 ($\alpha > 0.5$)

5.1.3 การเปลี่ยนแปลงที่ได้สารสนเทศจากมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

1) การเปลี่ยนแปลงที่ได้จากการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ที่พัฒนาขึ้นตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู สรุปได้ว่า

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูโดยภาพรวม พบว่า นิสิตนักศึกษาครูทั้ง 8 คน มีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้น จากระดับควรปรับปรุง พัฒนาขึ้นเป็นระดับพอใช้ ดี และดีเยี่ยมตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูเป็นรายบุคคล พบว่า นิสิตนักศึกษาครูจำนวน 2 คน มีการเปลี่ยนแปลงจากระดับควรปรับปรุง พัฒนาขึ้นเป็นระดับดีเยี่ยม นิสิตนักศึกษาครูจำนวน 3 คน มีการเปลี่ยนแปลงจากระดับควรปรับปรุง พัฒนาขึ้นเป็นระดับดี และนิสิตนักศึกษาครูจำนวน 3 คน มีการเปลี่ยนแปลงจากระดับควรปรับปรุง พัฒนาขึ้นเป็นระดับพอใช้

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูเป็นรายมาตรฐานและตัวบ่งชี้ พบว่า

มาตรฐานที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้ โดยนิสิตนักศึกษาครู มีการเปลี่ยนแปลงโดยมีระดับพอใช้ขึ้นไป (ช่วงคะแนน 3.00 – 4.00) ประกอบด้วยคุณลักษณะ คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 2 หรือ 1.1.2) การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 4 หรือ 1.1.4) การนำเข้าสู่บทเรียน (รายการประเมินที่ 7 หรือ 1.2.1.1) การสื่อสารกับผู้เรียน (รายการประเมินที่ 8 หรือ 1.2.1.2) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 10 หรือ 1.2.1.4) การจัดการชั้นเรียน (รายการประเมินที่ 12 หรือ 1.2.1.6) การสรุปบทเรียน (รายการประเมินที่ 13 หรือ 1.2.1.7) การรายงานผลการประเมินการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 20 หรือ 1.2.3.6) และการวัดและประเมินผลการปฏิบัติการสอนของตนเอง (รายการประเมินที่ 21 – 22 หรือ 1.3.1 - 1.3.2) สำหรับคุณลักษณะ ที่มีระดับควรปรับปรุง (ช่วงคะแนน 2.20 – 2.99) คือ ความรู้และแม่นยำในเนื้อหาตามหลักสูตร (รายการประเมินที่ 1 หรือ 1.1.1) การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 5 หรือ 1.1.5) การกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 6 หรือ

1.1.6) การส่งเสริมทักษะการคิด (รายการประเมินที่ 9 หรือ 1.2.1.3) การส่งเสริมการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 11 หรือ 1.2.1.5) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 14 หรือ 1.2.2.1) และการประเมินที่ดำเนินไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 17 หรือ 1.2.3.3) สำหรับคุณลักษณะ **ที่ต่ำกว่าระดับควรปรับปรุง** (ช่วงคะแนน 0 – 2.19) คือ การกำหนดสาระการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 3 หรือ 1.1.3) การประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย (รายการประเมินที่ 15 หรือ 1.2.3.1) การประเมินที่ผู้เรียนทราบเป้าหมายการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 16 หรือ 1.2.3.2) การประเมินที่ส่งเสริมการประเมินตนเองเพื่อการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 18 หรือ 1.2.3.4) และการประเมินที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ต่อเนื่อง (รายการประเมินที่ 19 หรือ 1.2.3.5)

มาตรฐานที่ 2 สมรรถนะด้านการวิจัย โดยนิสิตนักศึกษาครุมีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่**ระดับพอใช้ขึ้นไป** (ช่วงคะแนน 3.00 – 4.00) คือ คุณลักษณะ การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 23 หรือ 2.1.1) สำหรับคุณลักษณะ **ที่ต่ำกว่าระดับควรปรับปรุง** (ช่วงคะแนน 0 – 2.19) คือ การทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัย (รายการประเมินที่ 24 หรือ 2.1.2)

มาตรฐานที่ 3 สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาตนเอง โดยนิสิตนักศึกษาครุมีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่**ระดับพอใช้ขึ้นไป** (ช่วงคะแนน 3.00 – 4.00) ในทุกคุณลักษณะ (รายการประเมินที่ 25 – 30 หรือ 3.1.1 – 3.1.3 และ 3.2.1 – 3.2.2)

2) การเปลี่ยนแปลงในด้านคุณลักษณะ คุณประโยชน์ ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของแบบประเมินและการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครุที่พัฒนาขึ้น ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครุ สรุปได้ว่า

2.1) แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครุที่พัฒนาขึ้น มีคุณลักษณะ ที่มีความเหมาะสม คือ รายการประเมินมีความครอบคลุมสภาพการณ์ของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครุ และเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ชัดเจน และเป็นรูปธรรม

2.2) ประโยชน์ของแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครุที่พัฒนาขึ้น คือ เป็นแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ และเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง

2.3) ปัญหาและอุปสรรคในการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครุที่พัฒนาขึ้น คือ ความยากในการจดจำและซึมซับรายละเอียดของ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ ความไม่เข้าใจในเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ และความไม่สม่ำเสมอในการศึกษา ทำความเข้าใจ และประเมินตนเอง

2.4) ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้น คือ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ควรประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ กับนิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 และ 2 ตามลำดับ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในชั้นปีที่ 5 และส่วนน้อยที่มีความคิดเห็นว่า แบบประเมินฯ นี้ มีความเหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้กับนิสิตนักศึกษาครูชั้นปีที่ 5 ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างแนวปฏิบัติในการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ แบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ สามารถนำไปใช้กับครูประจำการได้

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัย ประกอบด้วย 3 ประการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.2.1 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

สืบเนื่องจากการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่บ่งชี้ว่า การพัฒนานิสิตนักศึกษาครูให้มีคุณภาพนั้น จำต้องพัฒนาวิธีการประเมินให้มีความเหมาะสม สอดคล้อง และครอบคลุมกับสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู นั่นคือ การประเมินความก้าวหน้า เพราะการประเมินความก้าวหน้าเป็นวิธีการประเมินที่มุ่งเน้นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครู โดยดำเนินการเก็บรวบรวมสารสนเทศที่ได้ตามสภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครูจริงอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับอย่างทันท่วงทีให้กับนิสิตนักศึกษาครูได้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้จนบรรลุตามเป้าหมาย (Bennett, 2011; Crossouard, 2011; Helen, Eleanor & Judy, 2011; Mary, 2011; Thomas, 2011; Willis, 2011; Winnie & Theodore, 2011; Ayala, et al., 2012; ปิยาภรณ์ วัตสว่าง, 2547; พิกุล เอกวรารุง, 2550) และเพื่อให้การประเมินความก้าวหน้าเกิดประโยชน์สูงสุด จำเป็นต้องทำงานร่วมกันเป็นทีมระหว่างอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนิสิตนักศึกษาครู โดยการสร้างและใช้แบบประเมินชุดเดียวกัน มีเกณฑ์การประเมินที่มีความเป็นรูปธรรมและชัดเจน ร่วมกันประเมิน ร่วมกันสะท้อนผลการประเมิน และร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการประเมิน สร้างเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูให้มีคุณภาพ (William, 2006 cited in William, 2007; Wray, 2007; Dufour, et al., 2010; Priestleya, Millera, Barrettb, & Wallacec, 2011; Avalos, 2011; Moss, 2012; วิจารย์พานิช, 2555) สอดรับกับการปฏิรูประบบการประเมินการเรียนรู้สำหรับประเทศไทย ควรยึดแนวคิดและหลักการที่ว่า ระบบการวัดและประเมินการเรียนรู้จะต้องมีความเที่ยงธรรม โปร่งใส สามารถ

ตรวจสอบความถูกต้องได้ ซึ่งการวัดและประเมินการเรียนรู้ต้องเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งก่อน ระหว่างและหลังเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้ และต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนครอบคลุมทั้งสถานภาพและความก้าวหน้าด้านความรู้ และทักษะด้านพัฒนาการของผู้เรียน และคุณธรรม (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2550) กอปรกับสถานศึกษาต้องจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการ ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (มาตรา 26) (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542)

ดังนั้น เพื่อให้นิสิตนักศึกษาครุมีคุณภาพ จึงต้องพัฒนาแบบประเมินที่มีเกณฑ์การประเมินเป็นรูปธรรมและชัดเจน และแบบประเมินนี้สามารถเป็นเครื่องกำกับและเสริมสร้างการปฏิบัติงานร่วมกันของอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนิสิตนักศึกษาครุตามหลักฐานการศึกษาดังกล่าวข้างต้น การพัฒนาแบบประเมินจึงต้องเริ่มจากการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยจะเป็นข้อกำหนดคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของนิสิตนักศึกษาครุให้ปฏิบัติตามจนบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559 ที่มุ่งเน้นพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู และส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2556) เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงตามแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542) โดยมาตรฐานและตัวบ่งชี้ฯ นี้ จำต้องพัฒนาขึ้นมาให้เหมาะสมสอดคล้อง และครอบคลุมกับสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษา และตอบสนองกับแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ตลอดจนสอดคล้องกับสภาพบริบทไทยและมีความเป็นสากลระดับนานาชาติ ดังที่ ศิริชัย กาญจนวาสี (2550) ได้เสนอไว้ว่า การประเมินต้องตอบสนองต่อเป้าหมายการเรียนรู้ระดับบุคคล ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับประเทศ รวมทั้งมีความเป็นสากลระดับนานาชาติ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของนิสิตนักศึกษาครุตามที่หลักสูตรต้องการ ตลอดจนมีทักษะในการทำงานมากกว่าการรู้รอบในเชิงทฤษฎี มีความสามารถที่หลากหลาย และมีทักษะสูงพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้เป็นที่ยอมรับได้ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ตามแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2556) ดังนั้น จึงต้องศึกษามาตรฐานวิชาชีพครูทั้งของไทยและต่างประเทศ รวมทั้งทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นส่วนประกอบสำคัญของการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครุ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

มาตรฐานและตัวบ่งชี้วิชาชีพครูของไทยที่นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์มี 5 แห่ง ประกอบด้วย (1) ครุสภา พ.ศ.2556 (2) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556) (3) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2556) (4) มหาวิทยาลัยศิลปากร (2556) และ (5) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2556) โดยเหตุผลที่เลือกศึกษามาตรฐานวิชาชีพครูของครุสภา คือ ครุสภาเป็นองค์กรที่ควบคุม ตรวจสอบ และดูแลในเรื่องมาตรฐานวิชาชีพครูของไทย ซึ่งสถาบันการผลิตครูทั้งหมด จำต้องใช้มาตรฐานวิชาชีพครูของครุสภาเป็นข้อบังคับใช้ในการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย 3 มาตรฐานคือ มาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์ มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน และมาตรฐานด้านการปฏิบัติตน (สำนักงานเลขาธิการครุสภา, 2556) สำหรับเหตุผลที่เลือกศึกษามาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่งนี้ เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยที่จัดตั้งคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์มายาวนานเกิน 45 ปี มีวิสัยทัศน์และพันธกิจที่มุ่งพัฒนาคุณภาพบัณฑิตครูทั้งในด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ การวิจัย การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คุณธรรมจริยธรรม และการทำงานร่วมกัน สอดรับกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 กอปรกับมหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง ได้จัดตั้งโรงเรียนสาธิต เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้และฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตนักศึกษาครู และเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมทางการศึกษา สำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาและเผยแพร่สู่วงการศึกษของประเทศ

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่งนี้ มีสถิติจำนวนของผู้สมัครเพื่อศึกษาต่อคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สูงติดอันดับ 1 ใน 10 ของไทย (สมาคมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (สอท.), 2556, แหล่งที่มา : <http://www.aupt.or.th/admissions.php>) ด้วยเหตุนี้ มาตรฐานและตัวบ่งชี้วิชาชีพครูของไทยทั้ง 5 แห่ง ดังกล่าวข้างต้น จึงนำมาเป็นส่วนประกอบสำคัญในการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

ทั้งนี้ จากการดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของไทยจากมหาวิทยาลัย 4 แห่ง ตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครูของครุสภาที่พบว่า โดยส่วนใหญ่มหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง มีตัวบ่งชี้ปรากฏในมาตรฐานที่ 1 ความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ แต่มีบางมหาวิทยาลัยที่ตัวบ่งชี้ไม่ปรากฏในเรื่องของการทำวิจัย และการจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน และมีบางมหาวิทยาลัยที่ตัวบ่งชี้ไม่ปรากฏในมาตรฐานที่ 2 การปฏิบัติงาน และมาตรฐานที่ 3 การปฏิบัติตน จึงต้องศึกษามาตรฐานวิชาชีพครูของต่างประเทศ ที่จะช่วยเติมเต็มและสนับสนุนให้การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูมีความครอบคลุมและเป็นสากล ซึ่งเป็นการสร้างโอกาสต่อการนำไปใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูให้เกิดประโยชน์สูงสุด

มาตรฐานและตัวบ่งชี้วิชาชีพครูของต่างประเทศที่นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นส่วนประกอบสำคัญในการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู มี 10 สถาบัน ประกอบด้วย (1) โมเดลการประเมินวิชาชีพครูของ Medeline Hunter (Hunter, 1982) (2) องค์ประกอบของการประเมินการปฏิบัติทางวิชาชีพครูของ Charlotte Danielson (Danielson, 1996) (3) มาตรฐานการประเมินและความก้าวหน้าทางวิชาชีพครูของ Tennessee (Tennessee, 2009) (4) มาตรฐานการประเมินวิชาชีพครูของ INTASC (CCSSO, 2013) (5) องค์ประกอบของการประเมินการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครู (Judith & Lauren, 2012) (6) องค์ประกอบของตัวอย่างการปฏิบัติงานครู (Rebecca, Janet, et al., 2010) (7) สมรรถนะวิชาชีพครูของประเทศฟินแลนด์ (Niemi, H., 2011; Niemi, H., 2012) (8) สมรรถนะครูของประเทศสิงคโปร์ (National Institute of Education, 2009) (9) มาตรฐานวิชาชีพครูของประเทศจีน (Wu, 2014) และ (10) องค์ประกอบของการประเมินเพื่อการเรียนรู้ของครูในประเทศฮ่องกง (Berry, 2014) โดยสถาบันทั้ง 10 แห่งนี้ ให้ความสำคัญกับการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูหรือครูให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพทั้งในด้านการวางแผนการปฏิบัติการสอน การปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน การประเมินผลการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ การติดต่อสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21

สำหรับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นส่วนประกอบสำคัญในการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูนั้น Johnson และ Johnson (2011) ได้กล่าวว่า การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทักษะที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะการเรียนรู้ ที่จำต้องพึ่งพากันในระดับโลกมากขึ้น มีความอิสระทางความคิดมากขึ้น มีความต้องการบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ และให้ความสำคัญกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จึงเป็นเหตุผลสำคัญของการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ที่เป็นแบบร่วมมือกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่ง วิจารย์ พานิช (2555) และ Trilling และ Fadel (2009) ได้เสนอทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยทักษะสำคัญ 3 ด้าน คือ (1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (2) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ (3) ทักษะด้านอาชีพและทักษะชีวิต โดย Reeves (2011) ได้เสนอว่า การประเมินนิสิตนักศึกษาครูเพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นั้น ประกอบด้วย 3 หลักการคือ (1) มาตรฐานการประเมินตอบสนองความแตกต่างของนิสิตนักศึกษาครู (2) ดำเนินการประเมิน แลกเปลี่ยนผลการประเมิน และร่วมมือกันปรับปรุงแก้ไขกันเป็นทีม และ (3) การเปิดเผยสิ่งที่จะถูกประเมิน โดยนิสิตนักศึกษาครูสามารถศึกษา พิจารณา และร่วมสร้างการประเมิน นอกจากนี้ Dufour และ Dufour (2011) ยังได้เสนอว่า สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

คือ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งการสนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกัน การแก้ไขปัญหาาร่วมกัน และการสื่อสารด้วยเทคโนโลยี สามารถช่วยเสริมสร้างเครือข่ายและการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับนักการศึกษาอีกหลายท่านได้แก่ Pearlman (2011) Fisher และ Frey (2011) Lemke (2011) November (2011) และ Richardson (2011) ด้วยเหตุนี้ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จึงนำมาเป็นส่วนประกอบสำคัญอีกหนึ่งประการในการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

ดังนั้น มาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นนี้ มาจากการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูจาก 3 แหล่งใหญ่ดังกล่าวข้างต้น ที่ช่วยเติมเต็มส่วนที่ไม่ปรากฏทั้งของไทยและของต่างประเทศ รวมทั้งทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้เกิดมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่มีความสมบูรณ์

มาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นนี้ มี 3 มาตรฐาน 6 ตัวบ่งชี้ 30 คุณลักษณะ โดยผ่านการตรวจความเหมาะสมของผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.67 - 1.00 แสดงว่า มาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นนี้ มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความรู้ ความสามารถในการเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยมี 3 ตัวบ่งชี้ 22 คุณลักษณะ มีดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ มี 6 คุณลักษณะ เป็นการเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนที่จะปฏิบัติการสอน ซึ่งจำต้องมีความรู้ในเรื่องหลักสูตร ทำการศึกษาและวิเคราะห์ตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำไปออกแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่ปฏิบัติการสอนที่ตอบสนองกับผู้เรียนโดยเน้นการบูรณาการสาระการเรียนรู้ จากนั้นกำหนดองค์ประกอบหลักในแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกันทุกองค์ประกอบ และสอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ประกอบด้วย กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดสาระการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้ และกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ให้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ทุกด้าน ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจ (K) ทักษะการคิดและการปฏิบัติ (P) และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A)

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปฏิบัติการสอน มี 3 ตัวบ่งชี้ย่อย 14 คุณลักษณะ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และดำเนินการจัดการเรียนรู้ได้

ตามขั้นตอนและเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย นำเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีการที่น่าสนใจ เหมาะสม และช่วยกระตุ้นผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม สื่อสารกับผู้เรียนด้วยการฟัง พูด อ่าน เขียน และ อิริยาบถต่างๆ ได้ถูกต้องและเหมาะสม ใช้คำถามกระตุ้นเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดทั้ง 6 ชั้น ตามทฤษฎีของบลูม (ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล) ส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียนตาม ความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย จัดการชั้นเรียนด้วย สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และร่วมกันสรุป บทเรียนได้ครอบคลุมเนื้อหาหลักที่เรียน และเชื่อมโยงไปสู่การดำเนินชีวิตประจำวัน มีการใช้สื่อและ แหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมและหลากหลาย มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย วิธีการที่เหมาะสมและหลากหลาย ครอบคลุมผลการเรียนรู้ทุกด้าน ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจ (K) ทักษะการคิดและการปฏิบัติ (P) และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A) มีการประเมินที่ผู้เรียนทราบ เป้าหมายการเรียนรู้ ดำเนินการประเมินไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมิน ตนเองเพื่อการเรียนรู้ และมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนรายงานผลการ ประเมินการเรียนรู้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องให้ทราบอย่างทันท่วงที

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 การวัดและประเมินผลการปฏิบัติการสอนของตนเอง มี 2 คุณลักษณะ เป็นการใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน โดยการสะท้อนผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำ ผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุง/พัฒนาการจัดการเรียนรู้และหลักสูตรอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง และ สะท้อนคิดและจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานให้ครอบคลุม ข้อความรู้และผลที่ได้รับ สภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขปัญหา แนวทางการพัฒนาต่อไป และสารสนเทศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่าง ตรงไปตรงมาและสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 2 สมรรถนะด้านการวิจัย หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความรู้ ความสามารถในการ ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และทักษะการวิจัย โดยมี 1 ตัวบ่งชี้ 2 คุณลักษณะ เป็นการ ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ใน ครั้งต่อไปได้อย่างเหมาะสม และประเมินความก้าวหน้าในการทำงานวิจัยของตนเองอย่างต่อเนื่อง แล้วนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงทักษะการทำงานวิจัยต่อไป

มาตรฐานที่ 3 สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาตนเอง หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึง ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติตน และการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ โดยมี 2 ตัวบ่งชี้ 6 คุณลักษณะ เป็นการพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครูให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มีการ เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ตั้งรับและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่าง

ได้ผลดี มีความรับผิดชอบงานหน้าที่อื่นๆ ในสถานศึกษา สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างได้ผลดี และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเชิงวิชาการอย่างสร้างสรรค์และต่อเนื่อง

5.2.2 การพัฒนาแบบประเมินและตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู พัฒนามาจากมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยแบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ประกอบด้วย 3 ส่วน มีดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู เนื่องจากวิธีการประเมินที่จะให้ผลดีและเหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู จึงต้องมีลักษณะเป็นการประเมินการปฏิบัติงานตามสภาพจริง ด้วยแบบประเมินที่มีความเป็นรูปธรรมและชัดเจน นั่นคือ การประเมินความก้าวหน้า ที่มุ่งเน้นการประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Bennett, 2011; Crossouard, 2011; Helen, Eleanor & Judy, 2011; Mary, 2011; Thomas, 2011; Willis, 2011; Winnie & Theodore, 2011; Ayala et al., 2012; ปิยาภรณ์ วัดสว่าง, 2547; พิกุล เอกวารงกูร, 2550) และการทำงานร่วมกัน เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (William, 2006 cited in William, 2007; Wray, 2007; Dufour, et al., 2010; Priestley, Millera, Barrettb, & Wallacec, 2011; Avalos, 2011; Moss, 2012; วิจารย์ พานิช, 2555) ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริชัย กาญจนวาสิ (2550) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่เสนอว่า การประเมินต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น แนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู จึงนำแนวคิดและหลักการของการประเมินความก้าวหน้า และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพดังกล่าวข้างต้นมาเป็นกรอบในการพัฒนาเป็นแนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ โดยแนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ประกอบด้วย (1) บทบาทหน้าที่ของผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ คือ นิสิตนักศึกษาครู ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ และ (2) แผนการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ โดยผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ต้องปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง สำหรับบทบาทหน้าที่ และแผนการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ นั้น พัฒนาจากหลักการและแนวคิดของการประเมินความก้าวหน้าที่เสนอโดย ETS (2010 cited in Bennett, 2011) และ William (2007) และแนวคิดและองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง

วิชาชีพที่เสนอโดย Priestleya, Millera, Barrettb, และ Wallacec (2011) Wiliam (2007) และ Moss (2012)

ส่วนที่ 2 เป็นเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ ซึ่งจากการศึกษาแนวทางแก้ไขสภาพปัญหาและวิธีการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู บ่งชี้ว่าเครื่องมือประเมินที่มีความเหมาะสม สอดคล้อง และครอบคลุมสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูตามที่ Hunter (1982) Danielson (1996) Tennessee (2009) Winnie และ Theodore (2011) และ CCSSO (2013) เสนอไว้คือ แบบประเมินที่มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค (scoring rubric) และเกณฑ์การให้คะแนนที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู คือ เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบตามแนวคิดของ Nitko (2004) กมลวรรณ ดังธนกานนท์ (2557) และ เอมอร จังศิริพรภรณ์ (2550) เนื่องจากการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูนั้น จำต้องพิจารณากระบวนการปฏิบัติงานตามสภาพจริงเป็นรายด้านของคุณลักษณะที่ต้องการประเมิน เช่น การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การคิด ผลิตภัณฑ์และใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และการพัฒนาตนเอง เป็นต้น ตั้งแต่เริ่มจนถึงที่สุดของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการประเมินความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาเป็นระยะๆ แล้วให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูให้บรรลุตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Hunter (1982) Danielson (1996) Tennessee (2009) Winnie และ Theodore (2011) และ CCSSO (2013)

นอกจากแบบประเมินที่มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค ประเภทเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ จะมีความเหมาะสมในการนำมาสร้างเป็นเครื่องมือประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูแล้ว ยังต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาเครื่องมือประเมินให้เป็นแบบประเมินที่มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคนี้อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อนำไปประเมินและพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพราะจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูของไทยและต่างประเทศ พบว่าเครื่องมือที่ใช้ประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ส่วนใหญ่เป็นแบบประเมินมาตรฐานค่า 4-5 ระดับ โดยเฉพาะสถาบันผลิตครูของไทย ที่ไม่พบว่ามีการใช้เครื่องมือประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูเป็นแบบเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค (ดวงใจ สีเขียว, 2549; คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556; คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556; ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม, 2556; ศูนย์ปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2556; National Institute of Education, 2009; Rebecca, Janet et al., 2010; Niemi, H., 2011; Niemi, H., 2012; Judith & Lauren, 2012; Wu, N., 2014; Berry, R., 2014) และส่วนน้อยที่เครื่องมือเป็นแบบประเมินที่มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปรีค (Hunter, 1982; Danielson, 1996; Tennessee, 2009; CCSSO, 2013)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบนี้ Nitko (2004) กมลวรรณ ตั้งชนกานนท์ (2557) และ เอมอร จังศิริพรภรณ์ (2550) เสนอว่า เป็นเกณฑ์ที่อธิบายระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยแยกเป็นรายองค์ประกอบ รายมิติ หรือรายด้านของสิ่งที่ได้รับการประเมิน คะแนนจะลดหลั่นตามระดับคุณภาพจากต่ำสุดถึงสูงสุด โดยเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบที่พัฒนาขึ้นนี้ ในแต่ละข้อรายการประเมินจำนวน 30 รายการ มีคำอธิบายระดับคุณภาพ 4 ระดับ โดยอิงแนวคิดของ Hunter (1982) Danielson (1996) Tennessee (2009) Rebecca, Janet et al. (2010) Winnie และ Theodore (2011) Judith และ Lauren (2012) CCSSO (2013) และ กมลวรรณ ตั้งชนกานนท์ (2557) ที่ว่า เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบควรมีระดับคุณภาพตั้งแต่ 3 - 6 ระดับ และสอดคล้องกับการตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4 เกรด ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบนี้ ประกอบด้วย ระดับคุณภาพ 4 คือ ดีเยี่ยม ระดับคุณภาพ 3 คือ ดี ระดับคุณภาพ 2 คือ พอใช้ และระดับคุณภาพ 1 คือ ควรปรับปรุง โดยเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบที่พัฒนาขึ้นนี้ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.70 – 1.00

ส่วนที่ 3 เป็นเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยสังเคราะห์จาก 6 มหาวิทยาลัย ประกอบด้วย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยขอนแก่น และเพื่อให้สอดคล้องกับระดับคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ (ส่วนที่ 2) เกณฑ์การประเมินฯ นี้ จึงมี 4 เกรด ประกอบด้วย เกรด 4 คือ คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับดีเยี่ยม มีช่วงคะแนน 3.40 – 4.00 เทียบได้เท่ากับ มากกว่า 85% ซึ่งได้เกรด A เกรด 3 คือ คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับดี มีช่วงคะแนน 3.20 – 3.39 เทียบได้เท่ากับ 80% - 84% ซึ่งได้เกรด B+ เกรด 2 คือ คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับพอใช้ มีช่วงคะแนน 3.00 – 3.19 เทียบได้เท่ากับ 75% - 79% ซึ่งได้เกรด B และเกรด 1 คือ คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับควรปรับปรุง มีช่วงคะแนน 2.20 – 2.99 เทียบได้เท่ากับ 55% - 74% ซึ่งได้เกรด C+ ซึ่งช่วงคะแนนของเกรด 1 นี้ มีความห่างของคะแนนมากกว่าช่วงคะแนนของเกรดอื่น เนื่องจากข้อมูลผลการประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูในปีการศึกษา 2557 ที่ผ่านมา พบว่า ผลการประเมินมีตั้งแต่ 2.30 – 4.00 ซึ่งไม่พบผลการประเมินที่มีคะแนนต่ำกว่านี้ ดังนั้น เกณฑ์การประเมินเกรด 1 นี้ จึงมีช่วง

คะแนน 2.20 - 2.99 ทั้งนี้ เกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต นักศึกษาคู มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกช่วงคะแนน

การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ นิสิตนักศึกษาคู โดยการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือทั้งฉบับตามแนวคิดของ กมลวรรณ ตั้งธนานนท์ (2557) มีดังนี้

1) การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ นิสิตนักศึกษาคู และแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาคู โดย ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการนิเทศการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาคู ด้านมาตรฐานทางวิชาชีพครู และด้านการวัดและประเมินผล โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ข้อ ได้แก่ (1) จบการศึกษาทางด้านการศึกษาหรือด้านที่เชี่ยวชาญในระดับปริญญาตรี ขึ้นไป (2) มีประสบการณ์ในการทำงานในด้านที่เชี่ยวชาญอย่างน้อย 10 ปี ซึ่งผลการตรวจสอบความ ตรงตามเนื้อหาเป็นดังนี้

1.1) มาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาคู มีค่าดัชนีความ สอดคล้อง 0.67 - 1.00 ตามแนวคิดของ ศิริชัย กาญจนวาสี (2552) แสดงว่า มาตรฐานการ ปฏิบัติงานฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาคู

1.2) แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาคู มี 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงาน ในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาคู มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.70 - 1.00 ตามแนวคิดของ ศิริชัย กาญจนวาสี (2552) แสดงว่า แนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ สามารถนำไป ประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ นิสิตนักศึกษาคูได้

ส่วนที่ 2 เป็นเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ มีค่าดัชนีความ สอดคล้อง 0.70 - 1.00 ตามแนวคิดของ ศิริชัย กาญจนวาสี (2552) แสดงว่า เกณฑ์การให้คะแนน แบบแยกองค์ประกอบ มีความเหมาะสมกับการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ นิสิตนักศึกษาคู

ส่วนที่ 3 เป็นเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ นิสิตนักศึกษาคู มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกช่วงคะแนน ตามแนวคิดของ ศิริชัย กาญจนวาสี (2552) แสดงว่า เกณฑ์การประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ สามารถนำไปใช้ตัดสินผลการ ประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาคูได้

นอกจากการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นแล้ว ยังมี การทดลองใช้แบบประเมินฯ เพื่อตรวจสอบความตรงตามสภาพ ความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน และความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในเป็นรายมาตรฐาน ตลอดจนหาข้อยุติในการให้คะแนน มีดังนี้

2) การตรวจสอบความตรงตามสภาพ เป็นการตรวจสอบโดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นเกณฑ์ ตามแนวคิดของ สุวิมล ว่องวานิช (2550) โดยให้ครูพี่เลี้ยงหรืออาจารย์นิเทศก์ ทำการประเมินนิสิต นักศึกษาครูด้วยแบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้น แล้วนำคะแนนผลการประเมินนิสิตนักศึกษาครูจากครูพี่เลี้ยงหรืออาจารย์นิเทศก์ กับคะแนนผลการประเมินตนเองจากนิสิตนักศึกษาครู ด้วยเครื่องมือชุด เดียวกัน มาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยมีค่ามากกว่า 0.70 ตามแนวคิดของ Thorndike (2005 อ้างถึงใน กมลวรรณ ตังชนกานนท์, 2557) แสดงว่า แบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ มีคุณภาพด้านความตรงตามสภาพอยู่ในระดับที่ใช้ได้

3) การตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Inter-Rater Reliability : IRR) โดยคำนวณความสอดคล้องภายในด้วยสถิติแคปปาของโคเฮน (Cohen's Kappa) ตามแนวคิดของ โชติกา ภาชีผล ณีภูธรภรณ์ หลาวทอง และ กมลวรรณ ตังชนกานนท์ (2558) และ ประสพชัย พสุนนท์ (2558) ซึ่งเป็นการพิจารณาความสอดคล้องกันระหว่างผู้ประเมินตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยที่ผู้ประเมิน แต่ละคนเป็นอิสระต่อกัน สถิติแคปปาของโคเฮนนี้ ใช้สำหรับข้อมูลระดับนามบัญญัติ และเรียงอันดับ และจากการคำนวณความสอดคล้องระหว่างครูพี่เลี้ยงประเมินนิสิตนักศึกษาครู กับนิสิตนักศึกษาครู ประเมินตนเอง โดยใช้การคำนวณความสอดคล้องภายในด้วยสูตรแคปปาของโคเฮน พบว่า มีค่า 0.60 ซึ่งแสดงว่า แบบประเมินฯ นี้ มีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินอยู่ในระดับดี

4) การตรวจสอบคุณภาพในด้านความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน ด้วยการ คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราคเป็นรายมาตรฐาน โดยต้องมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา มากกว่า 0.5 ($\alpha > 0.5$) ตามแนวคิดของ ศิริชัย กาญจนवासี (2552) พบว่า มาตรฐาน 3 ด้าน 30 ตัว บ่งชี้ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.89 และเมื่อคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราค เป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 1 มี 22 ตัวบ่งชี้ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.91 มาตรฐานที่ 2 มี 2 ตัวบ่งชี้ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.67 และมาตรฐานที่ 3 มี 6 ตัวบ่งชี้ มีค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.57 ซึ่งแสดงว่า แบบประเมินฯ นี้ มีความเที่ยง

5) การหาข้อยุติในการให้คะแนน โดยใช้แนวคิดของ Johnson, Penny และ Gordon (2009) สืบเนื่องจากผลการเปรียบเทียบระหว่าง ค่าเฉลี่ยเลขคณิตผลการประเมินการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดยครูพี่เลี้ยงเป็นผู้ประเมิน (ผู้ประเมินคนที่ 1) และนิสิตนักศึกษา ครูประเมินตนเอง (ผู้ประเมินคนที่ 2) กับค่าเฉลี่ยเลขคณิตรวม พบว่า โดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

ผลการประเมินของครูพี่เลี้ยง สูงกว่าค่าเฉลี่ยเลขคณิตรวม จำนวน 6 คนใน 8 คน และค่าเฉลี่ยเลขคณิตผลการประเมินตนเองของนิสิตนักศึกษาครู สูงกว่าค่าเฉลี่ยเลขคณิตรวมจำนวน 3 คนใน 5 คน แสดงว่า ครูพี่เลี้ยงมีแนวโน้มการประเมินที่มีลักษณะปล่อยคะแนนในการตรวจให้คะแนนมากกว่า นิสิตนักศึกษาครู ทั้งนี้เป็นเพราะครูพี่เลี้ยงมีความกังวลใจถึงผลการประเมินนี้ จะส่งผลกระทบต่อ การให้เกรดของคณะครุศาสตร์ ดังนั้น การนำแบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ไปประยุกต์ใช้ จึงต้องมีผู้ ประเมินหลายคน ประกอบด้วย นิสิตนักศึกษาครูประเมินตนเอง ครูพี่เลี้ยงประเมินนิสิตนักศึกษาครู และอาจารย์นิเทศก์ประเมินนิสิตนักศึกษาครู แล้วนำผลการประเมินของแต่ละคนไปหาข้อยุติในการ ให้คะแนน โดยใช้วิธีการคำนวณค่าเฉลี่ยผลการประเมินจากผู้ประเมินทุกคน เพื่อให้ได้ผลการประเมิน ที่มีความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Johnson, Penny และ Gordon (2000 อ้างถึงใน กมลวรรณ ตังธกานนท์, 2547) ที่สรุปว่า วิธีการใช้ค่าเฉลี่ยผลการประเมินจากผู้ ประเมินให้ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินสูง

ดังนั้น แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่ พัฒนาขึ้นนี้ มีความใหม่ทั้งในด้านตัวมาตรฐานที่มีความทันสมัยและครอบคลุมทักษะการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาทั้งของไทยและต่างประเทศ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และมีความใหม่ใน ด้านเครื่องมือสำหรับใช้ประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู คือ เป็นแบบ ประเมินที่มุ่งเน้นการประเมินเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค ซึ่งเป็น ประเภทเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ โดยมีคำอธิบายระดับคุณภาพในแต่ละ คุณลักษณะที่ต้องการประเมิน 4 ระดับ ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่สำคัญที่สถาบันผลิตครูควรนำไป ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

แบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นนี้ มีคุณภาพและมีความเหมาะสม สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูได้ เพราะได้รับการ ตรวจสอบคุณภาพหลายขั้นตอน โดยเริ่มจากการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของมาตรฐาน การปฏิบัติงานฯ และแบบประเมินฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.67 - 1.00 นอกจากนี้ ยังมีการทดลองใช้แบบประเมินฯ เพื่อตรวจสอบความตรงตามสภาพ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันมากกว่า 0.70 และความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน มีค่า 0.60 และความ เที่ยงแบบความสอดคล้องภายในเป็นรายมาตรฐาน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา มากกว่า 0.5 สำหรับการ หาข้อยุติในการให้คะแนน ใช้วิธีการคำนวณค่าเฉลี่ยผลการประเมินจากผู้ประเมินทุกคน ประกอบด้วย นิสิตนักศึกษาครูประเมินตนเอง ครูพี่เลี้ยงประเมินนิสิตนักศึกษาครู และอาจารย์นิเทศก์ประเมินนิสิต นักศึกษาครู เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่มีความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน

5.2.3 การเปลี่ยนแปลงที่ได้สารสนเทศจากมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

1) กรอบช่วงเวลาในการลงภาคสนามเพื่อศึกษาผลการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่ได้สารสนเทศจากมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู มี 4 ช่วงซึ่งพัฒนามาจากวงจรการประเมินความก้าวหน้าของ NCTE (2010) ประกอบด้วย (1) ช่วงที่ 0 เป็นช่วงก่อนการปฏิบัติงานในสถานศึกษา (2) ช่วงที่ 1 เป็นการศึกษาผลการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ในช่วงเดือนแรกของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา (3) ช่วงที่ 2 เป็นการศึกษาผลการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ในช่วงเดือนที่สองของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา และ (4) ช่วงที่ 3 เป็นการศึกษาผลการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ในช่วงเดือนที่สามของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ซึ่งดำเนินการตลอดระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา โดยแต่ละระยะทิ้งช่วงเวลาห่างกันประมาณ 1 เดือน เพื่อให้นิสิตนักศึกษาครูมีช่วงเวลาในการศึกษาแบบประเมินฯ กำกับตนเอง ประเมินตนเอง สะท้อนคิดการปฏิบัติงานของตนเอง และปรับปรุงตนเองตามแบบประเมินฯ สอดคล้องกับแนวคิดของ Pinchok และ Brandt (2009) ซึ่งเป็นวงจรระยะปานกลางตามแนวคิดของ Wiliam และ Thompson (2007) NCTM (2007) และ Pinchok และ Brandt (2009) และสอดคล้องกับช่วงเวลาของการปฏิบัติการนิเทศนิสิตนักศึกษาครูของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2) การเปลี่ยนแปลงที่ได้จากการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ที่พัฒนาขึ้นตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู พบว่า นักศึกษาครูทั้ง 8 คน โดยภาพรวมมีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้น จากระดับควรปรับปรุง พัฒนาขึ้นเป็นระดับพอใช้ ดี และดีเยี่ยมตามลำดับ ด้วยเหตุผลสำคัญคือ แบบประเมินฯ มีรายการประเมินที่ครอบคลุมสภาพการณ์ของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบที่ใช้ภาษาเข้าใจง่าย ชัดเจน และเป็นรูปธรรม เป็นแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ และเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง สำหรับการเปลี่ยนแปลงของนิสิตนักศึกษาครูจำแนกเป็นรายคุณลักษณะ 30 รายการ โดยเรียงลำดับตามระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาจากระดับคุณภาพดีเยี่ยม ไปจนถึงระดับคุณภาพที่ต่ำกว่าควรปรับปรุง มีรายละเอียดดังนี้

2.1) คุณลักษณะจำนวน 10 รายการ ที่มีระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาในระดับคุณภาพดีเยี่ยม (ช่วงคะแนน 3.40 – 4.00) คือ คุณลักษณะในมาตรฐานที่ 1 ซึ่งเป็นสมรรถนะด้านการปฏิบัติการสอน ประกอบด้วย การรายงานผลการประเมินการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 20 หรือ 1.2.3.6) และการวัดและประเมินผลการปฏิบัติการสอนของตนเอง

(รายการประเมินที่ 21 – 22 หรือ 1.3.1 - 1.3.2) และการสื่อสารกับผู้เรียน (รายการประเมินที่ 8 หรือ 1.2.1.2) และคุณลักษณะในมาตรฐานที่ 3 ซึ่งเป็นสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเอง (รายการประเมินที่ 25 – 30 หรือ 3.1 – 3.6) ประกอบด้วย บุคลิกภาพความเป็นครู การเรียนรู้ด้วยตนเอง การตั้งรับและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ความรับผิดชอบงานหน้าที่อื่นๆ ในสถานศึกษา การสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2.2) คุณลักษณะจำนวน 6 รายการ ที่มีระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาในระดับคุณภาพดี (ช่วงคะแนน 3.20 – 3.39) คือ คุณลักษณะในมาตรฐานที่ 1 ซึ่งเป็นสมรรถนะด้านการปฏิบัติการสอน ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 2 หรือ 1.1.2) การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 4 หรือ 1.1.4) การนำเข้าสู่บทเรียน (รายการประเมินที่ 7 หรือ 1.2.1.1) การจัดการชั้นเรียน (รายการประเมินที่ 12 หรือ 1.2.1.6) การสรุปบทเรียน (รายการประเมินที่ 13 หรือ 1.2.1.7) และคุณลักษณะในมาตรฐานที่ 2 ซึ่งเป็นสมรรถนะด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ประกอบด้วย การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 23 หรือ 2.1)

2.3) คุณลักษณะจำนวน 1 รายการ ที่มีระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาในระดับคุณภาพพอใช้ (ช่วงคะแนน 3.00 – 3.19) คือ คุณลักษณะในมาตรฐานที่ 1 ซึ่งเป็นสมรรถนะด้านการปฏิบัติการสอน ประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 10 หรือ 1.2.1.4)

2.4) คุณลักษณะจำนวน 7 รายการ ที่มีระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาในระดับควรปรับปรุง (ช่วงคะแนน 2.20 – 2.99) คือ คุณลักษณะในมาตรฐานที่ 1 ซึ่งเป็นสมรรถนะด้านการปฏิบัติการสอน ประกอบด้วย ความรู้ในเรื่องหลักสูตร (รายการประเมินที่ 1 หรือ 1.1.1) การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 5 หรือ 1.1.5) การกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 6 หรือ 1.1.6) การส่งเสริมทักษะการคิด (รายการประเมินที่ 9 หรือ 1.2.1.3) การส่งเสริมการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 11 หรือ 1.2.1.5) การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 14 หรือ 1.2.2) และการประเมินที่ดำเนินไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 17 หรือ 1.2.3.3)

2.5) คุณลักษณะจำนวน 6 รายการ ที่มีระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาในระดับต่ำกว่าควรปรับปรุง (ช่วงคะแนน 0 – 2.19) คือ คุณลักษณะในมาตรฐานที่ 1 ซึ่งเป็นสมรรถนะด้านการปฏิบัติการสอน ประกอบด้วย การกำหนดสาระการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 3 หรือ 1.1.3) การประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย (รายการประเมินที่ 15 หรือ 1.2.3.1) การประเมินที่ผู้เรียนทราบเป้าหมายการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 16 หรือ 1.2.3.2) การประเมินที่

ส่งเสริมการประเมินตนเองเพื่อการเรียนรู้ (รายการประเมินที่ 18 หรือ 1.2.3.4) และการประเมินที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ต่อเนื่อง (รายการประเมินที่ 19 หรือ 1.2.3.5) และคุณลักษณะในมาตรฐานที่ 2 ซึ่งเป็นสมรรถนะด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ประกอบด้วย การทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัย (รายการประเมินที่ 24 หรือ 2.2)

จะเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงของนิสิตนักศึกษาครูมีระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาสูงกว่าระดับคุณภาพพอใช้ (ช่วงคะแนนสูงกว่า 3.00) จำนวน 17 คุณลักษณะ และมีคุณลักษณะ จำนวน 13 รายการ ที่มีระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่ำกว่าระดับคุณภาพพอใช้ (ช่วงคะแนนต่ำกว่า 3.00) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้น ทั้งนี้ มีข้อสังเกตจากการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ พบว่า การเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ แปรเปลี่ยนตามความสม่ำเสมอและความต่อเนื่องของการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และแผนการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ของกลุ่มผู้ประยุกต์ใช้ ดังตารางที่ 5.3 จะพบว่า มีผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ดำเนินการประยุกต์ใช้ตามบทบาทหน้าที่ไม่ครบถ้วน และส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับนิสิตนักศึกษาครู โดยบทบาทหน้าที่ที่ผู้ประยุกต์ใช้ปฏิบัติไม่ครบคือ นิสิตนักศึกษาครูขาดการสะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของตนเองตามแบบประเมินฯ และครูพี่เลี้ยงขาดการสะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ และครูพี่เลี้ยงขาดการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และการดำเนินการตามแผนการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ที่พัฒนาจากหลักการและแนวคิดของการประเมินความก้าวหน้าทีเสนอโดย ETS (2010 cited in Bennett, 2011) และ Wiliam (2007) และแนวคิดและองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เสนอโดย Priestleya, Millera, Barrettb, และ Wallacec (2011) Wiliam (2007) และ Moss (2012) อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จะช่วยเสริมสร้างและพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1) มาตรฐานและแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูที่พัฒนาขึ้นนี้ มีความใหม่ทั้งในด้านตัวมาตรฐานที่มีความทันสมัยและครอบคลุมทักษะการปฏิบัติงานในสถานศึกษาทั้งของไทยและต่างประเทศ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และมีความใหม่ในด้านเครื่องมือสำหรับใช้ประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู คือ เป็นแบบประเมินที่มุ่งเน้นการประเมินเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบบูรณาการ ซึ่งเป็นประเภทเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ ตลอดจนมีคุณภาพและมีความเหมาะสม โดยได้รับการตรวจสอบคุณภาพหลายขั้นตอน ดังนั้น มาตรฐานและแบบประเมินฯ นี้ จึงเป็นนวัตกรรมที่สำคัญที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูควรนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ดังนี้

1.1) คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ควรนำมาตรฐานและแบบประเมินฯ นี้ ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู โดย

1.1.1) นำมาตรฐานและแบบประเมินฯ นี้ เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาวิธีวิทยาการสอน เพื่อให้นิสิตนักศึกษาครูได้ทำการศึกษา ทำความเข้าใจ และซึมซับรายละเอียดในมาตรฐานและแบบประเมินฯ นี้อย่างแม่นยำและลึกซึ้ง และเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในชั้นปีที่ 5

1.1.2) ประกาศใช้มาตรฐานและแบบประเมินฯ นี้ เป็นนวัตกรรมสำคัญในการให้ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ นำไปเป็นเครื่องมือประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูให้เป็นรูปแบบเดียวกัน และให้นิสิตนักศึกษาครูนำไปใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของตนเอง

1.2) ครุสภา ควรนำมาตรฐานและแบบประเมินฯ นี้ ไปประยุกต์ใช้ครูประจำการ โดยอาจปรับเปลี่ยนรายการประเมินบางรายการให้มีความเหมาะสมและครอบคลุมกับสภาพการณ์ของการปฏิบัติงานของครู

1.3) โรงเรียน และหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาครู (เช่น ศึกษานิเทศก์) ควรนำมาตรฐานและแบบประเมินฯ นี้ ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานของครู

2) จากผลการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ พบว่า ผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (นิสิตนักศึกษาครู ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์) ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีบทบาทสำคัญในการร่วมพลังร่วมมือกันในการพัฒนาและช่วยเสริมสร้างให้เกิดความแปรเปลี่ยนในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูเป็นไปตามมาตรฐานฯ ที่พัฒนาขึ้น ดังนั้น ผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ต้องให้

ความสำคัญอย่างยิ่งในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และดำเนินการตามแผนการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ที่มุ่งเน้นการทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จนเกิดเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3) จากผลการศึกษาค้นคว้าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู พบว่า คุณลักษณะที่มีระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่ำกว่าระดับคุณภาพพอใช้ (ช่วงคะแนนต่ำกว่า 3.00) มีจำนวน 13 คุณลักษณะ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดังนั้น คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ควรให้ความสำคัญ เสริมสร้างและพัฒนา นิสิตนักศึกษาครูในเรื่องของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นนี้

4) จากปัญหาและอุปสรรคในการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้น พบว่า แบบประเมินฯ มีความละเอียดและซับซ้อน จึงต้องใช้เวลาค้นคว้าทำความเข้าใจก่อนการประยุกต์ใช้ ดังนั้น ควรเพิ่มระยะเวลาสำหรับการศึกษาทำความเข้าใจแบบประเมินฯ ของผู้ประยุกต์ใช้ (นิสิตนักศึกษาครู ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์) ให้มากขึ้น โดยการฝึกอบรมผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ และให้ผู้ประยุกต์ใช้ฝึกใช้แบบประเมินฯ ตามแนวคิดของ Johnson, Penny และ Gordon (2000 อ้างถึงใน กมลวรรณ ตั้งธนานนท์, 2557) ซึ่งในระหว่างการฝึกประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ ควรมีการตรวจสอบความเข้าใจของแบบประเมินฯ ระหว่างผู้ประยุกต์ใช้ (นิสิตนักศึกษาครู ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์) เป็นระยะๆ เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ตรงตามสภาพจริงและแม่นยำ

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ได้โมเดลการวัดการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู (ภาพที่ 5.1) ที่เกิดจากกระบวนการพัฒนาหลายขั้นตอน แต่เนื่องจากกระบวนการตรวจสอบคุณภาพของมาตรฐานใช้กับตัวอย่างวิจัยน้อย จึงไม่ได้ตรวจสอบด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไป ควรนำโมเดลการวัดนี้ ไปศึกษากับตัวอย่างวิจัยที่มีขนาดใหญ่ขึ้น เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงทฤษฎี โดยใช้การวิเคราะห์ตัวประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) เพื่อให้ได้หลักฐานสำหรับการยืนยันตัวประกอบหรือคุณลักษณะที่มุ่งวัด

2) จากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ใช้ตัวอย่างวิจัยเป็นนิสิตนักศึกษาครูที่สอนระดับชั้นประถมศึกษา ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลการวัดการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู เพื่อเป็นการตรวจสอบยืนยันคุณภาพของโมเดลการวัดที่พัฒนาขึ้นนี้สามารถนำไปใช้ในบริบทที่มีความหลากหลาย เช่น นิสิตนักศึกษาครูที่สอนระดับชั้นต่างกัน และสอนวิชาต่างกัน

รายการอ้างอิง

- กมลวรรณ ตังธนากานนท์. (2557). *การวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2537). *เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู*. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกษมศรี อัครศรีพงศ์ธร. (2550). สภาพปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครูและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครูในทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. *ครูจันทรสาร* 10: 64-70.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2543). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2556). *คู่มือการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพในสถานศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2552)*. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2556). *คู่มือการปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยาตรี มาติลโกวิท. (2539). ปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิต สาขาการสอนวิชาเฉพาะวิชาเอกธุรกิจ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2535-2537. *วารสารครุศาสตร์* 24(3): 89-96.
- โชติกา ภาษินผล, ณัฐภรณ์ หลาวทอง และ กมลวรรณ ตังธนากานนท์. (2558). *การวัดและประเมินผล การเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงใจ สีเขียว. (2549). *การพัฒนากระบวนการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีสรุปร่างอ้างอิง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธานี นงนุช. (2542). *รายงานการวิจัยเรื่องปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครูและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครู ของสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี*. สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2546). การตัดสินผลการเรียนรู้: เกรดและการตัดเกรด. ใน สุวิมล ว่องวาณิช (บรรณาธิการ), *การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่*, หน้า 301-328. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทรัตน์ พึ่งแพง, สมาน แก้วไวยุทธ์ และ วรรมทิพา รอดแรงคำ. (2549). การสำรวจแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับชีววิทยาของนิสิตและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอครุ. *วารสารครุศาสตร์* 34(3): 95-111.
- บัญญัติ ชำนาญกิจ. (2534). *การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรด้านการปฏิบัติงานในสถานศึกษากับสมรรถภาพด้านการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอครุในวิทยาลัยครู*. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสพชัย พสุนนท์. (2558). การประเมินความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมินโดยใช้สถิติแคปปา. *วารสารวิชาการศิลปกรรมศาสตร์ประยุกต์* มกราคม-มิถุนายน: 2-20.
- ปานตา ใช้เทียมวงศ์ และ สมจิต ชิวปรีชา. (2525). *การสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพอครุ ในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2525*. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยะชาติ แสงอรุณ. (2526). *การเปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาระยะก่อนฝึกขณะฝึก และหลังการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ ปีการศึกษา 2526*. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาศิลปศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยาภรณ์ วัดสว่าง. (2547). *แนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพอครุ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. (2556). *คู่มือการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครู ชั้นปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- พิกุล เอกวางกูร. (2550). *การวิจัยและพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบบูรณาการระดับประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข. (2557). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ เพียว ยินดีสุข. (2556). ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนอิงมาตรฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ เพียว ยินดีสุข. (2558). รู้เนื่อหาก่อนสอนเก่ง : การเปลี่ยนวัฒนธรรมคุณภาพในศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม. (2556). *คู่มือการปฏิบัติงานในสถานศึกษา*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม.
- มานะ รักษ์วงศ์. (2546). ปัญหาของนักศึกษาฝึกสอน. *วารสารศึกษาศาสตร์* 15(2): 95-104.
- รายงานการสัมมนากลุ่มย่อยนิสิตหลังฝึกปฏิบัติการวิชาชีพในสถานศึกษา ภาคต้น ปีการศึกษา 2556. (2556). *ประมวลประสบการณ์สอน ความรู้สึกและคร่ำคร่าต่อวิชาชีพครู ก่อนสอน ระหว่างสอน และหลังสอน*. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เรวัตี พรหมเพ็ญ. (2526). การศึกษาปัญหาและความต้องการในการออกฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนระดับปริญญาตรีปีที่ 4 วิชาเอกคณิตศาสตร์ วิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการสอนคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*.
- วรรณทิพา รอดแรงคำ และภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์. (2545). *ปัญหาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตการสอนวิทยาศาสตร์ ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2544*. *วิทยาสารเกษตรศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์* 23: 104-117.
- วรารณ ปะทะยศ. (2522). *ปัญหาการสอนของนิสิตฝึกสอนวิชาวิทยาศาสตร์*. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- วันนา สงวนศรี. (2549). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความวิตกกังวลในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา*. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2543). *รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครู*. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายโรงพิมพ์ บริษัท ตาตา พับลิเคชั่น จำกัด.

- วิจิต สุธันต์เรื่องชัย และ ชลันดาพันธุ์พานิช. (2546). *ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการจัดการฝึกสอนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 15(1): 85-94.
- ศรีมงคล เทพเรณู. (2545). *รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการนิเทศการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครูเต็มรูปของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*. คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี (2550). *นโยบายการประเมินผลการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*. ใน สุวิมล ว่องวานิช (บรรณาธิการ), *การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่*, หน้า 3-24. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์ปฏิบัติการปฏิบัติงานในสถานศึกษาศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2556). *คู่มือการปฏิบัติงานในสถานศึกษาศึกษาศาสตร์*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2556). *คู่มือปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพ โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ ฝ่ายมัธยม. (2549). *สาธิตจุฬาฯ: แหล่งเรียนรู้ครูมืออาชีพ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. (2556). *คู่มือปฏิบัติการสอน*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมประสงค์ เสนารัตน์. (2552). *ปัญหาในการประเมินผล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2556, จาก <http://www.kmcenter.ago.go.th/kms/sites/default/files/ปัญหาในการประเมินผล.pdf>
- สมาคมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (สอท.). (2556). สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2557, จาก <http://www.aupt.or.th/admissions.php>
- สร้อยญา จันท์ชูสกุล. (2555). *ปัจจัยเชิงสาเหตุของพัฒนาการสุขภาวะทางจิตของนักศึกษาระหว่างการปฏิบัติงานในสถานศึกษาครู*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุขรัก สร้อยทอง. (2543). *ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้วิชาภาษาไทย ความวิตกกังวลในการสอน และสมรรถภาพด้านการสอนภาษาไทยของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สถาบันราชภัฏ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สุดธิดา จันทร์มณี. (2540). *การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถาบันราชภัฏเชียงราย. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- สุภางค์ จันทวานิช. (2556). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การประเมินการปฏิบัติงาน. ใน สุวิมล ว่องวานิช (บรรณาธิการ), การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่, หน้า 215-240. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). *ทิศทางใหม่และมาตรฐานของการประเมินผู้เรียน. ใน สุวิมล ว่องวานิช (บรรณาธิการ), การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่, หน้า 65-82. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.*
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). *ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ.2556. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.*
- เสาวรส ภูภากรณ์. (2543). *สภาพการนิเทศการปฏิบัติงานในสถานศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยในสถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- อมราพร สุวรรณโชติ. (2528). *การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการฝึกสอนระหว่างอาจารย์นิเทศ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- เอมอร จังศิริพรภรณ์. (2550). *การประเมินผลการเรียนรู้. ใน สุวิมล ว่องวานิช (บรรณาธิการ), การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่, หน้า 144-166. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

- Avalos, B. (2011). Teacher professional development in Teaching and Teacher Education over ten years. *Teaching and Teacher Education*, 27, 10-20.
- Ayala, C. C. et al. (2012). From Formal Embedded Assessment to Reflective Lessons: The Development of Formative Assessment Studies. *Applied Measurement in Education*, 21(4), 315-334.
- Barell, J. (2011). Problem-Based Learning: The Foundation for 21st Century Skills. In Bellanca, J. and Brandt, R. (Eds.), *21st Century Skills: Rethinking How Student Learn* (pp. 175-200). Solution Tree: United States of America.
- Bennett, R.E. (2011). Formative assessment: a critical review. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 18(1), 5-25.
- Berry, R. (2014). Assessment for Learning in Hong Kong School. Conceptions, Issues and Implications. In C. Marsh & C.K.Li (Eds.) *Asia's High Performing Education Systems* (pp.255-273). New York: Routledge.
- Black, P. J. and Wiliam, D. (2005). Developing a Theory of Formative Assessment. In Gardner, J. (Eds.), *Assessment and Learning* (pp. 81–100). London: Sage Publications.
- Capel, S..A. (1997). Changes in students' anxieties and concerns after their first and second teaching practices. *Educational Research*, 39: 211-228.
- Council of Chief State School Officers: CCSO. (2013). *InTASC : Model Core Teaching Standards and Learning Progressions for Teacher*. Retrieved December 21, 2013, from http://www.ccsso.org/Documents/2013/2013_INTASC_Learning_Progressions_for_Teachers.pdf.
- Crossouard, B. (2011). Using formative assessment to support complex learning in conditions of social adversity. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 18(1), 59-72.
- Danielson, C. (1996). *Enhancing professional practice, a framework for teaching*. Retrieved December 21, 2013, from <http://www.andrews.edu/~rjo/Artifacts/Danielson%27s%20Framework%20for%20Professional%20Practice%20web.pdf>.

- David, J.L. (2009). Learning Communities for Administrators. *Educational Leadership*, 67(2), 88-89.
- Donoghue, K. (2012). Windows on the Supervisee Experience: An Exploration of Supervisees' Supervision Histories. *Australian Social Work*, 65(2), 214-231.
- Dufour, R., and Dufour, R. (2011). The Role of Professional Learning Communities in Advancing 21st Century Skill. In Bellanca, J. and Brandt, R. (Eds.), *21st Century Skills: Rethinking How Student Learn* (pp. 77-96). Solution Tree: United States of America.
- Dufour, R. et al. (2010). *Learning by doing: A handbook for professional learning communities at work*. 2nd ed. Solution Tree, Inc.
- Dunn, K. E. and Mulvenon, S. W. (2009). A Critical Review of Research on Formative Assessment: The Limited Scientific Evidence of the Impact of Formative Assessment in Education. *Practical Assessment, Research & Evaluation*, 14(7), 1-11.
- Fisher, D. & Frey, N. (2011). Preparing Students for Mastery of 21st Century Skills. In Bellanca, J. and Brandt, R. (Eds.), *21st Century Skills: Rethinking How Student Learn* (pp. 221-242). Solution Tree: United States of America.
- Fogarty, R. & Pete, B.M. (2011). The Singapore Vision: Teach Less, Learn More. In Bellanca, J. and Brandt, R. (Eds.), *21st Century Skills: Rethinking How Student Learn* (pp. 97-116). Solution Tree: United States of America.
- Getulio et al. (2008). An Instrument Designed for Faculty Supervision Evaluation by Anesthesia Residents and Its Psychometric Properties. *International Anesthesia Research Society*, 107(4), 1316-1322.
- Goddard, R. and P. O'Brien. (2003). Beginning teacher perceptions of their work and intention to leave. *Asia Pacific Journal of Teacher Education and Development*, 6(2): 99-188.
- Helen, R. D., Eleanor, H., and Judy, P. (2011). Enacting Assessment for Learning: the beliefs practice nexus. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 18(4), 365-379.

- Hunter, M. (1982). *Mastery teaching*. Retrieved December 21, 2013, from <http://www.csun.edu/coe/eed/holle/PACT/planning/Lesson%20Planning.pdf>.
- Johnson, D.W. & Johnson, R.T. (2011). Cooperative Learning and Conflict Resolution: Essential 21st Century Skills. In Bellanca, J. and Brandt, R. (Eds.), *21st Century Skills: Rethinking How Student Learn* (pp. 201-220). Solution Tree: United States of America.
- Judith, H. S. and Lauren, M. S. (2012). Predicting Performance: A Comparison of University Supervisors' Predictions and Teacher Candidates' Scores on a Teaching Performance Assessment. *Journal of Teacher Education*, 63(1), 39-50.
- Le Cornu, R. (2009). "Building resilience in pre-service teachers." *Teaching and Teacher Education*, 25(5): 717-723.
- Lemke, C. (2011). Innovation Through Technology. In Bellanca, J. and Brandt, R. (Eds.), *21st Century Skills: Rethinking How Student Learn* (pp. 243-274). Solution Tree: United States of America.
- Mary, F. H. (2011). 'Getting traction': enablers and barriers to implementing Assessment for Learning in secondary schools. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 18(4), 347-364.
- McLaughlin, M.W. and Talbert, J.E. (2010). *Professional Learning Communities: Building Blocks for School Culture and Student Learning*. V.U.E., 27, 35-45.
- McTighe, J. & Seif, E. (2011). An Implementation Framework to Support 21st Century Skills. In Bellanca, J. and Brandt, R. (Eds.), *21st Century Skills: Rethinking How Student Learn* (pp. 149-174). Solution Tree: United States of America.
- Mitroi, P., Monica, M. and Alina, M. (2011). New perspectives on roles of the mentor-teacher for pedagogical practice. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 15, 2078-2082.
- Moss, J. (2012). Teachers learning in community: realms and possibilities. *Teaching Education*, 23(1), 111-113.

- National Council of Teachers of English (NCTE). (2010). *Fostering High-Quality Formative Assessment*. Retrieved December 21, 2013, from <http://www.ncte.org>.
- National Council of Teachers of Mathematics (NCTM). (2007). *What does Research Say the Benefits of Formative Assessment Are?. Assessment Research Brief*. Retrieved December 21, 2013, from <http://www.nctm.org>.
- National Institute of Education. (2009). *A Teacher Education Model for the 21st Century : A Report by the National Institute of Education, Singapore*. Singapore.
- Niemi, H. (2011). *Educating student teachers to become high quality professionals : A Finnish case*. Finland.
- Niemi, H. (2012). *Relationship of Teachers' Professional Competences, Active Learning and Research Studies in Teacher Education in Finland*. Finland. 1
- Nitko, A.J. (2004). *Educational assessment of students*. (4th ed.). Columbus, Ohio: Pearson Education Inc.
- November, A. (2011). Technology Rich, Information Poor. In Bellanca, J. and Brandt, R. (Eds.), *21st Century Skills: Rethinking How Student Learn* (pp. 275-284). Solution Tree: United States of America.
- Palandra, M. (2010). The role of instructional supervision in district-wide reform. *International Journal of Leadership in Education: Theory and Practice*, 13(2), 221-234.
- Pearlman, B. (2011). Designing New Learning Environments to Support 21st Century Skills. In Bellanca, J. and Brandt, R. (Eds.), *21st Century Skills: Rethinking How Student Learn* (pp. 117-148). Solution Tree: United States of America.
- Pinchok, N. and Brandt, W. C. (2009). *Connecting Formative Assessment Research to Practice: An Introductory Guide for Educator*. Retrieved December 21, 2013, from <http://www.learningpt.org/re/Events.php>.
- Priestley, M., Millera, K., Barrett, L. and Wallace, C. (2011). Teacher learning communities and educational change in Scotland: the Highland experience. *British Educational Research Journal*, 37(2), 265-284.

- Rebecca, R. S., Janet, L. T., et al. (2010). Improving Preservice Teacher Preparation Through the Teacher Work Sample: Exploring Assessment and Analysis of Student Learning. *Action in Teacher Education*, 32(1), 39-53.
- Reeves, D. (2011). A Framework for Assessing 21st Century Skills. In Bellanca, J. and Brandt, R. (Eds.), *21st Century Skills: Rethinking How Student Learn* (pp. 305-326). Solution Tree: United States of America.
- Richardson, W. (2011). Navigating Social Networks as Learning Tools. In Bellanca, J. and Brandt, R. (Eds.), *21st Century Skills: Rethinking How Student Learn* (pp. 285-304). Solution Tree: United States of America.
- Tennessee State Board Education. (2009). *Framework for Evaluation & Professional Growth : Comprehensive Assessment*. Retrieved December 21, 2013, from http://tennessee.gov/education/frameval/doc/comprehensive_assessment.pdf.
- Thomas, L. et. al. (2011). Elementary teachers' formative evaluation practices in an era of curricular reform in Quebec, Canada. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 18(4), 381-398.
- Trilling, B. and Fadel, C. (2009). *21st Century Skills: Learning for life in our times*. Jossey-Bass: United States of America.
- Wiliam, D. (2007). Content Then Process: Teacher Learning Communities in the Service of Formative Assessment. In Reeves, D. (Eds.), *Ahead of the curve: The Power of Assessment to Transform Teaching and Learning* (pp. 183-204). Solution Tree: United States of America.
- Wiliam, D. (2007). Keeping Learning on Track: Formative Assessment and the Regulation of Learning. In Frank, K. and Lester, Jr. (Eds.), *Second Handbook of Mathematics Teaching and Learning* (pp. 53-98). Greenwich, Conn.: Information Age Publishing.
- Wiliam, D., and Thompson, M. (2007). Integrating Assessment with Instruction: What Will It Take to Make It Work?" In Carol, A.D., and Mahwah, N.J. (Eds.), *The Future of Assessment: Shaping Teaching and Learning*. Lawrence Erlbaum Associates.

- Willis, J. (2011). Affiliation, autonomy and Assessment for Learning. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 18(4), 399–415.
- Winnie and Theodore. (2011). Influence of teachers' perceptions of teaching and learning on the implementation of Assessment for Learning in inquiry study. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 18(4), 417-432.
- Wray, S. (2007). Teaching portfolios, community, and pre-service teachers' professional development. *Teaching and Teacher Education*, 23(7): 1139-1152.
- Wu, N. (2014). The Implementation of the National Professional Standard for K-12 Teachers, 2012 (NPST) at Regional and Local Level in China: A Case Study of Regional Teacher Professional Development Standards Implementation in Qingyang District, Chengdu, China. *Higher Education of Social Science*, 7(3), 1-11. Retrieved December 21, 2013, from <http://www.cscanada.net/index.php/hess/article/view/5759DOI>: <http://dx.doi.org/10.3968/5759>.
- Yong, B. (2008). Anxieties and concerns of science student teachers before and after teaching practice. *Journal of Applied Research in Education*, 12: 71-85.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบบันทึกภาคสนาม : การพัฒนาแบบประเมินฯ / การประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบบันทึกภาคสนาม : การพัฒนาแบบประเมินฯ / การประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ

ประเด็น	บันทึกเหตุการณ์
	
	
	<p>จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>
	<p>CHULALONGKORN UNIVERSITY</p>

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง : การพัฒนาแบบประเมินฯ

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง : การพัฒนาแบบประเมินฯ

มาตรฐานที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้

- 1.1 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ในการเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ ท่านต้องมีความรู้ความสามารถในเรื่อง
 - 1.1.1 ความรู้และแม่นยำในเนื้อหาตามหลักสูตร เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
 - 1.1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
 - 1.1.3 การกำหนดสาระการเรียนรู้ เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
 - 1.1.4 การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
 - 1.1.5 การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้ เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
 - 1.1.6 การกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
- 1.2 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปฏิบัติการสอน ท่านต้องมีความรู้ความสามารถในเรื่อง
 - 1.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 1.2.1.1 การนำเข้าสู่บทเรียน เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
 - 1.2.1.2 การสื่อสารกับผู้เรียน เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
 - 1.2.1.3 การส่งเสริมทักษะการคิด เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
 - 1.2.1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
 - 1.2.1.5 การส่งเสริมการเรียนรู้ เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
 - 1.2.1.6 การจัดการชั้นเรียน เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
 - 1.2.1.7 การสรุปบทเรียน เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
 - 1.2.2 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้
 - 1.2.2.1 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
 - 1.2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
 - 1.2.3.1 การประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
 - 1.2.3.2 การประเมินที่ผู้เรียนทราบเป้าหมายการเรียนรู้ เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
 - 1.2.3.3 การประเมินที่ดำเนินไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้ เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
 - 1.2.3.4 การประเมินที่ส่งเสริมการประเมินตนเองเพื่อการเรียนรู้ เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
 - 1.2.3.5 การประเมินที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ต่อเนื่อง เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
 - 1.2.3.6 การรายงานผลการประเมินการเรียนรู้ เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?
- 1.3 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ท่านต้องมีความรู้ความสามารถในเรื่อง
 - 1.3.1 การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?

1.3.2 การสะท้อนคิดและรายงานผลการปฏิบัติงาน เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?

มาตรฐานที่ 2 สมรรถนะด้านการวิจัย

2.1 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ท่านต้องมีความรู้ความสามารถในเรื่อง

2.1.1 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?

2.1.2 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัย เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?

มาตรฐานที่ 3 สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

3.1 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ในการพัฒนาตนเอง ท่านต้องมีความรู้ความสามารถในเรื่อง

3.1.1 บุคลิกภาพความเป็นครู เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?

3.1.2 การเรียนรู้ด้วยตนเอง เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?

3.1.3 การตั้งรับและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?

3.2 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ในการพัฒนาการปฏิบัติงาน ท่านต้องมีความรู้ความสามารถในเรื่อง

3.2.1 ความรับผิดชอบงานหน้าที่อื่นๆ ในสถานศึกษา เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?

3.2.2 การสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?

3.2.3 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เห็นด้วยอย่างไร ไม่เห็นด้วยอย่างไร?

ภาคผนวก ค

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง : การทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง : การทดลองประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ

- ท่านมีความสำเร็จ และมีสิ่งที่คุณปรับปรุงและพัฒนาต่อไปในเรื่องต่อไปนี้อย่างไรบ้าง?

มาตรฐานที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้

1.1 ท่านมีความสำเร็จ และมีสิ่งที่คุณปรับปรุงและพัฒนาต่อไปในการเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้อย่างไรบ้าง? ในเรื่อง

- 1.1.1 ความรู้และแม่นยำในเนื้อหาตามหลักสูตร
- 1.1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์
- 1.1.3 การกำหนดสาระการเรียนรู้
- 1.1.4 การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้
- 1.1.5 การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้
- 1.1.6 การกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1.2 ท่านมีความสำเร็จ และมีสิ่งที่คุณปรับปรุงและพัฒนาต่อไปในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปฏิบัติการสอนอย่างไรบ้าง? ในเรื่อง

- 1.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 1.2.1.1 การนำเข้าสู่บทเรียน
 - 1.2.1.2 การสื่อสารกับผู้เรียน
 - 1.2.1.3 การส่งเสริมทักษะการคิด
 - 1.2.1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 - 1.2.1.5 การส่งเสริมการเรียนรู้
 - 1.2.1.6 การจัดการชั้นเรียน
 - 1.2.1.7 การสรุปบทเรียน
- 1.2.2 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้
 - 1.2.2.1 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้
- 1.2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
 - 1.2.3.1 การประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย
 - 1.2.3.2 การประเมินที่ผู้เรียนทราบเป้าหมายการเรียนรู้
 - 1.2.3.3 การประเมินที่ดำเนินไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้
 - 1.2.3.4 การประเมินที่ส่งเสริมการประเมินตนเองเพื่อการเรียนรู้
 - 1.2.3.5 การประเมินที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ต่อเนื่อง
 - 1.2.3.6 การรายงานผลการประเมินการเรียนรู้

1.3 ท่านมีความสำเร็จ และมีสิ่งที่คุณปรับปรุงและพัฒนาต่อไปในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างไรบ้าง? ในเรื่อง

1.3.1 การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน

1.3.2 การสะท้อนคิดและรายงานผลการปฏิบัติงาน

มาตรฐานที่ 2 สมรรถนะด้านการวิจัย

2.1 ท่านมีความสำเร็จ และมีสิ่งที่คุณปรับปรุงและพัฒนาต่อไปในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอย่างไรบ้าง? ในเรื่อง

2.1.1 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

2.1.2 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัย

มาตรฐานที่ 3 สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

3.1 ท่านมีความสำเร็จ และมีสิ่งที่คุณปรับปรุงและพัฒนาต่อไปในการพัฒนาตนเองอย่างไรบ้าง? ในเรื่อง

3.1.1 บุคลิกภาพความเป็นครู

3.1.2 การเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.1.3 การตั้งรับและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

3.2 ท่านมีความสำเร็จ และมีสิ่งที่คุณปรับปรุงและพัฒนาต่อไปในการพัฒนาการปฏิบัติงานอย่างไรบ้าง? ในเรื่อง

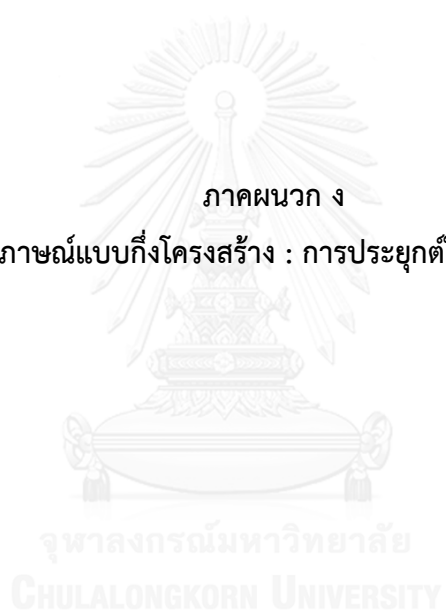
3.2.1 ความรับผิดชอบงานหน้าที่อื่นๆ ในสถานศึกษา

3.2.2 การสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น

3.2.3 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

- ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแบบประเมินฯ นี้อย่างไรบ้าง?

ภาคผนวก ง
แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง : การประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง : การประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ

- ท่านประเมินตนเองในแต่ละคุณลักษณะได้ระดับใด และเพราะอะไร?

มาตรฐานที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้

- 1.1 การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ ท่านประเมินตนเองได้ระดับใด และเพราะอะไร? ในเรื่อง
 - 1.1.1 ความรู้และแม่นยำในเนื้อหาตามหลักสูตร
 - 1.1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์
 - 1.1.3 การกำหนดสาระการเรียนรู้
 - 1.1.4 การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 1.1.5 การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้
 - 1.1.6 การกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 1.2 การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปฏิบัติการสอน ท่านประเมินตนเองได้ระดับใด และเพราะอะไร? ในเรื่อง
 - 1.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 1.2.1.1 การนำเข้าสู่บทเรียน
 - 1.2.1.2 การสื่อสารกับผู้เรียน
 - 1.2.1.3 การส่งเสริมทักษะการคิด
 - 1.2.1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 - 1.2.1.5 การส่งเสริมการเรียนรู้
 - 1.2.1.6 การจัดการชั้นเรียน
 - 1.2.1.7 การสรุปบทเรียน
 - 1.2.2 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้
 - 1.2.2.1 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้
 - 1.2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
 - 1.2.3.1 การประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย
 - 1.2.3.2 การประเมินที่ผู้เรียนทราบเป้าหมายการเรียนรู้
 - 1.2.3.3 การประเมินที่ดำเนินไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้
 - 1.2.3.4 การประเมินที่ส่งเสริมการประเมินตนเองเพื่อการเรียนรู้
 - 1.2.3.5 การประเมินที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ต่อเนื่อง
 - 1.2.3.6 การรายงานผลการประเมินการเรียนรู้
- 1.3 การวัดและประเมินผลการปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ท่านประเมินตนเองได้ระดับใด และเพราะอะไร? ในเรื่อง

1.3.1 การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน

1.3.2 การสะท้อนคิดและรายงานผลการปฏิบัติงาน

มาตรฐานที่ 2 สมรรถนะด้านการวิจัย

2.1 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ท่านประเมินตนเองได้ระดับใด และเพราะอะไร? ในเรื่อง

2.1.1 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

2.1.2 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัย

มาตรฐานที่ 3 สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

3.1 การพัฒนาตนเอง ท่านประเมินตนเองได้ระดับใด และเพราะอะไร? ในเรื่อง

3.1.1 บุคลิกภาพความเป็นครู

3.1.2 การเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.1.3 การตั้งรับและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

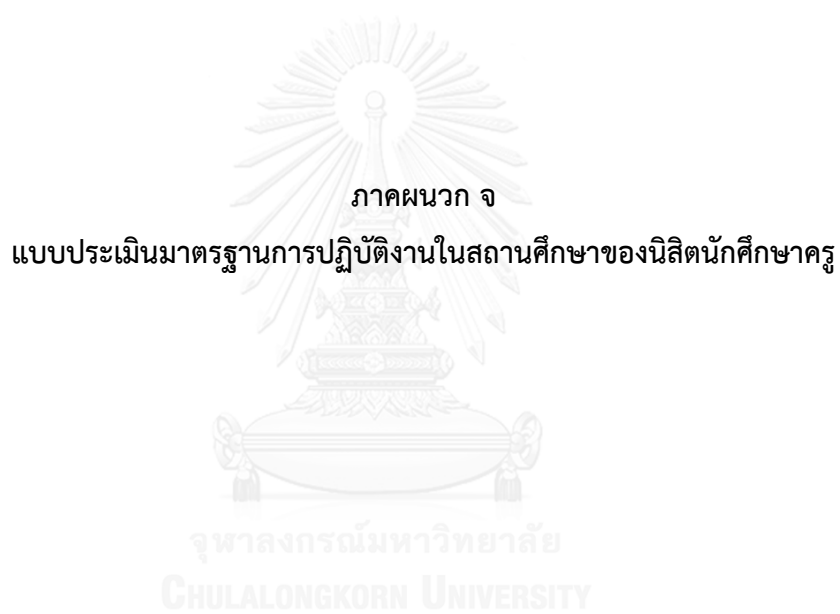
3.2 การพัฒนาการปฏิบัติงาน ท่านประเมินตนเองได้ระดับใด และเพราะอะไร? ในเรื่อง

3.2.1 ความรับผิดชอบงานหน้าที่อื่นๆ ในสถานศึกษา

3.2.2 การสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น

3.2.3 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

- ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแบบประเมินฯ นี้อย่างไรบ้าง

แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

คำชี้แจง : แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูมี 3 ตอน ประกอบด้วย (1) แนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ และ (3) เกณฑ์การประเมินฯ

ตอนที่ 1 แนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

แนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู หมายถึง วิธีการปฏิบัติของครูที่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ และนิสิตนักศึกษาครู ในการใช้แบบประเมินฯ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู ให้เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นอย่างถูกต้องแม่นยำและตามสภาพจริง ประกอบด้วย 1) บทบาทหน้าที่ของผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ และ 2) แผนการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ

แนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ	
วัตถุประสงค์	วิธีการ
<p>1. เพื่อให้ครูที่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์เข้าใจและเรียนรู้ถึงมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ และวิธีการนำพานิสิตนักศึกษาครูให้บรรลุมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ</p> <p>2. เพื่อให้นิสิตนักศึกษาครูเข้าใจและเรียนรู้ถึงมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ และวิธีการบรรลุมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ</p>	<p>1. ครูที่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ และนิสิตนักศึกษาครู ร่วมกันศึกษาและทำความเข้าใจแบบประเมินฯ ทั้ง 3 ส่วน ประกอบด้วย (1) แนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ และ (3) เกณฑ์การประเมินฯ</p>
<p>3. เพื่อให้ครูที่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์จัดเวลานัดพบนิสิตนักศึกษาครู เพื่อรับฟัง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างเป็นรูปธรรม และสร้างสรรค์ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ อย่างถูกต้องแม่นยำและตามสภาพจริง</p> <p>4. เพื่อสร้างโอกาสให้นิสิตนักศึกษาครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดและประสบการณ์การเรียนรู้กับครูที่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ และเพื่อน อันจะนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ อย่างถูกต้องแม่นยำและตามสภาพจริง</p>	<p>2. ครูที่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ และนิสิตนักศึกษาครู นัดพบกัน อย่างอิสระตามความเหมาะสม เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันถึงสภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ อย่างถูกต้องแม่นยำและตามสภาพจริง</p>
<p>5. เพื่อให้ครูที่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์หมั่นตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ เป็นระยะๆ ในระหว่างที่นิสิตนักศึกษาครูปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างถูกต้องแม่นยำและตามสภาพจริง</p> <p>6. เพื่อให้นิสิตนักศึกษาครูหมั่นตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของตนเองตามมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ เป็นระยะๆ ในระหว่างที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างถูกต้องแม่นยำและตามสภาพจริง</p>	<p>3. ครูที่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ และนิสิตนักศึกษาครูหมั่นตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงานฯ เป็นระยะๆ ในระหว่างที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างถูกต้องแม่นยำและตามสภาพจริง</p>

1) บทบาทหน้าที่ของผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ

ตารางที่ 1 บทบาทหน้าที่จำแนกตามผู้ประยุกต์ใช้และช่วงเวลาในการดำเนินการ

ผู้ประยุกต์ใช้	บทบาทหน้าที่	ช่วงเวลาในการดำเนินการ
นิสิตนักศึกษา ครู	1. ศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และแบบประเมินฯ (Study: St.)	ระยะที่ 0
	2. ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Apply: Ap.) ดังนี้	ระยะที่ 1 – 3
	2.1 สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของตนเองตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.1)	สัปดาห์ที่ 1 – 3 ในแต่ละระยะ
	2.2 สะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของตนเองตามแบบประเมินฯ (Reflect: Ref.1)	
	2.3 รับฟังข้อมูลย้อนกลับของครูพี่เลี้ยง/อ.นิเทศก์ตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.2)	
2.4 ปรับปรุงพัฒนาตนเองตามแบบประเมินฯ (Develop: Dev.)		
2.5 รายงานผลการประเมินตามแบบประเมินฯ (Report: Rp.)	สัปดาห์ที่ 4 ในแต่ละระยะ	
ครูพี่เลี้ยง	1. ศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และแบบประเมินฯ (Study: St.)	ระยะที่ 0
	2. ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Apply: Ap.) ดังนี้	ระยะที่ 1 – 3
	2.1 ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Check plan: Cp.)	สัปดาห์ที่ 1 – 3 ในแต่ละระยะ
	2.2 สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.1)	
	2.3 สะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Reflect: Ref.2)	
2.4 ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.1)		
2.5 รายงานผลการประเมินตามแบบประเมินฯ (Report: Rp.)	สัปดาห์ที่ 4 ในแต่ละระยะ	
อ.นิเทศก์	1. ศึกษาและทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และแบบประเมินฯ (Study: St.)	ระยะที่ 0
	2. ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Apply: Ap.) ดังนี้	ระยะที่ 1 – 3
	2.1 ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Check plan: Cp.)	สัปดาห์ที่ 1 – 3 ในแต่ละระยะ
	2.2 ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.1)	
	2.1 ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Check plan: Cp.)	สัปดาห์ที่ 4 ในแต่ละระยะ
2.2 สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.1)		
2.3 สะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Reflect: Ref.2)		
2.4 ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.1)		
2.5 รายงานผลการประเมินตามแบบประเมินฯ (Report: Rp.)		

ผู้ประยุกต์ใช้	บทบาทหน้าที่	ช่วงเวลาในการดำเนินการ
ผู้วิจัย	1. ประชุมกับนิสิตนักศึกษาครู หรือ ครูพี่เลี้ยง หรือ อ.นิเทศก์ เพื่อแนะนำบทบาทหน้าที่ และแนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Meeting: Mt.)	ระยะที่ 0
	2. ติดตามนิสิตนักศึกษาครู หรือ ครูพี่เลี้ยง หรือ อ.นิเทศก์ ในการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Follow: Fol.)	ระยะที่ 1 – 3 สัปดาห์ที่ 1 – 3 ในแต่ละระยะ
	3. สังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Observe: Obs.2)	สัปดาห์ที่ 4 ในแต่ละระยะ
	4. ร่วมรับฟังข้อมูลย้อนกลับของครูพี่เลี้ยง/อ.นิเทศก์ ที่มีต่อนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Feedback: Fb.3)	
	5. สัมภาษณ์และรับฟังการสะท้อนคิดการปฏิบัติการสอนของนิสิตนักศึกษาครูตามแบบประเมินฯ (Reflect: Ref.3)	
	6. สัมภาษณ์ครูพี่เลี้ยง หรือ อ.นิเทศก์ ในการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Interview: Iv.)	
	7. รายงานผลการประเมินตามแบบประเมินฯ (Report: Rp.)	
	8. ติดตามนิสิตนักศึกษาครู หรือ ครูพี่เลี้ยง หรือ อ.นิเทศก์ ในการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ (Follow: Fol.)	

2) แผนการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ

ตารางที่ 2 แผนการดำเนินการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ จำแนกตามผู้ประยุกต์ใช้และช่วงเวลา

กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ				ระยะก่อนประยุกต์ใช้	ช่วงเวลาของการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ				
ร.ร.	อ.นิเทศก์	ครูพี่เลี้ยง	นิสิตฯ		เดือน/ช่วงที่ 1-2-3				
				w0	w1	w2	w3	w4	
1	นท.1			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.	
		พล.4		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.	
			นส.4	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.	
	นท.1			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.	
		พล.1		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.	
			นส.1	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.	
	นท.1			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.	

กลุ่มผู้ประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ				ระยะก่อนประยุกต์ใช้	ช่วงเวลาของการประยุกต์ใช้แบบประเมินฯ			
ร.ร.	อ.นิเทศก์	ครูพี่เลี้ยง	นิสิตฯ		เดือน/ช่วงที่ 1-2-3			
				w0	w1	w2	w3	w4
		พล.2		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.2	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.
	นท.2			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.3		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.3	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.
2	นท.3			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.5		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.5	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.
	นท.3			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.6		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		นส.6	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.	
3	นท.2			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.7		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
			นส.7	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.
	นท.4			St.	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Fb.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		พล.8		St.	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1	Cp./Obs.1/Ref.2/F b.1/Rp.
		นส.8	St.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev.	Obs.1/Ref.1/Fb.2/ Dev./Rp.	
	ผู้วิจัย			Mt.	Fol.	Fol.	Fol.	Obs.2/Fb.3/Ref3./1 v./Fol./Rp.

ตอนที่ 2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ

แบบประเมินฯ นี้ มีจำนวน 3 มาตรฐาน 6 ตัวบ่งชี้ 30 คุณลักษณะ มีดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนรายการประเมินจำแนกตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ และน้ำหนักความสำคัญ

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้และคุณลักษณะที่ต้องการประเมิน	จำนวนรายการประเมิน	น้ำหนักความสำคัญ
มาตรฐานที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้ และการจัดการเรียนรู้	1.1 การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้	6	12
	1.1.1 ความรู้และแม่นยำในเนื้อหาตามหลักสูตร		
	1.1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์		
	1.1.3 การกำหนดสาระการเรียนรู้		
	1.1.4 การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้		
	1.1.5 การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้		
	1.1.6 การกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้		
	1.2 การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปฏิบัติการสอน		
	1.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	7	14
	1.2.1.1 การนำเข้าสู่บทเรียน		
	1.2.1.2 การสื่อสารกับผู้เรียน		
	1.2.1.3 การส่งเสริมทักษะการคิด		
	1.2.1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้		
	1.2.1.5 การส่งเสริมการเรียนรู้		
	1.2.1.6 การจัดการชั้นเรียน		
	1.2.1.7 การสรุปบทเรียน		
	1.2.2 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้	1	4
	1.2.2.1 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้		
	1.2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	6	12
	1.2.3.1 การประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย		
	1.2.3.2 การประเมินที่ผู้เรียนทราบเป้าหมายการเรียนรู้		
	1.2.3.3 การประเมินที่ดำเนินไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้		
	1.2.3.4 การประเมินที่ส่งเสริมการประเมินตนเองเพื่อการเรียนรู้		
1.2.3.5 การประเมินที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ต่อเนื่อง			
1.2.3.6 การรายงานผลการประเมินการเรียนรู้			
1.3 การประเมินผลการปฏิบัติการสอนของตนเอง	2	3	
1.3.1 การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน			
1.3.2 การสะท้อนคิดและรายงานผลการปฏิบัติงาน			
มาตรฐานที่ 2 สมรรถนะด้านการวิจัย	2.1 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	2	18
	2.1.1 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้		
	2.1.2 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัย		

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้และคุณลักษณะที่ต้องการประเมิน	จำนวนรายการประเมิน	น้ำหนักความสำคัญ
มาตรฐานที่ 3 สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาตนเอง	3.1 การพัฒนาตนเอง	3	18
	3.1.1 บุคลิกภาพความเป็นครู		
	3.1.2 การเรียนรู้ด้วยตนเอง		
	3.1.3 การตั้งรับและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป		
	3.2 การพัฒนาการปฏิบัติงาน	3	19
	3.2.1 ความรับผิดชอบงานหน้าที่อื่นๆ ในสถานศึกษา		
	3.2.2 การสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น		
	3.2.3 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ		

คุณลักษณะในแต่ละรายการให้คะแนนแบบรูบริค 4 ระดับ โดยระดับคุณภาพทั้ง 4 ระดับ มีดังนี้

ระดับที่ 1	คือ	ควรปรับปรุง
ระดับที่ 2	คือ	พอใช้
ระดับที่ 3	คือ	ดี
ระดับที่ 4	คือ	ดีเยี่ยม

ตารางที่ 4 เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ

มาตรฐานและตัวบ่งชี้	ระดับคุณภาพ				วิธีการรวบรวมข้อมูล
	4	3	2	1	
มาตรฐานที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความรู้ ความสามารถในการเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
1.1 การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้					
1.1.1 ความรู้และแม่นยำในเนื้อหาตามหลักสูตร หมายถึง ศึกษาและวิเคราะห์ตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำไปออกแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่ปฏิบัติการสอนที่ตอบสนองกับผู้เรียนโดยเน้นการบูรณาการสาระการเรียนรู้	ศึกษาเนื้อหาสาระของรายวิชาที่จะปฏิบัติการสอน แล้ววิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำไปออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองกับผู้เรียนโดยเน้นการบูรณาการสาระการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	ศึกษาเนื้อหาสาระของรายวิชาที่จะปฏิบัติการสอน แล้ววิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำไปออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองกับผู้เรียน แต่ ให้ความสำคัญในการบูรณาการสาระการเรียนรู้ ค่อนข้างน้อย	ศึกษาเนื้อหาสาระของรายวิชาที่จะปฏิบัติการสอน แล้ววิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำไปออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองกับผู้เรียน แต่ ให้ความสำคัญในการบูรณาการสาระการเรียนรู้ น้อย	ศึกษาเนื้อหาสาระของรายวิชาที่จะปฏิบัติการสอน แต่ไม่มี การวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร โดย นำ เนื้อหาสาระไปออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองกับผู้เรียนเลย และ ไม่ เน้นการบูรณาการสาระการเรียนรู้	การศึกษาและวิเคราะห์จากแผนการจัดการเรียนรู้, การสังเกตการปฏิบัติการสอน
1.1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ หมายถึง กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่ปฏิบัติการสอน ตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร และครอบคลุมผลการเรียนรู้ทุกด้าน ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจ (K) ทักษะการคิดและการปฏิบัติ (P) และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A)	กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่ปฏิบัติการสอน ตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละข้อได้ ครบ 3 องค์ประกอบ คือ พฤติกรรมที่คาดหวัง สถานการณ์/เงื่อนไขที่ทำให้เกิดพฤติกรรม และเกณฑ์/ระดับความสามารถของพฤติกรรม โดยครอบคลุมผลการเรียนรู้ ทุกด้าน (K-P-A) และใช้คำกริยาที่แสดงพฤติกรรมที่คาดหวังได้ถูกต้อง มีความชัดเจนรัดกุม ไม่คลุมเครือ เข้าใจได้ตรงกัน และสามารถสังเกตได้หรือวัดได้	กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่ปฏิบัติการสอน ตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละข้อได้ ครบ 3 องค์ประกอบ คือ พฤติกรรมที่คาดหวัง สถานการณ์/เงื่อนไขที่ทำให้เกิดพฤติกรรม และเกณฑ์/ระดับความสามารถของพฤติกรรม โดยครอบคลุมผลการเรียนรู้ 2 ใน 3 ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจ (K) และ ทักษะการคิดและการปฏิบัติ (P) และ/หรือ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A) และใช้คำกริยาที่แสดงพฤติกรรมที่คาดหวังได้ถูกต้อง มีความชัดเจนรัดกุม ไม่คลุมเครือ เข้าใจได้ตรงกัน และสามารถสังเกตได้หรือวัดได้	กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่ปฏิบัติการสอน ตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละข้อได้ 2 องค์ประกอบ คือ พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์/ระดับความสามารถของพฤติกรรม โดยครอบคลุมผลการเรียนรู้ 2 ใน 3 ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจ (K) และ/หรือ ทักษะการคิดและการปฏิบัติ (P) และ/หรือ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A) และใช้คำกริยาที่แสดงพฤติกรรมที่คาดหวังได้ถูกต้อง มีความชัดเจนรัดกุม ไม่คลุมเครือ เข้าใจได้ตรงกัน และสามารถสังเกตได้หรือวัดได้	กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่ปฏิบัติการสอน ตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละข้อได้ 1 องค์ประกอบ คือ พฤติกรรมที่คาดหวัง โดยครอบคลุมผลการเรียนรู้ 1 ใน 3 ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจ (K) หรือ ทักษะการคิดและการปฏิบัติ (P) หรือ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A) และใช้คำกริยาที่แสดงพฤติกรรมที่คาดหวังได้ถูกต้อง มีความชัดเจนรัดกุม ไม่คลุมเครือ เข้าใจได้ตรงกัน และสามารถสังเกตได้หรือวัดได้	การศึกษาและวิเคราะห์จากแผนการจัดการเรียนรู้, การสังเกตการปฏิบัติการสอน

มาตรฐานและตัวบ่งชี้	ระดับคุณภาพ				วิธีการรวบรวมข้อมูล
	4	3	2	1	
<p>1.1.3 การกำหนดสาระการเรียนรู้ หมายถึง กำหนดสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยนำเสนอเนื้อหา การเรียนรู้ โดยนำเสนอเนื้อหา ถูกต้อง แม่นยำ เป็นขั้นตอน และเหมาะสมกับผู้เรียน ตลอดจนครอบคลุมผลการเรียนรู้ทุกด้าน ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจ (K) ทักษะ การคิดและการปฏิบัติ (P) และ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A)</p>	<p>กำหนดสาระการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ของ หลักสูตร และวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ นำเสนอเนื้อหา ถูกต้อง แม่นยำ เป็น ขั้นตอน เข้าใจได้ตรงกัน และเหมาะสมกับผู้เรียน ตลอดจนครอบคลุมผลการ เรียนรู้ทุกด้าน (K-P-A)</p>	<p>กำหนดสาระการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ของ หลักสูตร และวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ โดยนำเสนอ เนื้อหาถูกต้อง แม่นยำ เป็น ขั้นตอน เข้าใจได้ตรงกันและ เหมาะสมกับผู้เรียน ตลอดจนครอบคลุมผลการ เรียนรู้ 2 ใน 3 ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจ (K) และ ทักษะการคิดและการปฏิบัติ (P) และ/หรือ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A)</p>	<p>กำหนดสาระการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ของ หลักสูตร และ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยนำเสนอเนื้อหา ถูกต้อง แม่นยำ เป็น ขั้นตอน เข้าใจได้ตรงกัน และเหมาะสมกับผู้เรียน ตลอดจนครอบคลุมผล การเรียนรู้ 2 ใน 3 ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจ (K) และ/หรือ ทักษะการ คิดและการปฏิบัติ (P) และ/หรือ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A)</p>	<p>กำหนดสาระการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ของ หลักสูตร และ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยนำเสนอเนื้อหา ถูกต้อง แม่นยำ เป็น ขั้นตอน เข้าใจได้ตรงกัน และเหมาะสมกับผู้เรียน ตลอดจนครอบคลุมผล การเรียนรู้ 1 ใน 3 ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจ (K) หรือ ทักษะการคิด และการปฏิบัติ (P) หรือ คุณลักษณะ อันพึง ประสงค์ (A)</p>	<p>การศึกษาและ วิเคราะห์จาก แผนการ จัดการเรียนรู้, การสังเกตการ ปฏิบัติการสอน</p>
<p>1.1.4 การกำหนดกิจกรรม การเรียนรู้ หมายถึง กำหนด กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้อง และเหมาะสมกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ และ การเรียนรู้ ผู้เรียน และ ระยะเวลา เป็นกิจกรรมที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความ หลากหลายและน่าสนใจ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้ ปฏิบัติจริงและทำงานเป็นทีม มีการส่งเสริมทักษะการคิด และมีการประเมินเพื่อการ เรียนรู้ผู้เรียนควบคู่ไปกับการ ดำเนินกิจกรรม โดยมี เป้าหมายเพื่อพัฒนาผลการ เรียนรู้ทุกด้าน (K-P-A) ประกอบด้วย ความรู้ความ เข้าใจ (K) ทักษะการคิดและ การปฏิบัติ (P) และ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A)</p>	<p>กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ และ สาระการเรียนรู้ และ เหมาะสมกับผู้เรียนและ ระยะเวลา มีขั้นตอนการทำ กิจกรรมอย่างเป็นลำดับ ชัดเจน และเป็นระบบ (คือ การนำ การจัดการเรียนรู้ และการสรุป) กิจกรรมมี ความหลากหลายและ น่าสนใจ ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในกิจกรรม ได้ปฏิบัติจริง และทำงานเป็นทีม ค้นห ความรู้และพัฒนาความรู้ ด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นทั้งผู้ กระตุ้น และช่วยเหลือ แนะนำตามความเหมาะสม ตลอดจนมีการประเมินเพื่อ การเรียนรู้ของผู้เรียนควบคู่ ไปกับการดำเนินกิจกรรม ทั้ง 3 ชั้น คือ การนำ การ จัดการเรียนรู้ และการสรุป โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนา ผลการเรียนรู้ทุกด้าน (K-P-A) คือ ความรู้ความเข้าใจ (K) และ ทักษะการคิดและ การปฏิบัติ (P) และ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A)</p>	<p>กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ และ สาระการเรียนรู้ และ เหมาะสมกับผู้เรียนและ ระยะเวลา มีขั้นตอนการทำ กิจกรรมอย่างเป็นลำดับ ชัดเจน และเป็นระบบ (คือ การนำ การ จัดการเรียนรู้ และการ สรุป) กิจกรรมเน้นการ บรรยายเป็นส่วนใหญ่ ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรม ค้นหาคำความรู้ และสรุปความคิดรวบ ยอดได้เองตาม คำแนะนำ ผู้สอนเป็นทั้ง ผู้ช่วยเหลือแนะนำ และ บอกรู้ตามความ เหมาะสม มีการ ประเมินเพื่อการเรียนรู้ ของผู้เรียนในชั้นการ จัดการเรียนรู้ หรือ ชั้น การสรุป โดยมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ 2 ใน 3 ด้าน คือ ความรู้ ความเข้าใจ (K) และ/ หรือ ทักษะการคิดและ การปฏิบัติ (P) และ/ หรือ คุณลักษณะ อันพึง</p>	<p>กำหนดกิจกรรมการ เรียนรู้สอดคล้องกับ หลักสูตร วัตถุประสงค์ การเรียนรู้ และ สาระ การเรียนรู้ และ เหมาะสมกับผู้เรียนและ ระยะเวลา มีขั้นตอนการ ทำกิจกรรมอย่างเป็น ลำดับ ชัดเจน และเป็น ระบบ (คือ การนำ การ จัดการเรียนรู้ และการ สรุป) กิจกรรมเน้นการ บรรยายเป็นส่วนใหญ่ ผู้เรียนปฏิบัติตามคำสั่ง ผู้สอนเป็นผู้บอกความรู้ มีการประเมินเพื่อการ เรียนรู้ของผู้เรียนใน ภายหลังที่เสร็จสิ้นการ จัดการเรียนรู้แล้ว โดยมี เป้าหมายเพื่อพัฒนาผล การเรียนรู้ 1 ใน 3 ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจ (K) หรือ ทักษะการคิด และการปฏิบัติ (P) หรือ คุณลักษณะ อันพึง ประสงค์ (A)</p>	<p>การศึกษาและ วิเคราะห์จาก แผนการ จัดการเรียนรู้, การสังเกตการ ปฏิบัติการสอน</p>	

มาตรฐานและตัวบ่งชี้	ระดับคุณภาพ				วิธีการรวบรวมข้อมูล
	4	3	2	1	
	กระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีการเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมไปสู่ความรู้ใหม่ได้อย่างเหมาะสม ไม่น้อยกว่า 8 ใน 10 ครั้ง ของจำนวนคาบเรียน และผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	กระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีการเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมไปสู่ความรู้ใหม่ได้อย่างเหมาะสม ไม่น้อยกว่า 6 ใน 10 ครั้ง ของจำนวนคาบเรียน และให้ความสำคัญ ค่อนข้างมาก กับการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันของผู้เรียน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด มีความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีการเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมไปสู่ความรู้ใหม่ได้อย่างเหมาะสม ไม่น้อยกว่า 4 ใน 10 ครั้ง ของจำนวนคาบเรียน และให้ความสำคัญ ค่อนข้างน้อย กับการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันของผู้เรียน	ทั้งหมด ที่มีความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีการเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมไปสู่ความรู้ใหม่ได้อย่างเหมาะสมเป็น น้อยกว่า 4 ใน 10 ครั้ง ของจำนวนคาบเรียน และให้ความสำคัญ น้อยมาก กับการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันของผู้เรียน	
1.2.1.2 การสื่อสารกับผู้เรียน หมายถึง ฟัง พูด อ่าน เขียน และเคลื่อนไหวอิริยาบถเพื่อการสื่อความหมายกับผู้เรียนได้อย่างถูกต้องและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนอธิบายเนื้อหาถูกต้องแม่นยำ ชัดเจน ตรงประเด็น และมีการยกตัวอย่างประกอบ	อธิบายเนื้อหา ถูกต้อง แม่นยำ ชัดเจน ตรงประเด็น เป็นลำดับ และยกตัวอย่างประกอบได้อย่าง เหมาะสม น่าสนใจ หนัก-เบาและความดังเหมาะสม เรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน สบตาและมองผู้เรียนด้วยทัศนคติเชิงบวก เคลื่อนไหวอิริยาบถเพื่อการสื่อความหมายกับผู้เรียนได้อย่างถูกต้องและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้อย่าง เหมาะสมและทั่วถึง ผู้เรียน ร้อยละ 80-100 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรม	อธิบายเนื้อหา ค่อนข้างถูกต้อง แม่นยำ ชัดเจน ตรงประเด็น เป็นลำดับ มีการยกตัวอย่างประกอบ ค่อนข้างมาก เสียงดังเหมาะสมแต่พูด ค่อนข้างเร็ว เรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน สบตาและมองผู้เรียนด้วยทัศนคติเชิงบวก เคลื่อนไหวอิริยาบถเพื่อการสื่อความหมายกับผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้อย่าง ค่อนข้างเหมาะสมและทั่วถึง ผู้เรียน ร้อยละ 80-100 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรม	อธิบายเนื้อหา ค่อนข้างถูกต้อง เป็นลำดับ แต่ยกตัวอย่างประกอบ ค่อนข้างน้อย เสียง ค่อนข้างเบา มีความพยายามเรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน มีการสบตากับผู้เรียนเป็น บางครั้ง เคลื่อนไหวอิริยาบถเพื่อการสื่อความหมายกับผู้เรียนได้ ค่อนข้างเหมาะสม มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนเป็น บางส่วน ผู้เรียน ร้อยละ 60-79 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรม	อธิบายเนื้อหา คลุมเครือ ไม่ชัดเจน มีการยกตัวอย่างประกอบ น้อยมาก เสียง ค่อนข้างเบา มีความพยายามเรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน มีการสบตากับผู้เรียนเป็น บางครั้ง เคลื่อนไหวอิริยาบถเพื่อการสื่อความหมายกับผู้เรียนได้ ค่อนข้างเหมาะสม มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนเป็น บางส่วน ผู้เรียน ร้อยละ 0-59 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรม	การศึกษาและวิเคราะห์จากแผนการจัดการเรียนรู้, การสังเกตการณ์, การสังเกตการสอน
1.2.1.3 การส่งเสริมทักษะการคิด หมายถึง การใช้คำถามเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดตามระดับจุดมุ่งหมายทางด้านพุทธิพิสัย 6 ระดับ คือ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์	เน้น ตั้งคำถามให้ผู้เรียนใช้ความสามารถทางการคิด ระดับที่ 1-6 คำถามมีความชัดเจน ตรงประเด็นและสอดคล้องกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ฝึกตั้ง คำถาม และค้นพบความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง และแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ รับฟังคำตอบหรือความคิดเห็นของผู้เรียน มีการอธิบายถึงเหตุผลของคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่าง	เน้น ตั้งคำถามให้ผู้เรียนใช้ความสามารถทางการคิด ระดับที่ 1-4 คำถามมีความชัดเจน ตรงประเด็นและสอดคล้องกับเนื้อหา แต่ เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ฝึกตั้ง คำถาม และค้นพบความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง และแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ค่อนข้างน้อย รับฟังคำตอบหรือความคิดเห็นของผู้เรียน มีการอธิบายถึงเหตุผลของคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่าง	เน้น ตั้งคำถามให้ผู้เรียนใช้ความสามารถทางการคิด ระดับที่ 1-3 คำถามมีความชัดเจน ตรงประเด็น และสอดคล้องกับเนื้อหา แต่ เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ฝึกตั้ง คำถาม และค้นพบความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง และแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ค่อนข้างน้อย รับฟังคำตอบหรือความคิดเห็นของผู้เรียน มีการ	เน้น ตั้งคำถามให้ผู้เรียนใช้ความสามารถทางการคิด ระดับที่ 1-2 คำถาม ค่อนข้าง ชัดเจน ตรงประเด็นและสอดคล้องกับเนื้อหา แต่ เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ฝึกตั้ง คำถาม และค้นพบความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง และแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ น้อยมาก และ รับ คำตอบหรือความคิดเห็นของผู้เรียน	การศึกษาและวิเคราะห์จากแผนการจัดการเรียนรู้, การสังเกตการณ์, การสังเกตการสอน

มาตรฐานและตัวบ่งชี้	ระดับคุณภาพ				วิธีการรวบรวมข้อมูล
	4	3	2	1	
	ชัดเจนแก่ผู้เรียน ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่จากบทเรียนได้	ชัดเจนแก่ผู้เรียน ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากบทเรียนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นได้	อธิบายถึงเหตุผลของคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างค่อนข้างชัดเจนแก่ผู้เรียน ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากบทเรียนมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	มีการอธิบายถึงเหตุผลของคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างค่อนข้างชัดเจนแก่ผู้เรียน ผู้เรียนได้รับความรู้จากบทเรียนตามที่ผู้สอนบอก	
1.2.1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หมายถึง ส่งเสริมให้ผู้เรียนกำกับตนเองและบริหารจัดการตนเองในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จร่วมกับผู้อื่น (เช่น ปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย หรือ จับคู่) และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น เชื่อมโยงและเสนอแนวทางให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างสม่ำเสมอ (จับคู่ หรือ กลุ่มย่อย) เพื่อร่วมกันระดมสมองในการแสวงหาความรู้ และพัฒนาความรู้ ฝึกให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเป็นผู้นำและผู้ตามในกระบวนการกลุ่มได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก และช่วยเหลือแนะนำตามความเหมาะสม และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนเชื่อมโยงและเสนอแนวทางให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับเพื่อนค่อนข้างสม่ำเสมอ (จับคู่ หรือ กลุ่มย่อย) เพื่อร่วมกันระดมสมองในการแสวงหาความรู้ และพัฒนาความรู้ ฝึกให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเป็นผู้นำและผู้ตามในกระบวนการกลุ่มได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก และช่วยเหลือแนะนำตามความเหมาะสม และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนเชื่อมโยงและเสนอแนวทางให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับเพื่อนค่อนข้างน้อย (จับคู่ หรือ กลุ่มย่อย) เพื่อร่วมกันระดมสมองในการแสวงหาความรู้และพัฒนาความรู้ ฝึกให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเป็นผู้นำและผู้ตามในกระบวนการกลุ่มได้ ผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือแนะนำ และบอกความรู้ตามความเหมาะสม และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นค่อนข้างน้อย ตลอดจนเชื่อมโยงและเสนอแนวทางให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน	ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับเพื่อนน้อย (จับคู่ หรือ กลุ่มย่อย) เพื่อร่วมกันระดมสมองในการแสวงหาความรู้และพัฒนาความรู้ ฝึกให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเป็นผู้นำและผู้ตามในกระบวนการกลุ่มได้ ผู้สอนเป็นผู้บอกความรู้ และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นน้อยมาก ตลอดจนเชื่อมโยงและเสนอแนวทางให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน	การศึกษาและวิเคราะห์จากแผนการจัดการเรียนรู้, การสังเกตการณ์, การสังเกตการณ์, การสังเกตการณ์
1.2.1.5 การส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง ชื่นชมผู้เรียนที่มีความสามารถหลากหลาย และมุ่งมั่นพัฒนาตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความมั่นใจตามความเหมาะสม ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนตั้งรับและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม	ชื่นชมผู้เรียน ไม่น้อยกว่า 8 ใน 10 ครั้ง เมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและปฏิบัติได้ผลดี และชักชวนผู้เรียนคนอื่นๆ ให้ชื่นชมเพื่อนที่ปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า 8 ใน 10 ครั้ง มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความมั่นใจตามความเหมาะสมและต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนตั้งรับและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม	ชื่นชมผู้เรียน ไม่น้อยกว่า 6 ใน 10 ครั้ง เมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและปฏิบัติได้ผลดี และมีการชักชวนผู้เรียนคนอื่นๆ ให้ชื่นชมเพื่อนที่ปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า 6 ใน 10 ครั้ง มีความพยายามค่อนข้างมากในการพัฒนาผู้เรียนตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความมั่นใจตามความเหมาะสม และให้ความสำคัญค่อนข้างมากในการส่งเสริมให้ผู้เรียนตั้งรับและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ	ชื่นชมผู้เรียน ไม่น้อยกว่า 4 ใน 10 ครั้ง เมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและปฏิบัติได้ผลดี และมีการชักชวนผู้เรียนคนอื่นๆ ให้ชื่นชมเพื่อนที่ปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า 4 ใน 10 ครั้ง และมีความพยายามค่อนข้างน้อยในการพัฒนาผู้เรียนตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความมั่นใจตามความเหมาะสม ตลอดจนให้การส่งเสริมให้ผู้เรียนตั้งรับและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ	ชื่นชมผู้เรียน น้อยกว่า 4 ใน 10 ครั้ง เมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและปฏิบัติได้ผลดี และมีการชักชวนผู้เรียนคนอื่นๆ ให้ชื่นชมเพื่อนที่ปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า 4 ใน 10 ครั้ง และมีความพยายามน้อยมากในการพัฒนาผู้เรียนตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความมั่นใจตามความเหมาะสม ตลอดจนให้การส่งเสริมให้ผู้เรียนตั้งรับและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่างๆ	การศึกษาและวิเคราะห์จากแผนการจัดการเรียนรู้, การสังเกตการณ์, การสังเกตการณ์

มาตรฐานและตัวบ่งชี้	ระดับคุณภาพ				วิธีการรวบรวมข้อมูล
	4	3	2	1	
	เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดี สามารถตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน เน้นการลงมือปฏิบัติจริงของผู้เรียน และมีการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนรู้และปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ตลอดจนเผยแพร่ผลการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ได้ผลแล้วกับผู้อื่น	เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดี สามารถตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน เน้นการลงมือปฏิบัติจริงของผู้เรียน แต่ไม่มีการประเมินผลและปรับปรุงการใช้สื่อการเรียนรู้และไม่มีการเผยแพร่ผลการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ได้ผลแล้วกับผู้อื่น	เรียนรู้ โดยสื่อการเรียนรู้สามารถกระตุ้นความสนใจ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดี ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง แต่ให้ความสำคัญน้อยกับการตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน และไม่มีการประเมินผลและปรับปรุงการใช้สื่อการเรียนรู้ ตลอดจนไม่มีการเผยแพร่ผลการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ได้ผลแล้วกับผู้อื่น	เรียนรู้สามารถกระตุ้นความสนใจ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ค่อนข้างน้อย ผู้เรียน ไม่ได้ ลงมือปฏิบัติจริง และ ให้ความสำคัญน้อย กับการตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน และ ไม่มีการประเมินผลและปรับปรุงการใช้สื่อการเรียนรู้ ตลอดจน ไม่มีการเผยแพร่ผลการใช้สื่อการเรียนรู้ ที่ได้ผลแล้วกับผู้อื่น	
1.2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน					
1.2.3.1 การประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย หมายถึง ใช้วิธีการวัดและประเมินผล การเรียนรู้อย่างหลากหลาย (เช่น แบบสอบ แบบวัด แบบประเมิน แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบบันทึกการเรียนรู้ ฯ) และสอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครอบคลุมผลการเรียนรู้ ทุกด้าน (K-P-A)	สร้างหรือใช้เครื่องมือวัดที่ หลากหลาย (4 ประเภทขึ้นไป) และมีหลักฐานการประเมินอย่าง ชัดเจน โดยสอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครอบคลุมผลการเรียนรู้ ทุกด้าน (K-P-A)	สร้างหรือใช้เครื่องมือวัดที่ ค่อนข้างหลากหลาย (3 ประเภท) และมีหลักฐานการประเมินอย่าง ชัดเจน โดยสอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครอบคลุมผลการเรียนรู้ 2 ใน 3 ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจ (K) และ/หรือ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A)	สร้างหรือใช้เครื่องมือวัดที่ ค่อนข้างน้อย (2 ประเภท) และมีหลักฐานการประเมินที่ ค่อนข้างชัดเจน โดยสอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครอบคลุมผลการเรียนรู้ 2 ใน 3 ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจ (K) และ/หรือ ทักษะการคิดและการปฏิบัติ (P) และ/หรือ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A)	สร้างหรือใช้เครื่องมือวัดที่มีความหลากหลาย น้อย (1 ประเภท) และ ไม่มี หลักฐานการประเมินอย่างชัดเจน โดยสอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครอบคลุมผลการเรียนรู้ 1 ใน 3 ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจ (K) หรือ ทักษะการคิดและการปฏิบัติ (P) หรือ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A)	การศึกษาและวิเคราะห์จากแผนการจัดการเรียนรู้, การสังเกตการปฏิบัติการสอน
1.2.3.2 การประเมินที่ผู้เรียนทราบเป้าหมายการเรียนรู้ หมายถึง อธิบายถึงการดำเนินการ เกณฑ์ และผลสัมฤทธิ์ของการประเมินผลให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างชัดเจน และชี้แนะผู้เรียนทราบถึงแนวทางปฏิบัติสู่ความสำเร็จของตนเอง ไม่น้อยกว่า 8 ใน 10 ครั้ง ที่ทำการประเมินผล รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายและกำหนดเป้าหมาย	อธิบายถึงการดำเนินการ และ เกณฑ์ และ ผลสัมฤทธิ์ของการประเมินผลให้ผู้เรียนเข้าใจอย่าง ชัดเจน และชี้แนะผู้เรียนทราบถึง แนวทางปฏิบัติสู่ ความสำเร็จของตนเอง ไม่น้อยกว่า 8 ใน 10 ครั้ง ที่ทำการประเมินผล รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายและกำหนด	อธิบายถึงการดำเนินการ และ เกณฑ์ และ/หรือ ผลสัมฤทธิ์ของการประเมินผลให้ผู้เรียนเข้าใจ ค่อนข้างชัดเจน และชี้แนะผู้เรียนทราบถึง แนวทางปฏิบัติสู่ ความสำเร็จของตนเอง ไม่น้อยกว่า 6 ใน 10 ครั้ง ที่ทำการประเมินผล และให้ ความสำคัญค่อนข้างน้อย ใน	อธิบายถึงการดำเนินการ หรือ เกณฑ์ หรือ ผลสัมฤทธิ์ของการประเมินผลให้ผู้เรียนเข้าใจชัดเจน ค่อนข้างน้อย และชี้แนะผู้เรียนทราบถึง แนวทางปฏิบัติสู่ ความสำเร็จของตนเอง ไม่น้อยกว่า 4 ใน 10 ครั้ง ที่ทำการประเมินผล และ ไม่มีการส่งเสริม ให้	อธิบายถึงการดำเนินการ หรือ เกณฑ์ หรือ ผลสัมฤทธิ์ของการประเมินผลให้ผู้เรียนเข้าใจชัดเจน น้อยมาก และชี้แนะผู้เรียนทราบถึง แนวทางปฏิบัติสู่ ความสำเร็จของตนเอง ไม่น้อยกว่า 4 ใน 10 ครั้ง ที่ทำการประเมินผล และ ไม่มีการส่งเสริม ให้ผู้เรียน	การศึกษาและวิเคราะห์จากแผนการจัดการเรียนรู้, การสังเกตการปฏิบัติการสอน

มาตรฐานและตัวบ่งชี้	ระดับคุณภาพ				วิธีการรวบรวมข้อมูล
	4	3	2	1	
สร้างสรรค์	ผล ตรงไปตรงมาและสร้างสรรค์ ได้อย่างเหมาะสม	ผล ตรงไปตรงมาและสร้างสรรค์ ได้ค่อนข้างเหมาะสม	เนื้อหา เป็นลำดับขั้นตอน เป็นเหตุเป็นผล ตรงไปตรงมาและสร้างสรรค์ ได้เหมาะสม ค่อนข้างน้อย	เนื้อหา เป็นลำดับขั้นตอน เป็นเหตุเป็นผล ตรงไปตรงมาและสร้างสรรค์ ได้เหมาะสม น้อย	
มาตรฐานที่ 2 สมรรถนะด้านการวิจัย หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความรู้ ความสามารถในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และทักษะการวิจัย					
2.1 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน					
2.1.1 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไปได้อย่างเหมาะสม	ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม 4 แหล่งขึ้นไป และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น สัปดาห์ละ 1-5 ครั้ง (เดือนละ 4 ครั้งขึ้นไป) ทำให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนได้ร้อยละ 80-100 ของผู้เรียนที่ต้องการพัฒนา และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้อีกครั้งต่อไปได้อย่างเหมาะสม	ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม 3 แหล่ง แต่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น เดือนละ 2-3 ครั้ง โดยการวิจัยนี้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนได้ร้อยละ 80-100 ของผู้เรียนที่ต้องการพัฒนา และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้อีกครั้งต่อไปได้อย่างเหมาะสม	ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ แต่มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม 2 แหล่ง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น เดือนละ 1 ครั้ง โดยการวิจัยนี้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนได้ร้อยละ 60-79 ของผู้เรียนที่ต้องการพัฒนา แต่ไม่ได้นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้อีกครั้งต่อไปได้อย่างเหมาะสม	ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ แต่มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม 1 แหล่ง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นภาคการศึกษาละ 1-3 ครั้ง โดยการวิจัยนี้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนได้ร้อยละ 0-59 ของผู้เรียนที่ต้องการพัฒนา แต่ไม่ได้นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้อีกครั้งต่อไปได้อย่างเหมาะสม	การสังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงาน, การศึกษาและวิเคราะห์จากรายงานการวิจัย, การสัมภาษณ์
2.1.2 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัย หมายถึง ประเมินความก้าวหน้าในการทำงานวิจัยของตนเองอย่างต่อเนื่อง แล้วนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงทักษะการทำงานวิจัยต่อไป	ประเมินความก้าวหน้าในการทำงานวิจัยของตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการประเมินงานวิจัยของตนเองกับผู้อื่น สัปดาห์ละ 1-5 ครั้ง (เดือนละ 4 ครั้งขึ้นไป) และนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงทักษะการทำงานวิจัยต่อไปได้เหมาะสม	ประเมินความก้าวหน้าในการทำงานวิจัยของตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการประเมินงานวิจัยของตนเองกับผู้อื่นเดือนละ 2-3 ครั้ง และนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงทักษะการทำงานวิจัยต่อไปได้ค่อนข้างเหมาะสม	ประเมินความก้าวหน้าในการทำงานวิจัยของตนเอง แต่ไม่ต่อเนื่อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการประเมินงานวิจัยของตนเองกับผู้อื่นเดือนละ 1 ครั้ง และนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงทักษะการทำงานวิจัยต่อไปได้เหมาะสม ค่อนข้างน้อย	ประเมินความก้าวหน้าในการทำงานวิจัยของตนเอง แต่ไม่ต่อเนื่อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการประเมินงานวิจัยของตนเองกับผู้อื่นภาคการศึกษาละ 1-3 ครั้ง และนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงทักษะการทำงานวิจัยต่อไปได้เหมาะสม น้อย	การสังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงาน, การศึกษาและวิเคราะห์จากรายงานการวิจัย, การสัมภาษณ์
มาตรฐานที่ 3 สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาตนเอง หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติตน และการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ					
3.1 การพัฒนาตนเอง					
3.1.1 บุคลิกภาพความเป็นครู หมายถึง ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพและ เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามประเพณีและวัฒนธรรมไทย	ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพ โดยมีบุคลิกภาพทางกาย (ด้านกายภาพ ด้านวาจา ด้านการวางตัว และด้านอิริยาบถ) บุคลิกภาพด้านอารมณ์ บุคลิกภาพด้านสังคม และ	ประพฤติตนค่อนข้างเหมาะสมกับสถานภาพ โดยมีบุคลิกภาพทางกาย (ด้านกายภาพ ด้านวาจา ด้านการวางตัว และด้านอิริยาบถ) บุคลิกภาพด้านอารมณ์ บุคลิกภาพด้าน	ประพฤติตนเหมาะสม ค่อนข้างน้อยกับสถานภาพ โดยมีบุคลิกภาพทางกาย (ด้านกายภาพ ด้านวาจา ด้านการวางตัว และด้านอิริยาบถ) บุคลิกภาพด้าน	ประพฤติตนเหมาะสม น้อยกับสถานภาพ โดยมีบุคลิกภาพทางกาย (ด้านกายภาพ ด้านวาจา ด้านการวางตัว และด้านอิริยาบถ) บุคลิกภาพด้าน	การสังเกตการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงาน, การสัมภาษณ์

มาตรฐานและตัวบ่งชี้	ระดับคุณภาพ				วิธีการรวบรวมข้อมูล
	4	3	2	1	
3.2 การพัฒนาการปฏิบัติงาน					
3.2.1 ความรับผิดชอบงานหน้าที่อื่นๆ ในสถานศึกษา หมายถึง ปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นๆ (เช่น งานประจำชั้น งานธุรการ งานปกครอง งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การบันทึกประจำวัน และโครงการพิเศษอื่นๆ) ตามที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด และรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎ ระเบียบ และแบบแผนของหน่วยงานที่สังกัด	ปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย สำเร็จร้อยละ 80-100 ตามเป้าหมายที่กำหนด และรับผิดชอบต่อ สัตย์สุจริตตามกฎ ระเบียบ และแบบแผนของหน่วยงานที่สังกัด	ปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย สำเร็จร้อยละ 80-100 ตามเป้าหมายที่กำหนด โดยมี ผู้อื่นกำกับ และรับผิดชอบต่อ สัตย์สุจริตตามกฎ ระเบียบ และแบบแผนของหน่วยงานที่สังกัด	ปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย สำเร็จร้อยละ 60-79 ตามเป้าหมายที่กำหนด โดยมี ผู้อื่นกำกับ และรับผิดชอบต่อ สัตย์สุจริตตามกฎ ระเบียบ และแบบแผนของหน่วยงานที่สังกัด	ปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย สำเร็จร้อยละ 0-59 ตามเป้าหมายที่กำหนด โดยมี ผู้อื่นกำกับ และรับผิดชอบต่อ สัตย์สุจริตตามกฎ ระเบียบ และแบบแผนของหน่วยงานที่สังกัด	การสังเกตการปฏิบัติงาน, การสัมภาษณ์
3.2.2 การสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น หมายถึง ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นๆ ที่มีพื้นฐานแตกต่างกันทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างได้ผลดี และเห็นคุณค่าของบทบาทของเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ โดยการฟังและพูดให้ถูกกาลเทศะได้อย่างเหมาะสม และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน นิสิต อาจารย์นิเทศก์ ครูที่เลี้ยง และ/หรือบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นๆ ที่มีพื้นฐานแตกต่างกันทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างได้ผลดี และเห็นคุณค่าของบทบาทของเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ โดยการฟังและพูดให้ถูกกาลเทศะได้อย่างเหมาะสม และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน นิสิต อาจารย์นิเทศก์ ครูที่เลี้ยง และ/หรือบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม	ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นๆ ที่มีพื้นฐานแตกต่างกันทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างได้ผลค่อนข้างดี และเห็นคุณค่าของบทบาทของเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ โดยการฟังและพูดให้ถูกกาลเทศะได้ค่อนข้างเหมาะสม และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน นิสิต อาจารย์นิเทศก์ ครูที่เลี้ยง และ/หรือบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ค่อนข้างเหมาะสม	ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นๆ ที่มีพื้นฐานแตกต่างกันทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างได้ผลคือน้อย และเห็นคุณค่าของบทบาทของเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ โดยการฟังและพูดให้ถูกกาลเทศะได้เหมาะสมน้อย และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน นิสิต อาจารย์นิเทศก์ ครูที่เลี้ยง และ/หรือบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้เหมาะสมคือน้อย	ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นๆ ที่มีพื้นฐานแตกต่างกันทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างได้ผลดีน้อย และเห็นคุณค่าของบทบาทของเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ โดยการฟังและพูดให้ถูกกาลเทศะได้เหมาะสมน้อย และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน นิสิต อาจารย์นิเทศก์ ครูที่เลี้ยง และ/หรือบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้เหมาะสมน้อย	การสังเกตการปฏิบัติงาน, การสัมภาษณ์
3.2.3 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง ประเมิน สะท้อนคิด และแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดใหม่และแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองกับเพื่อน นิสิต อาจารย์นิเทศก์ ครูที่เลี้ยง และ/หรือบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	ประเมิน สะท้อนคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดใหม่และแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองกับเพื่อน นิสิต อาจารย์นิเทศก์ ครูที่เลี้ยง และ/หรือบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สัปดาห์ละ 1-5 ครั้ง (เดือนละ 4 ครั้งขึ้นไป)	ประเมิน สะท้อนคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดใหม่และแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองกับเพื่อน นิสิต อาจารย์นิเทศก์ ครูที่เลี้ยง และ/หรือบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เดือนละ 2-3 ครั้ง	ประเมิน สะท้อนคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดใหม่และแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองกับเพื่อน นิสิต อาจารย์นิเทศก์ ครูที่เลี้ยง และ/หรือบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เดือนละ 1 ครั้ง	ประเมิน สะท้อนคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดใหม่และแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองกับเพื่อน นิสิต อาจารย์นิเทศก์ ครูที่เลี้ยง และ/หรือบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ภาคการศึกษา ละ 1-3 ครั้ง	การสังเกตการปฏิบัติงาน, การสัมภาษณ์

ตอนที่ 3 เกณฑ์การประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาครู

เกณฑ์การประเมิน/เกรด	ช่วงคะแนน	คำอธิบายเกรด
85% ขึ้นไป = A = 4	3.40 - 4.00	คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ระดับดีเยี่ยม
80% - 84% = B+ = 3	3.20 - 3.39	คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ระดับดี
75% - 79% = B = 2	3.00 - 3.19	คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ระดับพอใช้
70% - 74% = C+ = 1	2.80 - 2.99	คุณภาพของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ระดับควรปรับปรุง
65% - 69% = C	2.60 - 2.79	
60% - 64% = D+	2.40 - 2.59	
55% - 59% = D	2.20 - 2.39	
ต่ำกว่า 55% = F	< 2.20	-

แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนิสิตนักศึกษาคู

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการประเมิน

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				ข้อเสนอแนะ
	4	3	2	1	
มาตรฐานที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้และการจัดการเรียนรู้					
1.1 การเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้					
1.1.1 ความรู้และแม่นยำในเนื้อหาตามหลักสูตร					
1.1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์					
1.1.3 การกำหนดสาระการเรียนรู้					
1.1.4 การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้					
1.1.5 การกำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้					
1.1.6 การกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
1.2 การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปฏิบัติการสอน					
1.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
1.2.1.1 การนำเข้าสู่บทเรียน					
1.2.1.2 การสื่อสารกับผู้เรียน					
1.2.1.3 การส่งเสริมทักษะการคิด					
1.2.1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้					
1.2.1.5 การส่งเสริมการเรียนรู้					
1.2.1.6 การจัดการชั้นเรียน					
1.2.1.7 การสรุปบทเรียน					
1.2.2 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้					
1.2.2.1 การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้					
1.2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน					
1.2.3.1 การประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย					
1.2.3.2 การประเมินที่ผู้เรียนทราบเป้าหมายการเรียนรู้					
1.2.3.3 การประเมินที่ดำเนินไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้					

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				ข้อเสนอแนะ
	4	3	2	1	
1.2.3.4 การประเมินที่ส่งเสริมการประเมินตนเองเพื่อการเรียนรู้					
1.2.3.5 การประเมินที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ต่อเนื่อง					
1.2.3.6 การรายงานผลการประเมินการเรียนรู้					
1.3 การวัดและประเมินผลการปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน					
1.3.1 การใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน					
1.3.2 การสะท้อนคิดและรายงานผลการปฏิบัติงาน					
มาตรฐานที่ 2 สมรรถนะด้านการวิจัย					
2.1 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน					
2.1.1 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้					
2.1.2 การทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัย					
มาตรฐานที่ 3 สมรรถนะด้านการปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาวิชาชีพ					
3.1 การพัฒนาตนเอง					
3.1.1 บุคลิกภาพความเป็นครู					
3.1.2 การเรียนรู้ด้วยตนเอง					
3.1.3 การตั้งรับและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป					
3.2 การพัฒนาการปฏิบัติงาน					
3.2.1 ความรับผิดชอบงานหน้าที่อื่นๆ ในสถานศึกษา					
3.2.2 การสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น					
3.2.3 การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ					

*** ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่อุทิศเวลาให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ ***

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาววัชรภรณ์ เชื้อนวัง เกิดเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ.2522 จังหวัดชลบุรี สำเร็จการศึกษา การศึกษาระดับบัณฑิต (เกียรตินิยม) วิชาเอกการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในปีการศึกษา 2543 และสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2549 ต่อมาได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2554 สำหรับประวัติการทำงาน คือ เป็นครูปฏิบัติการสอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปี พ.ศ.2544 – 2547 ต่อมาเป็นผู้ช่วยนักวิจัยและผู้จัดการโครงการ ประจำศูนย์พัฒนาการเรียนรู้และวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ.2550 – 2554

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัยจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชื่อทุน “90 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช” เพื่อสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ และทุนสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารวิจัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต นอกจากนี้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังได้ตีพิมพ์ในวารสาร “Procedia - Social and Behavioral Sciences”